

۴۹۴۹۹
۱۰
۷۷

دیوان تصادف و غزلیات

مهدی تبریزی مکتوب به شکره -

۱۳۲۱ آن چاپخانه

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

۴۹۴۹۹
۱۰
۷۷

دیوان تصاید و غزلیات
سیدی تبریزی مختصر به شکلوهی -
۱۳۲۱ آن چاپ سنگی

۴۹۴۹۹

دیوان قصاید

ونخلیات و لطایف اشرف

العرفا و املح الشعر اجاب اشرف

احاج حاجی مهدی قای تبریزی است کن

فی المرافعة المتخلص بشکوهی

رحمة الله علیه

تعالی شاه اگر بوی حسن لا راه
خط و خالون سنون مقنون
صنوبر قامتون موزون
نه چرخ شیریند و گفتارون
سنون خورشید خراون
سر کوبینده بر دم جان
نسیم زلفون ای جانان
کل اولما زبون ترا کشته
نه سن بس بوسه حاشده
اگر چه ذات حق الحق
ولی آثار ذات حق
سنی عالمده پیغمبر
سنی ای شوخ سیمین بر
نیشانهش ای سرور

یعاقون بر کل صبر بویون سرور
لب لبون سنون میکن
کوزون محصور شمشاد
نه چرخ دلکش و رفقارون
تعالی اله نه زیبا دور
تایار یوزی شق مالان
مکر فنج مسیحا دور
کون اولما زبون ده همت
که حسنون عالم ارادور
کور و نمریچ کوزه مطلق
سنون حسنونده پید دور
صور دایم سنی ایترا
صون حسنون کیتا دور
که بر قول دور سنه قنبر

الحمد لله
الرحمن الرحيم

تعالی شاه کبر و خدای عالم	یعاقون بر کل احمد و یون بر سر و غنا
خط و خالون سنون مفتون	لبس لون سنون میگون
صنوبر و قلمتون موزون	گوزون محسور شملها
نه چوخ شتریند و گفتارون	نه چوخ دل کشد و رفتارون
سنون خورشید خزان	تعالی اله نه زیبا دور
سر کوبیند هر دم جان	تا پار یوز عاشق نالان
نیم زلفون ای جانان	مکر نفخ مسیحا دور
کل اولما زبون ترا کشته	کون اولما زبون و جاهسته
نه سن بر صبا حسته	که سنون عالم آرادور
اگر چه ذات حق الحق	کور و نمز هیچ کوزه مطلق
ولی آثار ذات حق	سنون سنونده پیدا دور
سننه عالمده پیغمبر	صور دایم سننه البتر
سننه ایشوخ سیمین	صون خلاق یکتا دور
نه شاهنشه سن ای سرور	که بر قول دور سننه قنبر

اونما

۳۳

اونما چاگردور اسکندر	اونون در بانی دارادور
کل ای منکر بر استاره	کوزون آج ایله بیچاره
ولتی حقه لفظاره	که بر کون مکت هویدور
لوزون آج شور و شیون کور	جهانی طرفه کاشن کور
زبان حال موسن کور	نجه و صفنده کویا دور
او خوراد صافی بلبل	تا پوپ رونق یوزیندن کل
صفای لاله و سنبل	بهار باغ و صحرا دور
علی دور قدرت یزدان	علی دور باطن قشربان
اونما جبریل دور دربان	یری عشر معلا دور
علیه دور عالی و اعلا	علیه دور والی و والا
علیه دور لافش آلا	علی ضرغام بیجا دور
علوم اول و احسد	فون غایب و حاضر
یا تنده قطره دور طناهر	خدا یا بونه دریا دور
علی حاکم دو هر ایشده	امور افرینشده

نه بر حکمیده کرد شده	همین بو چرخ خضر ادور
پرور حکمی سما داته	یتیر علی حجاباته
دوشه مری خراباته	بو مولا بید مولا دور
علی ایمان علی دین دور	علی طاه و یاسین دور
علی شوخ و شلایین دور	علی بر ماه سیمادور
کل ای شوخ ملک منظر	منم کو کلم سنی ایتیر
اگر عالم کورم یکیر	دولی عثمان دحور دور
بوسینم طو رسینا کت	منور اولدی بیضا کت
کو کل محو اولدی موسی کت	بو نه نور تجللا دور
کل ای ساقی مه پیکر	کوتر جام می احمد
یقین بول چشمه کوثر	همین بو جام صعبا دور
کو زون قربانی پی در پی	کوتر ستانه جام می
مذور بو جام می می می	مکر شهید مصفا دور
کل ایندی زاهد بد کو	ایول غفلتینه ای بد خو

خرابات یچره کل کور بو	نه شور شدور نه غوغا دور
صور زاهد بو مولا سنی	که السون باغ رضوانی
نظم قیل کور بونا دانه	نجه بیقل دنیا دور
دولی عاشق صور افغان	همیشه باغین ایتیر قان
کچر جانان صور جانان	عجب بیباک و پروا دور
بید سودایه عشق اولون	بیدر سوایه عشق اولون
بو بی همتایه عشق اولون	عجب محبتون و شیدا دور
شکوهی نه شکوه ایلر	داغی بو مرکب لاغر

که چوخ رخس مننه پرور	
بو میدان یچره رسودور	

ایضا در مدح حضرت امیر علیه السلام

عکس در کشنده ردینون کل عمر سنون	عاشق لانون ایلوش بیلشید سنون
بی بیاض طلعتون صبح جهان راده دور	نه سود رفوه نیر شب یلد سنون
ایتم هر کر ملامت حقی و رور زاهدان	حنوه نیر اگر خفته بر جور سنون

لوحش الله بولعه و در خنود نام	کسب نور را بر نور خورشید و آرا
یونین شوقان ایدر کورک یورک	کوش چشم سیاهون ایتیه بایمان
اؤرکه مشولرمم شدی کوزوند ایضم	کوز چوب روز ازل کورهم کون
قد موزونو سرکوشمشا دوسره بنزیم	یشوه رازی داشت دوسره یاسون
و نه پنا خلق ایدر خلاق قشانه	قامت موزون مین کون یون غنا
خط خانونانین یحان زلفون بین	کل یوروز یکس سوزون کوز شون
و جهی و طاق بلا که هزار کاهی یوزار	کاشا طر حین چکر بوکشد غنا
ما چمنی حکیم اتمی بامی مشق ایسه	حرا و لوبجا کاشا روبرو کوشه ایمن
چون ایدر صوینش شرم	ضعیف بجا ده کلک قدرت مولان
منظر فیض خدی لم یزل نفس رسول	شاه مردن شیرین لایق فی الا سنون
باردان اتمی کلچر کل قبر با نوام	کوش ایدیم عشق دین بر صوب سنون
یاعلی هرگز سنون بونوه لایق کل	عوض ایدیم دیرانه دیار و یاقه سنون
سنی مسکن کون قوم باغی غریب یار	یسنوند کورک سنون دیا سنون
سن دیرین کوشنیه صفا فصل	کل سنون بیل سنون سنون

حسن

صفت دشمن سلم و کافرسنه همان اولوب	نفره انون اومش صفحه خبر سنون
قسمی هر دی حیوانون و اردو حی قافرا	ریزه نان خوان انون سر خف سنون
علم الاسما درین سن ویر و بسن ادم	علمون بر قطره سی ادمه دور در سنون
سنده ضولتد و کم قمر سقرده کرکوز	و الفقا و ن قورخو سنون انما اعدا
صفت هم دشمن به سنده و یوم اب	تشرین سنوند در جنت الما و سنون
ای شمشا خف یونخ غرضی قمری	در کون خدشه کند رود در سنون
سای در کاهون جبریل و یغایدور	ارسی آری چون رند در لطف طمان سنون
ذات پاک حق کمی یو خد و سنون نظر	ایتمیوید و خلق مشون خالق کیار سنون

غنیب ایتیه کل کوشند فغان	
ایکوی بیسون حق نطقی کویا سنون	

وله ایضا در مدح حضرت امیر علیه السلام

و الفقا و ن باعی چون فرق اعدا کچ	بر جبریل کسب بوطح خبر اذن کچ
کورسه رتم ضربت و الفقا و ن دور	کوشه غلبه کورنمده غفادن کچ
غرف و لور فرعون کت موسی کرا و کوز	و انموندن دو از فرعون دریادن کچ

۸
 قم باذنی کردیون حیا اولو غلام میم
 لاله و کل فیض لطفوندن سنون و پیا
 مهری قیتر مک ند و کر صر قهر و ناس
 واقف اسرار غیبی سن بلور سن یا علی
 هر کیمیه بر گوشه شمنون که پیتون نظر
 یوخ نظرون حسنه لیلاند و سندن
 کوریمو حسنون یقین شاد غمی سنی
 عاشق دیدر و شتاق کویون سنون
 جنت الما و اند ویرالت دنیا ندور
 مهر دندن سنون لیده هر کیم اولور
 نقد جان و یک نور و کویک اولور

یا علی آسکوبی شسته نعامت
 نظمی نظم کو هر در صفادان کچه
 وله در مدح و منقبت جناب امیر المؤمنین علیه السلام

کته

کته کو کلوم قوشی بر طرف کستان است
 تخفام غم ایام بود و تقون کو کلوم
 ایلمر طایر دل روضه رضوانه هوس
 بنجر روضه که سیمان و نامی شکتل
 بنجر روضه سید روضه که همیشه داد
 گوش آله بو کون روضه سید و که سیمان
 بو سیمان پادشاه کونیه نیر که اوندان
 علی قاعلا ولی والا دور
 یوز قویار در کوه ایشه خوبان سندن
 قوتی بر مور مختار اکر ای عرش خراب
 یوز قویار در کوه فوج ملا یک دیم
 اوزنی قالب بیروح کو چون عیسی
 بنجر در کوه و بود درگاه که جبریل این
 یوز قویار در کوه فاخته که ایتوب نی

بلبل فصل خزان تک کل خلدن است
 طوطی کیم قفس تک شکرت است
 بر عجب روضه بوم رخ خوش الحان است
 اوزینه بخیرله بر منصب دربان است
 طرف صحنده اوزین مرغ سرخ حواری است
 سر کونینه کلوب جاننی قفس است
 نظر لطف نامی عالم امکان است
 اونی ایتربی اول کیمه که یزد است
 سر خط بنده لیک اول یوسف است
 خاک در کا هو اورش سیمان است
 سندن ای کان کرم لطیفه ان است
 کلوب در کوه نور غشده جان است
 ایچری کر که بر خست فرمان است
 سندن اوز درینه نور عجله دران است

ظفر

ظلمت غمده ایاتی کور شدند	خضر کشته در چشمه حیوان ایتر
شدند اولده که تهر فشی سیراده خلیل	ماز نمرودی کل دلاله ویرکان ایتر
ظلمت کشته سکر تپا راه نجات	که نسیم بگر بر تو ایمان ایتر
کوزا کور اولایینه صفایین سلور	کوروجی کوزده ب نورغیا ایتر
ایتم من سنی ای یار رسول مدنی	که نسیم استینی خالی تسجان ایتر
توسن طهقه از قالدی یور و لون آ	خار فک کوله وعت سیدان ایتر
ماردان قی کلچره کوزون قربانی	کل که کلوم که بر ساغرستان ایتر
ساغر مهوری یچدی کجه من اولام تشنه	کو کلم ایسکه نسیم ایسه خوبان ایتر
راهدی استر سنی کیم شدند الاباع بهشت	کرچه ظاهرده سنی اول خزانان ایتر
باطن باطن ان کوروی و غلای صور	بقنی یار سون اگر روضه ضنون ایتر
لیک عاشق کرا و خوش تفش شدند	جاننی محو قلوب نهوش جانان ایتر
یا محبوب اگر وصل صوده وصل صور	دل معشوق که بهر آن صوده بهر آن ایتر
خاک فندله مجنون بودم عشق اولون	که نوریده کوهل سیریا بان ایتر
ند و بیل که او بر نوکل کلزار صور	ند و پروانه که او شمع شبتان ایتر

جانم اول عاشق سیران که سید جانان	سر کونده دوزین سیروان ایتر
غم عشقده چولاله اور کین داغ ایلر	
یا شکوهی کیمی مین ناله دغان ایتر	
ایضا در مدح حضرت علی ابن ابیطالب علیه السلام	
زمان عیش و دوریا کتور باده	ب طعش قی کل برده ایله آماده
اولو پد و شرجه برم شربت بهشت	کتور رب طهوری بو جنت آباده
کو کله قالدی بر ذره نسیم کجالد	غبار یوخده بو آینه مصفا ده
که بو نیچ غمقا کلو پد و پرواز ده	قانات چالار نیچ کور فوق صرخ عیاده
نه فراق وصالون تفاوتی یوخدور	فراق عین دم و صدد و بود شاده
با فاند هریر و تصویر حسن جانانه	کوزوم بیوته تاشاده هر تما شاده
بودستان که نسیم و یقین یوخدور	برشته خوری و غمان بو حسن زیاده
رسم جمالو ابنز بهار محض خلا ف	نسیمی بو قدون نخل سرو شمشاده
سنبو بو شعله پر تو جمالوندان	نمونه هر بومه و هر چرخ خضر آده
شعاع طلوعون امی و رشت انار طح	اولو پد و صوبه کرا اول یوسف لیخاده

که اولدی موسی عمرانه طور سینه	سنه جمالویدی یا علی تجلی بخش
نشان ایچی سی کور سنوب سجاد	او کمت نه سینه که جان پوپ عالم
او هر سنویدی کیم کورندی مساده	کیم قوتنه شان ویرمدی بد بیضا
قدم قوتنم زیدی بوجهان سجاده	سول سینه اگر دره سول آینه دن
وارندو حق تمام انبیای عظماده	ویردین همه اسماء کلها درین
چا قوردی قصه کیم چو یای علی تیشاده	خنده اش نمرودی کاستن آینه دن
او دور که ویردی سیل سبیل طمی باده	سنگ جوشمت و چه جوسلوی کوردی
ویردین شورش دهر و زاده	نسیم طعنه نوبهار خلعت سبز
اچا سوالی طرف باغ و صحرا ده	سموم قهر و میده شد باد فصل خزان
کول ایدر ولد الجیض یازار آده	دیون او منکره کیم حقیقی بو مولان
همیشه صنع خدا کور سنور بو مولاده	همیشه منظر فیض خدا علیدور علی
عدم دیارنه ایلسفر ایما ده	نجه علی که اگر حکم ایتیه از صومعه
که کسی هم چربیلی تحت خبر ده	همان علی که کجوب تنی فزون جتن
قوردی شیرین اندن تیشدی فیاده	همان علی که اولدی دشت آرزو ده

با

باغشیا ان زو کیم نغمه نثار اوسته	الان نکیمن سیمبرد عشرش اعلا ده
همان علی که بولوب ارژمانی چویده	همان علی که بولوب عمر می زویده
بو نوک خانه کوروردی که مدد ملال	که دوشدی قصه جنگ حد کینه داده
شیرین تیدیه پیغمبر که شیرینی	فتنه کله دیدی کل یا علی برآمده
خبر دل دل و دم طرفت و صحران	چو خلف یا نبیا ان اولوب شناده
تیشدی ویردی الین الفبا قرصنه	چکول اولشکری کفاری تیغ فولاده
ز بسکه قن بو کلک پیل خون ان اولدی	زین سحر که کوه نندی شطاعت داده
زین سحر که دیا می خون او دل دل	نمک وار اولوب غوطه در او در داده
با فاند هر کیم باغری اوز و کدیان	نجه که صید اولوشش تیر صیاده
اولس اولدی قالا نلار دوند راه کیز	که قالمادی اخی طرنت و قوم برده
اچولپ ان کبر بار اودمده پیغمبر	بولوردی بو سنور یا مدح علی علا ده
منه علی و طاهر اید و پد و مدد	مدد ویرد و کچن ایا یه خشفاده

برینو که شکوهی علید و لاسی	
نغمه چکرد اخی سیم هر اکی نیاده	

ایضا

ایضا در مدح جناب مولا

ای خدای خد فعال فعال	وی نبی و نبی خصال خصال
ای فلک ای فلک جناب جناب	وی ملک وی ملک جمال جمال
سر خط سر خط وجود وجود	سر حد سر حد جلال جلال
فارس فارس نبرد نبرد	ضیغم ضیغم جلال جلال
دصفوه دصفوه خموش خموش	طوطی طوطی مقال مقال
مدحوی مدحوی تمام تمام	ای ملک ای ملک محال محال
لنگدور لنگدور زار زار	توسن توسن خیال خیال
عاشقم عاشقم ولیک ولیک	تا پادیم تا پادیم مجال مجال
ایلیوم ایلیوم مقام مقام	دامن دامن جبال جبال
دشمنون دشمنون ذلیل ذلیل	عمر نیه عمر نیه زوال زوال
بسته بسته هموم هموم	خشسته خشسته ملال ملال
در کون در کون بلند بلند	استان استان مثال مثال
قاسم قاسم نعیم نعیم	تازم تازم نوال نوال

یا علی یا علی شکو هی شک	ایلم ایلم نوال نوال
ایستم ایستم مذم مذم	حالت دولت و نال نال
چا چا چا یا بهر بهر	سیم و ز سیم ر جوال جوال
عاقبت عاقبت نصیب نصیب	
جنت جنت وصال وصال	
ایضا در مدح جناب حضرت امیر المؤمنین علیه السلام	
کل او و صبحی ایضاً فکده فکده	نر نفون عطر و طراذیم سبیل ترده
لبس لبس شمعان فخر خرا و ده	نه بوزنک لعلده صفا بوطم شکر ده
یر غطر غطر نجم دل جان منده	که نه سون و سمن ارم بو اثر به د سحر ده
بویقین چر شه لاف می طلی اید را دا	دختر چرخ غم به عشاقه فراق دردی جگر ده
خیالند و نو پا در شرف نه صفا نه بار که	که بوبه فایز اولو که نامی در علاجی بود ده
دیده در رخسار او در کبر و ذری صد	که بود در قیمت و شرف نه رجب و کبر ده
بخی در حقش کبر و کبر و کبر و کبر	نچه میس کند و فیکس او بجا به بند ده
نیکوین ایلم و کرم و کرم و کرم	دم تیغ خمر و ملک که میسج و طهر ده

نغمه ابله و بجهل نذر پاک رسد رود او جلاله نعره علی کوزو کوکونو لو بخیلی دم و الفقار و پیکری یکی بودی حریفی نیت و نیت سیر کوزی غایب می شود مهرده کبریا و نور و نور و نور و نور سینه علی و میرم حد اگر الی یوزیم جد بری نقطه کوره غیبی بری نقطه کوریه	نیرا و دشمنی و دشمنی و دشمنی و دشمنی که نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت بجلی و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت
---	---

کسی علی نظریستم سر کویو نظریستم بوشکو می نظریستم نظریستم نیم زرده
--

در مدح جناب امیرالاعظم حاجی سعید الملک حاکم مرغه

در برابر کیش یون سرود لادن کوزل خلق آید و خلق نیت و نیت و نیت و نیت روم و یون و یون و یون و یون و یون و یون ای نیک و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت	ای نیک و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت
--	--

خطا و زبانت چو نفوس شکست حیف در بولد و نریده کشک کسل رخصه صافی غیرت عینا تسلی پس صد لایق اقام قویو بختی و تیار هم سعید الملک بر لطف غرور و محنت بر طرف لاله ارکلا و نیت و نیت و نیت بر طرف غن و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت	نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت و نیت
--	--

برج غرور شکست کوزه بر نور بدر

در مرغه

<p>۱۸</p> <p>هر براتی صادر است بر برات قدر حجاب خانی که گوشتی بستان قویادون عدل و ددی ایدون بکس نقصا قویان زور برش کوه را اولدی کوه و بحداب عالم و جاهل اگر مرغ ایدیدی حستاب حکم اید و پسنیکه اولدی کوه و بحداب یا کو ایدین بجه کوسند دوار فرش دستور خا و دین و لغفار و دغدار دستگیر و شاه مرد اسجید و دل سوار تا جهان دبر قرار اولون قدر مجلسون</p>	<p>صاف و روشن خصلت بریادون کله شیش کمره کت تیرزدن قویان ایست و اجرون سنون قیادون پاکه ناپاک میان غوطه در فوج کلاب برهان پاوی هر کج خفادون اولدی کویا سوره و جانده کل زار فرش چرخ فرین طلسم و پا و فرادون دست و دست خن و چون فضل یوسف و برکت شاه و الادون عدل و ددر حقش و کفار مجلسون</p>
<p>ایم شکوی ایسون دینم مجلسون دیش منظره در مصفادون کوزل</p>	
<p>ایضا در مدح جناب حاجی سعید الملک حاکم مراغه</p>	

<p>۱۹</p> <p>هلال سمنم دل ری زار و زار که مشر و سر بریش اولوب قعدی شاعر خیج باک و پر و دامت ی کفار که اهل زهد و قوی کج خراست پیار چرخ صومعی شوشن م خوشگوار اچوب کلچره سیرین شاد لاله زار قرن قابه بویار ملین ایل عشق زخما زار چوب صید سیمک براد و در و دران شوشن کلچره شوشن ایل و در و دران قلب سخت سعید و بوقعد کفار نه هر بر کوی سعیدین جودند شمار صدف بر قطره سیرین کینه در هیوار سحر فولا و جود داری تیغ ابد رار سعید الملک یکه سنی ایل و در و دران</p>	<p>هلالین روزه چون افتدن کفار مه روزه کج شوشن ایل و در و دران نمی شک اولد و مردم کورنده و خط بجمله کینه خید و لدی دوشی شاعر عبادت مومنی کجی صلو و صوم حرام بجمله کینه خید و لدی دوشی شاعر چما صید سیمک براد و در و دران دیرین سیر سعید الملک و در و دران دین و دین غیر القدر کجی شاعر سعید الملک حین اسم اولور کوی نال قلعه چوخ کوی کور سنور شاعر یا غار دریا عجمانه همیشه ارباب اوزوند قابلیت و در و دران نفس حق کج شوشن ایل و در و دران</p>
--	--

دلائی بخش محفوط اولدی سمن زرد پاک	چهار طرخی دودار بر محکم حصار ایلر
سجده باشند طبع بر سرچ باک تهر	اگر بر سر زین قاری فرزند کد ایلر
ایدرسم شریفون تار دار الواط شهرری	شیطین ذکر بسیم الیه شجبت الفجار ایلر
اگر مظلومی ظالمین خدایتید وین ایلر	ایشون سفیده قافکودی پرورد ایلر
کرده خصل ای شهنشاهیم سرچ باک تهر	سینه رو مدکاری شده دلدلور ایلر
بویل بویید نوزدی بزه خوچ خوچ بکود	بویل بر ایلر از قوچ قوچ کور ایلر
همیشه احمد سرل مقامین اوز که لره تمار	که حق حق تعالی مرکزنده برقرار ایلر
همیشه کوشه زند قلم راه کفانی	صفای فطرتی مسره افنی برقرار ایلر
هونو هون می کلر تک بکر سینه پیمانه	حسود و خصله دن قان کاکه زهر ایلر

کنه صد مرج فو شکو غنی پانوند
عجب لعل بدن که خشت نش ایلر

ایضا در مدح جناب حاجی سعید الملک حکم مراغه

کرک سقی بوکون کر شد بزم انجمن اولون	می کلر نیدن نورم رنکستان اولون
کلب فریاده چو کله فیض ایلر بکدر	چو کلب شرنک شولر تهر تهر اولون

کوزون ستر بنیم ستر کوزون می کلکون	غذی روح نور دیده دل کوزون اولون
بوکون کانه اولما مجلسه کاف می کلکون	کرک میخانه لردن زهریله احسن روان اولون
بوکون چون شکار سفیدن خلعت کلکون	کلوپ تازیست قلمت ری جان اولون
صدف سعید ملک مد خطه العا	باشه ایش نه صا جهران اولون
خلف درگاه کره جان کیون قدر صا صا	فرزون خیر و فیر و نخت کماران اولون
همیشه قدرت نماید قیوت قون	زما کلشنی کاهی بیمار که خزان اولون
پوزولشی اگر کلدری احمدن مرحومون	الهی سکنی باغ بهشت صا و دن اولون
بو فسرده ستانده اولدی خججه بخون	امیدیم اورد باده رنک فلز ارجا اولون
بجده الله و لک صراغین ایلدون روشن	خداوند ولادی رضی کبری من اولون
کرک اهل لایست ایون خوچ شکر انصافا	کرک قوم قسید فدتونده فتن اولون
کرک خصل برادر نامودن خوچ فحاشه تون	کرک عسم دخی عسم بودا خوچ و مان اولون
کرک نعم ضرورت دقتی ملک مالدن کچون	کرک نفس دای کولامی له نهران اولون
دعای لک عمرن همیشه و جبهه دور	ولایت ایلنه کیم دور سولک و جهران اولون
کرک چشم حایون بوکون کون کون ایلون	کرک در درون شمشیر کت کوزون اولون

۲۲	بودن بر کوند و بر جان کرکیش طهرین بری شاد و ناسون خند ابرق ان غلامان بوقلمون عقیق اتم کیت اذر آلوده بار اول رسوم عدل و دایم برین که دوزین اولد شکوهی یار دادم سید لکش تنیت نامه	بودن نصرت دشمن بر باغی اولون سچون دست دشمن لک بر تاج اولون سنه برکز کوی جاتار قوی بر پهلوان اولون خدا دین پاک یتیم اگر شیرین اولون که چشم خشم کلکون پاک ترسان اولون
<p>پنج لک شد و در شاد و پنج شیرین لک شکوهی غالب بر شیرین بان اولون</p>		
<p>در مدح و نهیت و رود و حاجی حاکم الدوله بکرامی مراعه</p>		
کوتاهی قدح کیم باغ و صحرا لاله زار اولوش چمنده سرو سنبل لاله و گل ستری بلبل پر بر باغ و در کار و در کار اولوش زالال جویا غنی تسمی سبیل سلطان چمن بختن نقش و گلشن	مبارک عید سلطه ایمان نو بهار اولوش ده اندر ده صد نذر صد نذر نذر اولوش گوزل دست و صحران قطار اندر قطار اولوش چمن خات تجری تحفه الاله رود اولوش بر اوصاف جهان روشن را فکده رود اولوش	

نور پر و جوان یک کیش خشت کونا کون مکرم ششم رنجه امیر عظم و فخر قدم بسد و قجه نموده معطر ابراقا قی بجمله کینه کندی و بجه نیراد مظلون یوزی کولدی کونی غدی چرخ می نازیبی کوکول سرور کوز نور بخت دور دشمن کور زیارت ایدیم شریده قرین شمع حرمون اگرچه بوحکومت نه ایتمه کشت نور دور سراوان این جهان کیم تیر سوخته خا بها حقان فلک تیر کینه دارد و صورت اولون سنی که بوحکومت ایدون دستک حقون دار عزت دیشون بکس برین و کدور برین اولد حاکم آیدین دوشمن سنه هر یک اولان یوزی دشمنون قاره وطن دن مغله دار بظلمین شکوهی جان خشم زهر قاتل دور	بر اوز که عید تازه خلی خنده بهار اولوش که خاک پانیه اصل مرغ غنچه ایش اولوش مکره روت خاک پانیه لطف ایش اولوش دعا لایحه حضرت پروردگار اولوش جهان بخت کون اکب سعد کون لایه اولوش دلک اصل شش این ایدم نیراد اولوش رنی همت که بونا ریزدن یادگار اولوش که اجدادون نامی حکم ایران مدد اولوش کینه کله کیم پهلون کردگار اولوش پناه باد ایران صفحه سنده یادگار اولوش بی جولان بیت پیران شبنامه اولوش خداون خیر سندن یتیمک ایش اولوش قیج لا چو فخر و زلمه بری تک خفا اولوش دل بدخواه صید زده لیس و خوار اولوش دلکن بزم حباب بجه درش بهار اولوش
---	---

جوان پیر و جیدن بکون قریب به یارب
اددور کیم طفل کف کسکوهی نو اویش

ایضا در مدح جناب حاجی سعید الملک دام قباله در و دهو

ای میرنجه کیم چرخ حشام	ای ما هم غلام تو کردون غلام ما
باشد صلاح کار تو از زده دل بشام	این شورش که سر نه از فاص و عام
صرف چرخ زد بجاک قد و صاف	تا بشت بد قراض ص نام
تنها پیش روی عد و حمله بر آ	یا تو بس روی همه صبح و شام
دستی برادر پیکان کعبه	در وقت تدر تو باشد نظام
صد کرخم زار و زبون شد خود کور	که بنور داده بر سر و جهم
حجت رو مراد میرد قبول	مطرب بگو که کار جهان شد بکام
خواهیم کرد عشرت شانه بعد از این	اقا خوشترهای سعادت بدم
صد جها بکلاش کوهی که درستم	یتی ز شعر و جبه بختم کلام
چندان بود کشته ز ناز سهی قدان	کاید بکله سر و صنوبر خرام

ایضا در مدح آقای حاجی سعید الملک دام اجله

سعید کی نشان خند نشین	غمانیده هم صحبت در ضو و بدم
او حال حیا شده سدا طین سفین	بو ملک مرغ نه او نا اولوشی ستم
اول خان ملک تبه قدم عکدی جهان	بو ملک او ضامی اولوب در هم و بزم
بیکانه اید و یک سیکانی تصرف	کچدی نجه کیم اهر من انکشته ختم
در پرچم کاه خزان کاه به ری	شب روزی که به هم غم اولور عشقه توام
بوسه ده استی بشخص اولاش خص	تا ایتدی ز فرزندنی فلق عالم
البته کرک ستر ایسون خال و برا در	پیوسته کرک فخر ایسون غم و بی غم
عصه و نجه او نامه حکمون کیمی مضبوط	حکمون نجه او پناه محمدون کیمی محکم
تبدیر مقامه سوزون عقل مصور	دیون حکومتده او زون عدل محکم
بجایه در بعضی کلمه نه کدورت	بر نقطه اگر محو الا محبسه م اولو محرم
هر سنیه قادر دو کرک و جبه لازم	تا ندل یده راهموند اگر پیش و اگر کم
مفسر کچ راهموند کرک باشد فایان	منعم دیره غیرت کونه دینا ریله در هم
بعضی عفا یوزد و تا درگاه قدیه	صد قیده دایمیه پیوسته و مادام

۴۶ درینید موب همایون حضرت اقدس پیر منظر
 غانی روحانده در ایام ولیعهدی بمرآه آمده بودیم بدینجه
 جانب اهل مراغه در حضور مبارک خوانده شده

شگفت آلودی بکبر خدای مشرودی صد شکر نخل آب مرغ اولوپ شکب باغ ارم مرغ مکر کتور مصر دور مرغ اولوپ قبله گاه جهان مرغ بلند آسمان دور مکر مرغ مدینه دیار مکر دور مرغ مکر چین و ما چین اولوب دوروپ رودخانه کنایه باپوپ میر تختی نه غر و شرف	دونوب غنچه باغ و بستار نه زیکر گل آبی کاستار ایدوپ جلوه سرخسار ما نمر مشرف قیلوب باه کف نمر قدم بابسدی شوکت وسط نمر طلوع آیتدی خورشید خشت نمر اولوپ نازل ایات قرآن نمر قدم قویدی فغفور و حق نمر کوروپ اوزریم آب حیوان نمر دوروپ بارگاهین سلیمان نمر
---	--

۴۷ هسلا کو چون یلوب فرده
 دوروپ سلطنت سیرین یلوب
 ایانخون تورون ایلر و قوتیا
 اوستم نمشد و دکن ریزه شک
 علی شاه مردان سنون باورون
 سن اول سرخ زو سچ باک ایل
 چلوب سمن اسلامه محکم حصار
 نثار قدم سعادت لر دم
 نزه مجلس عشرت اولدی جهان
 مبارک یا غنچه باغ نذر فدا
 کوکلش دطالع قوی بخت یار
 دلک حاصل اولدی دستجا
 غیا حصه و رنده اوزر بریم
 غیا یا اوزون لطفیل کیمون
 غیا خطایده دولت و شوکتون
 که سیر کلوت شاهت ما نمر
 اونیون کت چوخ عبد فرما نمر
 اولور زوشنا چشم کریم نمر
 بریم بر بهالعل و مرجا نمر
 نجه خضم اولور مرد میبد نمر
 رکاوند اخون بریم ق نمر
 که محفوظ اولوب دین و ایم نمر
 محقر یونقد دل و جان نمر
 قمر شعل خیم چراغ نمر
 خیال ایل یوغد و قر با نمر
 که پر گنج اولوب گنج دیر نمر
 بتوب جمیع جان درده در نمر
 شکوهی کی پر شاخا نمر
 دل آزرده غر تو هم نمر
 تصدق بریم ما نمر

۲۸ در مدح نواب والا شاهزاده امامی میرزا

سپهر طیب ایران مدرفا ندور	شنش کی ری کشت زانو ندور
بلند در که وجه ناصر الدین	اوست جلالت و خورش ندور
بواسطه انقلاب شاهزاده کاظم	ستاره تکه بر بیدار باندور
بوش نازده آزاده جمله دن آرتوخ	پیش بر ج سعادت ماه تابان دور
اتاسی خسرو الا که سر ملک قاسم	ملکشان و ملک شیوه و ملک ندور
نخچه علمه مجری اولوردی و سرمانی	بهشته بنده فرمانی حور و غن ندور
امامه قول و یرو ب ازیر قیو اب معنی	غلام حقیق کوشش علی خرا ندور
سعید بختی شرفه غرت جیس	بلند در که رفعت و رشک کیواندور
بوعدل و دود بکون راد و بوم امان	بور و نامه بوختر بولک ایراندور
ملک همدم امیر و حق بوس کیک	کر سنه کرک قوی نیجه میشه چو پاندور
بصیرت علی بوشین بوقدرین	بوعدل و در حقیقت و لطیف ندور
شکر ایلمین کسه دن عجیب دکل	صلاح یابی پیکر کسی که ناداندور
سحر و باطلی حقل ایمنی فیندن	وقوف صاحبی امل نظران ندور

در

۲۹ بود چو فدایت ای شیخ کرمت ندور
کو کون بلا سی دید که چوخ یری بو پو
همیشه غلامی مظلومی ظلم ظالم دن
باسوب کسب و دو توپ و در تیرین
و پیری و جو ندر براور که حصن حصین
هزار شکر و شاد هزار حمد خدا
بومری نیجه شیلور سور که بوشکوهی زار
سلوک پسند و بول مرغه دین بعضی

اگر بوقول اندان فی خلاص ایده سور
براور که زاد و عوضی بوخ مکرده خاندور

ماده تاریخ در نهیت و تاریخ طوی منصور السلطان قرند زخمه امیر الامراء
العظام اقای طغرالدوله دام قباله اعالی

هزار شکر جهان صحن شکر شد	که کرد شکرکی خنجر شکر شد
امیر طغرالدوله کرد مجلس سوری	که هم تغافل کشت هم تجمل شد

هزار

بر سر ز درگاه حق بکوی دشمن ب کوی جنت نشست بهیچ قصوی لب که شمع و شمع چراغ گشت فروزان چگونه شرح نمایم و نور نعمت او را چگونه وصف کنم قصه و نور و قندش اگر نبود همه طنج او غدای بهشته ز شام بسجرا هزار چشم کو اگب ترحیم نقل سواران مهر کرده فروزان	بر این دیکه نخواستیم وصل شد مگر پدید رسید نصیب وصل شد که مهر و ماه هم از جمله شاعل شد که خوش و طیر همه یزده نور محفل شد بهر جای انسان و بهدم تنقل شد چرا صفای دل و قوت وصل شد ز نام خرم تا چنان محفل شد فلک شعله بازان طرف من شد
کشید که هر تاریخ او نظم شکوهی کلی کارش سی نیل شد	
جناب حاجی و میرزا کبیر آقا چون نهادند هم به مرغ بگداز و غفر بنار نعمت رسید بهشتی	در عروسی جناب مطابقای حاجی میرزا رضا آقا سلمه نمود خنفس طرفه بزم سور و عروسی بسکین ای حاجی و شکر و سی عدد بر شمس و مان بهشتی

روح

عروسی

عروسی خرم قدم بود سال اند شرا نوشت کلک شکوهی قدم بخیر عروسی	
تاریخ سرای جناب حاجی محمد آقا سلمه تعالی	
جناب محمد آقا که باشد عجب تعمیر کردی خوش برآی	کند رت خداوند تبارک شود معمور فی الدین دارک
بود تاریخ سال ابتداءش سرای دلکش آباد مبارک	
تاریخ سیل آمدن تیریز	
روزی که سیل آمد و تیریز شد خراب تاریخ او بنامه شکوهی چنین نوشت	از آن دم که کسب فداکیم بود سیلی نبوده و ده که بلای عظیم بود
تاریخ دعوی روم و روس	
در جنگ روم و روس چنین نوشتند از دولت نشانیان غمخیزه ایم تاریخ او بنامه شکوهی چنین نوشت	در هر نفس قتل رسد بیعد و نقوس در بزم یار دلشده و از کن ربوس مارا چو آید طرز دعوی روم و روس

تاریخ

تاریخ وفات جناب مولانا کبیر محمد طایب مرا

میر محمد ولد محمد بن فضل و جمال	عینه و بود درج کو هر مقصود ما
رفت و ماند از دهنش شد از آن محکم	شاید حال است شد چشم آن نور ما
مصرعی ملک شکوهی شست و بخت تو	شد از این سی فانی عاقبت مود

در تاریخ فرزند خود حسین میفریاد

حسینا بر تو تاریخ تولد	بنام شهر سوال المکرّم
------------------------	-----------------------

در تاریخ فرزند خود حسن میفریاد

شد شب جمعه غره مصنان	قره العین حسن مولود
غره ماه گشت تاریخش	الف دلامی دلی برود بفرود

تاریخ تولد فرزند خود جمال

چهارشنبه و عیدین میل از زوال	شد شکوهی بر لال اتم بعد حسال
------------------------------	------------------------------

نارنگ

تاریخ تولد فرزند خود جمال

بفضل هدی جهان در گشت	ز شکوهی چو نچاه و شست
غذایش گرم کرد طفلی که شد	حیثیم او رشک آهوی شست
رقم زدستم خوش تاریخ او	جمال جمال عالم افزور گشت

در تاریخ دختر خود سارا گوید

مرده ای نور چشم من سارا	چون رسید تولدت مارا
پس شکوهی کی دعایت کرد	که تاریخ هم کفایت کرد
روزی روز عورت افزون باد	لیک اند حساب باد زیاد

در تاریخ دختر خود شهلا گوید

ای دختر من طلعت زیبا داری	فرخنده قد قامت خنیا داری
دیدم که برهنه می صنع خدا	از لایم نجیب غم دنیا داری
تاریخ بیا من مصرع آخر آمد	شماره عجب کس شهلا داری

کردند

۳۴ کردند حساب بر شکوهای گفتند یک سال چو از یاد نهش داری

در تولد دختر خود رشتا گوید

بوغیا طلعت چون اولدی ایمن جان اولوپ تاریخ تولید و اورند و طلعت رغیا

در تاریخ تولد دختر خود طواوس

ان دختر من کل غدرش سیم انکشت پای چپ و چهارش غنم تاریخ همین مصرع اخر آمد طواوس ز پای شربش نیم

در تاریخ تولد خود محمد گوید

نزارش کز یمن وجود مولودی خدای خوست که ماند علی الدوم شکو نوشت کلاک قضا مصرعی بیارخس شد از تولد مهدی زنده نام شکوهای

تاریخ دیگر

چون ماتم گرفته شده تم صرف تاریخ کشت او قاتم

ناله

۳۵ ناله از گوشه شکوهای گفت سبده ماتم بمردن ماتم

تاریخ دیگر

پاش که عمر او بر آمد در این نالن بس مرد پیر و ریش نقره سبده تاریخ او ناله شکوهای چنین نوشت اندر سبده صهار طویله بود

تاریخ دیگر

زمان آمدنت را صید خوانا نوشت کلاک شکوهای غرض خردم

تاریخ وفات میر علی محمد التخلیضیا

امروز ضیا مرد کدر از دل ما برد تاریخ همین آمد امروز ضیا مرد

در تاریخ وفات دختر خود رشتا

گذشت دخترک شوخ دماه سیامم وفات او شده در غم دل غم افراهم

ناله

نوشت کلاش کوهی بیتی بخش
بشازین چمن افروس بر دیرم

تاریخ وفات حاجی آقا علی سیف العسل قاضی بناب

هج قاضی بر چو قفسی بود چنان	کرد بر سوی بنیان بر دوش طربان
طرفه تاریخ برو کلاش کوهی بیتی	حاج سیف العسل شد بیتی بناب

تاریخ سرای جناب حاجی میرزا کبیر آقا مد ظله

سرای نوزادان کبیرم	صفای صوفی صافی ضمیرم
زینم تا جبران یا بدفتوحی	که قنچه اولاد میرم
غریبان و فیران شب و روز	من اینک ضرور همان پذیرم
بیای کشتان بکشت فک	بچشم دشمنان کجیبه سیرم
بصم روید بس لاله و گل	که من کلزار جنت را نظیرم
بتاریخ کوهی دقتی کن	که من بس موکلف و نکته گیرم
بتاریخ من مطلع تمام هست	سرای نوزادان کبیرم

در تاریخ وفات حاجی اسمعیل نوجوان مرحوم

این

سستی می که جبار ضرب کرد و رفت	در چشمم در خود را بکشد و رفت
نوشت کلاش کوهی بنامه تاریخش	یکی جوان دل را کباب کرد و رفت

در تاریخ مکه رفتن خود فرماید

راه حج دشت خنک باد سموم	تا چه گویم من از ستوهی دل
آتش اوت افتاب تموز	شد کباب تنه ازل کوهی دل
چه شرافت مرا بر این تاریخ	اشرف احاج شد کوهی دل

در مسجویات

هر چند بر نفس میرزا علی محمد	بر بادید بر نفس میرزا علی محمد
یا بر طویل خرمن	بلکه زیاده تر سن
تا ردا اولور بو خر حیوان با فخص	تا دان با فرات عریان با شخص
کوفی جی لقب اعمی ضیا تخلص	بیچ کم دکل مکر سن
هم شعر و در شعر از نه شعر شرباطل	هم زهر و در قتلون نه زهر زهر قاتل
میرد آتمرد وجودون نه مرد مرد قتل	از بکه بد کمر سن

۳۸
 اهل خفا نظرون بر عبد عرف هدایت
 روح روانه نظرون بر جبهه نه سوان
 هیراشکی میجا هر صحرای خضر کورده ن
 هر محله و کردی کشف کننده دورده ن
 اول کسین بن بس جمنوند تا که نوار
 قولل ایونده منقیا چای تان دار
 اخبریم که در کله دن خیده سوختن
 شکر ایوب قطره اش و صوم و صلو
 بر تو قیام خورشید زکوة سندن
 اهل تصوفیه پنجه صحبت و در
 احباب رضایه بعض و عد و تون دار
 هم مور مرص و از دین سم موشه تانی
 بدینست جود و لب یقوت نه تانی
 که چک خشم شگون بیت خلاده نش
 چخار شید سنده هر که بعد شش

هم کام جانه نرون بر خضر سنا
 نه که سن ترسن
 مرشد تصویتند و آن پنج خوخ و کورده
 خوخ کیمیا نظر سن
 غافل اکثرون و سیه و سید و
 نه سید نه چرس
 خوخ صاحب هنر سن
 هم غزل و ام طهارت چو استندن
 سن خشی خجور سن
 اعدای دینه دایم میل و محبون دار
 معلوم
 هم خاتم حشرون خضر کوشه تانی
 بر طرفه نور سن
 بر کس تعویض تمبر خضر چوب و ش
 قورغا که سن بر سن
 باور خاوا که بر کون چرخ آج قلوب او و خردون
 باره خردون اول دم هر کس خسته بر لب و خردون

باک

۳۹	دشتمه کل مسیح فایده می	باک انیمه شوی کرش عراول نامی
	اختر که دوی فرسی نظامی	
	سن خود که دست بر سن	
محو دیگر		
	هر طبله ده ادویه کم فصد بسیار	دکان دکان چار طرف موند مردار
	نظر الخطار	نظر الخطار
	کون ششی اوت تو سدی القصبه	بر کوشه ده و جملک و بر کوشه ده
	نظر الخطار	بر کوشه سی نزل
	هر رده که اکثرون است ای قاجار	خطا را ولان یرده نولور خطری اصل
	نظر الخطار	اما که نه حاصل
	توسبانه و توبانه کر تخته و مار	دور تبه نوره نهر عجب دال و قی تون
	نظر الخطار	هم باش ایا تون
	اطعامه بر گرس و کردار ده بسیار	دور تبه شکی منجوس ای نیکو نوم
	نظر الخطار	دی قاق کمی شوم

دور

حسرت جانور به نرسن بحر صد چاش	ای چکسی چون دود به دوی ریوی
دی خوبد خورش	نصرت عطار
نقش در پ نقشه القریله دوده	ویردی نه غیب نه حرف نه لغار
مشد و بنموده	نصرت عطار
دور متعین آتش پ زویند آتون که	از نخله ز کون ری ز حید کوزون
دل قریله تخمیر	نصرت عطار
بیشوین تار کو چیده وار برک لاغر	چون عجب سندن که دیم من خیار
تیرا کیه نزر	نصرت عطار
همچون دیکه اید بر بنده تا مور	دشتمی کسمه کوم فاعل مختار
اولدوم سید مجبور	نصرت عطار

نامه که بر ارجی نوشته

کسمید مندن ای راجی	ای دغل باز اولو نما ایلا راجی
چو فد مغرور اول شهرتوه	دی کیت ای وزن شعر محتاجی
باسار او چنگ و تازی مدام	نالہ صرخت صرخت هلا جی

داغ دود یا سیرقا لو پختس	تاری دو کون بوزند خراجی
کر سنون بکت دیو پ زویند غلام	برجه ایل انتهای معراجی
ایلرم ششورده بیلہ شہرت	که اید نمرود دودنه ای راجی
جواب راجی	
سین بیلورس کیم راجی نسی آیتر	عالمجہ نسی آیتر
در بھوش قان	
بولیم بچول من صعب بیلہ اولدی	قیمت کلہم شتہ کو یا اشک اولدی
کورویاندی اوجا سندی داغدی بوتہ تورخی	ایس عشق من مشق کلہ تار و مار اولدی
ازل هر شد بختہ سد و ریم اول صحراده	دین است تو بختی با غرور اولدی
بر آغلقون باشیر قریب یو پچ تو کو کچی	او عشرت و شرف با ناله خضر زمار اولدی
اونو چون کار نی خلق اولدی نور تو یار کنده	کیر ب بر خیمه پاک آتومت و صحر اولدی
دیردی کور بول ازل من صاحب کیرم	کور ب بوض صاحب کیری نه کو پچ و دار اولدی
بری ملا علی شرف نون احوالہ یانیدیم	اکوز بکت یلو برجه آج صلا شہار اولدی

چلوپ نالہ دیروئی بسد بسدی نعیم پولار	خدا رحم قیل جانم بین درده چار اولدی
بری ملا ایس آله امان آله امان آله	اونون فقی بوال یارنج خج خج چار اولدی
کتوردی حاجی بیچاره سکوردی عجا	ایمل آله خج کونا ایمل زور کار اولدی
بری سید محمد دو حجت و ندایت وار	عامی پوشیدن ال حکمی او لکرت قرار اولدی
تو کزیتون با مجانه اگر کردی کوشش ترن	کرک ایتمک زحمت چو کزیتون بیچار اولدی
برسی سیم سیکد و زبند پولی قور تلمش	چغاسید و کزیتون خج عیار و زار اولدی
بری قاسم محمد راولوش کردنه نوکر	جلالین برید تاندی مرشد خور اولدی
کونیده بر دین و لادی بوال حاجی بابا	طلبکار لارالنده امل تون سار اولدی

برسی بوش کوهید و صورت شمشیر احوالین
اولوپ بر فکس لاشی دای زار قور اولدی

جایی ... ویرا شرعک لایق تلمه نامادانی	که سنده شرعک اثار مذمبه خبر تانی
الهی جی خج کور لری تو پر غلبن دولون	اوشی تون که سنده ایک اولون دین تانی
خج امل شریعت کیم اسل بلده یکلون	دیر قوی یوسن قاتون برسدانی
نه امل شریعت کونده بر کچره خواتونی	کتوردون مجله بدم قیلون ...

سنون عقل و کمال کورتد سیر و ندیه بسور	که کیستد و کینه کدون بلایه کدونی
قاتوپ حشمت شیری شوره شوری شیر	سو سوزدان اولدور و پیران مالتان
قولاغی قیلن ... دن یقین یارک اولدی	کرک سیک عیاله یلک خج کزیتون
بابون ... نفی کون مکت بشکار اهر	ناخچی نون قازنجی کشار دوزیر نهی
بهاری امانی چایلا و اچسزده اورمتلک	سیردی نان نیرعت کردی مقه مادی
ناچاشنجی مجاسده تعارف سیم سیر	دوتار حکم سالور بند بور خج اهر قیل
ناچاشنجی تعویط یلوی مجسده م اوسته	که بیرخت اید و پید و رشیدن بر جمع مانی
ناچاشنجی سنون مکت کیم آلور و خور اید	راز و ده که یار شغال و خور نور الو بامانی
صغیران ... یخشی ناظر سن	خج غریزین کوی خج غریزین کینه و دکانی

چون سن یار موسان پیرا که بر بچو طولانی	
در سچو قاجار الشکور مرغه وکیل رفعه	
اگر کلمه جولانه عبد الشکور	هزار شیر خوانه عبد الشکور
ایدر جنگ شیرانه عبد الشکور	سالور لوله جانه عبد الشکور

بویا رعالمی قاضی عیسیٰ الشکور		
اونون کتانی بریل نامدار	برازنده دور دست کارزار	
مذکور کبود کوزر سفید بار	قاجار زال زر رستم ایثار	
اگر کر سه میانه عیسیٰ الشکور		
قوی پنجه دور شیردن بردن	سلمان سرق ایلمز گردن	
بری اوله قور تو لما زاوجردن	سکر و حنی قانچی قبردن	
چکر شرح و دیوانه عیسیٰ الشکور		
اونی فاطمه بنت خیر البشه	اوزینه وکیل ایلسیدی اگر	
فدک باغخی ترک ایدردی	اگر چه کش او لوردی تر	
اوربانه برمانه عیسیٰ الشکور		
اگر اول فرعون مطلق وکیل	دوتا ربع سکونی بقیال وکیل	
تصرفدن آرتوخ نه محکم دلیس	ایشتم اکر یا لوارا جبرئیل	
اکور مردم دانه عیسیٰ الشکور		
بنی آدمون سعین ایلمز پدر	قویار آدم اولادینی در بدر	
قاجوب هریری بردیاره کیدر	سنبه بن جاندن ابراز ایدر	

چکرالجهان عدای نیل

دیکلی

دیکل اول شیطان عیسیٰ الشکور		
دیکل اول مامونه دل بحیب	دکشر قیل و قاله امام رضا	
کوزندن هشر بارگاه طلسا	بو تون و قویا قی ایدر آدغا	
درار اوت خزانه عیسیٰ الشکور		
نه بر هر قازما قدح خاک دور	تمک قایرما قدح لاک دور	
تقبیه چوخ صاحب ادراک	درست ندرت پاک نایاک دور	
دیوب رحمت		
اونون کیمی نافه دور امری رون	فلک امرنون بنینه ناتوان	
اوزی پیردور ذوق و شوقی جون	همزور مبارز قوی بیسلان	
ایدر صمکه شیرنه عیسیٰ الشکور		
غرض لوطی صاحب عمنه دور	محسن بنفید و سیه نامه دور	
حق باطل ایتیکده علامه دور	نه شور و نه غوغا نه کفاه دور	
سلوب ملک ایزد عیسیٰ الشکور		
چخوب غفتا شیرمک خشنمک	یتش دادمه ای حسد و پندک	
شکوهی از قالدی ایتسون هلاک	اید و پدورا و بیچاره فی زهره چاک	

سلوب

سالود و ربیب با عجب شکور

دیگر

نقل اید لکه وارمیش بر کرک	نجه بر کرک بلکه شیر بزرک
دایم الوقت او کرک درنده	چوخ خسارت و زاردی بر کنده
قویدی نه بر شتر نه بر همیش	نه ضر و هب و کا و قالدی میشر
بسکه صید ایتدی تو غلی و تیره	قطع نسل اولدی میشر بالمره
قویادی بر جبهه رس بر قاله	قویادی بر جبهه رس بر غاله
کجه کوندور قویون قوزی سوموکه	اولدی روباه و کرکسون دوموکه
هر بزد کیم فهم ایدی دانا	پسیدن چمنیوپ اولوپ دانا
غیت نابود کله و ناخور	ایت یا تاقی طویل و ناخور
اولدی قانیشین قویون کوچکی	بر شبان قالدی چوله بر طوکی
دولا نوردی ناخرچی آواره	ایلر دی قازانچ او بیچاره
یغلوب اهل ده غنسی و کدا	ایتدی بر دفع کرک ایچون شورا
عاقبت قور دولا راو کر که تکه	بلکه صید مراد کلسون اله
نصف شب کرک مثل شتر زیان	ایتدی اطراف کندی بر جولان

چکدی

بانی کوردی بزرگ و کوچک
لفظ اهل و دوت و دوت و دوت و دوت
بانی کوردی بزرگ و کوچک
لفظ اهل و دوت و دوت و دوت و دوت

چکدی ناگاه او فی کند قضا	ناکذر کاهی اولدی دام بلا
کوردی بر طرفه دنبه لرزان	شسته و رفته منفه و ارزان
دیدمی بختم بونی منیه تروپ	فستقی کورنجه چکوپ کتورپ
اغزین چپدی بچو ملن کیتدی	تکه ناگاه بر جرنک ایتدی
برالی دوشدی اول زمان تلیه	کوکلی تشویشه جانی ولو لیه
بته چر تو پسسی او جالیدی یهن	هر طرفه ن تو کولدی اهل کهن
دوتدی برایتدی راو کر کی یسر	بویونو ناویر دلا ر انخر نخریه
دوتدی لار سالدیلار او فی بنده	کتورپ کتاشان کنده
باشنه مردوزن غیشدی متام	اولدی اماده طرفه مجلس عام
بری سولردی یا چند نیکلن	اولدورون یا بونی تفکیکن
یا چکون تیغ تیره اخصاسین	ایلیون ریزه ریزه اخصاسین
عاقبت مصحیحین خیر اندیش	دیدیلر یکدی و رایلیک برایش
تخم بد اکه بد مژد و ریسون	یخشی تخم اک کیه خشی بر و ریسون
بخشیدور ایلک بو کر کی خلاص	هم مشخ ایدک همک بر جهر قاص
بوبره دایما شبان اولسون	کله و میشه شبان اولسون

بویون

۴۸ بوالشون انقدر منفعتی
اولا خواطر بند در داولماز
ثانیا ایلیه بود و زحرکت
هم تا پارتد و قیمتی بایه
اولور ارتد و قیامت دماله
چونکه بی تقعد در بونون دخی
اولا بزدن ایستمر دکنک
دریسی کوزنه پوستین دو عجب
ثانی سیمی وار صلابتی وار
خواطرن هر سباع ایدر مخطوط
ناکھان اول زمان شکو بی زار
ایندی اهل تشریه مصلحتین
سولدی کر کردن شبان اولماز
رنج بیهوده چکمیون مشعل
نه اولور کور کوزده ناز و عجب

طرفینون هزار مصلحتی
بسیه بیکار و هیزه کرد اولماز
اولو کب حلال چون کت
هم بغیر بر جلال سرمایه
فخر اقرانی رشک شاله
قالا آرتوخ تیر بزه نفی
نه چارق نه چورک نه بر کینک
قویرو قی تازیانه تاء دیب
جانور لر بچپنده شهر قی وار
که قالور کو سفید پیر محفوظ
ایتدی بر ستمدن اوزر مدگار
اونلار وون چون ایتدی شور
خضم بد ذات حیران اولماز
بترور شوره زار لاله و کل
نه کچیل باشد کاکل پرتاب

دل کافده حقدن اولماز نور
باز و تیرمونه شرط صدق و صفا
صعوه فی یا قناره فی کربه
مشکله شکی آتش سوزان
عشق زار و بوسه لب
جوجه فی کور سه صیید شایین
کرکه عیقل شبان ایدر سوره
بی تفاوت بوالش نیه نبر
..... اولدی
چون ایلشردی دولچه حنکین
الیدی نخشی عجم رت عیله
تاجرایندی تمام قور قود و خون
عجبا دور روز کار دنی
بالتجی او غلی مفسد و محتاج
طمع غلمن منسی کوردی

بیکیل اهر منده طلعت حور
تیر و آهونه رسم مهر و وفا
صید ایدر هر بری تیر قریه
نه بیلور بو کراند و راول ازرا
نه ایدر احتیاط اذن پدر
ایلسون پیره زال یوز نفرین
برینی اولدره برین سوره
.....
بوا و نون ماله امین اولدی
سکدی مجموع وار ثین انکین
نخشی زکین کناره و قاله
مکینه یولادی قود و خ مود و خون
تاجرایندی بولشک ایشدنی
یاز لور ایتدی آدی نخشی حاج
.....

میں تو مان پول منہ ویر و پیر	منی حکیم کی گند تہ پرہ
سالمی اوج یوز تو من منی ضرہ	کتدی سر مایم الغرض ہدہ
ایندی سو کر کہ یو خلا دون کو چوگی	بخہ کور دون باشوند اوکلو چوگی
مالنی ایلیوب منہ مہیبہ	ہیج بور جوت ویر شہم دیبہ
اولدرون اولدرون بو کر کے انا	کر کے ایتھر لہ کو سفندہ شبان
اولور اضر بودا اونون مشی	اولدرون ناخچوب دور اصلی
اولدرون نقص رکھا لندہ	بویوب ہشت و می لندہ

عقبت کرک زارہ کرک شود
کرہ با آدمی بزرک شود

دیگر

مرحب باب بیت ...	برکہ یو خدور اور دا دن خول
در دو توپ کلہ سی کمی قفنی	بر او کو ز کلہ سی کمی قفنی
نہ قاپو مثل سند اسکندر	قلعہ قند مار پش ور
نہ قاپو مثل باب خیر دور	اونی اچماق مکر سید دور
لوحش الہ بخہ حصار بلند	نہ تیر زرد بان او ناناہ کند

راہر و مثل زلف خم درخت	قاپو چون عہد دوستان محکم
با غلود و مثل بخت دختر نشت	بخہ کافر یوزینہ باب بہشت
اچا سئلہ کسی با سانی	نخت و سئلہ جو شتر خاقانی
اونی اچماق سئلہ دکل قادر	دیر یلوپ قبر دن کلہ نادر
برکون خاشا مہ کمی دق الباب	ایلدیم برکینز و یردی جواب
دید کی کمی جواب و یردیم من	میہمان دیر و قلعہ شکن
دید کی حاجی نہ بخشی کتمہ سن	بخہ ترک جمتی تہ سن
دور ماکیت ہیج سعیون تہ ہدر	برکینز فوق بوایودہ آلتی نفر
فضہ دور خوش قدم دو کل چہرہ	قمر است و عطارد و زہرہ
قاپونی تاپشور و بزرہ خون	اچماق روق تہر اولسون فلان
حاجی جان ہر سنون کمی آدم	قویا سیز یو خندہ قدم
برنچہ میہمانہ وار رخصت	کلور آقا سئلہ ایدر خلوت
برنچہ میہمان خواص الخاص	کہ ایدر اقا چوخ اونلار اہل اص
بخہ مہمان کہ چوخ مکر مدور	اونلار اقایہ خیل محرم دور
جملہ سندن بری بویا قچی کریم	بور کچی محمود کور کچی ابرہیم

کوره روق مجره دن تیشدی خبر	بو کجه وار قوناق تیش الی نفر
کوره روق چوخ تذکره شیان	دور شورو صحنه شرا و لور یون
بز نور صحنه خانه چون کلشن	شیر و خورشید لاله دن روشن
طنبی بس مزین ور کلین	صفه و غفره چون بهشت برین
قدح و شکب چینی و بلور	شربت و فشره شراب طهور
دوزلور صلوایات نقل و نبات	دیره روک خمر صبر بخشی شیرین
دوزلور میوه های کونا کون	چکلو بطحهای بوستمون
هر تنگم تمام امیدانه	هر تختل تمام شانه
کجه چون شمع را د لور سوزان	مجلسه بر بر بکلور صحن
کوره روق بر طلس تکل کلدی	یا براوز که قودوخ سکن کلدی
بیلک سکر ایدوق که فان کلجک	بیلک صوریاچی زمان کلجک
بیلک سکر ایدوق کلور قصیر	کلور میهمان کل پیر
اولو بو احترام شانه	بر سو پا قویروقی قوپاردانه
بیلک بزبونازد بو نعمت	اولا جاق برالسیکه قیمت
الغرض بیلک بزم جنت اثر	کوره روق اولدی بر طویله نضر

برسی

برسی انقور و الاغ کیمی	برسی اکلشور چولاغ کیمی
اورو کیم اکلشور دیا نقیجی	برینون وار بلند برقیجی
او بری غفلت چکر شکی	بری یولد شنه لور کحلی
بری دستان دیر طعام پر	بری چلتک چالار ترنگه دیر
یتشور اکل و شرب انجامه	عاقبت چونکه مجلس اتمامه
کلوپ آقایه عرض ایدر خواتون	داغلوپ چون کیدر او فرقه دن
ایدر اقا بو تو عله تعریف	کیم ایدی بو کرده شوم کیف
رفتای محمد سرب	بری هفت بد و بری چرپ
بری صلاح او غلنون کده سی	بری دلاک رستمون ده ده سی
یعنی رحمان یاننده تو کسوریدی	بری و قستنده چوخ قرا کوریدی
برسی کانباناندا صوریاچی دور	بری قاپان دینده بالتاچی دور
بری هر مجلس اول حاضر دور	بری میرزا مسلمان ناظر دور
بیلک برجا هلدو چوخ الی	صدرده اکلشن او سقلی
اکلشن صاق طرفه جوان	
جد مرحومی تو لکی چی قریان	

ایضا

ایضا	
بر شکوئی زبکه جور و جفت	را اهل نادان بیشتره دگشت
ز چشم همی ز چار طرف	بکه بکریت بهشت رود گشت
صرا فیه	
شکوئی دیر چون قضاد نمنم	مراغه اولوپ عاقبت سکتم
اولوپ ستم شیوه تا جری	ایشین اولی عمریمون آخری
دیدیم من اگر نیت صاف	ایدم داد و ستاد صاف
اولور مایه عجب ایم منم	دو شر و نفعه کار و باریم منم
مبادا بوبر کار شیطانم	سراجمی بر آفت نمیش
او کوندن که صرافه اولدوم	السنده بر عورت کیمی دسکمر
نه بر صدق مطلب بر قلب صاف	سوزوم چاپ و چوپ اولدی لاکت
ایدر دم اونا خوش خیالی بسی	تکلونشی فایه مالی بسی
دیردیم منم وارد و چوخ کلستم	ه تو ب صفی عالمی دو لقم
مراغه منم باغ و لبش منم	بو تو ن چشمه و کند دکان منم
زر و سیم اولور هر طرفدن دکان	منم یانمه کاروان کاروان

کلور

کلور سیم و زر دسبدم بار بار	بریم ایوده بر نجه انبار و بار
نه صراف بر شخص عا لیمقام	ولے انعم و حب الاحرام
یارشماز خلد و ندر کار ایا زام	یری وارد و پرورد کار ایا زام
ادین ذکر ایدم حمد و صلوات	کلم یا ننه بخشی سواقا نه
منه او ندان اظهار کبر و غرور	اونا مندن عجز و تعلق ظهور
بو یوس اگر قرانه صرف یوخ	کرک عرض ایدم منده جرف یوخ
بو چوخ سجد و خانا نم سنون	وجودیم سنو باش و جهم نمون
سنون و لتوندن مننه کرد کار	ویر و پید و حقیقته چوخ اعتبار
الورسان او تنزل کیم ماه و سال	سنه شیر مادر تک اولسون جلال
دو تو فیتد جهان الده بر بنده ام	الکوشینوزی قاره شرمند ام
ایدر دم هزارایه تفسیر اونا	نه حاصل که ایتیمزدی تاثیر اونا
برسم حواله یازوب صورتی	حضورینه کیدیم تا پام فرصتی
اولوپ بر طرفنده یریم گوشه	کوزوم یاشی مرجان کیمی توشه
بری سولدی بر بویانه چکل	ایماندن بور و خلان بونیدن کل
یا قسان کل کیت دادا شر کورسون	سنی اولدور و کورسه کاشر کورسون

کلور سیم

نه لوزديم يازما زخوالم منم	چخوب عرش علايه نالم منم
نیشون که بی خستیا را یلديم	و یروپ باشه چوخ آه زارا یلديم
مبادا کچم شش عمل صبر ایلد	بو توفیق یزدنم شش حیر ایلد
مکرا ولد ی پاک اخفت دیم بب	منی لمادی تنک صحر طلب
خدای جهان لطف لاری بدن	نیمختی ایتدی مدد غیبدن
طلبکاره آرام ویردی دوزم	یتدی اوزی نقد ویردیم اوزیم
خداوند عالم ایدوپ لطف خاص	کیم حلال و لدی جنم خدایم
قویوپ باشه زین کلاه اوینارم	کهی ایزم خنده کاه اوینارم
اچولد ی بولک شنده بز خوش کلوم	دی قوی منده بز خوش دیم خوش کلوم
ادلوپ بختون کوبی مشتری	نچون درام من داجی مشتری
خدا قور و خوش منم کوز یاشم	دوین یوخ سوین اوز ایلیم اوز باشم
کرکمز داخی لطف شان منه	نه لازم دور نهنگ نه کرشان منه
ایشی لاشام نیمختی نظم اوسته من	نچون چالما رام چلنگ و پسته من
که صرافه ایلدی محبور ایلرم	کوروپ اغشا نیز محبور ایلرم
محبور ایلرم سیندی دامر کشان	یری دار ویرم جیب یرندن کشان

نچون ایتیم شکر معبوده من	ایکی ساه اولدم آسوده من
خدا یالوا و صنایع ایتامه باخ	بو ویران اولان شهر لایم باخ
اوشهرون ربانوار اولاناجی	نه قالدی یسون فاسق و فاجی
اویرده که ی قل قورار اویناسون	داخی رنده اهل نه دارا ویناسون
دیمه خالق مکر و آل ایلرم	حرام ایلشدی حلال ایلرم
سون حیدوی خالق جان بیلور	نه بلکه اونی طفل نادان بیلور
ربانی یمه حید شه عید	دم خوکدور صلیله فر عید
یورسن اگر سنده وار معرفت	اوبر معصیت ره بور معصیت

ربانی حلال ایلگون فعل بد	
او فعل بد وندن بو مکر و شنه	

میمویه

بو نقلی نقل ایدر بر شهنما نقل	ایشت عبرت کوتور ایلر عاقل
که بر میمون اهل زهد تقوی	فقه فارغ التحصیل و دانا
مقامی کعبه ارباب حجت	زیار لقا ره صاحب ارادت
اولور کوز خیره ایضی میسندن	چخی ریز کونیک آق عمامه سندن

بدن اقجامه دستار ایچیده	نمایان تازه یا شمشق آینه
عمایه حج و پایه پایه	دو شتر تحت لجنک بالای غایه
دو توپ خوزهد و تقوایله بس	دیگر آوینم شیخ مقدس
کجه کوندوز ایدر اربس عبادت	کوزنده ریسچ یوخد و خواجرت
دکل شام و سحر بر لطفه بیکهار	او خورادینجه و او راد و ادکار
ویرور تجرید دایم دستمازه	اولور هر نصف شب قایم نازه
غازی و صف زلف یاره نرز	نماز جعفر طیاره بسنزر
ویرور بر نو عید طولی قیامه	که با غلا ز طهری عصره عصری مه
همیشه فکری اظهار فضیلت	بیان علم و آداب شریعت
جنابت با نون عمنده کامل	نجات مجتهد شهنش فاضل
دیر تفصیل هتام نجاست	ایدر تقسیم حکام طهارت
ایدر تطهیر چون تحقیق کافه	قبیدن یا دبردن موکشفه
ویرور که مبطلات صومه تقصیل	نجه تفصیل شرح و بطل مکتیل
دیر مبطله وراکل و شرب مطلق	منه بوسله اولموش محقق
اگر اولسون نباتی یا جمادی	اگر عادی اولایا غیر عادی

که عادی مثل آب و نان و صلا	نبات و قند و جوز و لوز و خرما
کباب و کوفته یخنی و قیماق	پنیر و دغ و وردغن شیر و قیماق
چنانچه غیر عادی مشک آهوه	سم روبه دم خیرال یا بو
زروسیم و تحقیق و لعل کوه	خزندک و نرزه و شمشیر و خنجر
دکل حایر یقین اکل آتش	که ایلر صومی مغشوش و موشوش
خصوصاً سم فاره زهر قاتل	منم رایمده ایلر خیل طلس
یما ندور اکل غایط ایها القوم	اونون مکیه ییچ یوخد و مریطل صوم
بری مخصوص انزال منی حور	بوفعلون فاعلی محض ارمنی دور
اگر خواتونی اولسون یا غلامی	صلای ایترا اولسون یا حرامی
که ایترا عهده اولسون یا که سهوا	که ایترا حیرا اولسون یا که لهوا
داخی بوحکم داخل و طلی خروار	دلکن و طلی یک او ندن بر دور
خصوصاً ماه روزه شهنش معقول	ایدر ترک اولماز استمن میقول
که بی تحصیل کس بی منت کون	جماع تنگ دستی جلق صابون
خلاصه نکته دانی بیقرینی	یکانه قاضی مسند نشینی
نفاذ امری حکم پادشاهی	نه بلکه مانع حکم الیهی

اینک قالب پند و اندرز است و در هر جا که
 می‌آید باید از او بی‌نیازی با

نه صورت استون ایلر محبسم	شرعیت دور انده موم و مرم
ایدردی برکون اول جان چھانه	قضاوت مسنده حکمانه
که ناکه دارد اولدی ایکی کر به	مقام معدلت آثار تبه
شریک نصف قدر و قیمتنده	ولی عجز قلوبلا رستمده
بویوردی اولار اسرکار قاضی	سیری من ایلرم ممنون راضی
بودم لازم و میزان عدالت	که اولسون عدله فسخ شرکت
ایدوپ حکم اولدی حاضر ترارو	اچدی اول مبارک تبتارو
تراروده اوکان عدل و ایمان	ایکی قالب پندیری ایتدی میزان
باخوب کوردی اولونکولدور بویکن	اوسکیکن قالبه بر بادی انکیکن
نقد آنغنی دوتار بریش کو توردی	برایکی چینه دی بردن او توردی
که قویدی ترارویه هر باره	ایدوپ دقت کوریلر نظاره
باخوب کوردی بوسکیکن دور اوکول	اولور تقسیم شرعی خیل مشعل
بود نقد اول برینه وردی داند	قالب بر شمس امانه چندان
هرایکی کر به مروت اولدی حیران	بواضع شرعیتدن پشیمان
بری عرض ایتدی ای سرکار قاضی	بر اولدوق هستی وصله راضی

اگر

اگر چه چوخ جبر تدور لیسری	بزه لطف اید بواقی پسیری
بومیزان عدالت بر بلا دور	که تقسیم ایتدی کی جرد هواور
کسرش رزقی میزان عدالت	خوش تقسیم چکان جبال
خوش یغمای خوان یخنی و یخ	شکار مرغ بریان کنج مطبخ
یما ندور حکم اشرع انور	برزی ایتدی فقر و زار و مضطر
بویوردی سیر عجب نادان جاهل	رسوم شرعدن بالمره غافل
خلاف شرع فعلون وارکن هی	کرک مجری اولاحکم الیهی
کچوید ورمه عینون ادعاسی	قالوپدور و کم شرعون رضای
کرک اندزه تقسیم کلون	بومیزان عدالت بردور لسون
شرعیت امری باریچه کو تورمز	سیردن راضی لغوز بروج تیرمز
هرایکی کر به کریم ایتدی تقسیم	اولوپلار قورخودان آرام تسلیم
که قاضی برسم دسیگری	قالان باقی ایکی پاره پسیری
ترارویه قویاردی هی مکر	چکوپ دیشلردی کلردی برابر
ترارو عدل چون محکم دلیلی	پنیردن قالدی بر خضر سیدی
باخوب چون کر به ثانی بولم	یا پشدی دهنندن چکدی ناله

انی

بوی چوخ نامید ایتمه پشیمان	بوی خروستیلی ایلده جان
که چوخ زخمی کوی پاید و کپی	شفقت قیس بیره آخر سیمی
بویوردی ییزده یوخ فهم قیامت	مکر لازم دکل حق قیامت
منم قاضی نه بر سر سزن نه بزد	روادور من اولام حال پمزد
مکر من عاشق گفت و شنیدم	سینه من بر غلام زر خریدم
منه جزو حقیری چوخ کورد و سوز	بویورده پنیری چوخ کورد و سوز
سینه حق اعتقاد صاف و یرون	دانی سلیم قاری انصاف و یرون
هر اکی مدعی زار و دلفکار	ایاغده دور دولا ر لایب و ناچار
ایشکده اونلاری چون کوردی	کیدیر چوخ پریشان خیل نادم
هر اکی دهنیج کیدی کناره	ایله اونلارا ایتدی اشاره

الے بوش کیمین هیهات	
مافی خواتونه بوندن بخش سوخت	

در اجماع بزازان مراغه و مانع شدن آنها به بزازی
نمودن شکوایی در عهد حکومت شاهزاده حمیدالدوله
روز اول بوجرخ کجرفتار من چون ایتشدی شر شعار

چوخ سنخی کوی مدح ایتدیم	چوخ خیس و لئیمی مدح ایتدیم
سیمی کوردوم ی قبت سیم	چون دیسون یوز قصیده غرا
نه اونایم بر کس ایلر کوشش	نه آلود بر فلوسه پیری فروشش
عقبت با امید دور و دور از	کلوپ اولدوم مراغه ده بزازار
طعن اقوامه دوزیموپ قایدیم	ملک غربته بردگان اچیدیم
یتمهش بر زبان و سود منه	صنف بزاز اولوپ حسود منه
مالیات ایدوپ بهانه غرض	یغشوب باشمه او اهل مرض
ایتدی شورش تمام او اهل حسد	کایسونلر منی حراج بلد
اوز لرینه ایدوپ بوطلمی فرض	کتدیر ایتدیر حکومتی عرض
شاهزاده ژیه ایتدی رجوع	که او دور هر نه اولسا اوردو آغ
بری دو توپ حکردی شالمدن	بری دوسوک ویراردی دالمدن
من زاری کشان کتوروپ	اول مکان میغه یتوروپ
خلقه ایتدی نرس چوک کت	اولدیلار جمله کت دست

اطهار نظم نمودن کی ابرازان

پس حاجی هسته	کله کی گفتاره زارود لخته
دیدي واضح دوروی زردیکن	نه دیم ای رئیس دردیکن
هر سحر کوشه دکا نمده	چون او تورام من اوزمکانه
کاملانه مودب و سنیکن	شخص باوقار و با تمکین
شته ورقه مسند و جامه	الده تسبیح و باشد عمامه
ایدرم ذکر حلق ایچنده ولی	اولو ذکریم همیشه ذکر حبلی
گاه یا صحتی و گاه یا غفارت	گاه لاحول و گاه استغفار
که حسین مایک لبوب یاده	کلم اتمه اه و منبر یاده
اغلیوپ زار زار اولو پخته	قویارام باش غم دیزی اوسته
جکریم قانیده اولور لخته	خاصه اول مشتری کلن وقته
قوزارام بر یو خاریه باشی	سیتلم آهسته اوندکوز یاشی
دیرم آه یا حسین شهید	لعنت حق تباعان یزید
بوجا نون بقاسنه لعنت	رور کارون ذفاسنه لعنت
یا حسین یا حسین اولوپ ذکریم	دوغری سوز کر بلا دور فکرم
حیف دور بر زیارت ایتیمه سن	ایله بر کر بلا یه کیمیه سن

غرضم وار که خانه کوچ کیدم	بوایل اسوده بر زیارت ایدم
مالیمی ایدی من چوله اتورام	اودو وجهی اوجوز اوجوز تورام
ایلیون حمت و آشنایه خبر	جمله اقوام و استبایه خبر
کلوپ آسونلا بود بستر دن	بوا و جوز نو ظهور حیت دن
هر کسون نقدی و ربوجه حلال	خواه محبتیه خواه انیر مال
س تورام مفتفت اطلسی من	زری و محمل و بنارسی من
س تورام بریرینه مدت ل	خلقی بوستر دن ایدون عالی
اولما سون اوزکیه نوجو نصیب	الده دشمنه بونوع وقت کتیب
چون اولور مشتری بس امخته	مایل و رام سکت و پخته
دیرای حاجی خجسته مقام	مرحبا ای امام او غلی امام
ایمدی کیم بختم ایلیوپ یاری	کوکب طالعیم مدد کاری
داخی لازم دکل نه قیل و قال	بزیده ایدی ایله ریش المال
چکرم سوزناک اودم بر آه	دیرم منده وار نه بخت سیاه
بوخه شغلدر سنجه پیشه	بوخه سکر دورنه اندیشه
یوخه دنار جهنمه تبسم	قهر حلاق عالمه تا پیم

بلکه قویدوم سیزده بید قرار	سهم و سیانیم اولدی بریار
تاری بو خلقدن چکنده حساب	سنة محشر کوفی ویریم نه جواب
دیر اولام مندا مر توه	صد هزار آقیرین بو قستوه
جزویات اولما سون و بال سندر	ایلم من اونی حلال سندر
اونی محکم کمنده چون لام	نیم زرعی اودم اله الام
نیم زرعی المده تعینم دور	اومنم تیغ بید رعینم دور
اتارام ال او تیغ بر آنه	ویرارام بو تیغی دلیرانه
جانی مالی منم حلالیم دور	ایلم ایله که خیا لیم دور
تا پار ایله مظنه مال فرمک	شال کشیری سندر و شش کک
چون کونوز راه مشتری ویرارام	کیدرم ایوده شوشتری ویرارام
لیک بو ایل که بود کافی آچوب	مشتریلرده بعض بعض قاچوب
حسنت دفع محنته طالب دور	بیده اشخاص قتی و جب دور

احتجاج برآز دیگر

کله دی گفتاره چون ...	ایتدی دردد لین بود وضع ادا
-----------------------	----------------------------

عزمی ایش برکوش ایت	بو نامی سوزری فراموش ایت
خلق یکنجه منم آدیم یو خودی	نامی کورموشدی برآدیم یو خودی
کنج دلاله دن مکافیمیدی	بر خرابه منم دکا نیمیدی
کهنه پالت رآلویک تاریم من	کیچر آج سو سوزیا تاریم من
چون قستار ایل ایله کلاشیم	شیوه برد باخت اور کشیم
طرفه یر دور بریم حوضی نه	که در کجسه ملک ایرانه
بر عجب منزل دلا راه ر	هم عرق هم ورق حیث دور
دف طنبور ویشه و باد ده	نرد شطرنج جسد آماده
اورا هر میهمان که دجسل اولور	منه سر مایه مداحسل اولور
اونی مست ایلم شرابیده	نشستی تخت اولور کبابیده
او تارام من قمار وقتنده	خاصه مست و خمار وقتنده
او توزور نقد یعنی اولور نالان	رخت و پختی من ایلم نالان
اولور اور دلبا صغیر و کبیر	شام وقتی غنی و صبح فقیر
اور دایچ مایه لر قویوب خنلار	وار یو خندان کیچید و سلطان
چوخ اولوپ اور دادانی و علی	بدنی عور و کیسه سی خالی

مالنون اوچ رسد حاجی اسیدن	من یدیم اوز که خلق بر رسیدن
ایونی ایل دیر فلک سنجی	لیک من ویردیکم کلک سنجی
نقد رحاجی زاره تو لامشام	اوی من اوزا یومیده اولامشام
منه جور اولدی برنج حنجر	اولدی عالمده فاسق و باهر
اوزینی نجشی لمشام کیره	چکیم من کمندند پیره
بریکجه اولدی بندیه همان	مایه قویدی نقد نقد قران
سویارام من بو خلقی ماتم	بر نفر دن کچم قوروسا قم
..... بو هنر چن دور	سنی هر چند بنده دن چو خدور
کچم ایشن چنگیده هد لیس	نه کوجیده نه سن و سالیس
نامی بیلور غنسی و کدای	که اونی بنده تیشم رسوای
چون اونون طرفه سرکده شستی وار	نجشی نظم ایلیوب شکوهی زار
الک لیدیم غرض جوال جوال	لیره و اشرفی و انیرمال
ایمدی بردلک مکھنیم وار	نامودان معتبر دکا نیم وار
ایمدی تبریز دن کوترم مال	چون بواشده دیرید و اوز کیریل
ماکه اولسون شریقم کا مل	قبلم اسوده مطبعم حاصل

شکایت کین برادر دیکر	
..... شاقی کردی میدانه	اشتی بر کوتوردی جولانه
سولدی ای تیس آگاه اول	ایشدوپ دردی می هواخواه اول
نچه ایل وار که بنده براترم	بلکه براتر ایچنده ممتازم
عجز و زار و خسته اولامشام	ظاہراً و شکسته اولامشام
لیک برکمیه دن که مال آنورام	ویرمرم هیچ کیت کلک لورام
ویرورم اول قدر قزل من زار	که اولور صاحب طلب سمار
ویرورم اول قدر دودک باری	که ایدرم صورناچی طلبکاری
طلین الما قادی کل فتر	دیرلور قبردن کلک نا در
بعض صاحب طلب بونی پلنر	که زلقجه مندن ال چکنر
هی کیدر هی کلور نامن اکرم	دایا نوب دور آرودین کرم
سینه ندن ویرورم ایچن نام	کیدوپ عرض تیره حاکم دانام
ایدوک چون مرا فعه قاضی	اونی بر مبلعه ایدر راضی
صلح ایدن و قه مطبعمی حرم	ورمرم بر فکوس اندی بحرم

لیک قلم کنه فغانه کلور	بو شکوهی السده جانه کلور
در دیمه حق اوزی اولور عال	که کسودور امانیمی ظالم

جواب دادقای شیرالتجربیزی

اچدی اولدم رئیس پرده راز	سودی ای جماعت بزاز
من بوشهره رئیس تجارم	یوخدو تاجر اگرچه ناچارم
چکرم عنسم که هیچ یوخ تاجر	بدو بوقوم فاسق و فاجر
ظاهر ابوا و طاق محکم دور	باطنًا بردگان مظلم دور
ایلم هر نه مدعی تحریک	نه که ال اولور منملا شریک
وقفیات امرینه و کیلم من	مالیات امرنه و خیلیم من
ماردا هر زادت لولاداللم	ماردا هر مجلس اولانقالم
یغشو باشمده تهنی دستان	دیرم نقتل رسم دستان
هر کس اول بوشهره مرحوم	اولورام من خیالده قیوم
مالنه ملکنه منم وارث	هر ایکی وارثه منم ثالث
صاحب حکم و اهل دستوایم	منده بر میواد ملائیم

درست

رشته الام بسوزر شیوه ایلده	کچسدر مریم مدم رشته ایلده
منه یوخدور نه خیری نه بری	غلط ایلر بونوع هم شهری
بونجه ایلده وارنه پانی مننه	کلیکوپ هیچ قندو چانی مننه
ای اوشاخلار کلون بوشنجه باخون	اپارون بیشن تو من آلون بونون
آدم صاف قلب و صاف سخن	ایلر بی سبب جلای وطن
چون منم تک او دپلا بوننه	شخصه تیرزدن قود پلا بوننه
بو کلن ایل حیات باقی اوللا	کینه بو خلقون لقت قی اوللا
مالیاتون تمام سین بوندن	الورام بنده ناموسین بوندن
الغرض عاقبت او فرقه شوم	من بیچاره اوسته ایتدی بهجوم
کور دورلو بوندن اوز که یوخدور علاج	کایلمونلر دکانیسی تاراج
پس حاجی مهدی کلدی امدده	رحمه کلدی تیشدی منیراده
قلبی احوالده منم یاندی	خلقه بر خیزنده انجمن لاندی
دانیو پ خلقی ایتدی شمرنده	اولدولار بر بره بر پرکننده
قادرده بحلال و فخر الاقرار	خالق کار ساز بنده نواز
ایلمون عمرده لستینی زیاده	بمحمد وآله الامجاد

مجدد مکر

..... می گویم زینهار	اجداد تو بس بزرگوارند کبار
مشهورترین نشان همین بهشت چهار	موش و بقدر پلک و خرگوش شمار
زین چو بگذرد نهنگ آید دمار	حد و نه و مرغ و سنگ و خاک آمار

در خصوص مباحث لیل و نهار که با شعرای معاصر خود نموده

بوحید لیل و نهار اگر رخ و لطف به دره	دختر لیل و نهار من بنام رخ و لطف به دره
نه که بوی بهار ده کوکبی اید به جبهه رخ و لطف به دره	من و سر و سستی کوکبی که دل از رخ و لطف به دره
منی غوا مید که بویشی دخی و اندر سیر و لطف به دره	ایکی پول بونون لطفی دخی و قوری و لطف به دره
دل سوزاکی و استاثر جفایا نذر و لطف به دره	من و دیو نام و چرخا و لطف به دره
سل و جام با ده صافی سیر و لطف به دره	با کور و لطف به دره و لطف به دره
بری سچ حق باطلی سچ حق که لیل و نهار و لطف به دره	دخی خری من و لطف به دره و لطف به دره
های بی با و لطف به دره و لطف به دره	من و لطف به دره و لطف به دره

جواب از مری بابای شعر که بجهت مناسبت نوشته شده است

نمایند

نخبد

بونا نیکه من شعر که سیر طره کار دین نخبد	بونا لاف عشق و لطف وصال یار دین
قوله پادشاه اگر است که لک و خر و جی و لطف به دره	نخبد بونا بونا و لطف به دره و لطف به دره
کل و سر و لطف به دره و لطف به دره	بونا بونا بونا و لطف به دره و لطف به دره
کینه بی و لطف به دره و لطف به دره	بونا بونا بونا و لطف به دره و لطف به دره
سکه و لطف به دره و لطف به دره	بونا بونا بونا و لطف به دره و لطف به دره
منه مری و لطف به دره و لطف به دره	بونا بونا بونا و لطف به دره و لطف به دره

بوحید لیل و نهار اگر رخ و لطف به دره	بونا بونا بونا و لطف به دره و لطف به دره
بونا بونا بونا و لطف به دره و لطف به دره	بونا بونا بونا و لطف به دره و لطف به دره

در باره خود فرموده

کرد گندم مکر شد خیزان ز نهار	بسندمت بود از خوردن و لطف به دره
خورد چون حضرت آدم شد بیرون از بهشت	کشته سوای شکوهی ز لطف به دره

در حالتیکه بالعی و آبی تماشای سپری میکرد مذمت گفته

زد و چشم لعلی ز یک چشم ای	همین کار مرا فست بردیت کفای
---------------------------	-----------------------------

غزل

غزلیات

هر چه ویردوم بر بهر کاشند میم اکی	کور مدیم هر که کل ویلون کمی خیاکی
عشقده من سنه سن ایلدو کیشی خجل	بلبل شوریده فی من سن چمن آراکی
حسنه کلبرها را غر کوردم حنا روا	کاستانول لاله عمراسی نزیار کی
دمبدم هر عشق او خوشیون ایستمدور	من سنی پر دانه شمع میل شیدا کی
ایتمم هر که ملت حق و اردوز ایدون	کر کل ویلون مکت اول ختم الما و کی
و ده دادم سقی عکس غدر ندکن سنون	شیشه می لاله کوندورن صحراب کی
اشک چشمده اولو عکس غدر و دن جلوه کر	
باخ شکوهی کو عجب اولوشین دیا کی	
پیرخی نیباخ جمله نه وار کیده نه وار	بخشیه ایلده تمده نه وار طیده نه وار
برقدح سالدی ایانغان سنی بجا و حریف	چی پار کورمن یچم پیانی ده نه وار
کور یمن کو چشمه سیه بانه	نه بیلور کوشه میخانه ند درمیده نه وار
نه قدر وار قسم حکیم افغان نیلوم	برقوری ناله دن او که دی کوردم نه وار
جهنمی مالیمی الدون داخی ظالم لبدور	
بو شکوهی دید کون مفسد لاشیده نه وار	

کل رویو اولو سنبل شکیل نقاب اولور	یا ایکنه ابر یکنه نهان نقاب اولور
اول چاک پیر من نیه نزر که کور سنور	کولباشدن عاشق بر قبح باب اولور
دور بر سو یون لب سوی قوی نیسیه	بیمار کوز لرون کنه مرتضی اب اولور
سینک اولو کولوم اید حیرت ارزو	صبح اچلانده چونکه دعا سحاب اولور
وصلون کمی بهشته مانسی لغیم وار	هجر و ن کمی جهیمده مانسی عقیاب اولور
بر کور مدیم منسی منسن بر دیوپ کلن	ظالم نایله عشقه ناز و عتاب اولور
هجر و ن دیکه اماند نزلدر سو مو کلیم	بر اوت در شره و نیمه باغیریم کباب اولور
سقی کور تمون داخی بعد جام می	کولکوم شرب عشقه مت و خراب اولور
ناز و حق بی ترک ایلیم بوندن آرتویا	کولکومده شکیب خنده تاب اولور
کویونده ناله چکه شکوهی عجب کل	
برزم طریده ناله چنگ و برب اولور	
بو کولومی الما قد مدورش نه کنایه	ثابت ایدرم زلف پریشنه کنایه
یا نرش چون اول فال خطون قلمه فرمان	یا زانلا نقد رالیه دیوانه کنایه
یا نذر ماننی چوقه دو نوم باشو لبدور	ای شمع صبا لیم ند و پروانه کنایه
کوز کوردی کول سودی منم جانی الدون	بوی شوق بیچه نون آیاننه کنایه

ساقی میستانه کوزون لری ایامدن	نه داره قوج جرمی نه پیمانه کناهی
بردور کنه مدرسه و میکره زاهد	یوخ یوخ غلط پتدیم کنه میخانه کناهی
خالیس سوه فی وصله قویما زلاشکوهی	
جمنته قوار آدمی بردانه کناهی	
محبده کنه ساقی کل رنگلا اوینار	شوریله مغنی لرا و چوچینکلر اوینار
چوشلرایدر خنده پرچهره لر عشو	نازیله کوز آردو لاناور شنگلر اوینار
مسطر بستمیس ویرو که تار کهی چنک	کنه نامی چکر ناله نه خوش میکلر اوینار
قور تولدی قفسدن سونور مرغ دل و جان	وصیله تروپ عاشق و شکر اوینار
زلفون کلر یوندا کلور رقصه هوان	کویا که دوشوچینته بز رنگلر اوینار
خشمیده مننه سیده باخار کرس متون	قان توکمکه بردن دیس چنکلر اوینار
پیمانیه باغد قوجا کلور رقصه شوهی	
قلیانی کورنده نجیم بنگلر اوینار	
سالمانی بو جنت سحرانه همیشه	یاندور مانلی شسوزانه همیشه
کوکلوم سوزلفوندا چکر ناله دامام	سوره کلورنجیده دیوانه همیشه
کورسم اولور ارم زلف پریشانه	چک زلف پریشانه پریشانه همیشه

اولام کنه قربان کوزوه یو خلا قی	گرد شده کرکدر اولامیانه همیشه
برایخ یارون نه چوکلر سیکلر خون	می میکره دن مجبوس زندانه همیشه
جان آلتا قنجر چکر اول کرس متون	نکلی باخار عاشق نالانه همیشه
بوسوزیله قوی برجه نوم باشو کورسون	یانسون منم احوالمه پروانه همیشه
بلبل کل یون باکیش اوج کون چکراتا	کنه دن نمی سن ناله و فغانه همیشه
توک اشکوی اچی چشم که دارا و کوشکوی	
دوندیر اوزین طرف کلاشانه همیشه	
اول زلف پریشور ایدن کوکلوی ویرا	ال شنه زلفوی برزده دین یوخ
اولدوم نه دیم دردی بر باره دین یوخ	نیلوم که بو بیچاره بو بر چاره دین یوخ
عاشق دلنی اوز که نالار بر اوزوم تک	یوزمین دلیده یالوارا یالواره دین یوخ
بیهیله چلو پس یوزه اول زلف سیاهی	کل ویر کلکن جنتی کفاره دین یوخ
زلفون یله ویرمه که ویرور عمری باده	چوخ ویرمه هوا بیهیله خطاره دین یوخ
بیچاره شکوهی سنی اولدوردی طلام	
صده بو کفستی برداره دین یوخ	
اگر پشه بتان یوسف زور لیا دور	کوزلر بچره او مشهور اهل دنیا دور

ولی حسنه دند ان خون چرخ	قادر و قش و کوزون قاتون دلارادو
بویون کوزل و شون لستن بون شیر	لکاهون قش و کوزون کوزون
یوخ اوند غره و ناز و قش و نخج دلال	سب و قاعده دلمری و میا و
سین بو طره رفوند اکان غبر و ار	اونون زلفی اگر طاهر اسطر ادور
بوسوزدن انجه ای بنواز لیا کل	دیمه میری شقه و یاری شوخ و یار دور
بوابره اسفند و منصف اول کلان کورم	بویاکی سر و قدون نانی سیما و
جمادیه اونی مسجده کتور دون اله	سند و فرج بخش و رحمت افاد دور
ولی بویه و شش نقد جان زار یله من	اله کورسم اگر خیل بخشی سود دور
زمانه هر که اوز قدر بجه ویر و قنمت	کورا میدی بو کوزله یوسفون نه همت دور
نه خوشی سنده که زمانه سن او نه لدون	بونی سونره زندان غصه ما و ادور
او پریمیر بدی جسم دل و فاکتر	همیشه پیشی مهر و ایشی مدرا دور
بو بر سکر و حیا و شوخ و عاشق کش	بت فوکر و مهر بان و برت دور
هنر و کل اونی سوک اگر نه در سن	قدم بو عرصه قوی کوزنه شور و خور دور
نه زلف کردن عشق و مشک رکنند	نه قاش جان دل زاره تیغ بر آهر دور
نه عشوه راه زن عقل و دین ایمان دور	نه غمزه الحذر ایت بر برای عظماء دور

جان

ادلان کوکل چمنده شکو میا نشی	بنفشه خط شش و قد و یا لادور
کزی کوزری مقون سنه مقونم من	زار و محزون در کون و جگر خونم من
نولو بر لطیفه دیند بر منی خوش نودایم	کرچه کشانه سندن کنه غموم من
رسم و شقه زنجیری قرار دیوانه	دیر شمش زلف و دل کوز بجه خونم من
ایتم چوخ منی جان غن غریبه نوچون	اندیکم جان انا حقیره ملعونم من
بو شقه لطف قیلوله لدون عوض نقدین	الا اوزر بوسوی دیر جانمی مغنوم من
کوزیمون یاشی کمی تو کلمه مانع نبیاب	س قی جان شنه لعل لب میگویم من
ایسر و غمغینون اخر نه سیدور	مانسی مرایض عشقه بو خضر نصیب دور
بیمار دور همیشه چشمون العجب	یوز امل عشق در دینه اما طبیب دور
جلاد ناز و غمغزون عجب استانمش	حق چشم مستون عجب دلفریب دور
کتیمشیم ایندی بول که سنو پای بند اوم	رفون خیا لی بیهوش کیدور
کوکلوم کهی سوزون کی اوزون کی یوزون	که طوطی کاه قمری و که لعل سیدور
قران کویون اول شکو می عجب دکل	جان مضایقه سندن عجب سیدور

یو خود را می طلعتنی ماه سون مهون	سن کمی ناله سون آه سون مهون
هر کیم الهی سوه بنده سنده رم ایلر	سن کلسن مگر الهی سون مهون
هر کیمی ش. سور خلق اونی سور نسلر	سورم مکن سی ای ش. سون مهون
هر کون چرخ خون ریز قاشون تیغ و تیز	قتل عام ایتمک جفا سون مهون
کاه ای نه دین کاه دل و جان اگون	کونده بر طریقه دله کاه سون مهون
همچو نه اولد در کسن و صلیله کله و در کسن	عاشقین کاه رو دین کاه سون مهون
خانی نمی نم نیشی ویر و بسن باده	دی کل ای خیمه و کاه سون مهون
چرخ تاش یه سگو هی کلور اول ش. بیتان	
ای تاشیه سر راه سون مهون	
اوایل که ماشی تخلص نمود کفته	
بو قبا کنه ای شوخ نه زیبا یار اشور	نجه تعریف قیلوم کیم نه دلارا یار اشور
کردیم قاتمور و عبثه دور دیدیم	بانسی که سخته بوخت مطلقا یار اشور
لو خوش الهی بود و قاتمه بو خلعت ناز	نجه ده نه کوزل لکس و غیا یار اشور
خت پاکیزه یار اشور قد ناز سیه	کینه سندن و سترقی حورا یار اشور

ای و کون سنو هر لحظه تاشیه حجار	ان کجا د از بر اگر اینه مسی یار اشور
کما کلون توک یوزه ای سیر خط و پنجه لیم	اغاجون قاره دور سیر یه حمر یار اشور
یری پوشش اولما سون عشاق سیر کو یوزه	کاشن ناره کلوم بلبل شیدا یار اشور
بلبل ناطقه ماشی زارون دایم	
باغ وصلونده تخصیص اولا کویا یار اشور	
یور دلاله دیسم لاله حمر صو نور	بو بویا سر دیسم سرودلار صو نور
اد قرا کوزلردی زکره اخش تام اگر	فخر دن کلشن ارا کوس شیدا صو نور
نقد جان دن کویپ یتیم کل خر نظر	تا بحر عشقون ایدوب لغلی سود صو نور
منکه بر نفس غم قوی اموم لعل لبون	دوشمه نفس انه لعل مصفا صو نور
عاشقون کور نجه دیوانه دو کیم کردنه	دولا شور سخته لغلی صلیپا صو نور
صونور دل لب کوشینوی کویچک نجه کیم	زند شوریده کور و پ نغ صوب صو نور
چون کور و پ نگر مست نومی کو کلوم صو نور	کویموب غمزه قانوی بیج صو نور
نجه کور و صف جالوند اسنون شازی	کینه بر ناره غزال ایلوب ش صو نور
کینه نه خطر دو بودشت و کویا ره کلور	
مگر اچوب سر زلفین او ما و پاره کلور	

۸۲	دو نوید و صفی ایران دیار چسبند	کر سب باد کراول لطف مشک و کلور
کوزنده قشلا و کی سجده قلیوم نیوم	که کج کوزنده باغان رست و الفقا و کلور	
یوزون کوزنده دل جان فدرا ایلیم	بوجان و دل دی کور و لم بش کوزنده کلور	
مذذ و خطروی آه و نالم اینجست	که من حکیمه فغان داغ و دشن زاره کلور	
بورنک و رویه غرور ادلا ای کلوم آخر	اسه غزان یلی بوشن بهاره کلور	
وصال باغنه ای سوره قدش ناز	رقیبی قویا که حیف منم او ناره کلور	
یوز عشقین الوبیر نازیلین جانین	تجیم منم اول زکرس خناره کلور	
وصال حشره شین اولور شکوهی زار		
خیال ایلیم برده روزگار به کلور		
ای غیاب صبح خاری	خالی مشک و خطی ز کفاری	
چکه یز سنون کیمی صورت	مانی ای بی نظیر دلداری	
چون سنون حسنه چکود و رستم	کلک تقدیر ایزد باری	
سیر نیم سیر ایدوب کل دیون	ایدوب ابری او طره تازی	
سردون ایلید و حریفان	عارضون ایلید و کل ناری	
حکمت لاجورد زنگ کیمین	دو تنوسن شیوه دل آزاری	

۸۳	سپه خون سیاهش ای ظالم	تو کسن خون عاشق زاری
داغ حشره نیتسن نیلی	سینه عاشق دلفکاری	
بو کفاره کل ادلا ای تاشی		
که بوزون نقیش درنگ و وکاری		
بیل اقرار ایلیم مونس و دمناره	ویر منم دل که داخی دبلر طناره	
جان فدرا ایلیم شوخ و نظیر زاره	ایتمیم سینه نشانه قدر اند زاره	
اولیم عاشق ادلا کسنده جمناره		
زاهد کلمه عقلم با غارام داخی سوره	قویا رام مردم چشم شکست بجا رنده اوره	
با غارام حیرت من دخی کلک ریوزره	داخی میل ایلیم کرسخت رکوزره	
ایتمیم تو شکر کل غمی شهنواره		
سز و داد و در که اولام قافله غم جرسی	یتیم ناله و فریادیمون افلا که کسی	
اولما رام مبلبل شوریده لرزون تقضی	اولما رام رند خرابا ترون هم نفسی	
ایتمیم شکر کل سرفنی بهر زاره		
ایک کوزیر خجیرین او به پاره کرک	اول سسی تهنیده کلمه رفاره کرک	
یعنی یوسفیت او زین سلیا بازار کرک	یوسف جانن چکه ال عاشق سحاره کرک	

نخ اولوردوزمک اولایا یلین نازله	
نخ اکلشک اولوب کتق آرام خموش	ایده رفقا توکته زلف آچه لعل لبش
توکنور صبر کیدر دل داغلو عقیده بهوش	داکسیه دا ایدرم ایلم مری نامی کوش
مر سوايه کلن طغله اولو ازله	
دجھی وار عاشق اولان کوه بیابانه کیدر	یا که پردانه نخ آتش سوزانه کیدر
عشق دور عشق شراینی سالبه کیدر	زمر کسی برهم اولور هرری بریا کیدر
برجه طرلان تیشه کوله کیدن نازله	
چوخدا کزایده سیهوده کل ای عشق زار	سال کوزوندن بوجوان ایچره کوزدم هر کوز
بالیقین نقطه پرکار جهان یار دویار	دل جهان نقیضی افلا صله کل انیه شار
نمشی زار کیمی سرده لفر نازله	
شکر صد شکر که خالی تسجان مفت	قمت آید می نه وصل رخ جهان مفت
ویردیلر یوسف کفنه مبالغه زروسم	من کیم تو دوم اله بر حسن و خوبان مفت
بو من بغلس لاشی بولب لعل کفار	مکر عا لده اولوب لعل خیشان مفت
امر مری لب جان ویردن خضره خیر	که نصیب لدی نه چشمه حیوان مفت
من ویردردم بر یکم مینه اولور نقیدین	ایمدی کل کور که ویرد بر قیمتن مفت

ساقا هر کور میکرده دن بو برمه	که اولویدور سوکیمی باده ریحان مفت
چین خرمینه دکر برتی مشکین زلفون	نخشی لدی اله بو عاشق نالان مفت
دین و ایمان سر زلفوندا سنون بقیمت	کوش چشمه سیاهون دلدل بون مفت
تورخان چشمه کورسنی جوسنده خلق	یاسچ کس التیمه حوری و غلمان مفت
کنج قارون یوزون بر بخشی مفت و مفت	دلیدور ویرسه اکر بودن نادان مفت
باشیا بوسه ویردین آلا بوتانه چون	
مفتدور تا پیمون آل مفتدور اولان مفت	
کوزلر یمدن توکلور بودل مضطر قانی	سینه حقیره کل توکمه کوزوم هر قانی
کونده یمن عاشقی اولدر سه خدمت نازون	کوکمون چوخ سنه ظالم کتیره قانی
طره کوشه چشمون ایله قانیه خضاب	خوش اولور شپیره لایچه کتور قانی
یشدیم لعلوی ای قانی مو قانی لدی	سنده توک قانیمی دوت قانیه بر قانی
نماین کز لدر اول مست کوزون کتیر کتیر	قانون قانیه عشت اولو خجرقانی
قنجه جان دور ایله سنی دور کوزون قربانی	کند دلدور ویر یکم اول نچر خرقانی
یچرم قانوی بو عاشقه زاهد از خوش	چون میل نه پدر دور تو که کافر قانی
آزغان ایله دی کیتی قانیه اولو عاشق	ایشید و یار سکر کتیر کتیر قانی

جان دیرن عهده بر سر دگر سنی ناسی	
خون دوسه دند آخوب نازد آکیتد قانی	
فیدون متحرکنه اهل نظری سن	نه خورده لبان ملکسن بری سن
پیاره لادن سردیس طاج سری سن	پله لدر این دبری سن عشو دگر سن
شمس قمری روشن پدر نور جمالون	شمس و قمری یک کما شمس و قمری سن
غیرله کنده نه عجب ایتوی رحمت	نازیده روشده نه کوزل گبدر سن
بسوید پیری لوسنی کلزار ارمده	بلکله شمشیر و خنده شکری سن
ایستون لب و دند آتشیه تزدون	بوسنده قلمه نفس و کهری سن
ویر حسنده اول یوسف کفایت	تیرزدن اول جانمیر و غمری سن
کراور که کوزل یار انوب آید کوزدن	سکندر و شکر دین یار انوب شکر سن
زلفیا پیره کور وندی کنه اول طر و کیش	اچدون شب یلده نه روشن بجر سن
سودوم سنی بروقه که تهر فخر خطون	سلدون نیر کچ باشه مری بجر سن
کل عشقه و خوج منع منی ایلده مانع	مولایه باخ ال چک نیر سید ..
سقی سنه قبان کنه بر جلد قور تار	خندن من شوریده و ستایه سری سن
عشق قی کتور ناله حنارون جان ست	بلزده کو تر کنه بکر رتی سن

کوکوم ایوبین ایتدون سپه نازیده تسیر	قوی برا و پوم اهل لب آدو بجر سن
اول کچه رویوندا کل ای کردنی مینا	کسدون بودل زاره های رگدنی سن
ایستیمی روان رویی زردای شه خوبان	ایستدون کنه ویردون نه بوسیم و زردی سن
سن صیدیه بجر ایلده بوماسی زارون	
عیش و خشم و نفع و ضرر و خیر و شری سن	
اولو بجه اند کوروم نالسی لاله دار کلی	سئون یوزون کیمین ای یار کله ز کلی
لبون لعل یمن سیردون نه برک سمن	بویون نه سرو چمن رضون نه نار کلی
جهاندر روزار لادن ویر و پدید قسمت	مین عاشقشی بر بلبله سوز کلی
بوخط و عارضیه قوی قدم کلستانه	بنفشه دار کنه ایلده شمس ر کلی
اول کله ز روی قوی بلب خزان کورسون	که دوشمون یادنه برده نوبهار کلی
منه بو کنج قفنه همیشه خوشد دقن	نچه چمنده کوروم منشین خدر کلی
غزور اولما کلوم بلبون چوخ بخته	قویار کربو طرا و تده نوبهار کلی
از ایل ناله کل ای غریب نچو صفت	مباد ایلده دستک آه دار کلی
کوکله دی بیرره کلون سر کلون ای شکی	
احوال دی کورنجه صحر او کو بهار کلی	

<p>۸۸ غفلة و رای دل نه میبکام خوب اولو رایمدی وقت نماز سحر کو توره اگر پرده حسا ردن الوم آبش حیده قوی دستار ایشقاندی اول صبح طریقین ظلمت دور الله اکر کنه بود و رستم ایلم جان پر سنون خدمتوند اقام ایلم دیوم حمد خالق یوزا حسا رسد رکوع ایلم رسد و رباش اکر سجود ایلم یعنی ایمدی اولوم قنوتده ذکریم بود و رای خدی نه بهران که برنا سوز نمش شهادت قیوم یوزا نظر کن حق اوروی دل آرایه صلوات ایلم</p>	<p>اول اولو خوب است خراب کیه استراچایا راوزیندن قیاب چخا زاکهان شرقدن آفتاب قیوم ایکی رکعت بعد اضطراب اچولدی تب لطف پر سحر و تاب جمالون جهانه لوب انقلاب اگر کپس تیغ ناز و عتاب نه امرون اولو بتدیه قیاب که اولدوم وصالوند امیر کایاب که اکر سه برشاه حشمت مای سنون زیر پا یوندا هسچون براب منی یتیمه بجرانده دل کت اب ترسم قاربتا من عذاب کوزلردن تمش سنی نهاب یا لیلون اوصلواته یوزمین ثواب</p>
--	---

سنة

<p>۸۹ سنه غیرله ایلموم من سلام بوا عملده سهو نوسیان غلط عباد اچون قاشلارون سجده گاه منه میکه و تسبیح صد دانه دن سنون و صلوای ایلم بختلن دعای منم ای خد مستجاب</p>	<p>منه یازیلده ویر کلن سن جواب کرک ایملک شکدن آفتاب مسائل اچون خال خطون کتاب اوبردانه خال لب لعل ناب شکوهی کوره چاک پیراهنون یوزینه بهشدن اولور قیاب</p>
<p>می کلکون ایدر قی هر چند درده در پانی نذر اچای رنن اید ناپه رایملک سیکده می کلکون چون ششم حکوم قوی چای دم سما و برتر خوش ایلنه تمش نه دور کو کلی سوشیرینی کوکوم وارتم من خوش شاده نه لازمه و شکره ناسور و شیرین دزدین شری</p>	<p>برای مصلحت میکانه لردن ایلمه نه پانی دور ایمدی قی اولام کوزون تیرما قی پانی کندن اولدی کوکوم باده تیر یاری قی پانی سردلر شور عشقده چکریم آه سوزانه ایچو پای لیت کبر جبر عیشیرین ایدر قی پانی سنون برآچی یون ایل عیشیرین شری</p>
<p>کوزون قانلویا سن توکه ایاغله ای کوی سن مدرایلمه یینه یوماز لا رفا یلن قانی</p>	

۱۲۱

دلبهر مرغ دل زلف کر بکیر سنون	صید بکیر سنون رشته بکیر سنون
کو کلوی لعل کچون دن دیرم ایله	دل دیوانه سنون حلقه زنجیر سنون
عاشقی آلوده ابروی کجوان یوسفی	عوض عشق سنون دراد لو تقصیر سنون
کوردی کوز سودی کو کل من خیم منده	چون دل دیده سنون دردم سنون
کو کلون قانی مرگایند تو کسین سوزم	دل سنون زخم سنون سین سنون
کوتز بلبل کاشنده فغانه کلش	ای کل منده کل بولکل بایر سنون
زهر بجران لبون شیر و شکر تیرم	جان سنون هر سنون ترمه سنون
شکر نازیده چال چاپ اید ویران شهری	سور سنون حکم سنون دار سنون کیر سنون
نای برده کوروم محسنی اشیم سال	دوشن آینه ذراته بو تصویر سنون
سکن سکن سنما من منم منده سنم	من سکن سنید و بوفرق و بوفری سنون

لله ابروی و کلون و عشقی قیام ریش	
بوکلو بید سنون فغانه حیر سنون	

برده کل و ق بزن هی کلستای سنه	لاله کلر تمش سینه سیمان سیر سینه
چون کلوی بوجر صده جولایه چوخ چکلور	برده بایر بونوب چخو بومیدان سیر سینه
جزو خورشید کوردم سوره توحید دؤ	عالم اکوانده کل آیات قران سیر سینه

کیمات علمنده ایلدوم لودوما	اکل و شرب ایلدیم باغ وستان سیر سینه
باغما کیم کیر تصعد و غلافی ایتمه صف	اح کورون دوا کوفی کل تیغ عریان سینه
او که عالم سیرین ایلد عشقی کس غفلدن	یعنی پنج محسن کیمی کوه و بیابان سیر سینه
چشم و کوشیده دلوپد و نرم و خطی غفلون	کترم سمع و بصر بر جمع حیوان سیر سینه
چون بو غفلت اولوب هست ان غرض	کلش کو محبت شده بزغرفان سیر سینه
راهد بو شک چشم و خون بسدور منه	کیت کل جنبت شده سن باقوت و برهان سیر سینه
ایله یار اچار ایا می سیر لاله زار	قانو باغ و عید انم کل داغ بجران سیر سینه
جبه و دستاره باغما سن معنی باخ	مایل اول طفل کیت کمال الوان سیر سینه

ایلدون کلچور و عشقده کس لاله بعد	
کلا کوبان نلیو حوری و غلام کینه	

کلن بر دور کیدن بر دور قالان بر	کلن قالی کیدن کلر عجب سر
بر اول وار بر خنده وار دیتز	بور سوز دور نه اول وار نه آخر
اچار میں بازی مجلس دمام	تماشیه قور و لمشد و ر بو چادر
قال کفر و ایمان دن خیر لوخ	نه فرق ایلر بو مومنند و راو کافر
طر از خانه سندن توک یا سیمار	لعل الیه عجب استاد ما هر

۹۲	یمن مستی جوانلق من قبح جالیم	پری کونینده بردیو اولدی ظاهر
	نه حاصل زور زدن خبر تافت	دریغ کج خسرو جنگ نادر
	شکوهی اولینجه بطلسی	
	دکل سندر ما قار کمره قادر	
	دیگر دردی تقصیریم یوخ	یازما قوه تحسیریم یوخ
	اوس بریار وفا داریم اونا	جان نشاریم که تا خیریم یوخ
	هر نه جور پسته فلک شاد اولام	نوندن رتوق داخی تدبیریم یوخ
	بومراغه منی دوستاق ایل	کرچه برنده جه تقصیریم یوخ
	نجایلم جو سرب اولوشدن	کرچه برکنده درنجیم یوخ
	منه بر اولمادی توفیق رستق	نیلیم خنجر دشیم یوخ
	زراچا رستکی زوریده دکل	آه کیم صنعت اکیریم یوخ
	حقق وار ایل منی ملعون بلیون	شیخ ملعون کیمی تدبیریم یوخ
	یا نذر و رایتم اودی نه درقون	ایفک صانما که تا شرم یوخ
	بختمی قاره یازوب کلک قضا	نیلیم چاره تقصیریم یوخ
	کوزلم کلر او پرا اولوش اجل	قوه طالع بی پریم یوخ

۹۳	برکون قلبنه دشمن علم	میچ آینه ده تصویریم یوخ
	نه قابا خدن یاریدیم نه دالودان	کاش اولیدی زبر ویریم یوخ
	آچلور کلر آچیلار کویلم	
	بو شکوهی کیمی دکلیم یوخ	
	منه قی دهر هر دم ویرور	نه قانیده لبیرر پیمان
	مرغه نه مرای غم دور منه	که هر منزلی طره غم منی
	نه تحسیل روزی که دل مرغی	کز فترایدوپ دامی و دان
	مذورش ویر فر کسی کوشش	دیرسن خواب آدرش
	بودردیله اولدوم که درده یتن	نه دارشتم فی نه بیجا نه
	چول اولوش مرغنه غلامی	مکر حوله لازم و دیوانه
	شکوهی نه با یقوی کیمی تا پادون	
	که بوشهر دن اوز که ویرانه	
	قرص ایدیم کشت ایدیم میخانه دین منجیه	تو کدوم شراب لاله کون پیمان دین منجیه
	عشق غدر رهوشی یا نذر دی خوشی	میرشم عشق تشی پرونده دن پروانه
	قهر اول کچدی کجه فردخی کلر و کجه	الکانه ویر کوزه متا دین ستاینه

<p>۹۴ قرآن اولف ومار یوح بیکی سید قان غلامان آوده راشا دیوان آسوده کاشن ویرلدی طبعه قونون کلدن کلدن</p>	<p>ای چلوری بالانور دیوانه دن دیوانه مال جهان آله قالدور بیکانه دن بیکانه قیمته مایه لوری ویراندن ویراندن</p>
<p>و عطلون ترک ایتدین معترفک ایتدین ویرودن کوهی کوهی کوهی کوهی</p>	
<p>جان کلدیم بوشهر ویراندا ای کوکل غفلت ایتدیم خنجره عمر اختر دکل طسلا خط ایله جان من ساکت اولما ایله دولانور چرخ حسن دولایمه سن عمردی چوخد ویرمه عینیه می صافون نیش سی ضمه یوسف اولما زدی مصرده سلطان ترک دنیانی ایتیمه زاهد سوکه بریرده قالدی خیل نازن سوسن دلاله وکل و سنبیل</p>	<p>چورودوم بوشهر کسج زنداندا کورنه وار بوجهان ایگانه یازلوب طاق صرخ کرداندا کورنه وار شرق و غرب ویراندا اقارور قاتلون دکرماندا بیلکه ایوده کاه دکاندا لعل نابون نه قیمتی کانداندا کراویدی مقیم کفانداندا ایلمر سیر باغ رضواندا اولوبد طعم کام نپانداندا هزار اولور طرف باغ وستاندا</p>

<p>کورموسن بیچ یار یار الله بوشخند ورازیه کتورور نالچک و مطرب خوشخون کرمواقی دکل هوای حجاز چکله فریاد قیل عراقه گذر بر مثل خیل خوش بو معاده پند پیرانه دور که کدور ادنی بو جمال و حلال و شغفه ایشید بیچ کورموسن برس چونکه مانند یار هر جانی خلق اذنا بیچ وقت علده چون رستان اولار برنجه کون یوزینه ابردن نقاب چکر حسرتشدن مدم پیر و جوان وجهی واردور بویوردی شهید</p>	<p>۹۵ ویره بردسته کلستاندا نار سمنان زیره کرماندا دیر عشا قبرم زنداندا مختلف حال قالمایوخ آندا ثوبیده شوره کل صفا ماندا شیخ سعدی یازوب کلستاندا یارشان صفی دل و جاندا که دار اول نقاب خشاندا اوما عاشق اولالور ویراندا خلقی قویماز بلای هجراندا مایل اولماز مکر رستاندا که دوتا چهره سینی نپاندا چون رخ یازلف فشاندا اکلشور کنج بیت الاخراندا ابن سعید لعنه میداندا</p>
---	---

۴۶	منه بول ویر کلن و شکر که کبدم	حس یو خد و ربو قوم ناداندا
	سنه یعنی شکوهیا هرگاه	ظلم اولاک شور مسلماندا
	کیت فرنگه که پز ظلم سنه	
	اولما ز الله کا و ستاندا	
	اختیار یله قبول ایتدیم اگر	پس از لدن منی دان یارادوپ
	اختیاریم یو بخش خالق جان	که منی عافرو نالان یارادوپ
	بلکه مختار اوزید و حق بود و	نامونی بنده فرمان یارادوپ
	بد و لاجول و لاش هزل	افزین کورنجه برمان یارادوپ
	چمن آرد و اوزی مثل بهار	عالی طرفه کاستان یارادوپ
	سوسن و نترن و لاله و گل	سبزه و سنبیل و ریچان یارادوپ
	خار هم لازم کلشن ایش	بلکه بر رونق بستان یارادوپ
	دایمی بخت ایتمه که کاشنده نخون	زاغ میشوی پریشان یارادوپ
	زلف کاکل قد و قامت خط و خال	چشم و ابرو لب و دندان یارادوپ
	نظر عاشق و رنده اونی	خط و خال و رخ جهان یارادوپ
	اوزی خوشید جهان آرد و	اوز که شیشه الوان یارادوپ

بلکه

۹۷	علمی مهکل ان یارادوپ	بلکه ان حقی دور اوزی
	دست و پا هر دو مان یارادوپ	خلق عضا و جوارح کور و نور
	کپک کساری خوش الحان یارادوپ	تا عقیقه دیره بر مرده صید
	کرکچون خنجر دندان یارادوپ	دنبه ششی اید و پق و لطیف
	اوزینی عیضه نالان یارادوپ	گوشت در آبی الذی لطف
	موشی بس عافرو نالان یارادوپ	کر به فی چاک اید و پد و پلاک
	چنگلین خنجر بران یارادوپ	ش بهار زون دم منقارینی تیز
	بونی بالطبع بران یارادوپ	اونی بالفعل قومی پنجه اید و پ
	کاتبی بیح و کل بحکیت	
	صانما بر ذره و جوه صایا یارادوپ	
	کلرا چوپ لاله لوط و کاستانم	چندی چمن سینه سر و خرا مانم
	اولدی خنجر فشان سنبیل و ریچانم	کاشنده و ردی صفا باد صبا هم حیا
	اوز که نوابا یلوی مرغ خوش الحانم	شوره کلپ و رکنه کورنجه خوش مهکل
	کوزنه کوزل کور سور راه بیابانم	قید دن اولدوم غلظت دنیا بزم
	همدم کی نفس یار هم نفسانم	مارد قالیپ چو اردن قوشلای آهوی

جان

شمار غریبه قویا شکر زلفین آید بر	کوزون دورنده مرکانون کوزون
نجات ایلون تهریم حاکم عقیقش	
یغدر لطف فوال خط عجب اول روی بریم	عجیب شدت رید در برشما ایلنه غوغیه
چکوپ صف لشکر مرکان اولوپ مرتجعیم	ویرد تپک سیه ستون کول کللی لغایه
دیر سن بک ایلانه الیاف سبب آغیش	
بونی پیلرله ذوق ایلای می کشته در حیران	شکوی دن صورتیم کیم اوپو بویوخ
اوزون تختی ایلر بونکنه ای مرسته بان	نورینه اول جرمون خرمغیر لغیدور
دیالکلر حبسته یون شکیخ آغیش	
فی التجنیس	
کل ای صبر دارای باده ویرن	قیسبه دونوپ جام باده ویرن
کل ای ایتیمس پیرچ یادعا شقیق	قویان بزم وصلینه یاد شقیق
کل ای هر زمان بیله آل ایلین	کوزوم یاشنی بیله آل ایلین
رقیب اولدی چون باده نوشون	کوزوم اولسون باده نوشون
روادور سن اغیار یله غمزه	قلوم مرصیت کش غمزه
سن اول فدرله تمیشین ای کلوم	کوزوم من کبی اغیلوم که کلوم

جان دلی عاشقون حاضر و آماده	کل که ایاخوند و اگر سکه قسبان
صبح کیمی حق پادشاه سنجیم کرام	اولسون اگر ایلیم بر کوه همان
بر بزم قدم بر خیزد کل غزله کل	
شکر خدا و ابریم قهوه و قلیغ	
محمسن	
تعالیه نیا کل بوکلر ایشیا آغیش	اولوپ شوم و لایم بر ده شرم و حجب
زهی کلچره کشته نسل بر تپک آغیش	بوکون دلدکلچرم که یوزدن تپک آغیش
دیر سیمت شرفدن یوننی آغیش	
دغان بایرینه ایدویم بحث زور تب	بونه کلنه دن سولردیم تب تب
بجمله بوکون یار کلنه کشف اتمک	کلونان یکه کفاره کوزون اول یار کلین
ایکی یاقوت احمد دن درن آغیش	
دیون قیغیدر سول باده بزم زینون	دما دمدور که کچون چلچراغی ماه پروتون
که اولوش شصت شش زمان خوب نشون	شون بتمون بایلین لجان لقیلر نشون
اوزینه سکر مریتم نه کلین خجور آغیش	
اماندور سکر مریتم نه کلین ای کافر	کوزوم کردش نازله ایتمه کولوم مضطر

سند خوش کور عشق شبنم	دکل خوش ترک ایلد بوشیوه
فراقند سیر ایلیم هر چمن	یوزوم کولمدی ایلیم هر چمن
کوکل داغ اولور لاله داغی کیمی	دولار قنیده لاله داغی کیمی
چخوپ سیر هر مرغزار ایلرم	چسکوپ ناله هر مرغی زار ایلرم
فراقند ادوشه کوزوم کوسنه	بو چشم تریمدن تر کوسنه
اگر سندن آری کورم یا سمن	با تور آم نامی عالمی یا سمن
سوشدی کلوم کچدی یاریم منم	اوندن قشکلدی یاریم منم
معتم کوکل قیل و قال ایستمر	که هر سم صاف اول قال ایستمر
قویوب ناخلف نام اب و جد منه	ایدن وقه تقسیم ابجد منه
ادخوسان کوکل اوز که درسی نیه	کوکل عشق در سینی در سینه
نامی اوز که در کت پیم منم	کتا بی صراحی کت پیم منم
نامی ساقی خنجر یا خون سنون	الون کل ادوم هم یا خون سنون
مبادا که پیمانه یاریم کله	لبالب کتور بلکه یاریم کله
دیمه زاهد فاعله ایدل اودون	که ایتمرا و نامی سچ تا شیر اودون
مکر کوی جاناندا وارد دور قصور	که ایلمه سیمی وصف حور و قصور

خورد خوابه تکر لیس ایدر منحنی	که بیلیر مانوپ عشق خرنی
چوخ عشق ازل اولدی همزه مننه	چوخ عشق ازل اولدی همزه مننه
سکوی قویوب کچدی یوشلارین	
ورد پشته جلدی لشدلارین	
بوکلاره کلیم که بر کل کوروم	سنون کلگون خوشد بر کل کوروم
بو محبده بر اچکیم باده من	که دیردیم حبث حمیری باده من
یانند بو مجلس که شانه دور	بو غیب ریشوم شانه دور
کچر خوش کونون یادل یادل	منی بزر سالسان یادل
بوزلفون او غور لار نخول جان دل	ازلدن سنه ویشم جان دل
خطا دور سز لغوه چلین دیک	بهشت بریند در کرک چلین دیک
قاپوند بود رویش شهنز ایدر	مکر بیده در ویشه شهنز ایدر
فراقند اچکیم قیش و یاخشم	بو غمشدن خلاصیت منی ز غم
دیردیم سلم بر کسند سنی	هر اوجی برا و بلکه منده سنی
منه خفته ماصح ایلر ناپند	اوزی مکت منی اهریتون مپند
نه وقه دین ای کافر نا خدا	اولوم بشک در سینه نا خدا

بویار قانه اول قاره کوز کر منسی	چکوب خنجر ناز کوز کر منسی
کوز کر کر عاشقین یوحنا ناز	که سن نیر کجه عاشقون یوحنا ناز
قول اولدوم که بکله یار الا منی	چک اول خنجر ون کل یار الا منی
دور در مرده بوی زلفون نسیم	اونا عاشقون جهان باخشا نسیم
لبون لبس و بر جان دیشون بخیدور	ننک لبس دلون عاشقون بخیدور
خنجر رشته ربطا سندن کسیم	که یوخ سندن اوز که نمم کسیم
قاپوندا سنون یوز کون آه ایتشم	باخشا اگر یوز کنه ایتشم

بو کون سنده دور بخیر نمند دور	شکوهی آه پوشد و شرمند دور
-------------------------------	---------------------------

بویو با بویو فانی یار باخ نیب یار باخ	سالدی منی مجنون کیمی صحرای باخ صحرای باخ
دوش من دینون سر قنه کل سنجی قنه	طویل لر بوج قنه غوغای باخ غوغای باخ
کل نرجه هرانی کور دیکچی ایدن ناری کور	عاشق آینه ناری کور صو نای باخ صو نای باخ
حور تری صد شیرین ترک ایدو پیشین	کوزجه افکار دیر پیشین تری باخ ملایه باخ
مجدد دوزلوپ خلق آری برین بین	یاری ما یاری میثون یار باخ شور باخ
بو شور یار ایتمه نظر الخدر قار داش الخدر	ایچنده برادر دک اوز دیر یار باخ دیر باخ

بو محبت غم ایلدیم شور با ییو پشم ایلدیم
او تدوم بونی نظم ایلدیم سو دینج یار باخ

بعضی ایماقی که در میان طایفه شقایق حبیبش انباشته شده

لو حش الهی بونم سندر حجاب	مکر سن رستا بهشتون
دنا لون چشمه شرابا طهور	حسن رویون کلس بهشتون
پیش پر پی سن کیمی عشوه کراولن	هیسج ملک سن کیمی لبش کراولن
کوز لکده سنه برابر اولن	نه حوریسی نه غلام بهشتون
و اعطی بر کوستر اول خط و خالون	کعبه حن رون طاق ملا لون
اولونجه ایلون وصف جمالون	دی قوی ایتون ادو می بهشتون
جل اسحاق بوننه کوز دوزن مرکان	قدرتین کوستر و بختی سیحان
زاد سنون اولسون روضه خالون	بید کلچره سی مانی بهشتون
سوون ای دل کنی یار ماین	بو کیم سنن اولدی منم شین

الحمد لله رب العالمین
شکوهید و کامرانی بهشتون

۱۰۴	برده یولوم دیشیه یار و طاقه	منم ایشم نامی کدن ز کچر
	ایشه دوشرد یوپ ز نشوپ کلک	ارالقدن یوزمین ارک دناز کچر
	کل کله سوکوب لالیله لاله	تسیر بر بیدر حقه ناله
	ساقی یو موسمه کتوپر لاله	براز کچر یاز کور یاز کچر
	ساقی دو لاند رسون جام کلر کی	دوز رسون مجله لاله مردکی
	ادخسون خونه ایستون چکی	خوب لمدن کچر کچر کچر
	یرلیون کچه آتی دوباره	تفکی ویرون کلمشم زاره
	منم ایشم برده چچم سفاره	چوخ دیر بو کوشدن قار کچر
	ارمنم باغرمی قانیله دولدور	دردون یو چمنده مودون یولدور
دیلر کو کلدن کو کل یولدور		
شکوبی کو کلندن نینه ار کچر		
	بلبل کمی بو کلمشم کلمشم	لاله کوروم سنبل کوروم کل کوروم
	دیلر سنده وار چوخ عشو خنده	برجه کله نش کوروم کل کوروم
	بر یول کوروم یخدون خانمانی	ایتور دون حالده آدوب نمی
	برده یوزون کوستر کل ال جانمی	کلمشم تاریه توکل کوروم

۱۰۵	منم ایشم هرزه اولم مقدر	خلون شکوبیه خوشدور کمر
	بو من بو باشن یول بوسن بو خنجر	
	رحمت چکوب یاغده دور کل کوروم	
	عجب عجب چکه رحمت سود کوروم	ویرنه زینت خط و خاله بر سیده
	او کوندن کیم سنه عاشق اولموشام	ایتمشم کل جماله بر سیده
	منم ساقی جان بو سودادن کوروم	کل یوز تاشان دویارام
	من بو میدن بو عینان دویارام	نه دنا هاق بر سیده بر سیده
	باشقویموشدوم استانوشنه	رحم ایتدون کورلیمون یاشنه
	منی سندن ایرانون باشنه	کوروم تاری برداشن لاله بر سیده
	شرعه منی قویارام ظالم	ایستمن ملا دن حکمی آلم
	سن منم ملکوم سن سن منم مال	وار المده بر قباله بر سیده
	محاسن عشقون خلوت اولاندا	رقیبیلر داغلوب فرصت اولاندا
و صلون شکوبیه قیمت اولاندا		
او نایله لاجاله بر سیده		
	ایستمنی آیری سالون	چرخ دونهوشن فلک سندن

بیمه یوز کلر سندن
بیمه یوز کلر سندن

۱۰۶	لبردن وارد و شکر می	تکرون مشک خنبری
	سند کلمه حور و پری	کوزل اولما ز ملک سندن
	قصد بان اولوم اوقامت	بویون بنزرقی مسته
	دونو بدور مانع حبسته	بو خرابه کلک سندن
	سنی بر شاه کفر خان من اوز و می دلی کوردوم	
	سنی بر نور سبزه ان من اوز و می عیسی کوردوم	
	یاریا نوندا اکلاشدن	آلیم یوزمین بوسه سندن
	اوزون دوندر مدون مندن	من سنی چوخ حمیل کوردوم
	همیشوی کوردوم حال	در دیمیدن ایلیم حال
	لبردن قندوبال	سیل سوهی کی سیل کوردوم
	من ایتم سنی میسم	دلون دودا قون چیمینم
	اجل قدر اخر نیلیم	بوا یلی یان ایل کوردوم
	اریو بدور جسم و جان	قالیب تاب و توان
	شکوهی بینوان	
	بو قاپویه خیم کوردوم	

بر دین یو چند و را چیم	عاشق تان کلمون کلمون
حسرتی چو خدو برزم وصال	بودیده کریان کلمون کلمون
عاشق زارون کلشن نازه	کلو بدور سندن تهر نازه
بویور بر کوردوم ای کل تازه	نه اولدی سندن کلمون کلمون
عاشقون سینه دیده کربا ندور	لاله ملک بانغری خفته قاندور
هر نه حکم ایتون سینه فرماندور	ای شه خوبان کلمون کلمون
عاشقون سینه بر یوزی کل	اولونجه سندن ال چلوپ کتم
یهچ کیم اوز یارین بیکه ستم	ای سینه قربان کلمون کلمون
بلبل زارون روز لشدن	نال چلمکدن دوشه نفدن
نایله بید کمنج قفدن	نال و افن کلمون کلمون
چوخ یو باندزما کل سنی تاری	خاک درونده ماشی زاری
	ری قورتار کا و بوجیه تری
	اولدی سندن کلمون کلمون
سینه قربان اولوم بوسه لول	کیدنده بوش کیدر کلنده دول
بالا ما کیدر و ر خا رادان دول	در دیمون در مان ای ... ال

فی المقطعات الحکایات

کوزل و اعظم بومہ سیمانی	ترک ایدر وصف حور و غلیانی
کوی جانانہ دوشبہ کزری	ایستمر طرف باغ رضوانی
عاشقہ کوی یارا اول قسمت	زاهدہ باغ جنت ارزانے
لب نوشین یارا اول قسمت	حضرت یحییٰ دی آب حیوانی
کر زینچی بود لبسری کورسہ	ترک ایدر عشق ماہ کنگانی
لوحش اللہ سنی نہفت جان	یاراد و پدور خدای سبجانی
بونجہ فاش و کوز چکوپ دیہ سن	ترک خویز بر تیغ برآنی
دشدر قبلون انیمہ شہر	عاشقون سوز و آہ غفانی
نہ اولوز بر مزین ایلہ سن	کنہ بونفمن ویرانی
تا ایدیم شوق اوزیلہ پینداز	پردہ چشم ہشت یزانی
صحت یتھون کرک بولار مذور	ہر کمون کافہ اول مہمانی
ہر نہ جویرتھن ایتھن اقا	برجہ ترک ہیت بلای ہجرانی

نولو جسم ہیت فراقون ای کافر
 سن نیزای کلعد چشم تریم
 کر یہ دن ازجا قالدی غرق یتھون
 بیلورم من بودیدہ کریان
 کھراتی ہیر لیون کھورون
 کچہ گوئذریو پھمپند یاتپ
 اوزونی اولدور و پور دوش
 داغید و پدور چدر و پابندی
 یازکونے ہی خسل یو پ یونجا
 ہی چکر شہ ہی ایشردایم
 اونی بر نو عیدہ کمندہ لون
 نجہ کہ اول کمند زلف کفار
 کھورون بر ہیر لیون تا من
 دورا فلاک بیوفا کور و نور
 ایدیکہ فضل نوبہار کھنہ

اخرا دلردی برسلانی
 ایتدی شرمندہ ابرنیانی
 منسی دریای شک طوفانی
 اینر پیسج درودہ درمانی
 بردہ من سیر ایدیم بیابانی
 بر موٹالہ دو نو پدو ہریانی
 براقا چدن کورندہ یازانی
 سرخو دایر چمپندہ جولانی
 قیش کونی منفہ آتپامانی
 دز ناغیلہ بوسطیخ غبرانی
 کرچہ ممکن دکل باسانی
 دسیکرا ایتدی بودل چوانی
 دولانوم طرف باغ و صحرانی
 کورورم کوت ویرن بودنیانی
 داع و دوشہ ایدوب کلانی

کون کله سوکوب چک چک
 لکون شرح عشق ن بیل
 چوخ دیلر کوک شون واردور
 کشته بلکه کبک و دراجه
 صورم تازینون تماشایین
 مانے اخرا دلقه بند تفک
 تاوروم من کب بچون براد
 نجو صینا چشم مت کفار
 نجو کم تیر غمزه سی پران
 سیرزه ای خادمان ایدون بکار
 نجو که بجز او دندا ایتدی کباب
 ارتقاوت سالون سعاداد
 سولوبون صحن کوچه فی سوپورون
 چرخ چار مد چون کچه در
 باری بر مشعل ایون شورا
 بویرون دار نه چوخ کستانه
 باشلیو پدور هزار دستانه
 صید بچون طایر سر اوانه
 نه کونه بسلم بو طر لانه
 یوزاقا قوند اودشانه
 کتوزون براد آشفته نه
 ایدون اماده نار سوزانه
 اولادی جان زار و مالانه
 دلوبن باغری اقرار قانه
 قایدوپ من کچو قتی نه
 بودل زاری سیخ مرثانه
 ایدون اماده چای و چای نه
 دوشیون فریاد شبتانه
 مشعل آفتاب خشت نه
 روشن آتون بو صحن ایوانه

درو دیلور و مطح صحنی تمام
 همی دوزون لاله ایلد مردکی
 فلیکین صبح دین تماشایه
 سنده تامن کلچو ای ساقه
 منی ایت بیل وار سبیل
 پر تو فتاب جام شرب
 جام کلکون دیدم خیاله سارور
 سن مغنی ستاری ساز ایلد
 کف زبان دف زبان داخی بکار
 درانا همد و شتری بهسم
 باش کای مغنی شهناز
 فتح کو بیعتنی تمام ایلد
 فلک چرمه تیور سسوی
 که خرج و انبار فیکچون
 چکرم دخل و خرج فکرینی من
 دور تا دور ایدون چرانه
 مای ایدون بزم عیشی نورانه
 چن پر دین و ماه تابانه
 ایلد اماده جام صربانه
 مجلسی ایلد حبت ثانه
 ایلون بزم عیشی نورانه
 ی نوشین لعل جانانه
 عشقا سنده پوفله صو رانه
 قویمون مطربان رقصانه
 بام افلاکدن تماشانه
 کاه شیدتک بر عیشانه
 که شاد ایلد روح مویانه
 ویر سیحایه فیض روحانه
 اچون اول سر بهر همیانه
 یتزد و جناب ربانه

۱۱۲
 ایت کلو و شربونی یاد ایدل
 حکمه دنیای دون غمین ایدل
 خجہ کم زلف یار یاده دوش
 ای لب دلدور و پنهان سیاه
 ایدمی اوندن چمنده نقل ایلر
 خاک شوم الماسیدی عیرت
 لاله نون بیلر زکی مار دایدی
 دیمه بوسه و در و حسن و بر دور
 بوی چکوپ خاک تیره دن موزون
 سالم قلم فایه کلف
 نه امید به خستار و در خواص
 بویمان دهر دور ویرد پ باد
 جام حبشیدی سرکون ایدی
 خجہ اولدی او خسر و ان کیان
 نخون اخسکندر و دارا
 ایت ولا تر خوده سیاه
 کتور و در دمبدم لشیما
 کتور و در عاشقه پریش
 کار چشم مت خوبا
 ترکون طرز چشم مستان
 زلف و رخسار نازنین
 سبیلون بید زلف فشان
 که دو توپ طرف باغ و چهره
 خونبارون قامت خرامان
 لب و دندان ما پرویا
 بجز ارا کو هر سیرده مرجان
 شوکت و حشمت سیما
 قیدی ویرانه طاق کسران
 او جلال و او منزلت
 ایتد ترک روم و ایران

۱۱۳
 نیه بوش قوید و لار بوسید
 نیه ترک ایلدی صفاء
 الدی هندوستان توران
 عالمی صیت شوکت و شان
 خلق آینه نه آدی نه سانه
 شال کشمیر و خرو دیبا
 اخرا لامر جسم عریا
 روز بهجاده شیر غرا
 ایتدی چون کوسفند قربان
 ای بانه ز پرور نهان
 لاله نون و ایلر لباس الوان
 دولاب غزال رخا
 س قیادیری مصفا
 عمر بهیوده اولی سون فانه
 که تو که اشک چشم کریان
 لشکر سلم و طوره بس نه کلوب
 شاه بجاس او خسر و صفوی
 نانی مادر جهاندا کدن او تور
 ای لب حشمت که دو تموشیدی
 ایدمی اوندن نشان ویرن یو خود
 ای لب کم بکمریدی
 اولدی پیچیده بر چو رک کفنه
 ای لب تیغ زن که سما زدی
 او فی قصاب وار اخرا جل
 ایتدی خوراک مورد و مار فلک
 مانع یغما کر خزان کلسون
 قومی ما بوچولده رحمت البیتاد
 ایدمیکیم عالمون و فاسی بودور
 بلکه دنیا ده بوش اوج کونلوک
 جانم اول و شعون قدسی لا

بربت کافره اولوپ مایل	ایلیه یاد شیخ صنعانی
اولا ز تار زلفه یا بند	ویره لغیمایه دین و ایمانی
ای خوش اولعاشقه که جنون	اولا بر نوع مات و حیرانی
بسیه سیچ جان و مال ندور	او تو را مهر نه اول امکانی
ای خوش اول میت کیم می یچون	رهمن اید و پدر کتاب
هر نه وار تحت چرخ میناده	ترک اید و پغیر جام مینانی
کنج منجی نه دوشوپ رمت	حسرم ایا غنزه خاک یکانی
اوزی بریاند افرقه بریاند	صو رم بید رند عریانی
بیلر اصل مدام بو فکون	کچرا خرنه نوع دورانی
دایما چون شکوپی بیابک	اتمر اندیشه مار نیسانی
اوزینه روز خضر حنین	ایده جت علی عمرانی
قطعه	
دنیا دن اید آرنسی فرج کج	ویر غزله سنبه لغیر از اوج آرنسی
بود دولت ملک و مال املک ندور	بود دولت و ملک مال املک ندور

چو پو خشم حکیمه ارجوخ حسن سنده	عقیقون نخشی سین ایلکند
کچل خشم حکیمه زلفون یوغدی سنده	که اول ز زلف خورشید قمرده
باشون کچل کو تون قستی نو لوییدی	باشون کو تون کو تون باشون اولیدی
بد خمر کله پری کفشد	
شکر لبانه چکر قستله قاشون شمشیر	اؤن ویر و پنه شکر طوطی تپنده
بیس بوس ایا کله پس قنی کله	اودور که آموچی شمنده وارد و شو
عید قربان که خستلی قویون قربانی	کسلر غده عاشقوی بویون قربانی
سحر که کچا کاشین بچره رلفا زنگ	اسیریم چکر غنایه شش آنگ
تو هم زین بشنوی جوان کله خمار	بخوان چون مرغ چمن انیغزل شمع چنگ
ده ده پد ننه دارا غول پر سنو حرف	او کو تصحیف آتجی تلخ سچو باو چنگ
پای خزان قان و ن خضره پچاق چاقو	اوشتی کو دک قوز کر دکان ایش چنگ
کلیم خوس قاری پیره زال قز دختر	چو اسی کرم بود کنی فراخ دار چو شک
ای و تو کلی و دو تقوز و صلا ن قافل	چو خرس شد باد و باه و خوک و سیر و

۱۱۶	یا لان دروغ دیدی گفت پیردک دیوش تیک کدیو مورخ شت بوغمانچه زدن او کو چوکا دودوخ کره روستا کندی اشک آب خوار لک یشتی نه ماده نچون چرادلی دیوانه اما ز نادان اوزون دراقش نه بود در درک صورنا قولا قیسیج قوجا پیره مرد چرکین نشت او ترکه بار کو چرکین کبوتر او در کلط چنانکه افسم ایچی خورده تیخت	که کمدی چو نیاید باندی کرد در سیرتمه دکنک چوبت انج خوند سواب چشمه بلاغ رود چای کورنه پیه طویل انج غمی لاخر خراج لنگ نه اولدی کندی اسوشه شنه ز فرب هرای داد چا خبر ماده باشد و لنگ کوزل و جیه یکیت نه چون و خوش کلاغ قارقا طوق مرغ فند دورما بها کران و جوزازان پاره لنگ
دیگر		
سوک یاراق سفید کوک ندره کجک بازی داو پوش بوسه یاز بهار اولدی شد اچلدی شکفت قار و بوز برفیخ دامی دوزخ چون یاخ پای دان و پای رس	چون حنک شوخی و کیش حدان رخ یعاق لب دواق و دیش ندان کل چکت و علف خیشاران قیشتا چور ورم قوناخ همان هم کوکل دل بدن و دل چو زبان	

ساقی

ساقی نامه که هر فردش نه از معنی دارد

ای ساقی خوش نوانو ای زن قجه حرف سخت شمت خرید که شیخ در نماز هست مافاه دران میان جوانی کویند که این سخن دروغ است تا گوش بنا که دهنم شد مادر زن عابدین هسلاج ان صیت که اونه جسم دارد خوبان همه کل فشاندا نجا قازی خوش و پرسی مین است قار است سفید و قیر رکنین جد تو غریق رجعتش باد دزدی که رفیق کاروان بود	برخیز و بیابش صدای غلطید پیاله شیشه شکست امر دزد در بهشت باز است افتاد بدست پهلوانی امانه دروغ بیفروغ است سرشته مطلب از کفم شد مانده است بیکفوس محتاج کیف و کم و نه اسم دارد بگذار سخن باند اینجا تو کی که نقلش چنین است گاه است خیف و گوه سکنین بس جنت حق بر ترش باد بس اهل وقوف و کاروان بود
--	--

نیز طبعی شکر فردشی	کر بر بچه کشت موشی
شد باز بهار عالم آرا	بر خیز به محب بار
شد قوس قزح زار پیدا	عوج این سخن ز قبر پیدا
القصه حکم شاه ایران	در سر که جسع شد دیران
تا از شهر روم باج کیسند	از کشور چین حسنراج گیرند
این شعر که درج شد شکوی	
هکایت هم درج شد شکوی	
در اطفال و اطفال	
اجید و شغلی دشور و دوزی	کر مدور آتشی سو یوسف و نوری
هر کسی اوله ایله حرکت	بیلبوب تور تو لاندی نوخ برکت
اسب تاری روی در درون	اشترانی تمام کج کردن
ایلیو پدور بو شهری شاه آباد	ایکرمی بیش سیدی بر پناه آباد
ایکده هوش دله باقیه فتح	کریمه پیش دله هم ایتیه فتح
هم بهب دور و دوشا بدن باله	سیزده بوز خدن اولون باله
اب حوض خزینه تا بکر	یون زنی غوطه بکند ز آبر

کون چن رعلی ایدر روشن	کجه لر قیر کون و لوله کوشن
شهره کتره بر پیاز اوسته	هیس چکس او نیما زمار اوسته
چقماقی قوند رو پلا یای اوسته	کوپون فی سالدرد پلا چای اوسته
بر چمن بیغ بوسکو و قد سیره	دردت آقاچ بوله درد و بخت سیره
حسنی قول الیسا و جوز لوتن اولور	چشده اولماس سوز لوتن اولور
بیمه نه که چکری شوشکی	حسنی الماز عیث بر سحکی
لوشک بناری چکوب ادیا	قلاز اگر ایلن کیسه تو جیا
قوله یردن مساره نه کوکدن	اپارده پلا غرض الیشی اوکدن
ار آ لوتی شهر ادیا لوتی یان لکه	
اوکده دن اوز که یرده وار بکله	
اسباب سفر	
التی زاد چوله اولور آدمه لازم	ایکته دور نیز و چاقی چقماق کوشن و عیث
سفر نامه	
سفر رفت و بختین کسیندیم سحر	سحر خدیم ایودن بغرم سفر
تغال خیالمدن ایتدی خطور	مسره راهمه مردم ایدر دیم نظر

۱۲ که تا یک کلور حالتند انون
 طلوع اشدی ناکه سر کوچه دن
 بوی سر ویدی لیک بر سر ناز
 سمن چهره نه سر ایا سمن
 همه عشو و ناز و خج و دلال
 نه پستان نه سینه نه و صفایم
 لباس فمشی کیوب نک نک
 ضحائنه سیدی منا کرد نه
 اسر چون نسیم سحر زلفه
 نه مثلین کور و پ دیده رور کار
 لب لعل نابین قیلوب نشن
 دیردی او غور خیر دوری شفا
 نه خوش ساعت غم آتمن حبا
 سبه بومبارک سفرده منم
 سالمش یوزوند رشکون کمی
 مال سفر دن بیوم بر خبر
 چو خورشید بر دلبه سیمبر
 یوزی برک کل لیک بکرک تر
 شکر لب بلبل لب شکر
 رسته تا بیا و ز پاتا سبر
 که نور علی نوریدی محقر
 چو طرادس جنت اولو طبله کر
 یوزی کعبه خال سیاهی حجر
 در قلب عشا قه ایل اثر
 نه نقاش چین بده صورت چکر
 اید و پتیلی درج لعل کهر
 خدا فضا اولون سفر بخطر
 مقابل دو روپ شری با شمر
 امیدم بود و رفیع کلی میتر
 که تحصیل ایدرسن بایم و زر

۱۳ که چو خار تو جانخ نفسون او ساکر
 دیدم امی لکهار مسیحی نفس
 ملکسین سن باوریم یوخ منم
 کو تو روم یا نجایا قون تو روم
 سفر دن غرض نفع یتک و کل
 کو تو روم سنه شوشه بچرانده چون
 خدا فضا ایدیم اولیلی و شنه
 دو توپ راه صحر او دور خوشه
 زبس عکدی نقش غدرین خیال
 سر کو یکت اولدی سوزنم
 فروش و خریدیم بحب المراد
 قدس و لیموی پستانه کت
 کو کل شت دوسر در بازار راه
 کنه برنجه کون کچندن صورا
 کنه مریحان نیت و غرطه
 که چو خار تو جانخ نفسون او ساکر
 ایا لعل سیر ایا بخضر
 بوسه و جایت ز داو لئون بشیر
 ایدیم ناکه یولار داکل البصر
 سنی کوریک آفتاب دور مکر
 دوز لعل و مریحان خون حبکر
 کو کل الش بر دن شعل در
 سافر و محسنون پتوریده سبر
 کل و لالون اولدی صحر و بر
 لب و لکشا و لب خوشتر
 بسا کامران لب بختر
 نوال امیدیم کور دی ثمر
 غرض ایدیم من رجوع صفر
 سفر غرمنه با خندانیم من کمر
 بهمان کوچه دن چو کله قیدیم کف

همان یزده ناله کلوب فارشوما	مقابل بر عفرینه بد که
کسی کو رمیوب میله سه غریب	نذر کز عجز و مونت ...
ز رخ خایه قوچ یاز کون بوز	دهن کس کا د بودون کیر خضر
ایکی خیلک پستانه تکشی یوخ	بو او نندن یان او بونندن بر
کوزی تنک سورخ مشقب کی	زبانی چو سومان دشی چون تبر
لب یزدم هر زمان کم اچار	اولور خانه عیش یزد ز بر
لیسم و طمع کارمانند کس	شیر و بد و بیج چون ذکر
من آب و مانند اندیم نکت	او کینخت جن این ایدی پسر
بد امره کرک اولد سون مرتب	که او نندن شیاطین ایدر الحمد
اگر ابله نکزین ایدنر سوال	نه وار او نند جبرئت نه بوند مهر
اوزکی دشی چون که کوردوم چوکپ	بو آهسته قبله زنگ کدر
دو شوپ کوزایشده ان کس دی نفس	که از قالدی کیچون چراغ پدر
ییرک و ترسان و لرزان ادکوب	کیزان و کویان این الف
ره مقصد اولدی چوراه جیم	لان آفر قطعه من سقر
منزل یعرو هوار از حدیر	کسندی بر لطف برف مطهر

دین

نچه کونده بر قمرلی علی ایدوپ	لصب درنج چون مرغ بال در
تیشدیم غرض چو که سه منزله	منه اولدی برکنج زندان معتبر
او کل در زناک اولدی جام میرض	متهم کد اولدی یسیم پدر
فروشده یوخ برجه دینار نفع	ایدوپ غارتشیا نمی سیدر
بویو لکی سفرده منم باشده	کلوب الغرض میرقض و قدر
تیشدی منه درد بالای درد	
زبان بر زبان و ضرر ضرر	
نامه که از طهران بفرزندان خود نوشته	
نور چشم نام ای حسین حسن	یوزوری بر اولور کورم کوره سن
خلق نقیض ایدله هر چه مننه	کترم سیزون آیری هر چه مننه
کو کلوم آچپ زنه کلشتم نه کلوم	سیزدون آیری نه و نشتم نه کلوم
سیزدون آیری کورنده یاسمنی	باتور در درد و غصه یاسمنی
کو کلوم ایتر حسین من حسنی	دایم الوقت علی انحصار حسنی
یا حسن یا حسین دور ذکریم	کجه کوندور یا نوزداد دور ذکریم
غیرتوی چوخ زیان جاننه ذکر	سیزی کورمک ایکی جاننه ذکر

نیز

غریب تو نفعی ده خاتمش	نه تجارت که عمره غارمش
سیر دیون دانشون کلون شب روز	من چکیم آه و ناله دلوز
سینه منی پیسچ لمیون یاده	من کلیم سیردن اوتوری فریاده
قادر زدا بجلال خود الا عراز	خالق کار ساز بنده نواز
شه بد رحمنین خوا طریقه	حسینده حسین خواجه طریقه
اوزی چکون بوا مره بر انجام	تا ایچیم بزم وصلدن حرام

قطعه که از حجاز بفرزند خود جلال نوشته

کعبه من روی پیسچ ماه جلاله	حسینده حرم ایهوی کفاه جلاله
موسم و صلاش جهان که شمع شسته	اول اردی بهشت ماه جلاله
عاجی و خوف عرب افروزه شمش	ما و حشم طرزه سیاه جلاله
روپیه جان کنم نشاء مطوف	کرز حجازم برد براه جلاله

نامه که بقاضی شترود نوشته

نولو بر اید انیب القاضی	منی بر التفاتنه راضی
بوایل اخر منم بود و در ملک	ایوبی ایلیوپ خرابه ملک

یوسف و یحتم ایونده آرایش	نه کیش مننه آرایش
بسکه دوشدهم جهشه کیشکته	رضیم بنده یا کیدتم جسته
حسن اعلیٰ منزه اولوپ یاغی	اهل دراج و قارقا یغیاغی
قوشلاردا بوروز کار منی	قوشدی یا اهل ایتدی خار منی
پارلرده لیسلم ادا بهره	دل محرو دینم اولدی صد بهره
ره کدریم دوشنده کل تپیه	سیرم خاک باث کل تپیه
اق زیارنده قاره اولدی کونوم	عرشه چندی چوبوقلوردا تو توتم
یاسد قم اولدی شتر شردن دشی	شر شرا آد قوپ کوزدم پاشی
قوری چالے بودیده پر خون	یری دارد ورکه ایلیون حیون
نجه بو حالیده تا یوم فرصت	تا که دلدریلین ایدیم صحبت
نجه بو حالیده ایدیم کذران	که کویدور امانی رمضان
کیجه لر جمله روم و روس یا تار	ایت یا تار قورت یا تار خردش یا تار
یا سچ ویر مننه امان یا تار	که نور نقجه بر زمان یا تار
بو حامی ازدحام بر یانه	نامی در دیم تمام بر یانه
منی بومیرزا ابوالقاسم	ایلیوپ نارضیا ابوالقاسم

د لبریم جانم الدی عشوه ایلمن	بسکه عادت کویپور شوه ایلمن
قاضیا خواهم شوم بودور سندن	التفاتون کم ایلمه مندن
اونابریند ایله نامه ایله	منی تایشور زبان خامه ایله

بو شکوچی سنه ساخاندور	
دایم الوقت بنده فرما دور	

نامه که بعد الکه سلطان حمید اولو نوشته

ای فلک تبه آفتاب نشان	عمده سلطان حضرت خاقان
سجی اوغلو سان حاجی زاده	حکمران ددیر د آزادده
الون آچوقده هستون عالی	اگون کن سنجاقون عالی
شعرا به همیشه سلطانلار	ویروور لغسام جایزه خانلار
سیردن انعام خلعت ایسترم	بوندن ارتوق محبت ایسترم
که نه وار چارپانه بر منکم	دارودنیاده واربر اینکم
بونه الصاف نه مردودور	نه ره صاحب شرعیت دور
حاجی الهوردی غضب اتیون	اوزینه مال غیری کب اتیون
سیره هر خند ونون غراتی وار	هر نه حکم ایلسوز اطاعتی وار

ایلمدی

ایلمدی برخواهشتم بودور سیردن	التفاتون کم ایلمه بردن
ویرسون آله او قلیوون دلکین	ال کلن ویر شکو منون سکین

دولتون غرتون سرزون اولسون	
دشمنون فانی وز لون اولسون	

کاغذی که بغوان سلجقاری انشادات نوشته

زنده دودمان آل رسول	مختصر وار بر عظیم اولقبول
بونه ایلمدور که ستر حکمتی	فهم قیلاز تمام اهل محمول
نه شکوچی شکو بدن دشمنوش	مات و بهر موت و غمکنار و ملول
نه دکاننده بر غر دش فرودش	طلببندن نه بر فلوکس و صول
هر او کده وار از چوخ طلی	دندرنده دیر د نشما فضول
بویلقین دور جناب عالمک	ایده جگه درک زادتکه کجول
بقویشی زایدن چوخ از اولاجق	آقبه مذورافت محصول
نه ویروور سائک کسی لب نان	نه قوناق وار بر ایوده خانه نزول
خسته زاردن چچار درویش	واراز بر بس قدم تنی کشکول
ایلمز کسه حسمع آذوقه	هر کس اوز درینه اولوپ مشغول

مرد

مرده ویش بهیم بریم برده	رسم اهل فرنگ اولو سحر
بومای عرض حال ایتمکن	یوغدی براوز که مطلب لایول
در سال مارنده که که تمامی محصول باغات و دما ت بباد قنارفت فرموده اند	
بارش نه نامی حقیقت جماندو	باران بلا در بول که بیکه سیداندو
باغ صاحب بنون باغ نه بر کوردو قاندو	باغبان دیر آله بویستت یاندو
الیش باغ اکت یاش نه یاش	مویاش اوزوم یاش دریش سریش
یریش مویاش سر و زن یاش	کوزیشی هر کوشه دن آلبکه راندو
باغ صاحب بنون حدن آشوب محنتی اغلار	آلبکه کید وید و ریدره رحمتی اغلار
بیچاره شتی نوحه دیر حورتنی اغلای	باغ بزم غرا صاحبی بر مرثیه خواندو
ایچار بویاش قالدی موده کوزوم	دولدی و زن مضرت کما اوزوم اغلای
کلفه بچیم لوی ایل اولم اوزوم اغلای	بوقت محصول دکل افت صاندو
قویدی منی نرمنده بچه صخر ستمکار	ایتیم نه عیبت وعده پیرامین و وار
خواتونه پآر و در فلانیم طلسم کلدار	چوخ اهل قانونیشی فیاردوغاندو
اخر نه نیرا و طیفار قوروساق	راز قوروساق ایل عطا قوروساق

دیشنی

دش قی کسره نیم وار قوروساق	صد شکر که ملاکرایوی دارالامان
چوخ باغ یسی ایلرین اجد و حلاق	باشندنه و بولرک ایاغندنه شمشق
بیچاره اخر نه اغلار و قوروساق	شواهی کرو وولس هماندو که هماندو
بوال نجه ایلد و نامی باغلار داسا و	چار طاقلا راکتمه نه شوبانه کوشور
کریمه شکوبی که فدان باغ قار شور	الانما که شمر سوری ایتیه لاندور
در وصف شهر مراغه	
زهی شهر مراغه چارستی باغ و ستند	سر اسر لاله اندر لاله کل در کستند
کنار رود صافید در کونیا خشت	سر اسر جبر که جوقه جوقه زم مستاندو
کنار رود صافید در مکر که باغی	سما و در در و زلمش طریقتی خشتندو
کنار رود صاف باغ جسته در که سیرانه	چهار برنجه به پاره که رنگ حور و غلاندو
کنار رود صاف بنر و خند و بولکوموده	کوت قی قدح پاک ایتیم که کم صدندو
خنجش کنه پوش و جوان پاک طیندو	کرمد ویرشسی دو کامی کان فضل و اندو
کنار رود صاف طغیای بزم جمشیده	حضور صایر محنتی غیرت تحت تسلیمانندو
او یاند رفغ غم بلیدر ایلر کیم چکر ناله	بولو یاند و دودم جید الکیم غزلاندو

هنا

۱۳۴
 همیشه قدر کسی چای لاله عطری تنباکو
 چوبوق پرکار آتشین محمدی صحتش
 دستم بر تو بیا که کوشش باغ جنت
 اگر چه زاهد قویون افون کشان ایچره
 بولیل مل مانه آتیه جانی شیش طایر
 کلوز یام روزه ایون تعجیلن عشرت
 کستان عشرت نازدورنه دایار دکاندا
 مه روزه دامدیوش شیردیه باب
 امام جمعه آقا همین نینده دور روزه
 مریچه سجد و او تو ام هر چه کون تمان
 نه حاصل کنده با روزه ملا علی اکبر
 مه روزه کلوز کلوزن باکم دایتر باشه
 بجه الله و الله نازدوب کیم یک نجوم ایلی
 دکل قلیا نه بطل حکم ایدن ملا تقییدیم
 شکوهی ملک و ملا طلب اولاد غنیمت
 بهشت عید در هر خطا و ادا اندوز
 ایوی ابا دخطارون عجب تریاک سوزند
 سوزم حقد در که دار المؤمنین الله کاندوز
 کلوز کلوزن چوبوق بزرده دور کشتک
 بجه الله که اندوز بهر چای قندار اندوز
 لب طلیغین دوزن بوی کیم شمع
 که آه دایوی بازار و محنت کاندوز
 منم هر بر کونوم غریبه شرم غریباندا
 نه کل و شربه پا دور و میقا قلیاندا
 قلیا ایچ خجانی شمشیر دایواندا
 تمام اولاد زین بس حدیث لغت نازدور
 چوخ اسیر و جمیع چوین دایم قویون دندور
 اگر خجانی یاری غریبه ایچره پنهاندا
 اگر کافیه کرک دد مطلق حکمی یکسندور
 کلوز کلوزن کلوزن دایم کتیبون عیالندور

خاندور

۱۳۵
 در مسکن مافوتج در تعریف علیه السلام
 من بو شهر می مثل روضه رضوان کوردوم
 هر چه لایه ایلیم سنین و سوسن پایدم
 سرده شری کلید قلوب ایله زیاد
 فتوه لرده که کونوز لغلوب ترک جسم
 کاه بر طایفه جام شرب خراب
 کاه بر جرکه فی سکر کم قماره که ریشق
 نه علیه مثل حبت اعلا در بو
 یا کاستن ارمدور که پریر یزیدور
 یا بجم کشتوریدورین تب شیرین حرکات
 یا عربی سی مین ضم لیل و شش
 یا خطا دور که در طره خوابه نسیم
 یا خجانی چولید و عایشه قوت و ان
 شیخ ضغنه بو خطه که حیات دور
 بسکه هر شش و قیون اولوز جان کوردوم
 هر چه کشتاییم لاله یحسان کوردوم
 که ویردوب سس چوخ مرغ خوش جان کوردوم
 جوق جوق غریبه چون نیند کوردوم
 تازه کل کل اچلوب خرم و خنده کوردوم
 یا توپ اون دورنده خیر لعلی می کوردوم
 بسکه هر سسته مین حوری و غلام کوردوم
 مین پرری طلق و طلق باستان کوردوم
 که ویردور حقیقی دایم جان کوردوم
 که ایدوب عشق انلی جنون بمان کوردوم
 مشکینه غنری بو شهرده زان کوردوم
 هر چه ریشه لعل لب خندان کوردوم
 خجانی کافوری غار کتایمان کوردوم

سروریم حاج محمد حسن با مبارزی	عقل و کامل و حراف و سخندان کوردوم
ظاهر اوج ریخته اید حفظ جناح	باطنا طبعی از ان کیم بران کوردوم
چوخ اوزوم مکت موی قیاس تیدیم اولی	یعنی کوردوم
بعض ظن اشد و بوبارده استغفار است	ایشکوی سنی من لایق زندان کوردوم
محرم شخصه در حق حاجی ملا محمدی	نامودان ارتوق و فی حبیب ایمان کوردوم
غالب کورمش اول بعض کتاب عربی	اونی هر برده که کوردوم و هر جوان کوردوم
چوخ بکنیم حاجی میرزا کریم آقانی	نجه خوش طبعیت و خوش طبع بران کوردوم
حق دارا یلدی دید منی حاجی رحیم	بسکه من اورد افر و کادی فراوان کوردوم
هشترودی کوردوم ابا دایده غلامخان	در کماله فخر اهل دیستان کوردوم
... با خوب چون نظر دستید	برزو باده اونی رسم ستان کوردوم
ظاهر اجه قوی جیف که معناده ضعیف	خالی از مغز سیرین کسند کردان کوردوم
داریدی بر نغز آقایی محمد تقی نام	صحبته ایتیم اونی سهره عرفان کوردوم
بخشید ایتیم اولور چارلش مطلق	چون با خوب طره خوب پایشان کوردوم
ختم قلیدیم کلون سفله نواز اولد و خوش	چون بخوم پیره با خوب فخرت کوردوم
ای بابیل شوریده گرفتار قفس	زانغیشوی کاستان افشان کوردوم

طبع

ای بسک کردن مپارلایه کردن بند	الکافه ارا لولو و مرجان کوردوم		
نه کوزل شعر غرا نجه زری بابا	نظمی درو کهر نیسه عیان کوردوم		
معرفتدن بوکه بر فر قیوم استفهام	خمتنده اوزومی طفل کستان کوردوم		
اوزون روح الایمن لفظی و حی منزل	اونی بردیجه کلی مکتب کوردوم		
ایشکوی اولوپلایه زه دن آرتو کلام	چونکه بوقایفه اسهلت کوردوم		
<table border="1"> <tr> <td>تله توپچا زیدیم سیره بوکون مکی</td> <td>یخشی قوردوم که چون و سیت کوردوم</td> </tr> </table>		تله توپچا زیدیم سیره بوکون مکی	یخشی قوردوم که چون و سیت کوردوم
تله توپچا زیدیم سیره بوکون مکی	یخشی قوردوم که چون و سیت کوردوم		
دیگر			
این بیدق ماکه تفرق نیست	چون ظل و لیل و فک کرباست		
باشد حوادث این که مدام	در تحت لوی خضر عباس است		
نصیحت حلاله			
بوفتی شخص صاحب عقل و تدبیر	اید و پدری تحقیقه بخشی تقریر		
بهار ایامی بر کون کیم زمانه	صفا و یرمشی باغ و بوستانه		
نه غلم باغ و صحرا سبز و خرم	محبت ملی مکت اوز که علم		
کاستان صفحه سنده کلک تقیر	اید و پدر کیفیحی الارض تحریر		

۱۳۶
 اچار ز کس عجب چشم نظاره
 مدد آب روان اشجار خامه
 چخار حرف ترخندن کتا به
 قنایت حکوب کلاره جدول
 چکر دی ناله بلبل صحفا می
 خزان دان باغی داغ لاله دغ
 کیمش سبزه خلعت بیدوشاد
 کل سوری عجب سلطان غنیمت
 زمین خرم زمانه روح پرور
 چکر هر مرغ بر منگیله سر یاد
 زنی نقش نقش حیرت آثار
 زنی صراف که اولدن هر کل تر
 زنی ناسخ محفل باف دیب
 زنی خیاط اولور صغدن یکاد
 زنی عطار که اولدن مشک غنبر
 باخارا تا صنیع کرد کاره
 هو اکاتب چمن سزار نامه
 حیان هر سوره ایچره آفا به
 نباتیه یازد و پیش شرح مفصل
 ایدردی ذکر تسبیح الهی
 چخوب یقون تشا باغ و رغه
 صبادن قصه کلمش و آرد
 او نالعل ذر قرد تا جد و تحت
 هو صاف و جهان خوش معطر
 ایدر هر بر کل او بعودنی یاد
 او نالازم دکل شجرف و زنجار
 اولور فضل بهاران بستی زر
 که بر مسطوره سی کلبرک حمرا
 قبا ی بنبر و بیدوشاد
 الوریجان و بید و سنبل تر

زهی

۱۳۷
 زهی صباغ باغ ایچره بهاران
 زهی عاشق که ایملر ابر ناله
 زهی معشوق بلبل مست شیدا
 زهی کاتب که ایملر کلک تقدیر
 مدد آب روان اشجار خامه
 قنایت چکر کلاره جدول
 چخار بر حرف ترخندن کتا به
 اگر اشجاری کلکس تیغ تیره
 نبشخ و کل و برک و ثمر وار
 تقالے جل شانه حق قادر
 اگر بر بیضیه اتسن نظاره
 نه اولد بر نشان بال و پر وار
 ویرد راغرا و نا بر طبع طیار
 بو حسن حال و چشم و ابرو
 براوینا تدم بو سرکش سب قافی
 بویارین قلعه کهار یک الوان
 دکل بچوده هر کرداغ لاله
 کور عکس صالین کله پید
 چمنده کیف یحی الارض تحریر
 کاستان فضل فصل سزار نامه
 نباتیه یازد و پیش شرح مفصل
 حیان هر ذره ایچره آفا به
 که اتسن ذره ذره ریزه ریزه
 نه هر کر خسته ده شکل شجروار
 که ایملر غیب دن و مستند ظاهر
 اگر بر لطفه کورسن اشکاره
 نه بوند اشکل انندان ثروار
 مناسب بال و پر حقیال و منفار
 قد و قامت سر و زلف و کیو
 چخوب بو لادن حکوب قردی لجای

غرض

۱۳۸ غرض تندی فرودین جهان
 او دم بر تنخشم و تیزو از
 چنگلش طایرکت سمایه
 هواده کاه ماهی مکت او زردی
 کچردی کاه او بشه که بو باشه
 که روپ بر سر کلور تا ایلدی گوش
 دور روپ بر دم دیت ایتدی نظاره
 که روپ بر یکک خوش الحان که کلمکه
 دیدی یخشی اولور چون یار جهان
 رفیق ایلر هوا خواهی و نیکی
 خصصا یکک مکت مشکین حایل
 رفیق اولسون کرک طلعتده بر جور
 اگر کتسم رفیق اولام یهانه
 دیدی دلدن تو کلمت علی آله
 ازل و سکندی بر رفیق ایلدی تنک
 نشاط انکیر چون عهد جوان
 قوی چنگال و صید اندر شهباز
 چو بجا لان ایدر اوج هوایه
 چالاردی که قانات کاهای سوزدی
 باخاردی باغ درنهم داغ و دشت
 قاری کندی الدن اولدی مدش
 کن رشت و طرف کوپساره
 و رابر پاره سنک اوسته فقه
 اولاشخون رفیق مسبار
 یمان کونده اولور در دوشن ریگی
 که بر خوش لجه دور شیرین حایل
 اگر خوشه و سسی نور علی نور
 کتورم ایلم هم اشیا نه
 انوب کو کدن یره کپک اولدی کاه
 که اولدی جان نهی چه سنک

ایمان

۱۳۹ یمان بچاره نون باغی یارلدی
 غرض فی اجمده کلدی خستیاره
 نه کوردی براجلد ورنه کلسا نه
 دیدی ای روزگارین فتنه مان
 مبارک استا نوند قرا قوشش
 بزه نسبت مکر فرمایشون وار
 منی اولسا شکار اتمک مرادون
 ولی مرغ خیفی ایلمک مسید
 کرک کونو کوزن اولسون شکارون
 دیدی خوف ایتدای کپک خوش الحان
 خیالم محض الفتدور رفاقت
 بو خوف حسنیاطی پیشه ایتد
 تفکر ایلیوپ باتما ملاله
 منم حقه ده هیچ اولما کچ ایش
 که کویا ایلم من فکر و تدبیر
 نفس سکه دو شوب اولدی دلدی
 شفاف سکدن قیدی نظاره
 یرنه میش بلای آسمان
 جهانون اولوس نلو پهلوان
 غلام نذر خرید و حلقه بر کوش
 بو کلمکه نهجه لازم ایشون وار
 حیات دور غلام خانه رادون
 سیزه لایق دکل هیچ اولسون قید
 شغال و کرک و روبه ریزه خورون
 اولوپدور آتون قاینده الوان
 محبتدور مودتدور صدقت
 داخی منعید هیچ اندیشه ایتد
 سوزیمه باوریت جو نما خاله
 بباد ادهشده کلون توشش
 سنی صید ایتد بر مکر و ترویر

نهی

من بر عابدی تدبیر پیشه	عبادت داغی اندر پشته
نه شیخم مکر ایدم اهل صحنه	حکم سجاده می آب روانه
نه زاهد مکر ایدم حلقی ایدم رام	المده سجد صد دانه دن دام
بجمله نه چنگالده دار عیب	نه منقار و پرو و بالده عیب
مراجمه نه بر درد و مرض دار	خیالده نه بر قصد و غرض دار
دو توید درد داغ و دوشی کور و آمو	تدزو و دستری در آج و تیو
شکار ایدم بو کون از سر سحرگاه	که اولدی میهانم کرک و روباه
شکار ایدمده من شیرد لیرم	ولیکن بوغده و میلم حشی سیرم
بو کون مسکرم منم ای ماه طلعت	زفاقد و زفاقد و زفاقت
دیدم ای درتشان پای تختون	بلند و لئون همیشه تخت و تختون
چخامد شاه انده سن شکاره	سک و یوزیله چخون یلین سواره
بو کون سیر غده وارد و ریافت	سینله ایلین لاف زفاقت
چاقور طراوسی وارد گلشن جلاله	کفایین پر دبال و خط و خاله
همایله استه قدری پایله لئون	سنون سایونده کلون سایه لئون
سین افلاک شیان من کجک	چسبک را با عالم پاک

سینا

سینا نیست الفت مور	رفیق مهر خشان مورگ کور
کبوتر با کبوتر باز با باز	کنده هم جنس با هم جنس پرواز
دیدم غدرون سنون سمع مقبول	حکیمان کلامون رهت معقول
ول شو رجعت بر بلاد دور	بر اوز که عالم حیرت فرادور
ویر و دستری کوکل بر سر نازه	ایدر جانین قداح محمود ایازه
زلیخا دن آوره جان ماه کنگان	ساتار تریه دینیش شیخ صفیان
سور عشق عاشقی دشت بلایه	قول ایله پادشاهی بر کدایه
اگر سیر غیدیم ای شوخ رفاقر	که دام عشقه اولدوم کرفاقر
اگر شهر تو شهباز سفیدم	سنه ایدم غلام زر خریدم
دیدم ای سر فراسیه کتر	یکانه نامدر بند پرور
مقام جلوه کاهون خراج طلسم	کینه طعمه خوارون زانغ کرکس
اگر اولما زفضولی و جبارت	مناسبه در رسم من جگایت
که بر ملای مکتبدر کمال	همر و بر بندرس شخص فاضل
یتوم شدی او بر شنرا دیه عشق	هلال ابرو لرین ایلردی عشق
کسردی کاه بیکه ربکد ارین	یکردی وقت بیوقت نتهظارین

اگر

۱۴۲ اگر کورسیدی اول خب زاهی
 کلوب خرمظوره عشق سرکش
 اولوب غمنا را ونون چون روی زردی
 و راردی نارد اکورسیدی اول
 تماش چید ایچره که دوراردی
 کوروپ فراش او ناکاهی درد چپ
 اولوب صدپاره جامه زیر جامه
 غرض شهزاده نه ایمان درگاه
 بو یوردی اندلر درگاه حاضر
 کور و پشه زاده اول شقه ها نه
 کور و پشه سی یوخ شمشیر
 بو یوردی شیخی ایمعدن علم
 اوزون بر اهل تقوی شیخ فضل
 سنون حقنه ایلر فضو له
 دیر بعضی سوزلر ناموافق
 اولوردی رشتنار و رسیاهی
 بی کرلنده قالمار و دوش
 که دو تخته ده فاشم لدی دردی
 قاردی بیت کی هر دم قرا دل
 کوی بر گوشه ده بوینین بو راردی
 اولوردی صده کماهی لکه کوب
 کوردی غارت کفش و عمامه
 ایدوب تلاتون احوالندن آگاه
 حضور اولدی اول شیدیه نظر
 صریف کمره رندولا ابا له
 اولودن قورخسی یوخ شمشیر
 ایثون پیوسته ذکر و فکر دور علم
 سوزون آیات و خیر و فضایل
 که هر کر قلمون اولماز قمو له
 آدون مذکور اولور ملا علی عاشق

یقینند

یقینند و بوسوز و هوادور
 قویار کوندون اود ابو قوشم طیان
 دیدی شهزاده ای روح روانم
 من چون عشق دریس وردلر یاد
 اولوپ دورا بریم چون عشق قرینه
 من عاشق دیرسن بر ملا دی
 بو کون بر کمره دن یوغدور هر آسم
 دیدی عشق آهید و راد چشم مشهور
 بری مطلق اولور ویدره مایل
 جمال یاره محض ایلر تماش
 ایلمچی چون مینر وصل کفاره
 می لعل کفاری محض ایدر نوش
 او چو محی فرقه شوم دنا کس و دون
 نصیث و بد عمل الواطیه
 سنون سبکون نذر و ضاع حالون

سنه هر کز یار اشعارا فرادور
 و له مطلق یار لاند و در محض بهتان
 او شهلا کوز لرون قربا نه جانم
 منی طفل مکتب اتدی آزاد
 اودا لیم کتب خود صر فیه
 داخی مس مس دینجه مصطفادی
 ایستیدن کجی داندن دوشی
 که هر بر جستی بر اسسه مشهور
 کفاره حسن روی یاره مایل
 برادر که فکر ایدره شاکلا
 اولور قانع همین بوس و کزاره
 برادر که مبطلی ایلر فراموش
 نین نیکار عبد کردار و طعون
 یوزی قاره کج اندیشه همیشه
 بیان بیت با طویرم قد کمالون

دید

دیدی بنده ریس قوم ثالث	منم سرد قراپل خباثت
سند بر عاشق نفایم من	ایسر شهوت جیوانیم من
مانی عالمده بیچاره منم تک	سره فکند یوری قاره منم
منم بد نیت و بد فعل و کردار	کنه کارم کنه کارم کنه کار
خوشا شب صحبت یار دلا رام	سحر کایان خیال غلصا م
مغرض حکم ایلدی اول صاحب تاج	
اولی تا شهر دن توشه خراج	
مباد اولون ایلیطان غری	سنون خفقون ایلان غری
چکر خمیه زه اچ کرک درنده	رنگ خفق و اردو کو سفند
کیمین ایریا تا چوخ کر بهیوش	اولو چون عاشق پاشنه نوش
همیشه سده وار بید نقش	دی کل بو عاصری ایله تصدق
ریک لازم دکل و صند و بیک	که محبوبون سنون در آید و یک
بواجشم سوز آهه بر باخ	باشون شتند دون آلهه بر باخ
فقیرم پنوا جانمن ال ملک	کل ایلدی بر عاشق فانی ال ملک
بویاش دو تا چوخ صرا را یله کل	دی دور شریف پا را اول عطل

دیدی ای یار خوش قیاسد	بتشیر نفس شوخ شرخند
اگرش هم بو کون اهل نیازم	اگر رنم دله بر پاک بازم
سنی کور دوم فرخاک اولدی کوکوم	هوای نفس پناک اولدی کوکوم
محبش یوه سین برشق روتدوم	ازل سکن کور دو کون رسی اوتدوم
از کله حالت ایلدی فی الحقیقه	که کچر خواطریدن بر دقیقه
کوزوم هر چند وارد در عاشق کوزنده	دله کوزم سنی قارش کوزنده
داخی از کله حالت یوه دمنده	قول دل خانیق غدی منده
دیدی ایجکوه کاهون صرح خضر	اسرار ایچره قورخوندن سمندر
اولوب سیمرخ سهو ندن پیران	که قاصدی کوه قافه اولدی پنجان
رسوم عادت ترک اکت اولماز	قار هلقی ترک اکت اولماز
دیگر کور بر حقایق سنور فرض	ایدیم اجرای تمیل ایلیوم عرض
بر عورت برکشی بر کنده همان	پنخوب ایودن کدر دمی دختان
دکتمندی کشی بور کیش چو حسین	کینمندی هم عورت طوی بکین
بر اچون کند و کندن اولوب دور	نمایان اولدی بر قیلو قول دور
یوری قرقچ بقی بور ما جو انی	قوی مکل لهندر پهلوانی

کشی قولدوری کوردی تخ دایاندی
 یشدی باغلاوی اول لند قو حاق
 الوب اغالقیق بولکین چو فاسین
 یسوب پیراهن و شلواره نوبت
 لباس هر نه دار مخصوص مالون
 کل الما بواکی پالتاری مندن
 دیدی بند اولما چون قیش ابقا قدا
 ایوده برایکی عریان بالام دار
 الوب بیچاره نون کونیک توپان
 فخر اغلا روی عورت یا لوار روی
 ایلدی چادریشال و عرقچین
 چنوب پیرهنید زیر جامه
 او عورته اگر اولما زدی هرک
 کوردی بر قولا نازنین دور
 درش و کس مکنده فدا طون
 مکر بیچاره یا تمندی اولما ندی
 کیشون ال یاغین قط قوراق
 ایاغدن باشه دین سویی کسین
 کشی داد ایلدی ای پیمروت
 که اولسون شیر مادر تک صلا لون
 بوبر کونیک بوبر شلوار زدن
 پایزدور ال یلینش دار قبا قدا
 اگر کورسن کوزندن او دیار لدر
 قایتدی عورتین کدی امانین
 ایشتمدی بو قونین آختار روی
 سویولدی کفش و شلوار و کمرچین
 که هم کرمک کوزندی هم شمامه
 ایاغدن یقین چخار زدی ذرک
 عجب اوق قوجه فندی کلین دور
 اولور قون همیه معجون

که با انخا صیماهی سقصور
 حرامی اولما سون برزاید اولون
 کوروب مطلوبه ها نفس طالب
 ایستتمه نری شیطان لهنده
 منم محتاج دانه مرغ فام
 کرم قیل قوت ایمان خدا یا
 ایشتمن شد تیده باد صحر
 ایده فانوس خفون پرده داری
 برایکی قحط لارین کوتدی یوری
 باخاروی بر طرفده دست بسته
 کفاه ایلدی اول آوردی بروه
 جماع کاملی بی رشوه و مزد
 او جمله خست و سختی کوتدی کندی
 دو توپ یون کتد لانا لان و کریان
 کلوب کفاره دردی جوشه کله ی
 کوشدن اق توپوق بر پاره بلور
 چول اولسون اتوجا شوهد اولون
 جنود عقله شیطان اولدی غلب
 خدا نفس ناسن ان الله
 او بر صیاد بر شیا دچار دام
 منم بر عا جز نالان خدا یا
 نجه قبره کیدر بوشمع انور
 مکر لطف نندن اولسون یارکاری
 غرض یخدیری ره اول کله داری
 او بیچاره کشی محزون خسته
 دیر روی کوزلرین نه نه مرده
 غرض چون ایلدی اول بیچاره
 مراد و مطلبین چون حاصل شدی
 هم عورت هم کشی حیران و عریان
 کشی مبهوت ایدی چون پوشه

سوخ کردن اگر اتون هوایه	دگر بورگون سنون صفه
ایارام من سنی کیت ایله سیران	که اول صنع خدیبه مات حیران
هم ارتا ثانی عیش و نشطون	دخی برسدن اولی رختا طون
شرویدی سنون نخل مرادون	هزاران شکر مشهور اولدی آردون
بند و لدون رفیق پاشندان	سجده و نجله خویش واقربادون
برز که ششاس اولدون محفل	رجال دولت پیره شخص اول
دو تاناه صرمون شرافیهان	چکله حسرتون مثال و اقران
سند اطاعت ختم برکش	دیله یلیر یزدن کج دور دورا کیش
بری باش که ویرم خبر اسین	بری کج باخ یا ندرام تاشین
سنته حقی عقاب پادشاهی	نه حدی وارد دور آسون کج گفاهی
چارب چخال قلام پاره پاره	سورام هر تو کین من بر دیاره
بجمله که مهر اولدی قباله	دلک حاصل برات اولدی حواله
اوچو محی نفون اما سن کوکل قوی	سنته من ایلیوم هر کوئده بر طوی
عربدن ایستین لیلی جماله	محمدن استه سن شیرین مقاله
کدوب چالام اون قینا فمفت	سنته زوراکتورم ایلم حفت

برای

بسم الله الرحمن الرحیم
کلای قریه دینیه جلاله
بسم الله الرحمن الرحیم
کلای قریه دینیه جلاله

پری کیت کورکستان اریده	اولی فطر قلم قصر صریده
کسر اطرافوی چوخ به چین لر	اولو یارون سنون چوخ نایین لر
دنادم ایلمون خوبان طلت ز	بری عثوه بری غمزه بری ناز
بری خنده بری جنوه بری نقص	که برزم عشره تونده اولما سون نقص
اگر بو حالتی آیتین تصور	ایدر سن بین یول الله شکر
بقیه شعر ازیم در بیت هاشیه بهت نیام	
مناظره عقل و عشق	
بسم الله الرحمن الرحیم	
بو نقلی حکیم قصه پرداز	بو طرزله ایلیوبج آغاز
اول واریدی جهان بدیشه	خورشید کلاه آسمان جا ه
اد صافی حمیده ذله محدود	مشهور جهانیان آوی روح
امر عالمه امیر عالی	هم غیب محالکنده ذال
مشهور بنام عقلن عشق	مرفنده هر بنزده پرشق
عقل ادلوسی باکمال ودانا	اشار سعادت اوند اید
عقل ادلوسی شوخ نه شمایل	اما که براز جنوه نایل

عقل

عقل اهل کماله اولدی طالب	هر عالم وفاضله صاحب
عشق اولدی حریف جام دیاده	هم صحبت کل رخ ساره
روح عقده کوردی نوش و جده	اوز ملکنه ایلدی ولیعهد
چون عقده معادن اولدی بختی	ویردی او ناروح تاج و تختی
باشه قیوب عقل تاج شاهی	محکوم بجکی ماه و ماهی
عقل اولدی جهان داصحاب	عشق اولدی حریف دایم انحر
برکوشده قالدی عشق مرت	بیعرضه و عجز و تنی دت
هرثم سحر محریف او باش	بیکاره و هرزه کرد و قلاش
چون عقل اوی کوردی یاتیک	ماه و مستوب برایکی سرینک
تا اولدر او نه نه	افاقدن یتمون ادک نه
چون عشق بولیدن اولدی اکاه	تغیر لباس مستدی ناکاه
رضف شب اولدی سرسواری	برنجه عدا ملن مندری
بیچاره دو توب ره بیابان	چوخ منزلی طی اید و بشتیان
سرحد دیار عقلی کچیدی	درمن صفی تنه تیشه
هم بر طرف اولدی ایتی طی	هم قلبینون اولدی نبدطی

اول دال ملک امنستان	برشخص ایدی چوخ نجیب دوران
بو واقعه فی ایشدی وای	امرایدی اعظم واعای
پس بتدله پیشوار عشقی	سرخم سر و سر از عشقی
عشق اولدی لدم نیر وای	هم صحبت هم جلس وای
چون والیه کرد کار خطیه	ایتمشدی و جویه بر صبیته
مستوره خاندان عصمت	محبوب قلوب آدی محبت
اول بانوی کلرخ سمنبر	شهرزادیه هم دم اولدی هم
چون والیه عشق اولدی داماد	بو امر دن عالم اولدی دشار
برنجه زمان که کچیدی دوران	ناگاه چنانچه رسم افغان
اول والیه سدی صرصر مرک	اشی رجا تین ایدی بزرک
چون رحمت حقه تیدی دال	قالدی غرض عشقه ملک دال
عشق اولدی اونون یرنده سلطان	سلطان دیار امنستان
عشق اولدی مصاحب محبت	بر طرفه ثر ویروب او وصلت
خلاق جهان ایدوب کرامت	بر دختر خوب ماه صورت
بر دریا نایه	مشهور بم حسن طناز

۴۰۴	برینده صبح طلعتی بدر	بزل فسیاهی لیلہ القدر
جاند وریوزی بوجان بچنده	پنی برالف دی جان بچنده	
زلف و رخى طرفه را غلن باغ	اول باغ جنان بوغبیر باغ	
و ده نه کوزل چکوپد و نقاش	بو صورت قاره کوز قراش	
جان الما قاش و کوز قراشی	نه و سده نه سرده اوز قراشی	
وار ظلمت بچنده ابجوان	مشور غلط بزرک بیتان	
بو خیمه و غنیمت و بنا کوش	دریا چه نور بولب و کوش	
اما بو طرفدن عقل دانا		
عقد ایتدی بحکم شرع غوا		
اوز دختر عثم بر کر احم	محبوب نجیبه نفس نامی	
سنگو کھسی اولدی اول دلارام	اولدی اوجیبه دن بر انجام	
زیبا لیری و جیه و خوشکل	شکر ایتد که قوید و لارا آیس دل	
که ریش سفید کاه دایه	تا حد بلوغ پایه پایه	
کاه ایلدی تربیت مدرس	تا اولدی بزقاب مجلس	
هر علم و عملده قابل اولدی	هر فضل و هنرده کامل اولدی	

۴۰۵	بر کون دل او حکمران والا	بر مجلس خاص ایدوب مهیا
اوج محرمین استیوب او بزمه	اوج محرمین استیوب او بزمه	
صحترا ایدوب اوج صاحب	صحترا ایدوب اوج صاحب	
کاهنی نظر ایتد کین دیدی	کاهنی نظر ایتد کین دیدی	
هر طور مقوله دن کلامی	هر طور مقوله دن کلامی	
توصیف جمال حسن رخا	توصیف جمال حسن رخا	
ایتدی بری قاشد کوزین و صف	ایتدی بری قاشد کوزین و صف	
تا اولدی او نغمه خوش الحان	تا اولدی او نغمه خوش الحان	
غزل		
ای مطهر قدرت الله	وی کو هر سرتاج پادشاهی	
کو ستر یوزوی بر ایله محبتون	سال چو آره شینج خانقاهی	
کو قانلو کوزوم یا شین یوزومده	ررد لیمون بودور کواهی	
کور بر کون قاره وار منم بکت	سینه فلکون نه مهر و ماهی	
ترک وطن ایلدوم نچا ریش	صحرا ره عشق شاهر اهی	
بو عاشقون اولدور رسن اولدور	امادی کوروم ندور کن اهی	

۱۰۶	شکری بود عاقبت شکوای	همچو دهنده تخلص ایتون ای
دگر اولدی کفر و شمایل	شهرزاده ندیده اولدی ییل	
چون بوغزل اولدی درکوشی	بالمره داغدی فکرو بوشی	
بر نیچه کون اولدی بخور و خواب	بی طاقت و بیقرار و بی تاب	
ایتدی کنه اوج رفیقین حصار	هم انوار ادرین ایتدی نظار	
ایا بود و رسم مهر بانوق	یا من سیزه نیدم یا نلوق	
بوجور و جفا مذور که ایشدور	سالدوز منی بو بلایه کسیدور	
توصیف جمال حسن برکش	بوجا نیک لیدی یا خشی اش	
احض اولورم بود در دین من	خون دل روی زردین من	
تیسیر مذور بوا و زاره	سیردن اولور اولسه درده چاره	
ایتدی رفتی محرم دل	اندیشه چاره غم دل	
هر چند مقوله اولدی سپار	تدبیر بو اولدی اخر کار	
تمهید بود در جهان گدازه	الماق کرک عقیدن اجازه	
رسمه نگار ایدک بهانه	وصل رخ حسن دلستان	
از بکه خیال چوخ همزور	دانا میدی زیرک و سخور	

گویند

۱۰۷	بلکه دیره تمیشت بولقد	گویند درله بارگاه عقد
درگاه جلال پادشاهی	چون اولدی خیال بوسه کاهی	
حار و کس در کون سکندر	عرض ایلدی ای بلند اندر	
خوشید قاپوند مشعل افروز	عالم سینه بارگاه فیه وز	
لقمان جهان حکیم باشی	میرزا نظر اول طیب کاشی	
بر جزو کتیر ایلر حساس	شهرزاده ده اول مسیح انکاش	
دار سیر و نگاره احتیاجی	تغیر هوا دیر عسلا جی	
دنیا به و یروب حیات تازه	شهرزادیه ویرسه شاه اجازه	
سیر صحن و تفریح دشت	بر نیچه کون ایلنه اگر کشت	
ظلام بلا و غم اولور دفع	اول جزو نفقتهستی اولور رفع	
شهرزادیه قرق کون آلدی محلت	القصه خیال تاپدی رخصت	
کوچ ایتدی سواره پیاده	تا اینکه بحکم شاه مراده	
اتلا ندی مسلح و مکمل	حسب خدم و حشم مجمل	
شهرزاده به هم رکاب و سواره	یاران مصاحب دل آگاه	
طی اولدی مساک و منازل	قطع اولدی معا بر و محاسل	

سرحد دیار ارمنستان	تا پیش که اودم اولوب نمایان
اوردوی جلال برچمپنده	بر مرتع سبیل و سمنده
باد بدبه و شکوه و تبا	القصد اید و پ نزل جلال
پس اولدی صاحبان لیش	ارشته لباس درویش
اندم برهنه زلف مرغول	بر پوست پلنگ شوخ و شکول
همه قیلوب اوج رفیق جان	شهراده فی خلقدن نهان
یول بشلا دلا رقلند راته	بر پنج کون اوله لار روانه
چون اولدی سراغ حسن مشهور	بر باغ وصال ایچنده مذکور
چون باغ وصال اولوب نمایان	اما نجباغ باغ رضوان
بر باغ مزین و منظم	اشجار شمار سبز و خرم
بر سوره حمد دور مسجل	هر طرفه بر قنات جدول
بر بزم و باغ شاهد کل	اول برنده هم قرین بیل
هر عقد شکوفه بر جواهر	کیم فازن قدرت ایتدی ظاهر
بر شده لعل در شقایق	تاج سر پاکش همه لایق
بر باغ لبان باغ مینو	حوری کمی اوند احسن بانو

الوان کیستوب بر روی باغی	موسلین کر زدی باغی
چون باغ میشدی ش هزاره	در وازه باغ دلکش ده
امرا یلدی نغمه خوش اواز	بر بخشی قصیده ایتدی آغاز
چون حسین ایتدی بر خوش الحان	ایلا ره طرف اولوب خرامان
کلدی در باغ با صفیه	تا ایلدی کوشش او خوش صلیه
کوردی پنج مرغوب درویش	اما بری برنجیب درویش
هر چند کیوب دی کسوة فقر	ظاهر دی یوزنده دولت و قر
اشاره نجابتی هویدا	شهراده لوق عاصمنده پیدا
کورچک او جوانی بی تامل	اول شوخ تعارف ایتدی بر کل
چون حسن او افتاب آفاق	شهرادیه مانکه ایتدی اشتاق
دوتدی او فی سطوت جلال	تا اثر تحسینی و حب ل
بالمره وجودی دوتدی تش	بیچاره یحسندی ایلدی غش
رکنی رالوب دوشوب نقد	اسر خج مرغ جان نقدن
شهرادنی نغمه خوش تمک	بر باغ غنا باس دی اولدی لستیک
کاهی نظر ایتدی شک جاری	کاه ایتدی خیال بقرار ی

۱۶۰ چون کوردی بوج اول پرپوش
 برایمدی لطف لعل نوشی
 چوخ ایلمیون بو قدر توش
 بحبیره ایتمیون تا سقف
 هر چند بو بریان مرصه ور
 ایتده ایده جک بودرده دران
 قرین ایارون طواف قیلون
 یا اینکه کشیش اوچ کلیا
 هر جن اوله ایلر اول نه منند
 یا قاره کشیون اوزد عاسی
 پس کلدی حضوره دایه سی نان
 دور ما کون او کونده بو صراحت
 سس کاخ حیاده بردلارام
 من شاه عزیز دشت هزاره
 بالله سنا ای کفار کمرک

اوز زلفی که اولوب شوش
 او را ایدوب شکر فوشی
 تیر خشی او لور بوشاه دریش
 اخضا سینه جن ایدر تصرف
 هر نه دیلر بوتون غر ضدور
 البته او جاق شیخ ضعیفان
 برنجه کون عتکاف قیلون
 تاثیر فده بر مسیحا
 ابریشم هفت رنگین سبند
 هر بر مرصون اودورده سی
 عرض ایددی اینکھا طلت از
 تا اینکه کتور مسون حرارت
 بو نلر بر ایکی کدای بدنام
 بو نلر نامی مت بک و باد
 بو نلر یله صحبت و رد و ننگ

ج

۱۶۱ حسن ایلدی چون رجوع منزل
 بر کوزلرین اچدی اول بلاکش
 بر نو عله کلدی آه و زاره
 بخار کوزی ابراهیمی بر برق
 ویرمشی او ناکلی که دلدار
 دلدار السنده اولسه هر کل
 کلدن ایدور بو عارضون مکت
 برو انیه بلبله حب لون
 ایتینه ده بر کون امتحان
 زلف رخوی سارو خیال
 کلر منی حوا ایدر یوزندن

دو کاه ده قالدی بیسودل
 کوردی داخی یوسف در اول پرپوش
 کیم داغده داش کلدی زاره
 سیداب بر شکنه جهان غرق
 هر دم او کله با خوب ریوت زار
 کلر دن اولور او بنجوتر کل
 نه آل نه تازه دور نه تر کل
 هر شام چراغ هر محبه کل
 کل کوزنه شکو ملین کلر کل
 هر سینه کیم اسر دگر کل
 برع ریه ننگ آتوب کلر کل

خوناب بر شکون آشکوهی	شهراده خلاصه وردی چادر
بویریوزین ایتدی بر کل	بالین او ناسنگ مندی پوت
اول در که اولدی بر محب دور	هر شام حبیباح ذکر ی یادوت

ناگاه

۱۶۳
 آگاه رقیب نام ریدار
 پاتحه آوزین سالوب ابدخواه
 کیم عقل دیار تون سپاهی
 یتیمش به اداره دل
 برنجه علی انحصار جاسوس
 اول باغ وصاله برنجه وقت
 نایله لایه حسنی
 در سون خدا کرده بزرگ
 اوقاشی عشقون ایلدی تلخ
 حکم ایلدی غیرت ادلو سردار
 اول لشکره تیرا دیزین یتورسون
 هر مملکتون چا پوپ دافسون
 مراد لو غلام حسن فاقون
 پاشدی حضور شهر یاری
 بوقهر و غضبند اولدی آگاه
 بودا قعدن ادوب خبردار
 اول خسرو عشقی ایتدی آگاه
 استر دوته ملک پادشاهی
 الیوم فلان چمنده منزل
 درویش لباسی ایله بلوس
 استر پاپول اوقوم بخت
 بر فتنه دستیکر حسنه
 سدر برزه حشر اولونجه نیک
 از قالدی که غیرین ایله سون
 برفوج سپاهین اوخو نوار
 شهزاده دلون باشین کتورسون
 عشقی دو توپ اولدور و پاقون
 برزیرک دهر چون سلطان
 هم اورده وارش اور که کاری
 تعجیل تا ملن شباهه
 ایتدی

۱۶۴
 ایتدی در کاشن وصاله
 شهزاده چو که اولدی تسلیم
 اول کوی بلادن اضطراری
 اور رویه تیشدی شهزاده
 چون لشکر خضم غیر محدود
 چون اختر سعد اولدی راج
 تعجیل ایله غیرت وفادار
 سه همدیار عشقی کجیدی
 مطلب اونی واضح اولدی کاش
 حکم ایلدی لشکر نظام
 پامال مالک و مراغه
 اول قوم کیسی و تلاشی
 چون هریری قتل غارت ایتدی
 چکه می دل عشق شعله کین
 عقد بوقضه فی کما
 بودا طلبی اندر و پخیاله
 ایتدی او غلامه چوخ زروسیم
 یمن خفته اولدور سناری
 کوچ اکلکی ایلپ اراده
 اوز قومسنی کوردی خبر محدود
 بیت الشرفنده اولدی واقع
 جمیعی بر سپاه جرات
 شهزاده دوشنیه تیشدی
 تعجیل فرار ایدوب فحلف
 سالدی او دیاره بر چا پول
 تاراج من کن و نزارع
 بیحد غنا تم و معاشی
 سردار اگری قایدی کتیدی
 فی الجمله بوقضه و ردی کلین
 عرض ایتدله عرشه خجیدی ایتی

در این کتاب

حکم ایلدی سدران لشکر	افواج عساکر مطعنه
اولسون نامی حاضر و مهیت	عسکری ایلدی رحمتی تهریم
تا و رسم اوت چو فاروق ک	اول عشق دیاری یاسین
صبر آدلو وزیر با کمال	بر اهل وقار کهنه ل
بر تجربه کار بادیا نیت	بر صاحب علم و استغیت
عرض ایتدی اودم که اینچه وند	شهنشه عادل و خردمند
احمال که لشکر حسدانه	یغایه ویر و بدو کاستانه
شمش دو چمن ربانغ بی رک	اطفال همپنده حالت مرک
دی قسده می مزاج عالمی سرده	اوراق جهان سبز ایلکن زرد
شایسته بو فصد مجلس کرم	هم صحبت فاص پوشش نرم
عالم نامی کرم بزمه طالب	سینه عرصه کرم رزمه طالب
اول صاحب بهوش عقل و فکرت	تجلیله پیچ ایلر حکمت
بورزی قویون برب ره قالدن	خوش ساعت روزگار قالدن
بیلدی غرض اول فلک جلا نیت	بو مصلحتی صلاح دولت
امرا ایتدی وزیر و امیره	ستونی و شرف و دبیره

استولی

اتلوی پیده جلد لشکر	باموجب ثبت وضبط دفتر
سلطان چمنده اول تور	ضرر کرک اولسون دور نادور
شهراده دل اول بلاکش دهر	بهران بیوب یکم کین ایدر زهر
کوزلردو ل قانن پیل	باغندا هزار داغ لاله
اندیشه چشم حمت دلدار	بیچاره فی المیشدی بیمار
دلداردن اوز که یوفدی مشکری	بو طرفه غزل اولوبد و ذکر
نمونه بو قدر عتاب ایلدی	
نمونه بو اضطراب ایلدی	
ای کاش اولیدی ثبت دردم	هر قصه شی بر کتاب اولیدی
ای کاش نه بو کونه دوشیدم	نه عسر نه وجب اولیدی
ای کاش او قدر اغلی یدوم	بلکه بو حجاب ن خواب اولیدی
رویا ده حب لوی کو یردم	بر لحظه کوزنده خواب اولیدی
بودد فراقه دوزیدم	بر ذره جه منده تاب اولیدی
خوشید پرست اولور شکوهی	رویون کی فتاب اولیدی
درد و غم اولوبد و مجبور	
بالاخره بستی در بخور	

بر مجلس مجمع الاله طبا	ار استه ایلوب اجبا
اول مجلسه سنده کان علی	ادکنده عقلی ایتدی علی
شهراده دیون حکیم باشی	بیلدی مرضی نذند و ناشی
پس حکم ایدوب اول طبیب ذوق	بر چاره مزاجه موافق
نکا و زبان ذیستان	بر کام زبان ویب و پستان
نوشرب حسد و رعلا جی	دار باغ و صالک حسیا جی
درماند و بونه تسنیل الطیب	بر سبیل بوستان تحبیب
العقده بوقصه نه کما کما ن	چون انلا دی پادشاه دوران
هم باعث اندر یاد محنت	جنگ غزوه هم مزید علت
سلطان بهار اوش قاهر	قوة دوردی چینه سینه چادر
هم لشکر بنه دسه بر که	مجلسه یقیندی جرکه جرکه
باخ و دوزخ یل مسنوب	ار استه ایلوب سدر بر
کوازده غنچه دن کل تر	الهی الله عمود شش پر
معلوم چینه چون عا کر	اول وقت معین اولدی حاضر
بر شوکتی که چشم بدور	ایتدی حرکت سپاه منصور

اینک دشت باغ دریا
چون اطلالی باد عالم را

شهراده دل اول جوان بخور	همسراه حضور باهر النور
اوردوی جلال عقل کامل	بر دامن دشت قندی منزل
اما بو طرف من عشقش ہی	فهم ایتدی بوقصه فی کما های
ایتدی نامی لشکرین سزاهم	کوچ ایتدی مجمل و منظم
افواج پیاده و سواره	بیحد و حساب چون ستاره
اولدی قوی حسن هم رکاب	همسراه کو توردی آفتاب
چون قدم مقابله تیشدی	بر قابل جنگ برده دوشدی
اول کیجه عقل ادشاه دانا	ار استه قلدی بزم شورا
جمع اولدی دلاوران لشکر	صاحب منیر کسره ان لشکر
چون صحبت صلح و جنگ کجری	دگر غنم و عارت تک کجری
ثبت اولدی بحکم عقل نامه	مجلس داخی یتدی ختمنامه
اول نامه فی پادشاه عشقه	کود زوله بارگاه عشقه
اچدی او خودی حکیم باهوش	ویردی اوز عشق بوشل کوش
دیباچه نامه نام معبود	حسناق کریم وحی و موجود
اوز قدریتن ایلین نمایان	اوضاع جهان عقل حیران

برجام جهان ناده مجشید	بر دانه ده صد هزار سنبل
اول یارادان وجود عقلی	پس نور رسول حق منم من
وصفده بویوردی ایزد پاک	الف ن من اولور معظم
بر اهل رشاده نادیم من	طراح جهان مهندس ثمر
هر کماله فیض مطهر من	هر کسینه من اولمشام یار
مندن او کون که یوخیسی	مینر نجشاه و شاه هزارده
مروان حماردن قیاسیت	ایتم بوقدر واریدی مکان
نادر که امانسی پویتی دوز	

سندن نیتربخمر ارت	باشدن ایامه شارت
اولمش بری اوز ایونده خندان	احمق سن اولون غمندر کریان
ایلر بری نازلن شکر خوب	سن بر کج صبح اولونجه تیار
سالمای بری کیم سنه خیار	ایلر سن اولون غمندنه تیار
کلارده یار غارین کل	بیجا علمش فغان طبل
بجرا ند اولوب چوخ عاشق تیار	معشوقی اولوب نصیب اغیار
یور محنت اولور بری شقه توش	معشوق قیب ایلهم اغوش
بر دزه جید یوخ حفاظ سنده	یوخ بر سر مولی ط سنده
شیرین که هزار ناز ایدردی	حسرواد نه یوز ناز ایدردی
فسر نادا و ناولون عاشق تیار	ایله بوالشون نه نسبتی دار
بی ره نه یینوا و بی برک	بیجا یرده ایتمدن جوان مرک
مانسون دیم اولمادی ریلخا	عشق رخ یوسف لیله رسوا
یا اتمدی بر کفار ترسا	صف نه بیجا ور کلیسا
سالدی اودا خرقه سیر او کراه	قوانه دیم لغوز با الله
یا اتمدی طرف دشتی کلکون	لیله غمیده اشک محبتون

نیمش زکوة دین و اسلام	نه صوم و صلوة و حج احرام
منشیدین نه کر بلا ی	بر فاسق و فاجر و هوای
بر رند و کناه کار و خاطی	بر زانے روسیاه و لاطی
هم کاشه لوطیان سمرت	هر شام هزار و هر سحر مت
عالم های دلبا بسندن	چوخ ایولر اولوب خربسندن
چوخ دولت خاندان حسد	چوخ چشمه و باغ و قفا و لاد
چوخ حاصل کوشش ب و ام	اوضاع تجمل و تنعم
اندوخته هزار ساله	بر نام خلفه اولور حواله
بر دمه او خاندان عالی	پا مال کرده لایا لای
بر لحظه صرف جام باده	حق القدم نکار ساده
بالا ضرولات و لوطایمان	مشهور بر عارف و غافل
بین شعور و غفل ایدیدر ابر	هر فردنه بر محرک سر
شایسته دکل سنه سینه	کیت باشوی سورتمه تیغ تیره
دیوانه کی قسیده و عینون	قائیده مکر و دلو بد و بینون
مجموع مزاجه کثرت م	تولید جنون ایدر مسلم

اخر بزی خاک روسیناروم	بر خا به ملت کچیره مرحوم
دیر پندمه کوشش بیهوش اول	کمل اوپ المی ایاغیمه دوش
بوخا دوشه سن بیان بلایه	اخر ده کچره باشون جلیه
چون نامه او خندی خرد عشق	
بس لیدی بر پسر عشق	
یا ز دور دی لبان در صافی	اول نامه بر جواب کافه
چون یتدی جواب نامه عهده	حضایه کوشش ایدوب نقد
افا ز سخن بنام یزدان	رحمن و رحیم حق سبحان
ملکنده زهی خدای قادر	هریلی و شب سیاه چادر
بر قیید و آفتاب خشان	صحرای محبشده عیران
کور کنج حدیث کنت کزنی	وایشان جلالتده رنری
اصیبت بو یوردی ایزد پاک	مسترقی بلون اهل ادراک
اول حب که غایته جهاندور	محبوب خدای انس و جان دور
اول حب مقدم اولیشتم	نه بلکه عندام کمتر ینم
ارایش باغ روز کارم	کلزار جهان بر بهار م

اولماری بکارخانه محمود	بر برشا دوشمیدی بر شور
یو بارده مستنویده مرقوم	مضمون کلام عارف روم
تا بوسه شش عرض چو ماهی	حد درخ کشته سیاه
صاف اولماتی قلمون شهن	من حلقه صد اقمده خلص
محض عین رضای دوست منظور	نه خرو فای باره مسرور
قلبه سنون کمی مرضی بویخ	محض اهل صد اقم غرض بویخ
من لفظی بر اسم بمیما	من من دکلم او دور سراپا
صحنای من ایلیم مسکن	اولدم که منه کوتردی ایمان
استدوم او صاف پاک بوش	تدویر و ریایه ویردیم تاش
نار ایچره خلیل شهن اولدی	زربوته ده یاندی خالص اولدی
وار تاش ایچون علوم کر	نار ایله کلیم اولور معنر
یاندی سنی تازی بوریان	ایشخ بکنه بورویان
ایتدیم او نه خسرو مقابل	ونادی بر او ستاد کامل
من ایلیم جوان شهن	سفلوک عجز یکن زلجین
من ویرمشم بوشته یاری	مجنونه لوای شهر یاری

باغ کوکری خالیدی باغ و جوی
اولماری اول سیاه کجی

اولدی نچکون اگر چه نادر	من رنجه پادشاه قادر
من بنده نه ز اینم نه لاطی	دار دور اویون جوتیا طی
نفس او زهر مون قویار اوبانو	که پشت زمینه گاه زانو
بر موسی دشت اینم من	بر یوسف پاک دامنم من
تسبیانی کعبه و فایم	نه بلکه حسین کر بلا یم
چوخ حاجی صاحب عتباری	معروف جهان بزرگواری
چوخ صاحب بوشم اهل مدرک	دانا و دیه کار زیرک
هس بر بلدین تجارتدن	اکا بدور اوز محسار تندن
هر نوع قضیه دن خبر دار	لذندن عیبه دن خبر دار
صرف عدسه برا تقطیس	نقل ایتمه خلعه بر مدرس
صراف حساب نوع در فرع	صراف مقام حیل شرع
خللامه مدام حیل آموز	حقاقه همیشه رشوه اندوز
منفی لره لایق مراتب	مطی و ضیفه من آب
بر باغی ایدر تقاضا ضبط	بر چشمه نه خصاص اید ضبط
یا محکم لرده وار سوا ل	یا حاکم اوینده قیل قالی

سیم وزر بشمار اید بر سم	سرمایه عتبار اید بر سم
مانگاه اجل سیر و ظالم	بیچاره هنوز غیری لم
برویر زمان او سیر و ت	کو کلند قانور هزار حرت
اولدم قیور عزادو تا نزار	قلبا کلوب او زده غلیا نزار
اش و پل و ن نه قرب قدری	دنیا فی دو تار برنج صدی
عنه هزار کونه ف نزار	مکر او کناردن با ف نزار
کندی اوزی سینه سینه و یغ	قالدی که کند چشمه و باغ
تاراجه کسیر او ملک و پال	تجیل حرام یا حلال
هیر ده کمان کچر زو سیم	میدانه چنارد و راهل تقیم
موجود او لا خواه غیر معبود	معدود او لا خواه غیر موجود
بر ثنی حلال عالم شهر	برده یکی مال حاکم شهر
هر سنده ان ایچون نصیبی	هر شعبده باز ایچون کیسی
قدری علمایه خرج ابله اس	وجی و کلایه رفع افلاس
از بسکه سار و جهانه افناد	قرینه چر زیر بده داماد
خواتون جمیل سی سدر نجام	بر شوخه کفیل خرج صتام

بر لحظه فغانی بر باد	بوفردی نه خوش دیوب بر باد
دانی که چه کرد اشرف حسد	او مظهر برد دیگری زر
ویرمه مننه سپه سود مندی	کیست ویر او زوه بونوع بندی
عالم پلومن نچه دلسیرم	بر کوزاری قانور زه شیرم
من حاضرم الله تیغ بران	سن کل بونم بوباشر و میدان
باشان کچرم که پاک بازم	نصب اوله جدی سیر فوادم
یک نده حیاته مم تم	ابله داخی تر کردن نه باکم
چون عقده یوغ و غیرت تنک	باعث او دوری قلایلر جنگ
احسن اید و نچه عکر تبسیر	من تحققی ایلرم سدر آیر
بوجک و جدله اوله مایل	ایت تیغوی بوینوا حایل
کل قاپوما کچ عدا و تمدن	بر قمت آپار سنخا و تمدن
من رزنده شیر جان ستانم	هم برنده شاه مهر بانم
میدان بلاده صاحب خوش	اورمک صفاده مملکت بخش

القصه سحرچو اولدی ران
خوشید چو یکد نامنیدان

چون خوش سپهر اولدی کبک	کرلندی جماعت کوکب
عشق اول صفت دشمنه برابر	بر لطفه استدی غرض شکر
بر تده دور دی حسن رخا	تا ایلده دشمنه تماشا
سرسله کا کل معنیه	سردار عسا کر مظفر
هر ایکی طرفه زلف پر خم	ایل قره داغدن منتظم
بر دست سی فوج مجراندور	بر سلسله سی بهادران دور
سرباز مره نگاه یا ور	سلطان او کر شمه دلاور
ابردی کج و سیاه پرنک	ار آسته و مضمیم حبک
اول غمزه مت امیر تومان	بر تیپ چهار فوج مرکان
اول طره نقی قل لب اول	اول خال سیاه بر قاول
سالار او سیاه چشم خونخوار	اول قامت نازنین علمدار
خط باشی شیر اجدان لب	بر کار و خیره طوق غناب
بو سمتدن عقل او شاه حجاب	خوشید ضمیر آسمان جابه
او صنایع و تدرک مجلل	جمعیت لشکری مکمل
الهام وزیر بی نظری	اقبال امیر تسلیه گیری

شهراده

اول قلبد قلبد بکت موده	شهراده دل اول صنوبری قمر
منظور حضور باهر المشور	ایتمش دل شاهی شاد و سرور
هم میرده نظره هوا دار	هم مینده خیال سردار
بر فوج کینده شکر و تدبیر	بر طایفه پیشچک تریز
تقوی او جناب شیخ الاسلام	اول شیخ ریا او نده علام
مجموع نفوس ریختی اعلان	ثبت ایلده لار جهاد و نشان
جمعی معنیه بن فی الارض	کما فراد لوب شوق قلبد و فرض
خونخواره که تروی طبل و شیور	القصد اولغنه سلخو
میدان اومان اولوب قیامت	میدانه قابا نچه کردی تانت
دخسه سر بکت غنابنک	کله دی نظر اول شجاع پیک
چون با کرم اولوب عرصه مستیزه	رو و بدل اولدی نجه منسبه
اما نظر اول یل بمنه در	کشتی دو توب اول ایل دور
خشنده بن برق شمشیر	بر طرقة العین ایکنده چوین
ما موراید و ب بچک سپاهی	اولدم بو طرفدن عقل ای
اول عریه دوشدی شور و	بر بیره د کوب هر ایکی لشکر

باشلار

باشد کسوب تو گودی قانلار	چوخ قانلشدی پسرلار
قان توکدی زبکک تیغ برآ	دریای محیطه دوندی صحرآ
مانند نمنک هر دلاور	اول بکرده اولدی برشناور
هم غلغله دوتدی بوججهانی	هم کرد و خب رآسمانی
ظلمت کده ایتدی عالی کرد	کرد ایچره نهقه مردونا مرد
برستده غمزه دلاور	که تیغ و راردی کاه خنجر
برستده اول سپاه مرکان	اغداغ ایدردی تیرباران
سه کرده عقل شیخ ترور	اول دمه ایدوب براذرکه پیر
برخت مکان کریوه کوه	ایتمشدی کین کروه انبوه
یوز قویدی او شیخ که کیزه	که مصلحت ایدوب سینه
اول قوی کشان کشان کوتوردی	اول عجلکه معبره بتوردی
جمیعت لشکر از کین کاه	باخنجر و تیغ حجدی ماناکاه
اول طایفه بر محیل غدار	بو طایفه بر صداقت آثار
جمیعت حسن راز و مالان	اول شدر ایچیده تا وجران
اطرافنی دوتدی اهل نیک	لعل لب نوش اولدی دلتنک

زلف اولدی شکسته پیرن	بربره دکوب سپاه مرکان
هم قانلشدی چشم مفتون	هم غمزه عشق لجه خون
تل قالدی او کسیر و دایر کچنده	خال اولدی نهان بخار کچنده
بوسله عشق آیدوب نظاره	بیچاره چکلدی بر کناره
عرض ایتدی غدی دلنوارا	رحمن و رحیم کار سازا
رحم ایت منی عجز ایتدی دشمن	بوقیه تاب ایترم من
برشته عا جسم حند ایا	رحم ایلد لکنرم خدا ایا
اولم رخ لاله رنگین من	باش غلاما رام رنگین من
یوخ بیچ منه ره کشیش	از قالدی تا پام شکست فاش
یاربت لغوه ایلرم من	بو چوله شکست ناپه دشمن
هیچ ایلرم سیاه بختین	ویرتم که عقد تاج و تختین
مجموع اسیری قلام آزاد	احسانه قلبین ایلرم شاد
ایتمشمش کلا ع	بویرده خوش دیر نظامی
ارذامن دشت اوج ان سکن	کردی بنمود توتیا رنگ
از پرده انجان غباری	رحم ره نمود شهسواری

ماگاه جنون آلود سردار	جلاد غضب و لیر خو نوار
آن ادویا بنجه نوجوان	بمیل و نظیر پسوان
چون خصم تیشی چکدی شمشیر	هم لغزه سمناک چون شیر
هر فوجه تیوب او شیر غراتان	بر صله آیتدی قانه غلطان
اول لشکر خصم پرستسته	یوز قویدی فراره دسته
عشق آیتدی هزار شکر زدان	چون اولدی بان خنجه خدا
که چشم سیاه ایدردی قیقاچ	بین کافی بر خدنگه آماج
که غمزه الله قانو خنجر	در آن بر آن صدور خنجر
محبوس ایدی قامت خراپان	حوب اولدی غلامی سئلان
تذویر ریاض دلیل و خسته	بر عالم ایونده کردی بسته
یوخنسته دل اوش هزاره	توش اولدی او عرشه بلاد
اسلا که تپشیدی آه و زاری	از بس اونه یتدی خرم کاری
سالدی نزلت اونی کننده	بیچاره دو تولدی او شدمی بنده
پس آیتدی بسجود لشکر عشق	اول طایفه مظفر عشق
عقله تیوب اولفلک باطه	اطراف فی ایلوب احاطه

عقل

عقل ایلدی حسنک سلطان	ال چکدی تمام مملکتدن
تا جیلن الدی چکدی بایشین	دولد وردی کوزینه نیشین
مین عجز اید اولدی بوسکا هی	درگاه جلال پادشاهی
چون خست پای بوس تاپدی	اذن شرف بکوس تاپدی
عشق محمد نه ایلوب فایه	وردی دل زار ضیفایه
دل تنگ کور و کیش ایتدی	حالیمن سور و شوب نوازشیدی
درگاه جلال عتقه پس عقل	چوخ باج و خراج ایلوب نقل
محبسوع اولقد جنس کمتل	اولدی مهنای شاه تخیل
باسکه و غیر سکه کافه	بر نجه کرد رسم صافه
صافی و تمام عمیاد اهر	بر نجه کرد در بدره زر
فیروزج و کوهر بدشان	الماس و عقیق و لعل و جران
یا قوت زمره زبرجد	اکلیل و جواهرات بجد
اشیا نفیه و دفسینه	انواع غریبه خرمینه
حکم ایلدی عشق اول شهنشاه	جمع اولدی مقبران کاه
سر کرده و سرداران لشکر	اعمال و صلاحات کاه

هر عالم عمده ممالک	هر فاضل زبده ممالک
حکام سواحل و بنادر	اول مجمع عامه اولدی
ثبت ایلیر بر عهد نامه	فانش اولدی تمام خاص و عام
تا فضل بفضل نچه مطلب	اولدی او وثیقه ده مرتب
اول بوکه نام نامی عشق	تحمید له اسم سامی عشق
اولون یراورنده زیب نهر	ارایش سیم و سکه زر
دویم بوکه ایتون عقل ری	هر ایلده حشر ج پادشاهی
سیم و زر و در و عسل و کوهر	هر ساله کما هو القدر
سیم بوکه اولدی عقل باهوش	من بعد غلام خلقه در کوش
هر کفام ضروره و تقاضا	العبد و لاله لمو لا
انجامه بین آل حفا د	برسد و سید اوله بوسید
اولون بوشروط عهد نامه	معمول صبحان الی القیامه
چون اولدی وثیقه بس وثوق	اوضاع زمانه تا پدی رونق
انعام و جوایز و نطفه	بذل اولدی ضعیفه و ثریفه
عقلی بخصوص ایدوب مغرر	عناشه برمه حشره خر

انما نجه اولدی بیس نو دل	یوزدرو بلایه مستعد دل
از بسکه یو بدو حشم کاری	نه طاقی و از نه خستیا ری
بیچاره اسیر زلف و کاکل	پایند و و شانه و سلاسل
ذکر ایتدی مناسب خیال	بوبر غزل زبان ل
کاشنده چکر مننده ناله	
عیس کله من اوکل جمال	
ایتدی نمی حشر اولجه مرت	ساقی اولزل ویرن پیاله
انگشت غمائی خلقم از بس	بوضعده سبندرم هلاله
وار قاندو کو زوم یار الو باغیم	غم کاشینم بوکل بولاله
هر یرده مقصور عکس رویون	محرم منی عشق ایدوب صال
اطفال دالوجه دسته دسته	باغ شهر جویند ابر حیلاله
چکدوم نفتر بلاتیشیم	صد شکر بوسه حد کماله
صبر ایلد که صبر ایدر کوی	
بر چاره بوخت لاله	
چون خسته بو بختیاری دل	معلوم آلباه زاری دل

بر صفت شب اول کار طراز	بر نیجه یا نیجه محرم راز
هراد لوقه و فاکسیری	اول دایه سی نازک غری
رندانی لبان دشت ایمن	انوار جماله اتدی روشن
دل اولدی بو حاله مات حرن	بر اوز که عوالم ایتدی سیران
فی لطق و بیان و قیل و قاله	چوخ اولدی جواب چوخ سؤاله
اندام ضعیف و عارض زرد	غماز کمون کاشف درد
فی گفت زبان کف لب	کشف اولدی هزار کوه طلب
حسن ایلدی چون رجوع منزل	قالدی نیجه آه و زاری من دل
جان کندی خلاصه جسم قالدی	یا جسم ده کیدی اسم قالدی
اوجله سنده صادر اولدی ناله	فرمان مبارک شهنشاه
عود ایلون عقل و دل موافق	اوز کوزنه برسم ساق
دل جمدن اولدی چون خض	یوز درد فراق ایدوب شخص
خاک در بارگاه شاهی	بیچاره نون اولدی سجده کاهی
عرض ایدی ای بلند اختر	اقطار جهان سنه سخر
بر صاحب تاج و لشکر و کج	نبت سنه مثل شاه شطرنج

ایوان جلا لئوده بهرام	شب با سحر ستر اول بام
بر جور و جفا که ایتده دوران	اساند و مکر بلای بهران
بر بنده عا جرد و لیسلم	درگاهو یوز قویوب و خسلم
حکمون منی چکس تیغ ایتسده	قرون منی ایتده ریزه ریزه
بهیمات کیدم بو آستاندن	یا ال کو تروم بو کستاندن
چون عشق اونه کوردی خنقل	اصلاص اراد تنده کامل
ایتدی اونی بزم و صله محرم	هم صحبت حسن شاد و خرم
ترجمه کورتدی بزم سوری	اهسته مجلس سروری
مجموع نفوس شاد و خندان	هر شهر و دیار الوب چرخان
بو سنده نه شو قد و رشکوبی	بر تازه نه دو قد و رشکوبی
بر قیضه اولما چوخ قوسار	اتمامیه تور برسم ایجاز
بو عصر ده اولدی شعر طلس	کام عقدا یه زهر قاتل
هر شعر اوله ذکر بزم حباب	اجابه اولور فانه خوب
بو بطلی چوقدن ایلدوم رک	بالره بوقی ایشم رک
تایر عطار د اولدی عیش	یا اوز که موارد اولدی عیش

یا باشد دوشدی تازه عشق	یونقی خیال ایلدی مشق
هر کیمینه بر محفل ایراد	بو شعرده تایلر کیمسون داد
یحییره ایتسون سجوی	قاینا رسون او دیر دور کیم می
وصف حال شکوهی سله آله	
بسم الله الرحمن الرحیم	
الندن فلک داد النذر فلک	فلک داد بید و النذر فلک
ساشدی کلوم کچدی یاریم منم	که اخر قرا کلدی یاریم منم
جوانلوق کیدوب بیلیم قدر	نجه کور مدیم عرض بدرنی
که فرصت فلک بزمان وریدی	منی ترقو جاتدی امان وریدی
کچوب فصل کل بر چمن کوریم	جوانلوق نه ترکیدی من کوریم
و کجه کلر ایلدی یوز یار داد	بو فردی نه بخش دیوب استاد

به پیری رسیدم در این کهنه دیر	جوانی کجا رفت یادش بجز
کوزوم اغلا اولدی خوج اولدی	خوج اولد و قجه یاشم خوج اولدی
که ولتد و شیخوخته ور هر م	قوجا لد و قجه درد و چور دور ورم
بد حسنیه کو خیره اندام مست	وجود مده یوقده هر عضا درت
بو کون وار اگر فضا هم منم	بو کون دن بستر در صبا هم من
اولوب عمر مون چار فضلی تام	قالوب ز غینن فرعی صلی تام
کچوب بریش کون رستان قالوب	یتوب محاسن کماستان قالوب
رستاند افزون اولورنج و درد	جهان برف اولورنج بو خشک و درد
اغاردی منم هر تو کوم رفت دار	محاسن بقیه م سیه روزگار
سغید اولدی اول خط نامدک	مزاج اولدی کافور کت خشت
کیده ش کون بلبل طرف باغ	کلوکاستان صدای کلایع
ایدوب مرغ خوش لحن نظم فرار	اود و رایلم زاع کت قار
زمانی که با یقوی بانا آرام	اوزوم نطقه کلیم اوزوم انارام
مانجی چشم پنا جو بسی کوره	بو سحره باغبان طلسمی کوره
مارا کندی رضوان باغ پشت	یرنده عیان اولدی بر خولشت

ایدوب جادوی چرخ سحر بدید	پری نرلین روندی دیو معید
از لاله کل روی خندان مانے	مانے دروالماس دندان مانے
زبانید دندان نیر و تبیر	اولوب بینی و چانه زیر و زبر
بدن بر مقوا جسد بر کمان	بورون نادران کت تو کرمون
مکر دار دنیا فی قور فارخینام	فلک قیدی اکی حبت چخام
فلک بیوفادور که داد ایلرم	اونادال چورم خاد ایلرم
مینم راد و عجز ضعیف استخوان	زینم دیو آدم خور مفتوحان
اولوب چون بوایل کوسم بویار	جھان بنر و خرم زمین لاله زار
کشتی تاثیر اردیشت	کل و لاله دن آیدی رشکبشت
ایدوب برم صبا بنی سبند	که لاله و کوب لایله کل کله
ایدوب بزرگاشنده بیلر	چکوب نغمه مادر خسر رود
زیر طرف کاشن کل اولدی چکب	کسلی سیم صبا به کچک
دور و ب منده کتیم چمن سیر	کل و لاله سرد من سیر
الده عصای خرد خسته من	چکوب آبی آینه خسته من
دو شوب شکر بند که چخار نفس	چو رک برخازنه قودی ر نفس

اولوب بر طر فند یریم کوشه	کوزوم یاشی مرجان کیمی توشه
کودوب لوحش الکه نه مه پاره	نه آمو خشلر کوزی قاره
مای اهل عشرت مای اهل ذوق	کمی دته دسته کمی جوق جوق
کمی کلشنی سیر ایدر ناز یله	غزلخان اولوبد و زحش آذیرله
کمی لاله مکت الده جام شراب	کمی کل ایاغنده هست و خراب
دیر و ب ال الچه نورس جوان	کرز ناز که مهران حسد بان
چکوب احسرت من ناتوان	اولوب خون دل کوزار بدن
ایدردیم نظر هر یوزی لایله	کلور و دم نجه مشکدن نایله
کورردیم ایدر خنده بر کلعه	ایدردیم نجه کریم من زار زار
خرامان خرامان کلوب بر جان	سزلفی سنبل یوزی ارغوان
معطر سیه طره سی مشک مکت	منی کوردی بر پیرم خشک مکت
کدازه کدوب محو اولوب پیری	سراپا بدن بر سو موک بردی
دیدیم کمن ای پریشینه پوش	کوزونده یاشی نوجده اغورده پوش
کلور سن کوزه بر سوید ای محض	بلاس سن نرسن ای بیولای محض
نرسن یل دمنده یوننه نرسن	اوجا داغ باشند اگونه نرسن

دیدیم من سینه عاشق مسمم شد
 دیدی بر کورن نادری تخته باخ
 او تان عینک عصادن اوزون
 اور و سلوقه گشتن سنون الی دور
 یقیناً که یوزدن کچو بدور یا شون
 ایدوب چرخ کردان بداحو الی
 سوزون لغو بهوده سومان روح
 الوندن او بر مور آدم سینه
 قواکون چرمه دور یا ایدیم
 خرد مغسی معرفت کاسبی
 نه اخرون سول هر طرفدن غار
 چنان کشته کرک کوبن لکت
 کس ایدوی سس با من مارا
 نه گفتاره آهوا اولور هم نفس
 نه وار ظمین نسبتی نوریله
 کلوب قاه قاه سید اول تو خند
 نه فکره دوشوب کور بو بدخت باخ
 الوندن ایاغون جبینده کوزون
 بویوک زلزله یاد و کلمه یوز
 اسرار لرون کوره تر بریا شون
 اغار دویب دکرمانه سقا لوی
 اوزون گفته تاریخ ایام نوح
 عموی یغزو و مکرتم سینه
 بخاران بور کون اوزندن قدیم
 جفک ایشردن شاه طهماسبی
 کوزون حیرتله نه بیلده باقار
 مویزه باغان مرد حمال لکت
 کل تر مارا بام کلن مارا
 نه زانیمه بیل کرک هم نفس
 نجه اهرمن یار اولور حوریله

اگر حکم سلطان اولابر احد
 حلاوت مانی سنده ای زهرا
 مکر کوردی مطلق وجودن حکیم
 الکیت جهنمه ای کمنه ل
 سنوکه تو تا پیر فر تو سیده
 خیال محال تمسک کر عام
 چو باد صبا در کاستان وزد
 دیدیم قاره دور بکه تخم منم
 اولنده کریم خان کیستی فروز
 تو کن زلزله دور در دندانی
 دیدی آری آری سون با غم
 کوروب کم سنون تمسکین
 غرض اول بت شوح شیرین کلام
 ولی مرد زارع خزان و بهار
 ایدر جمع آذوقه تسین الیگونه
 سنی کلز اغوشه الا لحد
 مکر کردن استنده حلاوه وار
 که بودار دنیا به سولر قدیم
 اوزون لکت بر غفرته کمنه ل
 جازه نماسیده و تا بت سیده
 نیه بخشی دیر شاعر خوش کلام
 حمیدن درخت جوان را سوزد
 نه دقمتور او غلان نه دقتم منم
 دکلدی منم بغیریم تره نوز
 بوکن خصه دوستد چو کانی
 اکوب قدوی بلکه انبار غم
 غیره نتیجه هزاران هزار
 منی شرمسار ایلدی و السلام
 اولور جده و جده یله مشول کار
 که بر استرحت ایدو قیش کون

منم کتانی خضر ناتوان	اولوب عمر یون زو بهای خزان
یا توب غفلت یو فداویم پیش کون	المدن نه طسکون بود در پیش کون
یوز دوم غریز عمری انجی من	محاسن سفیدم سینه من
نجه قاره ریشم که اولدی سفید	سینه من دن اولما رانم بایسد
اگر کم دکل برکن هم منم	اولور کار کر بر کون ایتیم منم
که چوخ قلبه تاثیر ایدر آه پیر	در چون نشانه کما نیل تیر
سکوهی قلوب کندی یولدا ی	باشی قالدی یول قالدی یولدا ی
خران وقتی شمشاد سه دچمن	کل لاله دار غوان و سمن
اگر چه اولور جمله بی بار و برک	چمنده اولور ظاهرا ثار مرک
کلور سال اینده فضل بهار	تر موسم لطف پر در و کار
خدای جهان لطف لاری بدن	دوباره کرمی غنیمت بدن
ویر در کاشته غنمت ز کتب	اولور شایان چمن شوح و شک
گیر غنمت بر شمشاد و سدر	شاخوان اولور غدایب و تذرو
اگر کت تجمله حبیبیم منم	پوزولما ز بود قدر دن بیسم منم
اورنی درد کین آله برسم دکل	آلان کسکون قدرتی کم دکل

اونی

بود مرده

اورنی درد کین آله زاکشیم	الور و جی دار اول خدی کریم
الور دانه سنبل بر دیر در	الور قطره در و کو هر ویر در
ازل کون کشته بود دنیا یمن	اورن مدن کور دوم سیر یمن
نه لور دی لطف و کرد در عطا	عطا دن ال اوزک خطا در خطا
بو کون سنده دو رخ شرمند ده	سکوهی الی بوشه و شرمند ده
اگر خاک اولانست اولی	زرایلر او تو پراخی چون کیمیا
اولور بنر تخم مرادیم منم	بود در حاصل اعتقادیم منم

نیز در وصف حال پیری گوید

اولویوک ز لرله یا کجه کوندرش	بیلورم اوند اسنون لنده سنور
روکس ایرانه طعن و قند شاید یورش	نادری شکر کور بسن یو محقق سوزش

کور میوب سن کیمی آدم تو حلق

نه کلور سن الو مرجه بودل تنکولم	خفقان سینویله بویرقان و کولم
دو تموسان الله عصابو قدم لیکولم	اورانوب نی کیمی بوزنون و بوسور لیکولم

ایلیو بد و رنی اسجیه عالم تو حلق

ایلیو بد

ایلیو بد و رتو جالتی قاتوی دال کی	یری کیت کیریر و ابندوی تابی کی
نه شفا رتو رسن کرک کهن کی	بخن جسته کشته صال کی
ین لور شکر محاسنی هر دم جالتی	
سن بار امین بار اطلات بار نو بار	کل کلزار شماسی بار کور بار
شوخ طنا ز بار ز دایه کور بار	دیو میثوم بار اهلوه که حور بار
جمعد و رسنه بکون هم لک لک جالتی	
کیت بیرسندده اوز صو ت اولو باخ	بر بو چو کانه بو کونه دون اولو باخ
قیل کیسی بو نیوی کور بون کی تقابلو باخ	اوز اوزیدن بر اوتان شوقه کور باخ
ایلیو بد و رسنی بر مرکب جالتی	
کوزارون یوخ کور طبع شندده	عینکون رد اسپی عیض فرخنده ندو
قوزا بر شوی کور قد برانده ندو	رو لیکل نیلور مشوه ندو فرخنده ندو
درد و چور دور و دم و نزله داتم جالتی	
افینو تیه	
اول دقربنم حقه سوزان	لور دل آرام قلب قوت ایکان

طوبی خوشی ش را بر این نبود فرق	کان بجیان رویدین نقاش کان
تاجر کاشی نیامده است به تیریز	یوسف مصری است کاشی بکعبه
سوره الحاقه استین دلیل	حقه بود بنص آیه و تران
میکشدن دیکو میخورد این	نش خود می برندی قفل و نادان
شبی تا مل ایام گذشته میگردم	
و بر عمر افیون کشیده تنه میخوردم	و این عقیهارا مناسبت خود میختم
هر دم از حقه میکشم نفسی	چون که میکنم نمانده بسی
ایکه افیون نخورده در خواب	مگر این نچروزه دریا بی
لوله در هر صبح اگر چکه است	تا بتدریج میکشی چه غنیمت
شکل از لوله چو نمکشاید	دوده حقه بر کشی شاید
دوده نابکار و دوستدار	دوستی را شاید این غدار
سرخ کم گشت و حقه چون گشت	کو بشوی از حیات دنیا دست
هر که تریاک صفا نه خست	دوده اش را بدیگری انداخت
واند که ز دبدوده اش نفسی	دوده اش را بر نبرد کسی
چادر رویش بکی و سرکش	چند روزی شوند با هم خوش

کربا فون یکی شود طالب	باشد آن بر سه دیگری طلب
هر که فون ز وقت پیش کشید	وقت نه منش خوش بید چید
لوله را کشیده ام امروز	اندکی مانده خواجده غره هنوز
ای تنسی دست رفته در بازار	رسم تنسیه ندید طار
لاجرم مرد و حاصل کامل	
نه نهد بر فون ل	
نکرده دوستان شب هنوز تا صبح	الایا ایما الحادم ادر حقه و ما و لیا
بیوی نشاء کا خربازان نظر کشید	ز تاب دود شیکش خورده دو
جان من فون کشان باد ابران	ای سر و رخ حسن از روی اران
اب بینی در رخ جایت خوش نشاء	اب روی خوب لا چاه رخشان شما
ما که افون شد از یک نیرام	صیوان با دار و صد لغت لقلیان شما
قوت جان آرام دل افون کشان	زینهار اید وستان من و جان شما
حاصل بند و خزان خرد در دست	به کفر کشند این مرد و بجان شما

ازین

رمانیکند ایام در کنار منش	که داد خود بستانم دی بدم روش
بهار شد همه فون کشند و صحر	صبا بشرد را و در بوی خوش
خوش کشیدن یک حقه در شان	که بر کند دل مرد و فرار و طنش
به کنج باغ بکش حقه و مکن حرکت	که پایمال کنی از خوان و پاش
قدای بهتان مبتدای افونم	یکش هست بیرونه جامه در بدش
قدیر امشکن حقه رفیقان را	که مبلعی دل خلقتی هر شکنش
رسد و کت فون به تربت تعدی	
موجب بد را اگر تعریه از کفش	
افون فروش ره بد کام نمی	نخت از دمان بارش نام نمید
در دیدی چو یا فقی های جدر	دولت خبر زار نه نام نمید
از بهر لوله بگو میدهم قبا	اینم نمی ستاند و آنم نمی دهد
قدری بگیرم آمده اما چاییده	
حافظه و ناله اما نام نمید	
چون حقه کسی بدست گیرد	باز اوستد حقه کسید
کامل شده نام ز افون	کو محبتی که مت کسید

دستی است

دستی است که می فروشد افیون	دستی که هزار دسیگر د
پنجاه نفس کشیدم افسیون	تایار مرا بشت کرد
عطار بند زه ز تریاک	از دستمن آنچه هست کرد
افیون شده شو شکوهی	
حافظ روی پرست کرد	
بیاماده افیون ز کردون برانیدم	فلک را شعله فیم و طرح دیگر اندرم
بیارای خادم بدر ویت افیون از برم	به پیمان زده سکی لکد بر خوانیدم
چو روزه لشکر انگر دکه خون عاقلان ریزد	من و خلوت بسم یارم بیادش اندرم
بیاموزید وادش جیایان	که دستش آن غرنو نیم واکوبان اندرم
ز کج روزه خواران حتی طار و براید	بود کان شاه خوبان ز نظر منتظر اندرم
بهشتی ز اگر خواهی بیاماده تو در خلوت	که ارفای و سما و ارتضی کوی اندرم
رفیقان میخیزند آخر که این روزه مرده	بیایکاین داور بر بار پیش او زیدم
فرخی زده کان روزه نمیکند پارس	
بیایه فط که تا خود را بملک دیگر اندرم	
این چند بند در مرثیه راجی علیه الرحمه گفته شده	

اولوش قد طرون بجه مقراض در غم	کس و ن امید رسته من ای به
ای یک بد خیر ملک التوسن سن	بے اطل ایلدون نمی خستیارم
دار دور نشخ محنت عطا بونامده	کیم دود ابله بوناغوان اولوشم
کاتبی بجه نقل جهان نوری ثبات	کافه الشیب عجب یا نموب تسل
راجی غریق اولدی شکوهی کرسون	طوفانه کلدی کوششم تر وندم
رنه اولدی بوجیات ثبات اصل	قید اولدی بوجود شو کوشه عدم
سرب بچیده ایندون اگر غوطه	من رسته دارش بجز اندیج دغم
سرب بچیده بهار بر چهره کلی	
بش طه بسم دار از لک سنلی	
علی چاک ایدر غموند مکر پر سنون	یاسون دوتا چمنده مکر پر سنون
بلبل غمین بنفشه خرمین لاله داغدار	بزم مصیبت مکر اولوش صحن سنون
باغ بهاری یوسف زحصال من	درد فراقون ایلدی بیت الحزن سنون
ایرس ویدر سمنه بو کاشند هوس	بلبل کلون بوس ای بخته من سنون
ای بچه برک کلک دوش خا رورسنی	ای تیرین جبارده اولون کفن سنون
هجر و نده اغدار بر جهان کشت کویا	افان اولوش صیوه انجمن سنون

فریاد و آه ناله منم اولسون غمیب		سوسن سنین بوشه سنون لسترسون
سین سیر کوزه ناله فریاد و آه رخمتک		دلخون اولور غم نده سنون لاله رخمتک
سین سیر خشم یارده ورنار و غمیب	زلف کفاده نه طراوت نه پیچ تاب	چشمون کوزوم بجه یروی کوش کوردم سنون
چشمیم کمی دولایری دار قافلن سدرج	کورشتم تیرن کیه نیخانه خراب	اولسون شکسته شیشه و پیمانه سونگون
اولسون بلندی تهمکه ذکر مصیبتون	کوکوم کمی نانه عجب یار ملن کیاب	بزم طربده ناله فی ثغره رباب
مطرب کلانه زلفی تکت اولسون پاش	احسون کوکله کوزده کیه قایلا کیمی پاش	ساقی بیایه شمشیر تکت اولسون غریب
زلف طرب لیدی فلک سنک تفرقه	اولدی خراب میکه چون خایه جباب	
راجی دکل بویار و فاداشیوهی		بیکاشیوهی قیدور غمیباشیوهی
سالدون بلایه محنت بجرانلن منی	ایتدون هلاک اش سوزانلن منی	سن غرق بحر محنت اولدون ایلدی
کاشن بهشته خندان و دمان	دریا رخ چشم تیرم قافلن منی	قیدون جانداده گریانلن منی

سیر سیر کوز اولوب حسرت ایلدون	جام وصاله بولب خطا نلن منی
ابلس غمور سن سن کیمدون کوزون	کورسون مباد حوری و غمیلن منی
سن سیر لفتین که کوشه زندان اولوریم	یار تهره صرخ یوسف کفنا نلن منی
مشکل یاننده اخیا خوبان روزگار	سن سیر کند زلف یث نلن منی
صبر ایتدون بوقید حیا ایتیم کلیم	
بردورمدون کرمده دلونجا قایم کلیم	
کلیم بودور که بشه فرام قلم کون	خال خطون لایسته کورفون
هم شکرده تنغ چکوب قرمان عشق	هم پش سرده پریم اچوب تیغون
هر خصمه اوز چورسم اولامرک شکرش	هر تهمه غم قیسم اولانخت بزمون
تن کلکیریش اپاروم مانگه ایلیم	غم کلکیریش کت علم اسی سرکون
باسم کیم بچیم داغیم ایلوم خراب	بجران بی انا ایدیم زار و هم زبون
بوجا نیی نه بیلک بوظالم ایدوب پسر	بو کوکونی بیله بویریم ایدوب دزون
زندن جمدن دل و جا ایدیم خراب	بولون مای که جوفد سگوبی دکلن منی
یا ایتیم بوبارده مردان ایتیمی	
اولمانه فراقدن اصلان غمی	

در مرثیه خاتون ارمگاه حاج میرزا محمد حسن اقبای شیرازی مرحوم طاب

مجاور اسلام اولوید و دیده کران قاشق	رکن دین ایران اولوید و زار و لال قاشق
حیف و خاک بچهره اول کجی صبر و سوز	تیر غروب بتدی افسردگی رخسار و سوز
کوهر نایاب دون نیر بلیه وق قدر و سوز	ایمیدی فوسل یروغ زار و پشیمان قاشق
ای مبارک صدی علمون بجز اندر سی	شیر قندیم یکسر دوان اندر سی
سید شیرعلی صحف دین شیراز سی	و ستم چکد و ن جهان کیش قاشق
جانش دوزن دستار و پشیمان سوز	جمله جهان جهان مقدمه شیر سوز
بویلا و چوله اخر رهنما شیر سوز	اعلا و وق چون بتدای در و چرخ قاشق
لاک کس کور دوم بویا غنای قند و عفت	چشم کس در انداختن چکاند و عفت
کاشک فشرده باد خزان و در عفت	غلیب لال تک بهجت و چرخ قاشق
شیرعلی بویا ممد و کرک زار و غلامون	بوجا بون فرقتن بس و غلامون

محل سکونی ناله و فریاد و حضار غلامون
شمع مکتبم غمخوار و نیر سوز قاشق

مراغه رفتن شکوهی و فقه اول در ایام جوانی

یاران کنه بر حکایتیم و ار	بر طسره فم روایم وار
بر کوشش ایلیون بود استانه	تامن کوزوم بودم بیانه
بو صرخ سسگر و جفا کار	بیرسم و مروت و دل از ار
باشیم کورون نه لرگوش	نه او تاراجی نمی تورمش
بر کون من دلگباب مالان	من سوخته جان و دیده کرمان
فکر خم روزگار ایدر دیم	حد دن فرون آه و زار ایدر دیم
فکر ایلر دیم قیلوم نه چاره	در دوشم صرخ کجاده
بنلوم منه بر شاهی کلور یوخ	کون کون اولوید و خرم ایلوخ
ایام بو طور اولوید و فاسد	بازار بو طور اولوید و کاسد
بازارده بر کلوپ کیدن یوخ	یالان یوه برجه دندرن یوخ
هر کم دیسه گوکده مشنری وار	رشته ویرجانی اهل بازار
یوخ فایده سی بو کسب کارون	کل اولک عیشتی یوغد و خارون
کور دوم بو غمون یوخ انتهای	دوشدی بشما نفره و اسی
کلریم بوا و لوندی یکم سفرده	بر چاره اولور یقین بودر ده
کلر ایلر دیم کسیدیم یا نه	تیر زده کلیم ایلدی جان

عقلم دیدی کیت کلن عسرت
یعنی که عراق اوزاقدور چوخ
دیدیم کیدرم کنه مرند
بری دیدی اربو سید کل کیت
بری دیدی اربو سید سو یو خدو
بری دیدی کتمة قاره داغنه
بشهر عجیب دلکش دور
چوخ غنچه لب و پر یوشی دار
چوخ حوری دمه لکشی وارو
بریری مرانده چوخ اوجور لوق
ال برجه سلوسه اق دوش بین
باریم شهلوق آل اوردانلور
اوردانجه چوخ اوجور دوقاق
به قیمت اولور اوده آت
بوستان شینه قیمت اولور

ایتر

ایتر ایله یرده بیدله پیشه
القصه منم بو کفنگو ر
دور دوم من ایاغنه شاد و خندان
کیتدوم من ادا کار و انیسویه
اولاغلاری من ایوه کورتدوم
چاتدوم یگسینه بارخانه
اما بریسی اولاغلار دن
امانه اولاغ که برجه یار
براغنی کوپو کلی بورنه فرتح
ایکی کفیدی پاره پاره
کلا بدنندن ای جوا نلار
القصه من ذلیل و نالان
یارب کوره سن دیدیم بو خردو
ایتدور بو اولاغدور ندورلو
چون کتشدی قیاقجا باریم

مازاری رواج اولور همیشه
محتل و دیلمی ایازدی کینر
بازاره طرف اولوب شتبان
ایتدوم اوج اولاغ اودم کرایه
تجسیدله یو کلرینی دوتدوم
ایتدیم اولاری یولار وانه
قالدی که اونا سوار اولام من
یوزباشی اوله سوپایه خشار
ترنکی قوخ پالان یرتخ
کلا بدنیدی یاره یاره
هر لحظه یره افاردی قانلار
اولدوم اوله کوریکین یران
یارجه خیره جانور دور
شدور بو چولاقدور ندورلو
ایوده داخی کلدی قاریم

ناچار

ناچار قابوب منوب اولانده	دوئوم اوزمان ره مرغه
اول کوان صا رلن من زار	برخورده ایلدوخ چوقار
کوکوچک اوشاق کلوب قیامه	یاناز لولکلن کیدر حلامه
اولکون یوله شامیه کیمی بستون	القضه که سردوده بیتدوخ
البسته کورو پیور	باغلار یاننده چای کیم وار
اول چای کنار تیشدوم	ایشیدن انوب اوراده دوشدم
برقدر چورک بیوپ سو ایچدم	سوردوم که سردودی کچدم
دوئوم کنه یول من دلفکار	انادیمه کم اوچار پادار
چوخدن دیمه سردوده تمش	برخیشی کفاندنرل تمش
دوشمش اورادایولوی کورلر	مندن اوتور آه دزار ایلر
من میوه خنده صاقت	من بیدل دوشوش بفرست
نه برجه انا ایدیم نظاره	نه اوباخا بر من کفاره
القضه که سردودی کچدم	راه الم و بلایه دوشدم
کوکان یولونی دو توپ کیدرم	اول چار و داری سرخ ایدردم
ویرمزدی خیر کلوب کیدن لر	قالیم من اوچولده زار و مضطر

ناکه کنه شاد شبا نه	زلف سینه وردی شانه
کون اولدی غریق بحر ظلمت	اواره کوب رخسار
نه چهره سنی هم ایتدی کرلن	چکدی یوزینه نقاب مشکین
برتیره کجه اولوب نمایان	جان الچی بچو زلف خویان
برتیره کجه مثال یلدا	اولدی من زار ایچون هویدا
قورخی او کجه قشدریم آلدی	وهم الده کی خستیاریم آلدی
دنیا ده که هر نه دارا نوئدم	کوک ستمه اللیمی دوئدم
عرض ایدیم ای رحیم و رحمان	ای خالق وحش و طربان
رحم ایلده اگلسیم من	بیچاره دعا جزم من
من بکیه یوخدو برجه رهبر	نه برجه معین نه برجه یاور
من نابدم منه بلدیوخ	ارتوخدو یقیم غیم چوخ
اللهه بو طور عرض ایدردم	بز لر دیم اولاغی یول کیدردم

سوریه ایدردیم آه و فغان	
بویتی اوخوردوم ای خزان	

یارب قیوم نه چاره که ناپاچام	دشمنلده زار و دلفقار قالم
------------------------------	---------------------------

عیشم کو نوم و لوبت تخم کمی قرا	کجی چو لطف سیار قاشم
پروازم که شمع لافروز دن جدا	بایلم که حسرت کلدن قاشم
سیر غنیم که قاف ز غمت نشینم	دام بلاده ایندی کرق قاشم
برآویم که روضه رضوانی کنیم	ایندی بو چولده سوخته قاشم
رزار درو بهیم دهر بر موس شفق	صد بهیله کس و غوار قاشم
بوغم چو لونه خضر کرک بهیرم اوللا	اواره باد و دیده خنبد قاشم
یوخ خضر دن بودریمه بر چاره دکر	محتاج لطف حیدر کرار قاشم
یا مرقضی علی ایله بودریمه علاج	غم بسترده خسته و بیمار قاشم
قران اولوم مرتبه سلسن کر بنده شویم که پیل زار قاشم	
کجی کجه دن برایکی سعت	چو کدی یوزیمه بخار و حشت
ناگاه نه کوردوم ای یوزان	رفقار ایلمه صار نادان
لوگدوم کوریمون دقانلویا شین	دردوم دولایم آقاجه باشین
که بزلیم اولنا کادیر دوم	برایکی قدم کوجیده سوردوم
بریده دیانندی دوردی یاندی	شلاق دیویشمه ویردی یاندی

یا تدی یزه چکدی بر قراقین	بر رحمت اورتدی ال ایاقین
اویانه بویانه بر اوزاندی	تیراقه بخاره بر بولاندی
اکشدی ایکی اینی بو کدی	کویا ادبیلده یزه چو کدی
یا مان من دکلایب نالان	اولدوم بوخی کور کلین بران
اوت دو تدم او چولده یانه یانه	کچیم براویانه بر بویانه
ویردیم من آقاجیلده یزیده	کاهی تپو کیده که یزیده
که استنه یغیم ال ایاقین	که ویردیم آقاجه بش قوراقین
که قور و غنی دوتپ چکر دیم	که یزیده قورقون سو کر دیم
که قورایویدم که که عزیزان	ال کلچک اولوردی خاکه یکان
ایتدیم نه جفارا اول اولافه	ترشمدی دورمادی ایاقه
کوردوم داخی یوخ برادر که چاه	عجریله دیدم من اول حماره
دور برجه ایاقه ظالم لیشک	رحم ایله قادن من الیم لیشک
قولاریمی کردیمه سالدیم	بیرحم یقین من اوندالیدیم
کوزدن زاری بیکه لما	تقصیرمه سوزلیمه قالم
ایشوند ا بو طور محل اولما	یا تادور ایاقه تبیل اولما

بوچولده نه برجه رهبريم دار	نه محمد ويار وياوريم دار
اواراه امي الاغ اماندور	بچاره ام اي اولاغ اماندور
قره خوم بود و کيم کلور حراي	رختي سويار آور حراي
بو سملد و کيم کيده کاسم	اماندويم بودور هر اسم
توکوکوزيمون او قانلوياشين	کسون من زارين ايندي باشين
کور تانجه زار و نا تو انم	رحم ايت قاهر که من جو انم
تير زده ايمدي آشنار	کوزوله مني اماندور اي ضر
خلقي نچه منم بر هر مسم دار	کوکولده منم چوخ حيرتم دار
بیر رحم ايله اي جفالو يولدش	اولمايچي قاره اوره که داش
اوزه نيمشيدی دور و پ او توردی	کویا که بيله جواب ویردی
قاج کيت کوزيمون ايونده دورما	سکدر منه دام حيله قورما
ايتر منه يالوار ايترا غلا	ايتراور کون باشيني داغلا
ايترا کوزون ياشين يره توک	ايترا يره قابور قاي سوک
ايترا بشي کس ايترا اولدور	ايترا يره سايه دولدور
اولسون قسم اول خدي پاکه	بوچولده اگر کيدم هملاکه

سلام باشي بو طور اشاقه	اولم داغي دورا رام اياقه
ار تور مانم حشم و بلاي	اختر منه نه کلور حراي
ايکي کوزوي او يار بمن چه	بوچولده سني سويار بمن چه
نه پاش قما کر بو باشون	توکوز سیکمه قانلوياشين
بوخ تازنه به پالريم سنون	تا هر کيه يالواريم سنون
داردور منم ايميد ي پالانم	کته وداقور تو لور بو جانم
خون ايلرم حرا ميدن من	توفري مذور حراي ياسن
بوچولده اگر حراي کله	من زاري سنون الوندن کله
تسبل مني چون کور حراي	بوچولده قلوب کيد حراي
بوچولده فرغت او تلام من	همش دادلورام هم ايتارام من
چون فم ايلديم زبان حالين	لوکدم کوزيمون مرشک آلين
عرض ايلديم اي حار کشش	بو جانم سالا بيله اشش
کيرم که بوچولده من دتولدوم	کيدمه بو باشي من اولدوم
کيرم که سني قراکوز ايشک	قالدون بيله چولده يالقوز ايشک
بر قدرت کله ايله سن نه چاره	بو جموي ايتره پاره پاره

بو یوردی من دلایل و خاره	بوعرضی چون ایتیم اول حاره
ای منرم بیشه نفاقت	ای خیر کلنج صفت
مین طیلده کسمن امانم	یانوپدوسنون الونده جانم
که نیریدیه قوتوتم سوکر سن	که یوک چاتان کهن نرسن
بیچاره و زارد سیکرم	نیلوم که الونده من اسیرم
نه دورماقا و اردو تابت قدرت	نه قاشماقا و اردو منده نعت
هم مرکه راضی اولمشم من	باللهی که جانم کلمشم من
جان الهی کرکدن نه باکم	خوشدور بو حیاتدن هلاکم
قالماز که بیلده بلاده جانم	کرکرک یرده توکر سه قائم
غمدن داخی قور تولوپ کیدیم	بر کلزاجل اولوپ کیدیم
عرض ایدیم ای صا ربیعار	اولدوم چو بونولره خبردار
بولدوم که نه چوخ نفاقتمون وار	بولدوم که سنون صا قون وار
بیگرو بے کمالش سن	بیوش و بے خیالش سن
هر خیریه رو بردود برشر	ایشتم من مکر سن ای خر
کاشنده کلده عار و اردور	هر کجده برجه مار و اردور

هر راحته و اردو برجه نعت	هر زحمت و اردو برجه نعت
بوزعتی ایدیم کیم چکر سن	عشم ایلده راحتمه نرسن
یا تماکور و سن هوا سو یوفدور	کوکان بودوران بوزایوفدور
اولما بیلده ناتوان بو چولده	اولما بیلده باغری قان بو چولده
بو چولده تا پولماز ایدیم حیوان	نه اوت نه علف نه اربامان
ارپا مانه سنه من الا تم	برایچه یرده سن سلا تم
اول ایشکه چون دیدیم جو و گاه	کوک ستمه باغدی چقدی براه
آرپا دیدی دوشدی اغلاما	مین نازیده دوردی هم ایا قه
لطیفه سیریم لیدی سیاه	قویدی قدم اول ره بلایه
رفتاری یوش یوش ایدردی	که سکت اولوپ کهن کیدردی
ایتیم ادکار لن من زار	القصه سحره کهنی زقار
مانگاه نه کوردوم ای غیزان	بر طر فرباط اولوپ نایان
صد شکر من ایدیم خلدیه	کلهیم من او کار و نسیه
دو کدوم قاپونه من لغزار	اچدی قاپونسی بردالاندر
کوردوم اولی پیرای غیزان	یتیمو چوشیرای غیزان

برد کا نیلہ اولو پد و د فحش
 عرض ایلیم ای عمو چورک وار
 دیدیم عمو سنده بیسچ یو قورت وار
 دیدیم عمو سنده وار دو قارنر
 دیدیم عمو بر چراغ یا ندور
 دیدیم عمو باری بر بیه بر دور
 دیدیم عمو جان اور اسو نو خد
 القصة من ذلیل و نالان
 اولیشکی منجه با غلامیم من
 کوردوم که اولاغ منم کی حاج
 دوشدوم که لجه حیا له
 قیدوم باشی یه بناچار
 نه باشونه دوشک نه یورقان
 کوردوم که سودق کر امانم
 دوردوم او صا ر بے زبانین
 در ایکی طوق کیسیده بوش
 دیدی بالا بر قدر کپک وار
 دیدی بالا بر قدر قورت وار
 دیدی بالا قاریر الماروخ بز
 دیدی بالا از منی او تاندور
 دیدی بالا کیت او دغیمه کیر
 دیدی نه منی سحر یو و خدور
 اول دغیمه کیر دیم ای غیزان
 با خدیم یوزینه چوخ اغلامیم من
 او اربیه منده نامه محتاج
 که داد ایلیم که آه و ناله
 یا تدیم هزار غم من زار
 چیلای و برهنه لوت و حیران
 کوردوم که قور و رسو و خدیم
 چکدیم من اوزا و ستمه بالانین

که با بادالے سر جو املار
 کلکدوم او سو خد اجهانه اولدوم
 چون با و صبا ی رحمت افزا
 اول قاصد یار دستان کت
 بیدل لره خوش خبریتوردی
 ناکاه ز شرع محبت
 کوستردی یوزین چواه کنگان
 اولدی کنه بر کونور نمایان
 اچدیم الاغین ایاغنی من
 مانگاه او چار و ادا ر نمایان
 کورجک اولے دل مفرح اولدی
 بر بریمزه او دمه ایتدوج
 دوشدوخ غم و ناله و فغانه
 ایکی کجه ایکی کونده کیتدوخ
 اولوندی مراغه چون نمایان
 که دای بابا نے سر جو املار
 بر طور یله قدری رحمت اولدوم
 جان بخش چو فقه مسیحی
 یلمحمد زار عشقان کت
 عاشقده مرده لک کتوردی
 خورشید بصد هزار غرت
 هم تله یقین ایلدی زلفشان
 چون روز وصال کوی جانان
 یخچیم هم او کار و انسدادن
 اولدی منی تپدی شاد خندان
 کویاغ چراغی قویولدی
 درد دل و شکوه کلیلوخ
 اولدوخ کنه بیز یولار وانه
 تاسیکه مراغه قیشدوخ
 مانگاه نه کوردوم ای غیزان

ار فاجه یا تان قویون قوری تک
 خلقی بورویوپ کوکون بلاسی
 خلق آه و فغان ایلا غلار
 برسی ویردی او غلوم ایوی
 بری دیراه قارداشم وای
 چوارینی کوردور تا پو لماز
 تابوت اوردی اهل ناست
 که کورسه له تشه شکسته
 چوخ مرده نه هم او قوم خسته
 کوردوم ایله کیم بو ماجرا نه
 بیلیم که اورا بلا دو شو پدور
 کوردی منی چون چشم خونبار
 من بکس دزار بستیوایه
 سز منزله چو کنه من تیشیم
 ایکی کجه با هزار زحمت
 بر برینه سوکشید و جحدک
 افلا که تیر فغان صد اسی
 بو حاله بریده کوکلر اغلار
 برسی دیرشم او غلوم ایوی
 بری دیراه یوله اشم دای
 استا چتینی س تاردی برآز
 کوعار تیار اهل لاهوت
 دعو ال اولور او تشه اوسته
 قویموشیدیلار دبانلار اوسته
 خلق ایلین آه و الالمانی
 خلقون ایچنه و بادو شو پدور
 رحم ایدی اودمه چار پادار
 کتدی منی کاروانسرایه
 بر حجده هم اودمه دوشیدیم
 اول حجده ایتیم سرتحت

اضر او غمه کتور بیدیم تاب
 بیلیم من او ستمده بمشور
 چون روز ازل من دلفقار
 تاب ایلیم غنیم دبلایه
 دو بدوم یوله کنده من تیشیم
 حالام منی کور بکلیس اولوشاد
 بیچاره دودوپ یوز و من او پدی
 هم اهل و عیال واره واره
 چای و چپنده چوخ کزیدیم
 برکون کنه شادمان و خرم
 دور موشدوم او کنده یچنده حرا
 بر طرفه غزال غنیمین مو
 بر طرفه کوزل بت پر یوش
 بر آهوی خاشوقا ره کوزلو
 بر قاتمی سرو یا صنوبر
 بے تاب ایلدی منی او کرداب
 الما چوان ادرلو قریه وار دور
 بیلیم او کنده بر فلام وار
 ایتیم کنه براد لایع کرایه
 کیتیم حالامون ایونده دوشیم
 اولدی غنیم و غنیمه من ایتیم
 شویسه ایکی کور و من او پدی
 خوش کلدون ایدوپ من فغان
 سیرانه صفایه چوخ کیدریم
 کوکلو مده تا پو لمازیدی بر غنیم
 ناکه کور و من سانشدی یاران
 خورشید قه اهل ابرو
 پر خشوه و ناز و غمز و دلکش
 بر لپک روشو لاله یوزلو
 کچهره و غنیم لب سمن بر

کودک منی اول کل راکت	تایرا یلدی اونا محبت
ما دام که شمع ناره یا نماز	پردانه ناره یا نماز
هم بزم وصاله محرم رندی	هم کو کلوی شاد و خرم رندی
ایزدیم اوما به کشف رازی	هم کار عزا دلدی عشق بازی
بر کون که اوماهی کور سیدیم	اول زلف سیاهی کور سیدیم
افلا که چنار دوی ناله دزار	عالم کورمه اولوردی هم تار
کچدی بوسه قلن یکی آئی	از قالدی اولام او کتده رسوای
هر چند من دکل بو بر عار	اولام من خسته عاشق دزار
قور خدوم که بوا امری بیله بخیار	شرمنده اولاد اوماه خسار
دور دودم کنه باخشم دالم من	ایر یلیدیم او غنچه لب صمدن
فریاد چکوپ یوله کیدریم	بو یی قی دلمده ذکر اپدریم
منی یار پیمردت تو غم دملاله لمش	که اچوب او قاره رنجین کنه جماله لمش
ایر د کعبه سی کلدن لوت شقی دلدن	پاروپ قایریم الدن منی کورمه لمش
قویو عیند پیری حیرت کل کاستا نازه	نخن غرابش یکین من دلدن لمش
دیرم اولوم ای قییم دورم هم دورم	نهی کرمتم اما طمع محاکم لمش

بزه

نیه زاپدر یالے بورد نوررد همیشه	اون خرسکت زاپدر همیشه
العصره ریخته قایتدیم	بازارده بردکان و دتادیم
کله دم اولد کانه اولد تور دوم	اشیا منی هم بباطل ویردوم
العقبه شیش آلتی ایدایا تدم	اشیا منی مایه سینا تدم
هر چند ساق دلدی مایه سینه	چخدی اولد مال کرایه سینه
بر قدر کرایه دکانه	بر قدر منی بنقده لوق یقانه
بر قدرینه بال و قیماق الیدیم	سرایه منی یعنی دشب جالیدیم
بر قدر منی ویردیم اق دوشه	بر قدر چلو پلو کبابه
قایتدیم ایوه غرض الی بوش	برجه کوزه قیماق قیلد دلخوش
من غمزه بوسفرده یاران	اولدوم سید لالت و لوت ویران

اغور و تدم اگر چه باشوری من
اغویو یلیون ایدی لطف افرین

لطایف و ظرافت کوی

بسم الله الرحمن الرحیم

چون در عهد دولت ابد مدت پادشاه جمعی از سلطان ناصرالدین شاه
ملک از کثرت اینست امانه ایران مشغول عیش و عشرت و طالب صحبه می فرج
میشد هر چند که شخص قل عمر غریز خود را غیر از عبادت خداوند عالم و سوای
شنیدن مدح و منقبت ائمه اطهار علیهم السلام و مصایب آن صرف نمیکند
لیکن در مجالس و محافل گاهی باشد که بعضی معاصی از قبیل صحبه های که در آن
و حدیث و غیبت پیش که به پیش روی دین و آخرت میگردانند و اینها
نماد کاتبان و قلمی حاج محمدی تیریزی الاصل آن کن با مزاجه المتخلص کوی
چند ورق از حکایات و سرگذشت و غیره بر رسم مختصر طیاره که بر خواننده
دشونده بایه خوشوقتی بوده و در روزگار یادگاری بماند اگر چه مشعر اهل روزگار
فرق کلی هست همه کس جان کلام را نمی فهمد و چنانچه مطلب را می چشد تخطی بر می نمود
سخن را روی با صاحب دلان است **باب اول در حکایت پادشاهان**
پادشاه بی از در باغی میگذاشت باغبانان از در باغ خارج شده و بهین که پادشاه
دید مضطرب و سراییده و شور و شیه می که در دست داشت پادشاه را تعجب کرد
شاه حالت باغبان را مشاهده کرده و مبعفی تر حاکم فرمود باغبانان و قهر را
شنیده و زن خود گفت از قرار که معلوم می شود پادشاه که سلیقه و کم عقل
تست

زیرا بیخانه که اینقدر پول داده اگر چنانچه بر سر چه قدرید بد زن که بیست خفتند
مخوب بنظر میاید مرد باغبان با صواب دید زن با طبعی بیاز و پوشش بر کشیده
در گذرگاه شاه ایستاد شاه رسید حکم کرد و پوشش را برداشتند و دید پادشاه
فرمود بیاز را با یک بر سر بخیان زدند مرد باغبان در آن حالت رویان
کرد و مشغول شکر شد و پرسید این چه جای شکر است گفت مرخص میاید و در دم زخم
نگذشت کردارم که اگر چنانچه آورده بودم سرم شکسته بود حکایت والد
شاه و عباس بیازت که رفته بودش به قی خان از نصرت روم حجت کرده
بخشوده رسید و پرسد والد شاه را در کدام منزل ملاقات کردی گفت در
در از زنته آردم مقابله اتفاق افتاد حکایت کریم خان زند شاه
بازی آوردند گفتی نمرغ چه کار دارد گفتند شاه یکبار و بگو می کند گفت
چه می خورد گفتند روزی یک مرغ گفت را کنید برو و خودش بگیرد و خودش بخورد
حکایت مادر شاه شاه در مجلسی بود که و اخط در بنبر توصیف بهشت
میکرد مادر شاه پرسید و عطا انجا غلبه بر خصم گفت انجا خصم غلبه شود
نادر گفت پادشاه که انجا جانیت **حکایت مادر شاه** از
رعایای تیرش شخصی خواست تا سوال و جواب کند بکده سفاک بود کسی جرئت نکرد

پیر مردی داد طلب شد مردم هزار تومان پول بپیر مرد داد پیر مرد
 با بل خیال خود پیرد که اگر بسدستی اندم قوما والا عمرم که شسته مردن
 سهیل است که ابل و خیال من است تحت کرده باشند پیر بعد از پوشیدن لباس
 شسته بجز خود را در شاه رسیده تعظیم کرد تا در گفت از چند سوله دارم اگر
 خلاص شوی و الا تو را بقتل میرسانم پیر گفت بفرماید تا در گفت در رات من فرو
 یارستم را بی پیر گفت آیه شما افرو ترستید چون رستم پهلوان بود تابع اردشیر
 پادشاهان کیان لیکن امروز پادشاهان که از کیانیان افرو ترند تابع اردشیر
 شده اند تا در گفت خبیث خوب دیگر بگو من افرو ترم پادشاه جاس صفوی پیر گفت
 اولادش بجای اسطهتار بود شمار و در شمشیر خود بظنت رسیده اند
 و تانیات بجای سندان و در جسد و تند و در لیا با درویشی عمل خود را پیش
 شمار با این همه شکر کشی و جهای گیری حقیر و تند و بر نیت آیه شما افرو ترند
 تا در گفت خوب گفتی من هم قبول کردم دیگر بگو که من افرو ترم یا علی ای پسر
 پیر گفت ای ناداران غلط بخور که پدرت امام قلی پوستان بود خورده باشد ان الله
 لیطعی ان راه استغنی ترا چه حدانت که از بنمونه دم را تا در گفت ای پسر مرد
 مر جبار را امتحان می کردم اگر سوای از این که گفتی می گفتی ترا می کشتم خلعی داد و خنجر کرد

حکایت شاه جاس بنی در لباس درویشی در کوچه های صوفیان
 کشت میکرد در خرابه مردی را دید که آلت خود را بطرف پای چپش میزد پیر
 که میخواهد داخل ماتحت خود کند انهم نمی شود هر چه سعی کرد ممکن نشد تا ایستاد
 در خوات و بخانه خود رفت شاه فاشه او را نشان کرده و اسم او را پیر
 پرسید گفتند هدا قات شاه فردا صبحی چند نفر فرستادند روانه کرد که در
 فلان کوچه فلان خانه است اقامای همت حاضر باشد چون حاضر گردید پیر
 که دیر در در فلان خرابه ان چه عمل می نمود که مرگ می شدی در صورتیکه
 در صوفیان منطقه کاف و لون بنا بشود و کعبه سی بر ج می بوده باشد و تقدیر
 با نفس خودت از وی نذر داسد قاضی کرد قرانت نوم النجاه فی الصدق
 در حقیقه تجربه رسانیده ام هر کسی را که کرده ام در در خانه شای بمنصبت رسانیده
 میخواستم که لا محاله تاثیر در نفس خودم هم بوده باشد شاه را خوش آمد فرمود
 تر اسد یک کردم و سال پنجاه تومان موجب توفیق را که شتم و داخل دار
 فرشان خلوت بوده باشید به بن بکله خوش حال شده و هر روز در خانه
 حاضر می شد تا اینکه روزی شاه را خبر فحشی از ولایتی رسید که با او
 خوشی داشت اسد یک فرصت یافته عرض کرد اصدقت شوم بکله آیه تاثیر

عمل من بشما معلوم شد که با جزوی سایدن بمرتبگی رسیده است
 زیاده از حد خندان و خوشحال شد حکم کرد که او را هزار تومان بوجه
 خانه در فرمان نوشتند و دهان شد حکایت شاه روزی
 بتماشای خزینه رفته بود شاه سعی که شاه تخلص داشت قصیده در
 مولا خواند پسین فرودش شاه را خوش آمد اگر دشمن خود داده و کرد
 بطلاق بروی مردانه اوست شاه فرمود در مقابل چشمه را سرسکوک
 دادند شاه عریضه را که در آتشیده می کشد خسته و خسته در مطهر
 رسانید و شورش را خواند شاه فرمود در مقابل این مرد سرسکوک را بدین
 عرض کرد و بخت توم چو شاه را ز سرسکوک بر این بخت شاه فرمود این
 خزینه و طویل است و الا شمارا فرقی نمیکند حکایت شاه
 اول را شاه آری بود که بسیار دوست میداشت و شرط کرده بود که هر
 از مرکب شاه بازمرا خبر دهد او را بقتل میرسانم از قضا شاه در غری
 که شاه بهناز خوش و خوشی را خوف عظیم روی داد کل غایت که شاه
 بود بعضی از خوشی رفته گرفت که مرکب شاه را با شاه برسد غایت
 به پیشوا رفت شاه بعد از گفت از غایت پرسید که شاه این
 است

است عرض کرد الحمد لله سلامت است لکن دوسه روز است طبعی خود را
 گفت یا احوالش را بگو غایت گفت بر سر پاهم میرسد و بال و پرش
 جمع نمیکرد چشمش را نمی گوشت گفت یک کلمه بگو مرده است گفت
 زبانم لال باشد که این حرف را بگویم من جانش عرض کردم شاه بعد از این
 او بخندید و غایت از او همه خلاص شد حکایت شاه روزی
 بناف کینری براده و تکان میداد کینری عرض کرد که شاید غایت در دین
 بوده باشد شاه صد کرد غایت گفت بی گفت اینجا میکی گفت و بگو
 گفت چه دعا گفت میگویم که خداوند اسیر شاه را تیر کن که بخودش سوار
 تازه بکشد و ان کند را بمن بخشد شاه بخندید و کینری را با بخشد حکایت
 روزی شاه عباس وزیر خود که حاتم خان دارد و بادی بود گفت من قیام
 گفته اند و تجربه رسیده که صوت درشت و او از بلند علامت شیعی است
 وزیر با صوت بلند گفت بی تصدق توم چنین است شاه گفت تو این
 آهسته بگو که پرده گوش مرا دریدی حکایت پادشاهی
 با وزیر بشمار میرفتند در شاهی راه پیرمردی را دیدند که چشمش بسته
 و با و لاخی سوار شده بطرف شهر روان است وزیر بجهت خوش آمدن شاه

خوشت پیر طراقی بنده گفت عوجان شهر چرامی روی گفت بجهت مداوا
 بحشیمایم گفت قدری آبکش کفشد قدری سنگ بکود زاج سفید بمخلوط
 کرده و سیده چند روزی بایست شستن بعد بایست آب کشیدن و خوب خواهد
 پیر ضرطه داد و گفت علی العجله همین حق النفس باشد نشاء الله بعد از خوش شدن
 بابترازی بنجرت خواهی رسید شاه خیزد وزیر منقش حکایت
 پادشاهی روزی داخل صحنه شد یک نفر از اهل صرم را دید که لباس فاخر پوشیده
 بالبدیه مصرعی گفت سرو طسرح نو انداخته یعنی مصرع ثانوی را
 نتوانست بگوید بدو ان خانه آند ملک الشعرار اطلب کن و گفت مصرع ثانی
 بگو ملک الشعر گفت همه سخته فاحشه یعنی چه شاه در ششم گفت خنجر
 از کجا دلت که صرم من لباس فاخر پوشیده ملک الشعر بعد از خوردن شربت
 وسیلی رها شده بطرف فاضله میگریخت در شاهی راه پله رسید ملا چون او را
 با حالت دیگر کون سینچه ک و کلاه دارون دید احوال پرسید ملک الشعر
 واقعه را نقل کرد ملا گفت هم پادشاه هم تو غلط گفته اند چون صرم پادشاه
 زن است یعنی چه بایت بگوید تا و تانیث لازم است قاعده بخور اما ملا
 مکرده اید حکایت پادشاهی را شبی که در مجلس همه اهل طرب

خوشی روی داد حکم کرد ضد و نقیض را بکشند و هر چه که آلت طرب است
 مملو از زرنمایند چون صور یا صحنی اطلال بر سر صور نهند و آن هم برین قافیه
 شاه را بدستی روی داده بخادمان فرماید که هر چه آلت طرب است بکون
 صاحبش فرو کنند و آن را بکون پیر مرد هر چه کفان دادند شد و قدری
 روز رزند و شکست پیسر مرد خلاص شد صور یا به کفان خدای بکون جوان فرو
 رفت جوان بعد از خلاصی صور را شکست و هر چه منع کردند قبول نکرد گفت در فتن
 گرفتار زرناتوان و در مدفن کون روان است حکایت پادشاهی
 از وزیر پرسید که هیچ چه معنی در هیچ را هر چه معنی کردش قبول نکردش گفت
 معنی هیچ را باید بمن بفرماید و الا ترا عتاب خواهد نمود کرد وزیر از قدش همتی گفت
 و عرض شد مرد داناته که با وزیر رجوعی داشت از این واقعه مطلع شد و وزیر عرض
 کرد که اگر مرا بخواهند پادشاه بر من نمی سپردند و بگو خود اقرار خواهد کرد
 که هیچ را نفهمم وزیر قبول کرد مرد داناته را به حضور شاه آورد و عرض کرد که این
 هیچ را میدانم گفت بگو به من داناته گفت باید بگویش پادشاه عرض شود
 شاه که بیا بگو داناته رفت و آهسته بگویش گفت بقاتل منم
 رزن تعلیم گرفته و میتوان صور یا بزن شاه گفت گفت ای بنده را برادر بزرگی

که بار دیل رفته ان هم نمی تواند صورت بازند شاه از این حرف مطعی نفهمید و بر سر
 قربانت تو چه گفت که گفت هیچ و بر گفت محمد که هیچ را گفت حق اشیا صیقل
 کلام مستلزم شد بهمنه سحر امعنی میکنند حکایت یکی را از استاد طبع
 نقل میکند که در وقت تعمیرت چهل ستون صفهان بشای بنا و فلان آمد و جوان
 دید که مشغول خاک بختن است چو شاه با تمام عمارات اکثرت شود که دست
 کرده بود که در وقت تیرفت اردن کسی از کار خود دست کشیده و مشغول کار خود باشد
 چون جوان را خیلی کردن کلوف دیدند از انقباضان مرصع جوی برشته که نموند
 عهد ابر کنه جوان انداختند جوان حبت ابر دشت و خورد بعد از دشت
 بجوان غلبه کرد در کار دست کشیده خودش را بخار رسانید و نذرش در غایت پیر
 سعی کرد و نذرش پید شد خودش را بطویل انداخت که خرماده بود از طرما مشغول
 الاغ شد تا فی الجمله کشتید بخت و بعد از آن بخانه آمد بیان و آهه را برش
 نقل کرد که ای شافا چینی و صاغی بر سر من آمد جوان فردا رفته در عمارت
 مشغول عمل مقرری خوشد که شاه تیرفت آورده مثل روز اولی حتی با خودش
 جوان انداختند چون حبت ابر دشت وقت شام بخانه آمد و نذرش گفت بر خیز
 پنجه و جمالت را از ایشی داده باشی که از حبت دیر دزی به کرم آمده زن

بعل آورده جوان حبت را خورد بعد از آن دید که نذرش ایشی دارد قدیری
 و انصرف دوید چاره نیافت قیمت از دکان بنبر فروشی بکشد تا به هیچ
 بخدارفت نصف شب چوب را بخودش عمل کرد تا فی الجمله نذرش
 سکت شد جوان بخانه آمد و خوابید صبح رفت به کارش و باز تیرفت آوردند
 جوان را بیدار و افسرده دیده سر کدشت دوروزه را پرسیدند جوان
 تمام ماجرای دوروزه را حکماکان بشاه نقل کرد شاه بعد از شنیدن پول
 کزانی بجوان بخشید حکایت پادشاهی سربزانی و نعلی که آشته بود
 از دکان پرسید که تو دکان را چه پیشی گفت باش حکایت
 سلطان محمود قزوی در مجلسی بود و اخط گفت فردا در قیمت بطوط
 بکردن لاطی سوار شده از پل صراط خواهد گذشت سلطان متعجب شد نظری گفت
 قربانت تو چه گفتی خورید که شما هم سواره خواهید گذشت حکایت
 پادشاه محضر خلداله ملکه در سفرنامه فرنگستان نقل کرده اند که در فرنگستان
 تصویر صهاریرا بصدیقه قیمت کرده بودند من گفتم چه باعث شده که خود او دلاغ
 ده لیره تصویرش صد لیره گفتند چون گاه و بوی نمودن گاه و بوی نمود
 بار هم نمیرد حکایت شدی کامل نای نقل کرد که در طرزان باری

بازاری ار شده بود و دوشاه هم بهمان بازار بخیرد شریف آوردند و هر یک
 و متاعی گذاشته بودند من هم طاقه شالی که بیت سی تومان قیمت داشت در دست
 گرفته بودم شاه پرسیدند که قیمتش چقدر عرض کنم صد تومان فرمودند تمام
 داری عرض کنم من شده ی کامل فرمودند شاه آنکه در گران فروشی کامل هستی
 حکایت چند نفر از عیای شهری در حضور پادشاهی ازها کی اظهار نظم کردند
 پادشاه طرف هم را ملاحظه کرده گفت من از کثرت عدالتی که دارم و کثرت محبتی
 که مخصوص عیای شهر شما دارم همین شخص را بشما هم کرده ام کی از عیای شهر
 چون عدالت و محبت قلم عالم باید عمومی شود استدعا داریم که هر سال شهری
 همین شخص را هم غائی یا همه عیای از عدالت عالم حصه بزند شاه خندید و
 حکم را نازل کرد حکایت شخص قصیر القامه در حضور پادشاهی اظهار نظم کرد
 پادشاه گفت آدم کوتا مظلوم نمی شود عرض کرد قربانت شوم شخصی که بر من کرده این
 کوتاه تو هست پادشاه خندید و فرستاد رسید که کرد حکایت مجلس
 پادشاهی و خطی گفت که حضرت امیر علیه السلام از آب کوثر یکی میدهد که نوش
 درست بشود پادشاه گفت تمام کنم که خودش بن کار ریخته خودش بخورد حکایت
 شخصی ادعی پیغمبری نمود بحضور پادشاه رسید گفت حضرت رسول فرموده لایق

بعدی

بعدی گفت لایق صحیح است اسم من لایق است و بهیچکسند بعد از رسول پیغمبری
 من واجب لازم است حکایت زنی پیغمبری را ادعا کرد گفتند
 حضرت رسول فرموده لایق بعدی زن گفت نفرموده لایق بعدی حکایت
 شخصی ادعی الوهیت کرد بحضور پادشاه آوردند شاه گفت پسر کی ادعای
 پیغمبری میکرد بقتل او فرمان دادم تو هم توبه کن و الا ترا هم بقتل میرسانم گفت
 کرده که اورا کشته من اورا پیغمبری مبعوث نموده بودم پادشاه خندید و اورا
 بزندن فرستاد چند روز زندان ماند روزی پادشاه اورا پیام فرستاد که
 که تو چه طور خدائی که در زندان مانده جواب فرستاد که ای پادشاه خوش
 باش که خدای هر جا پیش حکایت شخصی پادشاهی عرض فرمود که
 من خدایم و عرض دارم پادشاه بخوابید و گفت تو چه طور خدائی گفت
 ده خدای خانه خدای باغ خدای مردم اعمال توده و خانه و باغ را از من گرفته
 خالص خدای شده ام حکایت چنگیز خان به پادشاه هزاره که بخوابش
 دست بسته آوردند گفت خدای عالم مرا بجهت اهل روی زمین پادشاه
 خوابد کرد تو چرا بمن باغی شد شاه هزاره گفت بی ادبی روی زمین کسی زنده
 بماند و با من تو بقتل نرسد حکایت خاقان مغفور را سیدی عرض

کرد

۲۳۲ کرد که صد تومان قرض اگر قبله عالم بداد شود خواهیم شد شاه فرمود قبول کردیم
 هر وقت که مرادیدی ده تومان بگیری سید گفت والا که دیدم شاه گفت قبول دارم
 فرمود ده تومان دادند چون سید از فرمایشش شوخی استنباط کرد زود دست
 دیگر خودش را بگذرگاه رسانید گفت قربانت شوم دیدم شاه فرمود ده تومان
 دیگر هم دادند سید زینست دیگر با بگذرگاه شاه رسید عرض کرد قربانت شوم
 دیدم شاه ده تومان هم دادند و غنچه کردند سید را نگذاشتند سید را رخ
 شاه را در باغ لاله زار شنیده راهی یافت اطراف باغ را گشت که چشم
 دید که بیاض جاری میشود لبش را بکنده بان طرف باغ انداخته خودش داخل
 چیم شد بان طرف گذشت بپوشید و بالای درخت نشست و
 دید با جمعی از خواجیه سیران و اهل حرم گشت میکنند و چشم بپایند صدی
 گفت قربانت شوم دیدم شاه آواز سید را شنید و او را پیش نزد
 سید آمد گفت چنانچه گفته بودم در حضور بود ادب مرا حفظ کردم
 فرمود با این زیره که داری هیچ کسی و کاری از دست تو میاید عرض کرد
 خواننده که میدانم فرمود بخوان به منم سید عرض کرد سی تومان بگیرم منم
 شاه قبول کرد سید آواز کردی که داشت مشغول آواز خواندن شاه فرمود

بک

۲۳۳ پس تمام کرد و سی تومان دیگر بگیرم و تمام میکنم شاه قبول کرد صد تومان
 با لقمه داد و از دست سید خلاص شد حکایت از حکمی حقیقت کرد و کیمیا را
 پرسیدم گفت مثل سیم غم هم بیستاهست طالب نمی شوند مگر اگر خجای منند
 که بکله با اسل و جوی بدولت آباد و خود رسیده باشند کفم اگر آنوقت خست
 امیر علیه السلام و خود طلاس فتن و به اشان فتن معادیه چه کیفیت است گفت
 در کتاب نوشته اند و انکلی مکر طلاس را مردم قبول نمیکردند که بر کس فاجعه خود
 داده باشد و اش اضایع و خراب نماید و رحمت خود فتن زکری که ماند
 حکایت پادشاهی را گفتند دروشی آمده حیوه را عقد میکند پادشاه تمهید کرد
 و بقدر ده و پانزده عدد از زرهای قران سکوک کرد و حیوه مالیدند که مثل نقره
 و پیشینستان با اختلاف الاعداد سپرد و فرمود که در وقت استیمن قرانها
 بدید در ویش حاضر کرد گفت غلام مولا اینکه سلطنت اگر عظمی است فتن دهند
 بمن حط فرموده و علاوه کسیرا که من و نقره را طلا کرده باشم میدانم لیکن
 حیوه عاجزم عقد کردش را نمیدانم در ویش عرض کرد عقد بقی را من میدانم
 لیکن اول شما من خودتان بخرج بدید بعد از آن بنده قبول کرد فرمود
 دم و کوره حاضر کردند بوقتش که آتش شده و فرمود هر کس را دارد بدید

۲۳۳

بدید و از نای معین بیرون نرفتند و از حبه بقدر یک سق خیر نفید شکفته در دوز
 و با چاقو بقدر یک سق به بوتر ریخت بعد از آن بوتر را خالی کرد و درویش دید که ز
 خالص شد و اگر حبه را در خطه کرد که اگر هزار هزاره ارس با نقره باشد نفعی خواهد کرد
 درویش گفت حیوه هم با ورنیک کرد و آن حیوه آوردند و بلبندی خرمی
 بجوید ز دقعه صاف شد و گفت آق من تو تعلیم کنم درویش گفت چو بادی
 و عمل تو شمس است آلباید اول من تعلیم کنم بشوایم که صد آفتی باشد پادشاه قلم
 خور که بقرار یک از دست خودم جاری شده تعلیم خواهیم کرد خلوت کردند
 شاه از درویش بعد از آموختن و تجربه کردن گفت غلام مولا اگر میخواهی کجایی
 بزنی بدو از خالص قران برزند و حیوه بمالند و به بوتره بریزند و از حبه زشوره
 و بوره پیاور چنانچه گفت بدرویش نقل کرد درویش گفت چه فایده که پادشاهی
 و خرمی تو انم بگویم شاه گفت من که درویش برخواست و رفت
 مهرداد درویشی بود که س لوی دراز در پی همان درویش افتاده بود و تعلیمش
 شنید شاه اردرویش عمل را یاد کرد که شکوای پرازی حیوه کرده در کندرگاه
 باداد و منیر اظفار نظم کرد و گفت ترا که کس نام کرده شکوای حیوه
 نشان داد و گفت با من بکش این را آموده کن و یا این را بکش مرا خلاص کن شاه

مطلب

مطلب آفرید درویش را آورد و تعلیمش کرد درویش در کرمی هم در دقعه شکوای
 شاه میر سیدان داد و بعد از شهادت پس گفت شهیدان ازین حق لایموت
 شاه متعجب شد و او را هم کرد حکایت پادشاهی از طرف باغی شود
 میکرد باغبان را بخورده را مشغول کاشتن درخت کرد و دید که گفت پی پیر
 مگر به عمر خود چه قدر امید داری که درخت کرد و بعد زده و یا نه سال حاصل
 خواهد داد و عمر تو که شش پیره مرد عرض کرد قربانت شوم چون کاشته خود را هم
 باید ما هم کاشیم بخورند شاه انعامی داد پیر مرد و با همان شکوای گفت
 مردم حاصل درخت کرد و را بعد از پارسال میخورند من در همین فاشتن
 شاه دوباره به منی عطا نمود پیر مرد باز شکوای کرد و گفت مردم حاصل درخت
 کرد و راسالی یک دفعه میخورند من دو دفعه خوردم شاه باز انعامی بخشید و
 رکاب زده و کریخت و گفت اگر فی الجمله توقعی هم این پیر مرد را خواهد کرد
 حکایت پادشاهی دیوانه را دید که کودکان دست به دست تپاش
 افتاده یکی رفش میداد یکی راسک میزدند پادشاه دیوانه را صدا کرد
 و آمد و در جلو شاه بقدری کفر سنج رفت و هر چه شاه پرسید عاقلانه جواب
 شاه از حالت اول و شورید کیش و از حالت ثانوی و موی متعجب شد

دیوانه

و پرسید چه باعث شد که با من مثل سایر خلق قیام نکردی دیوانه گفت چون را
از خودم پر زور و از خودم کم عقل دیدم لهذا با تو مدارا کردم میاد و آخری بقی
رسیده و بگوئی که برید و این برکشید وقت داد فریاد می بجای میسر
پادشاه بخندید و خشمش کرد حکایت پادشاهی قصب مصری
برسم خلعت به ندیمی داد که لا اله الا الله نوشته بودند یکی گفت چه محمد
نوشته اند چون موافق دلخواه ندیم نبود گفت قبل از محمد قند حکایت
کل عنایت از شاه عباس که دلچاک او بود خرقة و خلعت گرفته و در کوفه ای
اصفهان خرقة را از یک طرفش گرفته در روی زمینش کشان میرفت خوانو خرقة را
دید که مرد دیوانه خاک آلود کرده پیر گفت همچنان این خرقة را چه میدی گفت
گفت بچه گفت به یکبار کردن خوانون که بیا برویم بخانه معاملة را بکنیم
خوانون خانه را از کین این خلوت کرده عنایت در زیر خوانید خوانون بر بالای
خود بودند است بعد از اتمام عمل خرقة را برداشت که برود خوانون گفت خرقة
نمیدهی گفت تو مرا کردی منی که ترا نکردم خوانون گفت پس خرقة را نمی خروشی
گفت چه گفت پس گفت اول عرض کردم به یکبار خوانون گفتش یا خوانون
در زیر خوانید عنایت به بالا چون عمل ثانوی هم تمام شد خنجر خرقة را

در دست

برداشت که برود خوانون گفت چه نمیدهی گفت یکبار تو مرا کردی یکی من را
دیگر خرقة را چه بتوبه هم گفت پس خرقة را نیز فروشی گفت اول عرض کردم که یکبار
نمی فروشم خوانون خوانید عنایت بالایش افتاد عمل سیمی هم تمام شد خنجر
نیافت لابد از خانه بیرون شد در دم در صاحب خانه رسید عنایت رسید
گفت چه زحمت کشیده باینجا تشریف آورده گفت خرقة خودش را بمن انعام کرده بود
نمی فروشم کینان باندرون برده اند که اگر خوانون پسند کند بزد از دست صاحب خانه
آید درش انداخت که خرقة مالش است و این شخص از تعریف لطف است
ما را انقدر پول و یا اجبارت کی پیشد که خنجر خرقة را خرید و بشم آورده
هر زحمت خوانی تسلیم کرد باب دوم در حکایات امرا و جوانان
جوان را بخدمت امیری آوردند که بامیر شباهت کلی داشت امیر راه شوخی از
جوان پرسید که مادرت بخانه امرا تردد داشت بدلا و یا بمشاطه که جوانی گفت
مادر من زن عجزه بوده از خانه بیرون نمی شد لیکن پدرم بیانچه برای برادر
بیانخانه و بکسل کاشتن میرفت از کف خود بخل و پشیمان شد حکایت
خانه را دلخی بود روزی با داد فریاد در بخل محال شد و عرض کرد که در
فلان ده تن مانی مرا و طی کرد باید داد بر استانه خان گفت بچه

بیان شده

بیایید با من بروید ملا... را بگریزید این خوش را بکنید دلگفتی اینجا
 قاده ملا... یکفرسخ راه است و من از خوشتر و خرابتر شده ام طاقت ندارم
 ملاقات داشته باشید این شربت مای خاصه سرکاری کی را من در اینجا بکنم و
 از ملازمان خوش بگریزان گفت مگر محل تجارت است که برات میدهی
 حکایت رسید ترکی از خانه که اهل فارس بود بطبی داشت مطالبه کرد
 خان گفت خجابت افاده و سه روز صبر کنی شاه به میرسد سید گفت سزاوار
 من میرسد انی ششم من بتو داده ام یا میرسد حکایت خان را
 همان بسیار از ایمان و خوانین بود دید در توی خوش موشی قاده و پشته
 نفیسه گفت پشیر از حاضر کردند گفت قور و ساق این چه خیر است که خوش افتاد
 پشیر اصفهانی وزیر بود موش را برداشت و بدین خود گذشت و گفت
 استادی کرده صنعت بخرج داده از گوشت محبت خفه و پنجه ام باید مرا
 بدی به اقاله که حسن خدمت را نقد خدمت کردن حرام است قهر کرد و بجای
 رفت همانان هم خان را ندانست کردند که انصافا خوب طبع کرده چه قلیت
 شکستی خان بعد از رفتن همانان پشیر طلبید بجهت زیر که کرده بود انعامی
 داد حکایت میرزا بنی خان که از بزرگان قزوین بود ضیافتی داشت

به پشیر گفت که خوب طبع کردی و تو مان انعام داد و الا صد خوب میرم
 از قضا پشیر خان طبع بد کرد که کسی نغمه نتوانست بخورد بعد از رفتن همانان خان
 بلازمان گفت که پشیر از حاضر کنند که پدرش را بنور انم ملازمان پشیر
 کردند پشیر را نیافتند معلوم کرد که بعد از رفتن دیدند پشیر خود را ضرر و خل
 مجلس خان شد خان گفت رتبه بجا رتبه بودی گفت رتبه بودم شام بخورم گفت
 گفت مگر اینجا نمود گفت که بد بود سوایم بخورم خان از شدت اوجاقی و تقصیر
 زیاده از حد خند و خوش حال شد باز ده تومان موعودی خطا نمود
 حکایت بیکریکی ... دلخی بود بیکریکی باز دید خان
 حکم میرفت بد لخت خود سپرد که مباد بد لخت خان حکم صرفی بگوید که او را
 خجل میکند دلخاک بفریش بیکریکی عشتا مکرده همین که وارد مجلس شدند بخان
 حکم عرض کرد که دلخاک شما کیت دلخاک را شان دادند دید مرد و ولیده
 و کوچ و قیصر انعام است گفتن بایک شام فی بدین انم و تقوایمیکم دلخاک
 حکم گفت من مر فقیر و کاسبم با بیکس اجرت هم بدین تو و هم بدین پدر تو
 و بلکه بدین با و اجداد تو و بلکه بدین جمیع خویش و اقربای تو تقوایمیکم با شما
 این جمیع شرط میکنم که دیگر ادعای غلبه هم نداشته باشم مردم خندیدند و لعل

دلکش بیکدیگر بخل شد حکایت دلخنی تقصیری کرده بود آقا شمس حکم کرد
پایه‌هایش را بیکدیگر بستند و یکفر از نو کرمار افروستاد که چوب و رند چون اند
چوب دیر کشید دلخاک که پایه‌هایش در فلک بود به نوکران حاضر گفت
معتدل شده اید گفتند پس چه بکنیم گفت محاله تا آمدن چوب با لک و
وسیعی مرا بر نید تا اینکه چوب برسد آقا خدیو گفت تا کنید این
آقای خان رفت بصبح مرغانه که بیدار آن تخم کل می‌داشتند دلخاک گفت
حالا می‌روم خان را می‌خندانم آمد و عرض کرد فدایت شوم درین غم
چه می‌کارید چون خان را در دست قدر و غضب گذاشته بود گفت که
گفت دست رس کنزان گیر خراش تصحیلت و الا آشتی با بر کار است
خان دوباره خدیو دار تقصیرش را ایقده دو گذشت حکایت
سیدی را که کوه آبی کشید که برکش بود سید گفت من این کوه
نیخواهم که عقب عقب می‌رود خان گفت به وجه فرق دارد طرف دشت را
بسمت خانه‌ت بر گردان حکایت سیدی در کوه آبی
گرفت بوار شد و بشمار رفت رو باهی زنده گرفت بقر که است
کوه از رو باه رم خورده سید بر زمین زد رو باه برخواست و در

سوزن داشت کوه در دست بخانه خان آمد خان دید که کوه آمد لیکن سید
بصفت رو باه انداخته باز یکی می‌کند خان از دست و پای رفته بود
و گفت تا سید بنظر باز بر آید شیشه ششمانی باشد البته این بازی را
موقوف کرده بشکل آن افتاده باشید حکایت خان زاده در تخر
جن در خانه خلوتی خطی کشیده نوشته شوال او را بود خان خبردار شده
برداشت و رفت که بنده اش گفته خان زاده چون پدرش را دید پنداشت
که چون است در صورت پدرش را هر شده گفت با تو رو باه خورده
ندرم در صورت از رو باه شیرین عقیط اندرم خان از پدرش چو زد گفت
بنان عترو بوق حمد کردم بعد از تخر طایفه شما ملا می‌خواهم کرد حکایت
خان به نوکر خود گفت بسرخ مرابو زین گشتند نوکر گفت بسرخ را
می‌گویند گفت که باشد فردا بهمان نوکر گفت جبه که مرا بگیرد بیا نوکر گفت
جبه را سرخ می‌گویند خان گفت پدر سوخته هر چه می‌گویم برعکس می‌گوید
حکایت نوکر خان نصف مرغ را خورده و نصف دیگر را بخورد
خان می‌دو خان گفت چرا این مرغی یکی را ندزد نوکر گفت در
مرغان را نصف نمی‌باشد روزی خان با بهمان نوکر در کوه می‌گشتند

که چند مرغ از شدت سرما بر سر یک پایستاده بودند و گوشت از زیر پاهای
 میخوم که یکپا دارند خان تعجب کرده مرغان را کش کرد مرغان هر دو پاهای
 که نشسته گریختند خان گفت حالا دو پای شدند و گوشت کش کرده
 خرید و بودم حکایت خان بنجام رفت تب غزیه گرم بود گفت
 بچه ما بیایید بپزینید بلکه آب غزیه سرد شود حکایت خان روز
 گرفته بود از نوکش رسید که قباب غروب کرده خانه نوکر گفت هنوز
 در رکوه هستند و بر توشتن اقیقیت گفت خان باید که من نصف شب بخوابم
 بر تو قباب دیده ام حکایت خان هم روزه گرفته بود و اول
 ماه بود بنوکر شرف گفت برو بین قباب غروب کرده خانه نوکر آمد و گفت
 هنوز غروب نشده گفت خان بیا در بلکه قباب نصف شب غروب کند
 از کسکی بخانم مرد از قرار که معلوم می شود در روز در میان وقت
 دو ساعت از شب گذشته بود حکایت خان بستی گفت قد
 از اسم پیغمبر ان کفی بر یک کعبه قرآن میدهم سینه بچه از اسم پیغمبر ان که
 در حفظ داشت اقیل عیسی و موسی و ابراهیم و غیره گفت بر یک کعبه
 گرفت دیگر اسم پیغمبر بنو طرش رسید گفت بر کار خان چهار قرآن

۵ رمضان

که چند

که چهار پیغمبر بزرگ بنو طرم رسیده که آنها شدند و فرمود و در قیاس
 خان گفت آنها که پیغمبر شدند گفت چه قدر احمق آنها ادعای الوهیت میکردند
 تو پیغمبری قبول نمیکنی خان را خوش آمد چهار قرآن هم داد حکایت
 خان را کردی پرسید خدایچه دست گفت خدایکی است خان گفت من
 میگویم دوتا است تو بچه دلیل میگوی که یکی است گفت قربانت شوم من
 دلیل نمیدانم و خدایکی میدانم هر کس خدای را دو تا بگوید زن
 حکایت خان که همیشه دروغ میگفت کسی حرفهای او را باور نمی کرد
 روزی از نوکرش آب خواست نوکر آفتاب را مکرر کرد و بارگوشانند
 و قسم از روی خشم گفت چرا آب نمیدهی که بنوشم گفت چندم
 که دروغ میگوئی حکایت خان که بچه باز بود بنوکر شرف گفت که
 برو بچه من بیا و نوکر رفت هر چه کردش کرد و چشم نمود بچه مکرر
 نیامد فاحشه مفلوک که دو چارش شده و لابد او را بمنزل خان آورد
 خان چون فاحشه را دید بنوکر تفر کرد گفت من بچه خواسته بودم تو چرا این ضعیفه
 آورده و گوشت گفت چون وقت تنگ بود فرصت شد که بچه گشتی تا یک
 شب با این ضعیفه بربیدند آه فردا از صبح تا شام تماشاش کرده و زجر میدادند

کرده

کرده و او را هم آورد و آن گفت ای ناپاک تو که نه نشسته که می شایه بگو
 بچه که از من و باقیش از من نمی آید و نمی آید نو گرفت شمشیر علی ایجا بگو
 ضعیف بگذارد و باقیش از من نمی آید خواب شمارا برده و نه نشسته
 حب انوشیروان را عمل کرده خانه مافات خواهد شد حکایت
 خان زاده را گفتند طاعت پدیرت را چه نمیکنی خدوند اطاعت
 به پسر واجب کرده رب صغیر و نموده گفت رب کبیر را چه طاعت دارم تا
 رب صغیر چه رسد حکایت مرد باصری در خصوص طبعی که از خانه
 داشت رفته نوشت غمناش را محذوم قلی کرد خان تفر کرد که چرا مرا
 نوشته در جواب دست که طلب مرا بده ترا پروردگار را بوسم
 حکایت خان در مجلسی یکی فخرش داد گفت تو روح سرکشی خبر کس
 زنت با اهل مجلس خندیدند خان گفت خاتم کبریا که می گویم اگر شیطانی
 که دادم سرکین بدینم آمد حکایت مرد بچه بازی بچه را زور کرده
 بود او دعوای بچه در حضور خان اظهار نظم کردند خان مرد بچه باز را با همرا
 خان را شل حصار کرد از طریق قیل و قال بسیار شد خان را نوکر کار کرد
 و دلخی بود فصد مقصود خان بچه رفته که گرفته اوقات دعوت مسان

ان

ان همه جمع گیر خان را عرض کرد که مفعول و غیر مفعول را می شناسم خان گفت
 از کجای شناسی گفت در حضور شما و این همه جماعت با شتاب می رانم گفت
 خیلی خوب فی الفور طشتی پر از آب حاضر کرد کون بچه را در میان آب گذاشت
 بعد از آنکه در آورد گفت این بچه مفعول نیست هر چه میگویند دروغ و افسوس
 خان گفت از کی معلوم شد که بچه را نکرده اند و این هم قتی نبود نوکر خان زود
 شود از خود را بر کند و کون خود را بمیان طشت گذاشت آب مثل یک
 جوشیدن گرفت گفت کون که کرده باشند این چنین می شود مردم خندیدند
 و جواب گفتند حکایت خان بیت نغمه خوشگل و بر تفرین
 خیزد داشت و بقدر چهل نفر هم نوکر و فرارش داشت و همه تا حرات
 از شب گذشته در دیوان خان می نشست و دقیقه اوقات تفریط نمیکرد اگر
 چهار ساعتی باندرون رفتی نوکران هر یکی از بچه های یکی را در آغوش کشیده میخواندند
 و اگر در دیوانخانه میخوابید از نوکران داخل اندرون شده هر یکی باز
 از اهل حرم هم آغوش شده میخواندند قصه شبی ساعت کند کرده و ناگاه
 غفلت نمود پنج ساعت از شب گذشته داخل اندرون شد دید اهل حرم
 یکی در آغوش نوکر می خوابیده یک نفر را تنها ندید بیدار و ناگاه مرصع کرده

بچه تار مثل زمان هر یکی را در خوشی بکفر مشغول بوس و کنار دید چنانچه
 نخواهد بیچاره در گوشه انگشت حیرت بزدن گرفته نشست گفت سبحان الله
 عجب آورد و برد است حکایت خان حاکی حکم کرد و باز ابرار
 کشیدند هر کس بکسی بدینست بکوزم گفته باشد یکجاستی جریمه دارد زدی
 حاضر بود چارچی را گفت بیا هم بدین تو و هم بدین رفیق تو بکوزم بکر این
 دو جاستی را حکایت خان پای راست خود را بر کاب گذاشت
 و با از طرف راست اسب خواست سوار شود گفتد سوار خان چپ
 شدی گفت من راست سوار شده ام اسب چپ زین کرده اند
 حکایت رجبعی نامی که خوش آواز بود و نقل کرد که در شکیب بخانه
 عریضه نوشتم که اسم من رجبعی و خواننده که دارم اگر مرا در خرد و ملازان
 محبوب دارند التفات است خان عریضه را خواند گفت آقا رجبعی تو نه
 گفتم نه اسم بنده رجبعی است گفت من هم رجبعی میگویم گفتم نه شما رجبعی
 فرمایش کردید لیکن اسم بنده رجبعی است خان تغیر کرد گفت خاموش باش
 رجبعی زنجیره من دیدم که در سر اسمی مناره کردن معنی ندارد عرض کردم
 قربانت شوم من کج فقیدم شمار است فرمایش کردید اسم بنده رجبعی است

گفت

گفت بارک الله اقا رجبعی بیابالا و شعری در نغمه سل بخوان من رفتم و بستم
 فکر کردم نغمه سل را ندانم من ز ابلی و کابلی و مایه و وراک و شهنشاه
 که خواندم قبول نکرد گفت اینها سسل نیستند من بعضی قره باشی و فزاری
 و کردی و کورایی و کوری و کوراد غلی هر چه خواندم قبول ننمود گفت بفرم
 امر در سسل خوانده باشی پدرت را می سوزانم من بخیر و الحاح کرده
 یک ساعت مهلت گرفتم آهسته آهسته زمره میگردم تا اینکه شعر سعدی بخوانم
 که سسل المصانع و کلماتیم فی الفوت در نغمه مجازی شروع بخواندن کردم
 خان گفت مر جبا اقا رجبعی همین است مبادا شخصی همین شعر را در مجازی
 خوانده خان سسل فصیده خان خیری بمن داد مرخص نموده و همین که از دست
 در عالم خود حاصل برقیب من کرد حکایت خان در دوشتر خرمین مرد
 رعیتی را ده خردار مطابق کردی مرد رعیت ده خردار قبول کردی خان گفت
 من خرمین ترا پنجاه خردار بر آورد و تخمین کرده ام باید ده خردار ده و عشر ده
 باشی مرد رعیت گفت ده خردار بختان حاصل خرمین شده ده خردار حق
 شما پیشه خان تغیر کرد و گفت تو بایکم ریش که داری چرا در خانج میگوئی ده
 رعیت گفت تو علی لطف هر ده ثقات موی ریش مرا یکم تخمین کرده و بخرج

میاوری از همین قرار کرده غره و غرن را پنجاه غره و حساب کرده باشی
 اضاف و کراف نفروده خان خنید و نه با محو کشته حکایت
 خانه رفته برسم برات نوشته و بنو که خود داده بود که بگرد مضمون رفته چنین بود
 محذوم مکرم بمنع سی تومان رافع بده بمن قبول هست و خودش بطهران رفته
 نو که بهر حجره که رسید رسید که محذوم مکرم قوی میچاکس قبول نکرد پیرو کرد
 از صبح تا شب که درش کرد محذوم مکرم را نیافت خسته و خراب بجزه ما آمدند
 که چه اسم محذوم مکرم را تحقق کردی گفت من تحقق کردم گفت در رای بر
 پیشد حالا زنجبه محذوم مکرم پیدا نمی شود باب سیم در حکایات بعضی
 از علما شخصی نقل کرد که در سال هزار و دویست و شصت و هشت که در محرم خط ایران
 آثار قحط و غلا بود ملا ابو الحسن نامی را که عرف مسکوت بود دیدم که در بازار دور
 دکان نشسته و از کرسی طاق رفتن نذر و یا خود حرفهای درشت و سبها
 میزند ما گاه در آن تنها روضه خوانی با خرقة خمر و چاشمه زده و جمعی از اشک و نوکر
 سوار بهر کرد و او را در نور حالت منقلب شد و پیش از حالت اول آغاز درشت
 گوید کرد کفتم جناب او را که خطاب و خطاب داری گفت برو و غیبت بود
 بر چسب نه کفتم تا فی الجمله از غضب فتنه دارانم بعد از آن کفتم ترا با خدا با که

میگردی

میگردی گفت یا خدا کفتم هر کشت با مخلوق خود با ملاحظه قرار نذر و تقوی آخوند
 روضه خوان که گذشت بمن نیت مکر طرف گیری خدا که او صاحب ملک
 مال شده و من محتاج قوت لایموت کفتم بخدا چه میگفتی گفت میگویم اینطور
 خدای نمی شود اگر فی الواقع از خنده نمی توانی برایی بگذارد زمین کفتم اگر بکن
 بگذارد چه می شود گفت خودم قبول میکنم مرد و اعدا العین فقری حاضر بود
 گفت آخوند ملعون کفر با خدا حرف میزند آخوند گفت خوب شده که
 ترا دولتی و رؤیای نداده که چنین بودا ر شده من چیزی با آخوند دادم که شتم
 بعد از چندی همان آخوند را دیدم که فی الجمله اوضاعی فراهم آورده کفتم
 جناب آخوند با خدا ایش کرده یا نه گفت خداوند عالم را مثل و نظیر نیست
 لیکن بگوید احوالش خوب بنظر در نمی آید یکی اینکه مرد را محتاج نامردی کند چوتم
 اینکه عرف و عوامی را تو فر نمیگذارد بلکه ب شخص قتل و کامل را زیر دست
 و محکوم بحکم مرد جاهل و نادان میکند حکایت و نفر خسته خوان
 که یکی خوش اواز بود بی سواد و دیگری کریم بصوت بود با سواد با هم ستر
 شدند و قرار گذاشتند که خوش اواز در مجلس قرار نماند و در هر جا که
 غلط خوانده باشد ملای با سواد صرفه بزند تا ملای بیسواد تا قتل کرده بی

عظ

غلط را یافته درست بخواند تا محال بر او مردم نبوده باشد روزی به مجلس تفریح
رفتند ملائی خوش آواز جزوی را برداشت که خواند از قصه اول خبر ملا
ق و القران بود و میگوید خواند خوش آواز گفت قاف ملائی با سواد عادتاً
در سماع صرفه زد خوش آواز را گفت شد قدری فکر کرد گفت قوف ملائی با
سواد دید که حرف راست را غلط خواند بعد از صرفه زد خوش آواز بعد از آن
بسیار گفت قیف با سواد باز صرفه زد خوش آواز هر چه فکر کرد چیزی نتوانست
پرسید از بهی خود بر حوصلت لکدی بستند خواند با سواد زد گفت قورق
قاف غلط قوف غلط قیف غلط پس چه باید خوانم بعد از آن خود را بسیار مردم
مطلع شدند که محارزاع چه بوده حکایت یکی میگفت ملائی نادانی
میگفت که خشم از اینکه ملائی روی کاغذ است فاش هم بوده چنانکه گفته
از تغیر مردم وزن نالیده اند من گفتم شیخ سعدی هم مثل او بوده پس گفته
چون فرد میرود ممد حیات است و چون بریاید مغرور ذات حکایت
از ملائی پرسیدند یا گفت دمان تو یا بوی لادن است چه معنی دارد
گفت لادن شهر است که در اینجا بوی تندر و شرباب بوی میوه
پیشد شیخ گفت دمان معشوقه را به یا بوی لادن تشبیه کرده که زود

بیشتر

بشام عاشق میرسد حکایت از ملائی پرسیدند که کس است
باز ساخت چه معنی دارد گفت غلبا سواد ملائی کلمات غلط بوده باشد چون
کس است صحیح بنظر میاید رحلت اسم زن است که چند شوهر است و میگوید
بعبارت اخیری بکس رحلت زنند چه گرفت حکایت از ملائی پرسیدند
که کوب آمد از زبان عرب چه میگویند ملائی هر چه فکر کرد زبانت گفت بهما
کوب آمد اسم نگارند تا اینکه کاد می شود انگاه بفر میگویند حکایت
ملائی در کاغذی مادیان را بسبب کس در نوشته بود یکی گفت اخوند
کس در غلط است گفت کس را میسم صحیح میشود حکایت دوم
ملائی پرسیدند یکی پرسیدند چنانچه است گفت بدینیت هر کاغذی که میگویند
صد دینار حق القلم میگیرم چون پرسیدند میچاکس نمی تواند خواند بعد میاورند
صد دینار دیگر میگیرم و میخوانم ان یکی گفت صد دینار اخیری قیمت من
نمی شود کاغذ مرا میچاکس نمی تواند خواند میاورند خودم هم نمی توانم خوانم
حکایت عربی را یک صفحه از کلمات دادند که این مرغ سحر عشق ز پر و پیا
نوشته بودند عرب هر چه نظر کرد چیزی نفهمید یکی گفت باغ العربی هر چه
بنظر میاید بخوان گفت نوشته اند ای رفیق سحر عشق ز پر و پیا

حکایت

حکایت شیخ بهایی کوی ضعیف الجسم و کوسج بود روزی در جوانی
که در درخانه ساه عیال جماع و مباحثه داشتند که در شرف افتاد و عیال
چندین عتبات بهشتی را که در نزد شیخ آمده و در بازار صفهان علاجی را
یافت که ریش بزرگ و قامت بلند و پشت علاج و اعصاب و در او حسیله
قیام کرد و در مدت چند روز همین دو لفظ را امیخت که هر چه از او پرسند
روی بمن کرده بگویند یا دلدی تیار که روزی آخوند علاج را پیش انداخته
خودش بگوید و او چو بوق بر داشته و از مجلس علمی مذکور شدند علمای آنجا
دید و تعظیم تمام در صدر مجلس دادند و نگاه کاره شریقی با آخوند علاج
بعد از نشستن اهل مجلس گفتند هفت مرتبه آخوند علاج چیزی در جواب
نویست بگوید است که کسی نداند گفت باغ القاسم جری قیامی یکی از علمای
کرده عرض نمود که جناب الفاضل یزید را نفیسم اگر فصول باشد من بگویم
قد صیرت بعد از آخوند علاج حرف قل را فراموش کرده شیخ گفت قل یا دلدی
اهل مجلس گفتند مثل دوشد قل معنی دارد شیخ بر سر او نوشته از اول
تا آخر با آله در این با قواعده سخا و مقیمن با ثبات رسانید که در محل قل
قل گفتن جایز است بعد از چند مجلس بعد معلوم شد که شیخ همه چیز را در آن روز

همچو نذر حکایت ملا بهی که کشید و بود مثل این چون
نظر آن جوان و قرآن خوان را بکتاب خوان شاکر کرده بود در خبر که یکی کتاب
خوانده بود این را بهیم سازش داده بطور استادی محل مکتب را برده و پر روزی
زن را کاغذی از شوهرش که در سفر بود رسید زن کاغذ را بخدمت آخوند
مکتب را آورد که بخواند آخوند مطلب افسیه را و در چهار برداشت که بنظر
برود زن و من آخوند را گرفت و گفت بنور نظر شد کاغذ را بخوان آخوند چهار
کاغذ را دار و نه در دست گرفت متفکر بود که چه بگوید زن دید آخوند هیچ حرف
نیز نداشت متفکر است گفت یقیناً شوهرم مرده است آخوند سرش را بجنبانید زن از
سکوت آخوند یقین حاصل کرد که شوهرش مرده زن کاغذ را گرفت و بخانه
رفت بیرون غار کرد مردم جمیع شده بنای عزاداری گذاشتند شخص سودی
کاغذ آخوند دید که شوهرش نوشته صحیح و لم یتم بشته قماش از فلان مکانی
در سندم دریافت نماید زن دوباره کاغذ را برداشت و پیش آخوند
گفت ای آخوند ملعون و کذاب چرا دروغ گفتی که شوهرت مرده است
بسته قماش بجهت من سواقت فرستاده و خودش صحیح و لم یتم آخوند
مراد مت مکن بسته قماش اینجازه شوهرت صل کردم و در شرک ده نبود

بدانم که قماشش برده زن چون ای سواد بود قبول کرد که ادم این است
 نمی کشید حکایت وقتی در صفهان تصنیف میخواندند دختر ملا چارم زن
 میشی آری نه و اخطی که از مشهورین بود همین تصنیف را شنیده در سر غیر مرد مراد
 کرد و گفت این شعرا تم از این که غلط است شرعی هم نیست بلکه ضعیف است
 اربع زوجه میثوی نعم دلا اول اقرار بعد نکاح و شریعت بنوی جایز نیست
 حکایت وقتی که نایب سطره روح بحکم ردیسه میرفت شیخ... بخج
 نعم جهاد در اردوی شاهزاده بود از قضا در آن جنگ سگت خشن
 اسلام رسید از شیخ پرسیدند که از برکت قدم میمنت لزوم جناب سلامان
 پناهی بستی که فتح و ظفر لشکر اسلام روی میداده است شده که نتیجه عکس
 بخشید جناب شیخ فرمودند که لشکر اسلام حرکات شرعی ندارند بشربون انحر
 و یضربون الطغیور و یقولون من اول الیل الی اخره هزاران بنده دارویدین
 لب پر خنده دارد عابدین بیک حکایت و اخطی در بالای منبر
 گفت جناب محمد صلعم صلوٰه اله علیه و اله کویا صلعم را که در بعض کتب جوین
 صلوٰه میگویند یکی از القاب حضرت فصیده بود حکایت و اخطی
 در بالای منبر گفت جناب اقدس الهی صلوٰه اله علیه و اله علیه حکایت

مردی از غلامی پرسید که در صبح رمضان با زن خود معاشرت میکردم و میان
 پاچه او سینه بسینه نهاده و آلت رجولیت خود را به سمت فلان جایش گذاشته
 لحاف بر سر کشیده بودم مادر من آمد لگدی از پشت من زد که بر خیزند بخت
 نماز گذشت لگد زدن بهمان غایتش خفته همان در صورت تصنیف صحت و کلاه
 از کتلم گفت از قراریکه معلومی شود طرف مقابل خبی فراموش بوده که با هر کس
 عمل نکلی در گذشته حکایت و اخطی در سر غیر میگوید که هر کس با پیری لواط
 کند عرش ب حرکت میاید چون که غریب بود و منزلی نداشت با خود گفت که از لواط
 این رگسی زیرین شهر پیدا نمی شود همان شب بخانه و اخطا آمد همان نصف
 و اخط خود را بر خواب جوان رسانید جوان گفت توان نیستی که امروز در غیر میگوید که هر
 با پیری لواط کند عرش ب حرکت میاید و اخط گفت بی صحیح است لیکن من چنان
 میگویم که لحاف هم ب حرکت نمی آید حکایت زنی را طلاق میدادند مطلق
 که اسم تو چیست گفت کچو بانو گفت دار چه بانو اگر می بودی ترا طلاق نمیدادند
 حکایت از ملا می پرسیدند که شاهپاری بجای پیاده و مرده باشد چند
 دلو آب باید کشید تا آب چاه پاک بوده باشد چون بقانون شریعت بد نبود
 گفت شاهپاز چندین زیرک است که هرگز بجای نمی افتد حکایت از

ملاط پسیدند که در فصل رستان شخصی بصحرای خناره رانیده که در زیر
 بعضی از پوست خفاش ریخته در این صورت او را چه طوری قفس و کفایت باید
 کرد ملا گفت آن شخصی را که بصحرای خناره رانیده تیره باید کرد که در فصل
 رستان در صحرای کار داشت که چنین تکلیف بندمش آمده باشد
 حکایت شیخ حسین نامی که از قول علمای موقوفات مدرسه را از اقا
 رمضان نامی که ملازش بود بطلاب میسریند طلب بخدمت شیخ عرض
 کردند که چه میشود و چه معنی را بدون بدون و طاعت اقامه رضان گفت
 فرماید که شاید حیث و میل نبوده باشد شیخ فرمودند که من اسم نویسی
 کرد و قیمت هر حجره را از خوراجش خودم میسرانم در حقیقت اقامه رضان
 الت من است حکایت دو نفر در حضور حاکم شرعی که عظیم الشان
 بودند و فرمودند یکی حد و دین از دیگری مطالبه میکرد بعد از قیل و قال
 بسیار دل صاحب طلب از بسکه سخت بجاکم شرع گفت جناب اقا چرا
 بدین لاندیست با صراحت نمیکونی که قور و سق زن ترا بایم بر و طلب
 این بیچاره را بدو حکایت دو نفر مرافعه میکردند یکی گفت فلان
 ملک مال من است این مرد غصب نموده آن یکی گفت من متصرفم حق کسی را

نمی دانم

نمی دانم مدعی گفت کبرس در و علوت کبریا ک آقا کبرس نشد چکا
 شخصی اولای خریده و بفروشنده بود صاحبش قبول نمیکرد و گفت به حکم ملا مقدر
 گفت ملا از خریدار خرید رسید که تو اولای را گرفت کرده یانه مرد خریدار عوام بود
 هیچ گفت صاحب اولای گفت بی تصرف کرده دودسته روز هم برده کفایت
 ملا گفت چنین است تو اولای را گرفت کرده یانه مرد خریدار گفت اولای اولای
 زنت ماده زنت و انکی من در جو اولای را نگرفته ام بایه پیری چه رسد
 حکایت ملا نقل کرد که دو نفر مرافعه کردند یکی مدعی شد گفت ملا این مرد
 در مرا خورده است چون بزغاله زرد کلاه را از بر میگویند ما خدیویم بعد از
 گفتگوی بسیار عملشان را بدو سه هزار دینار مصالحه کردیم در همین وقت مدعی گفت
 ملا من در بند دوسه هزار هستم اگر در مرا مثل تو آدم دینار خورده بود حرفی
 نمیکفتم نه اینکه بنظر آدم دزدانمان حکایت شخصی در محضر حاکم شرع
 حاجی معبری راجع کرد و گفت بچه باز است حاکم شرع گفت بچه باری باشد
 شان حاجی بخشد شخص تغیر کرد گفت شاید بهتر از من که خود مرا کاند است
 حکایت مردی حاجی علی نامی راجع کرد که کوسج است حاکم شرع گفت
 کورت که اصل نقی بدین دایان نذر گفت پس چرا در حضورش کورت نمیکویند

بدش

بدش میاید حکایت ملایه که سال بود که چلو خوروی و شهادت
 دروغ کردی پیری آمد و گفت که پدرم ترا در فلان چلو پر خانه منت
 که شریف آورده چلو بخورید و شهادت در حق فلان تاجر بکنید گفت طلب
 شمار اینور نداده گفت نه از ما طلبکاری میکند گفت چه ملعون است که
 طلب مردمانده عداوه طلبکاری میکند حکایت دو نفر محضر عالمی آمد
 یکی مبلغ خطیری از دیگری ادعا کرد آن دیگری انکار عالم بعدی گفت
 شهادت بدداری بیار مدعی گفت ملزم گفت حق قسمی داری گفت قربان
 اینم و قسم میخورم طوری کن بلکه پول من وصول شود عالم را بعدی رحم
 گفت پول را در گنج با اینم داداده گفت در زیر درختی خارج از شهر گفت تو
 که شهادت داری چرا اینم ادوی گفت اینجا کسی نبود که شاهد شود گفت همان
 درخت شهادت من رفته نیوسم بر همان درخت آمده ادای شهادت
 نماید گفت هر چه زبانش میکند که درخت میاید لیکن هیچ عقلم باور نمیکند
 که درخت آمده باشد گفت من هر چه میگویم عمل کن عالم رفته نوشت مدعی
 برداشت و رفت عالم بعد از یک ساعت در تنهای درسی که بطلای میاید
 رسید که بدعی چرا اینم ادویون گفت از اینجا تا درخت یکفرسخ

نشان بده

راه است بعد از یک ساعت دیگر همین بدی شد عالم هیچ گفت و مشول بدش
 تا این که بعد از مدتی مدعی آمد و عرض کرد قربانت شوم رفته شما را خانه درخت
 که آستم و خودم هر چه زبانی التماس کردم نیامد و حق در بر کشتن چند رفته تعقیب
 کردم به پنجم که درخت میاید یانه دیدم از بی خود ذره حرکت نمیکند و نیاید
 عالم گفت خواطر جمیع بش بعد از رفتن تو درخت آمد و با صراحه ادای شهادت
 کرد و رفت بعد از آن برآمدیون گفت اگر حرف مدعی و قومی ندشت تو چه
 نمیدستی که درخت در گنج است و تا اینجا چه قدر راه است حکایت طلب مدعی را
 از مرد میون حکم داد و ادوی گرفت و رد کرد حکایت مرد دانه که
 کارخانه شعر با دردم خانه خود داشت صبح برخاست که وضو گرفته نماز
 دید در کارخانه بار است متوجه شد دید شب در آمده هر چه ابریشم باقیه و غیر
 باقیه که در دستگاه کارخانه موجود بود همه را برده مرد شعار در کارخانه است
 وضو گرفته نماز کرد بزین و فرزند خود اظهار کرد و عهده و کار کران را بهم خری
 گفته هر کسی که آمد عرض کرد و گفت امروز تعطیل است غیر از خود شراعی
 از مطلب مطلع نشد مرد شعار بیای کردش گذشت بهرجا که گمان میرسد بهانه
 و چیزی گفت چیزی نشیند تا اینکه طرف عصر بخانه شخصی که از آنجا شش بود رفت

در اول درود همان شخص گفت که شنیدم که کارخانه ترا در بر ده است ایابا
 سراغ گرفته اند گفت با حال سراغ گرفته و نیافته بودم الحال هم سراغ گرفته و هم نیافته
 مردی برخواست و رفت پیش حکیم گفت را حکما کان عرض کرد که احدی از
 درویدان کارخانه من واقف نیست این شخص از کجای فیه عالم قول مرد را
 تصدیق کرده خوارت او را از همان شخص گفت درود کرد حکایت ملا
 صاحب میری بود که هر یک گفت قبول میکرد و نفر برافه اندکی گفت مسلط
 از پدر خواهم نمیدهد گفت راست میگوید ملعون چرا طلب این بچاره را نمیدهد
 آن دیگری گفت من میدونم من شرارت نمیدانم گفت تو راست میگوئی
 ای ملعون چرا از شرارت دست نمیکشی زشت از پس پرده گفت خجالت
 مرا فیه چنین نمیشود لا محاله کی تصدیق و کیرا گدیز کن تو هر دو تصدیق
 میکنی ملا گفت ای زن بخدا تو هم راست میگوئی حکایت ملا که نحوی
 بود در کشتی از نا خدا پرسید که نحو خا انده گفت خوانده ام گفت نصیحت
 در معرض تلف است از قصاصی در کرد آب فتاد که هر کس میکرد خود را
 بعل بنجات میرساند نا خدا از ملای نحوی پرسید که شما میدان گفت
 گفت بخدا نام عمرت در معرض تلف است حکایت ملا که کرد آن

تعلیم

تعلیم کردی که بنحو آفرین خورد زید ایکی گفت ضرب زید عمر مشهور است تو چرا
 برعکس تعلیم کرده گفت قصاص در شریعت جایز است ایابا است
 که زید عمر و زاده است و کسی به داد عمر و زسیده بعد الیوم من قد غن کرده ام
 که عمر و زید را بزندان تلافی شود حکایت ملا بابا نامی نقل کرد که بزنی
 که فدای دهنی نوشته بودم که حامله شده و پسری زاییده بود
 روزی مردی همان زن خود بخانه همان که فداییده بود که بشهر میفرستند که از
 کیش دعای بکزند بلکه ایشان را پسری بوده باشد که فدایشان را مانع می شد
 و از روی نصیحت میگفت که بشهر رفتن و از کیش دعا آوردن لزومی ندارد
 اینک ملا بابا که حاضر است از کیش و از جهود صاحب نفس است من عقاید
 کیش و جهود مذموم ملا بابا بهم کیش من است و هم جهود من است حکایت
 معنی را پسری خوش خلقش کرد بود معلم را حیا مانع شده و اجابت کرده که را
 اظهار مطلب کند رقعہ نوشت که تو چستاد ای یکلقه کون لازم است اگر اتفاق
 نماید عین محبت است پسر رقعہ را شب به پدرش نشان داد پدرش اندک
 ای ملای ملعون این چه رقعہ است که به پسر من نوشته معلم گفت کرد ملا را
 رقعہ غلطی پیدا شده گفت نه گفت پس تغیر را چه باعث شده گفت به پسر من

بازی

بازی کرده گفت چنگ این همه سعی من در حق پیرت ضایع می شود که
 پیرت نهم که در اسلوب میرزا استاد باشد اینک نوشته ام بخلقه کون هیچ
 کس از این سلم همین عبارت را نه فحیدر اند پیر پسراده لوح بود عمل رجعت کرده
 عذر خواست و برکت شاعری هم تبعیت ملا کرده چنین گفته
 سیزه پیکلی بونلا رون و نرخته لیعلم طغف لکم و نرخته
 بود حلقه کون کس بود دستها و نرخته رزوح او و نرخته
 بر آلت اگر چه بس القا بها است از آنها یکی منتخب قبضه
 لواطه نم و سخی دان جتوکت جتماع و نرخته لغه
 حکایت معنی آلت خود را بدست بچه داد شخصی دید گفت ملعون چرا
 آلت خود را بدست بچه داده گفت پس چه بدیم اگر قلمش بدیم دست
 مسکن را ببرد اگر مقراض بدیم چشم نرزد و آتشی میرسد حکایت
 شخصی معینه دید که چوب کوتاهی و چوب درازی و کوچه و شپوری و نرخته
 گذشته پرسید که اینجا را چه گفته نوشته گفت بچه را با این چوبه نرخته
 عقب می رود با آن چوب دراز نرخته چون خیلی عقب رفت با کوشش نرخته
 و این شیور را احتیاطا گفته داشته ام با بچه ما اجماع کرده باشند

کر

که مرا بکشند کسی نشد که مرد مرا بکشد وقت بیکم شیور را نرخته ما همه مردم
 می دانند و میشوند حکایت معنی همه بچه ما را نرخته که دیر از نرخته
 خواهر پسر که کوچه بود از نیمه راه رجعت کرد و بکتاب آمد تا بدید چه نوشته
 که برادرش در مکتب مانده از در مکتب دید معنی مبار برادرش شده معلوم
 دختر اید استغفر الله استغفر الله کویان از پسر شد پسر و دختر هر دو بنی نرخته
 دختر و ضاع واقعه را با نرخته نقل کرده گفت مادر بن آخوند از کون داد
 بعد از بازی من استغفر الله بگردن آورد حکایت در قرینه ایران که در
 حال تیریز است ملا بکوشج و همیشه ادعا می کرد که در دل من خوفیت زوی
 جنازه را بسجده کشند و همان ملا را آوردند که در سجده تا صبح قرآن
 بخواند هر چه التماس کردند که رفیق در نزد ملا بکشد از مدقه کرد که من و همه
 ملازم مردم فرستند ملا مشغول ملا داشت دو نفر از رفقای ملا برای امتحان
 نصف شب با غیرین سر فستیدهای آتشی که از کله و دو شهابی خودشان
 مرتب کرده بفرستاد و هر یکی کرنی نرخته آلود شهاب در دست از چپ و راست
 ملا داخل مسجد شده صدای میبی زدند که ای ملا من ربت ملاشان
 چون دید بادل قوی گفت که ایها الملکان المقربان سلام الله علیکم

نرخته

هستند زنده ام اگر سوا نخواهد فرود جازا همین است و امروز نظرش هم مرد می بود
 سوا کرده اند رفا هر یک کز بی تکه ملا زده گفتند تا بر لوط حرف مرن مرده
 تو نه و جواب بد من ریک ملا گفت من مرده ام و جواب دیگر ملازم گفتند زده
 باش و معطل کنی ریک ملا گفت لا اله الا الله صبر میکنم شما چه مکان نایب است
 که مرده را گدشته از من سوال و جواب میخواهد رفا حرفی زده هر یکی کز بی تکه
 ملاشنا کردند ملا چون شرخشانک از جای خود برخاست رفا تا ب تعاقبت
 درخود ندیده و دیگر زنها دند ملا را خشت پاره بدست آمد و سر نگریدن همان
 و جان دادش همان مگر و دیگر زنها در میان ده میگرخت و میگردید
 میدانان پر کشید از یکطرف فتید پای سرود شمش شعله میکشید و از یکطرف
 سکه های ده صد بصد داده از عقبش میخند از یکطرف ملا میزد و پاره های
 و نظرف میدادند مردم از خانه بیرون شده ملا را گرفتند مگر از جمل کلاه
 از ملا بیان واقعه پرسیدند ملا گفت بگوین آمده مرده را گدشته از من
 سوال میکردند من بگو گشته ام و کی همان بود که گریخت آمدند مسجد کا شمع
 که هر روز روی ملا بوده اند در حضور خود برایش تنقا کرده بودند غنیمت
 علماء فقهی دادند حکایت خادم پیشما را در مجلس برچیدن سجده

مازنی از بغل افتاد پیشما ز گفت ای ملعون الت قمار را به مسجد آورده خادم گفت
 شما چرا الت را به مسجد آورده اید حکایت ملا بود که خیلی وسواس
 داشت جوانی چند روز هر صبح آمد بر در ملا تقو ط کرد ملا چون در را میگوید
 و فایط را می دید از صبح تا شب مشغول پاک کردن نجاست میشد تا اینکه ملا
 به تنگ آمد صبحی در کین نشست دید جوانی آمد نشست که تقو ط کند ملا حجت از
 هر دو پناه ویش محکم گرفت و چند لکدی زد جوان گفت ترا من که همیشه زاده
 خدایم ملا جوان را آورد بر در مسجد گفت اگر فی الواقع حرف بگویی است بر در
 خلوت تقو ط کن حکایت در نقل دزد قاضی که مشهور است همین فقره
 قاضی از مزه نیست که دزد عمامه قاضی را بر د قاضی گفت بزرگد رکت ند گفت
 یعنی افتد بر کت شرمی شود که از بیت زرع جلوی یک پیراهن بدوزند
 حکایت راهزن ملا را تحت میگرد و همه لباس را گرفت تا نوبه بشوید
 و پیراهن رسید ملا با عجز الحاح گفت که این را بمن بخش که در خانه شوار و پیراهن
 ملازم را هنر گفت زود باشی بیرون کن اگر عمامه تقی و تقی را که بنده زاده
 گانند دیده باشی از چشمهایت آتش بخیزد حکایت ملا که از صاحب
 سود بود و بملا مسلط شهری که مشهور است میخواهد زن و اردو را هر دو در خاک

جهان پاک ازین هر دو پاک به در خیاب زن میخواند زن و از دایره
 زن از در در آمد ملا گفت هر دو پیغمبرند کویا شعر چنین خواند
 زن و از دایره هر دو پیغمبرند حکایت ملا رازنی و کثیری بود و یکی
 بخانه آمد و دینش بجای رفته و کثیر در خانه تنهاست در رسته و با کثیر در
 در باغچه مشغول معاشرت بود که زن رسید و در را بشتت کوپید ملا گفت
 صبر کن آدم زن بشتت کوپید ملا بعد از اتمام عمل رفت در را باز کرد
 زن گفت قورمسی در باغچه سراج میگردی گفت قورمسی میگردم گفت
 بخانه رفته بودی گفت عجب دشتم خدا دور بود گفت پیایط را این شان
 بده آمدند بیباغچه ملا غایط مسکی را یافت و گفت اینک غایط من را
 گفت این غایت ملک است ملا گفت تو بمن انقدر فرصت ندی که غایط
 ان را ریده باشم از بچم همین را دیدم حکایت ملا که دوزن
 دشت بشی بخانه در آمد و کاغذ نیم ورق ممهور از بغل در آورد که فرمان
 از طرف ان آمده و حکم شده هر کجی مردی که دوزن دارد باید شبها باری که
 بخوابد زن بزرگ بادهن شرطه کرد زن کوچک گفت ای بی ادب فرمان
 شاهی را شرطه میکنی اگر دوزن چه جواب خواهم گفت حکایت

ملا با کثیر جماع میکرد و ناگاه خاتون از در در آمد کثیر گریخت ملا مشغول خود را
 چنان کرد و برخاست بنماز خاتون دامن قبی ملا را بکن کشید و کرموش او را
 دید آنچه به ملا زد و گفت قورمسی با این ذکر موش نماز میکند ای زود قبول
 میشود حکایت ملا که سواد عربی تحصیل کرده و تخرج میداد به ملا
 مانی رفته می نوشت که نوکر شما پیراهن مرابرده که پنبه نماید با دوزن ما هم
 خانه شماست بگو هر دو را بیاورد چنان نوشت اخوند مع مع جدید هم
 شما شیخ جدید ما را برده که شحم لا نماید در بیج المرنه ما هم در خانه شماست بگو
 دورا بیاورد حکایت طلبه چوب خطی یافت بدکان قصاب
 که گوشت بخرد قصاب گفت این چوب خط دکان مرغیت با چوب
 خط گوشت نمیدهم بعد از قیل و قال بسیار طلبه جمع شدند و گفتند با
 جان چوب الخط من چیست آن چوب خط چه تفاوت دارد قصاب را
 و گوشت را بردند مرد قصاب جمیع کثیری از قصاب و سلاخ فراهم کردند
 بدرسه هر طلبه را که میدنند میزدند و میگفتند طلبه من چیست آن طلبه تفاوت
 دارد حکایت شخصی نقل کرد که در موصی مسجدی نماز عت
 میکردند و پشما را دیدم که پوستین دارونه پوشیده و یکیش را در هوا افکند

کرده که بر این یکبار را که کمتر سرد و فتره را پرسیدم گفت چون پوستین او زده است
 به خطه آنکه صاحبش شده و او زنده پوشیده و یکپایش نجس و ناپاک است اگر برین
 بگذرد حیض مسجد نجس میشود گفتم در اینصورت چرا دیگر را پیشناز نکرده اند گفت اگر
 دیگری پیشناز شود این ملعون در خمر صف می ایستد در رکوع یا در سجده کفش
 نمیندازد ای مرد حکایت ملا نقل کرد که بر عتبات باد و تفریق
 میرفتم در همدان از بچه بقد زیم من دوشاب خریدیم و خوردم بعد از آن بچه آمد که طفل
 دوشاب را بر دلی از زرقا گفت ای بچه اگر از همین دوشاب بوده باشد باز میگرد
 بیا بچه گفت این دوشاب را موشی خفته بود در آنجمله از آن فرو خورم و الا دوشاب
 پاک داریم ما دام باین قیمت نمیدهد کی از زرقا برخواست از روی بچه سیلی زد و طفل
 دوشاب را بر زمین انداخت و گفت بچه گریه و زاری بسیار کرد من بچه را بکنار خود کشیدم
 و دلداری نمودم در فوق را ندانم که گفتم بچه گفت اخوند من بچه سیلی کری می کنم
 گریه من بچه ظریفیت که سنگ چن طرف بول ما درم بود که عجزه ناتوان است
 شیر ما بوی هما نظرف بول می کرد و در نای اندخت حکایت ملا
 نقل کرد که در کربلا عرب همیشه با کاشه ماست میفرودختی چند روزی نیارود
 روزی در بازار عرب را دیدم گفتم چرا دیگر ماست نمی داری گفت قدما هم

معلوم که همیشه خبر بوده حکایت ملا نقل کرد که در کربلا عرب
 دیدم که در سرا و جاق پشت رستم بوی یخنی مانند ختم یاخ العرب این
 ریمان است بوی یخنی مانند ختم و چه کار داری گفت محکم گرفته ام به بطون شا
 مخلوط نمی شود و در غشش شش را نذیر میکند من رقم و بزور میروش کردم
 موش بزرگ صحرا است حکایت ملا بود و هفتاد و دویشت که
 بهسم باکره بچند شوهر داده و حق الصدق گرفته بود و در صفهان مشهور و بطران
 اند و دختر را بهسم باکره شوهر داد شب زفاف غمناک شده بود دید در را شدت
 گویند ملا گفت بابا جان چه خبر است یکی گفت بیا دخترت را صاحب شو
 گفت چرا گفت دختریت گفت پس پیر است گفت نه دخترت یکس کرد
 گفت پس بستی کون بدوی گفت نه بدیگری داده گفت پس بستی بمن بادی
 گفت دخترت قبل ازین بشهر رفته گفت پس بستی بعد ازین شوهر رود
 حکایت مردی نقل کرد که در شهر مرید را دیدم به تابوتی محکم بسته به قبرستان
 میرند همان مرد مبدم سرش را بقدر امکان بلند کرده میگفت جماعت شایسته
 که من نموده ام مرا زنده دفن میکنند من تعجب کردم رقم پیش قاضی شهر همین
 واقعه را پرسیدم گفت همان مرد در سفر بود و در سفرش هدی دل دزدیدن

ادای شهادت کردند که مرده است من بالش را با نزل الله در میان و ریش
 قیمت کردم و نشانی بپوشیدم حال آمده که من مرده ام من ملاحظه کردم که اگر
 قول او را تصدیق کنم چه قدر خسارت و دماغ سوخته خواهد داشت و انگی هنوز
 عدلین صرح نشده و علاوه بر نشانی شده هنوز وضع حمل نکرده و از او نشانی
 بعضی تلف و بعضی مایه توکل دارند شده و حکم بدون حیات در حق او نکرده
 بنیاء علی هذا حکم کردم که تو مرده و فرمودم تا او را دفن کنند تا مردن او معلوم شود
 حکایت همان قاضی را عرض کردم و عرض کرد که زید بسنگ زده چشم
 مرا کور کرده فرمود زید را حاضر کردند حکم کرد که چشم زید را در قصاص عمر و کور کنند
 زید عرض کرد که تقصیر در فلان حاجی پیشد که از دیوارش که محکم خسته
 بود سنگ افتاده و من برداشتم زدم چشم عمر و کور شد حاجی را آوردند
 که سنگ دیوارش محکم بود حکم شد که چشم او را در قصاص چشم عمر و کور
 کنند حاجی عرض کرد دیوار را بشکست تقصیر در بنا باشد که دیوار را محکم
 نشد باید از عهد قصاص بر آید حکم شد بنا را حاضر کردند بنا عرض کرد
 که من زید را محال دارم اگر چشم من کور شود و دیوار را طرف چشم کور کنم
 لیکن صیاد در وقت انداختن تفنگ چشم خود را می پوشد و با چشم می اندازد

اگر یک چشم او کور شود چندان چینی ندارد قاضی من صیاد می آید و هر که دند و حکم کرد
 که یک چشم او را در قصاص چشم عمر و از عهد در او زنده صیاد چون بطلب رفت و عرض
 کرد بی در انداختن تفنگ با یک چشم می اندازم لیکن در ساعات اگر دو چشم انداخته
 باشم در کوه و سنگ کشت کون من مثل است لیکن دو کس زید را بی چشم چشم
 خود را پوشیده با یک چشم دو کس را را است میکند یک چشم او بمیرفت و فرمود
 دو کس زید را حاضر کردند دو کس را صیاد عرض کرد صبح چشم من کور شد
 لیکن ادبی است که از من متعلق است که اگر دو چشم او را کور کنند ضرری ندارد شیخ
 گفت کیت گفت صور ناجی که هر دو چشم خود را پوشیده دم بصورت زید شیخ قبول کرد
 و نمود صور ناجی را حاضر کردند و حکم کرد که هر چشم او را در قصاص چشم عمر و از عهد در او
 بیچاره صور ناجی بهانه نیافت تسلیم شد و چشم او را در عرض چشم عمر و کور کردند
 تا قصاص شد حاجی بمن آمد حکایت و خطی که از اهل سنت بود و
 کاشان در نهانی موعظه گفت جبرئیل هزار دفعه بحضرت رسول باشد
 جوانی که تبعه بود برخواست و خبری کشید و گفت بگویم به حضرت امیر خدای
 ناز شد و عظم مردنجه بود گفت دو هزار مرتبه بخیر حضرت رسول فرمود
 اما مدینه العلم و علی بابها الله شخصی که بقلعه رفت و بر گشت یک مدینه درین

از دستبرد بخور بکنند و یک دفعه در بر کشتن جوان خوشحال و ساکت شد
 حکایت دغلی در شای مو غلطه گفت که اعمال حسن
 حشبه جمیع کاینات در ترازو سنجیده مطابق آمد ببول حاضر بود گفت یا ترازو
 یعنی بوده و یا ترازو کشتن تقبیل کرده والا عقل باور نمیکند حکایت
 ملا نصرالدین شبی از خواب بیدار شد گفت ای زن ریخته چراغ روشن کن
 و عینک مرا بیا در که خواب دیده ام درست در نظر منیت بلکه بوط عینک
 و چراغ درست رسیده و پیدا نمایم و بخوابم حکایت ایضا
 روزی اسی بمیدان برد که بفرگشتند آب بدو بود هر کس که آپیش آمد بآدمین
 قاپید و هر کس که آپیش رسید مالکد زد مردم گفتند ملا آب تو نمیکند زد که
 بدانش نکرسته و بالش معلوم شود گفت مقصود من فروختن آبست بیک
 بدنهند که من ازین آب چه زحمتهای کشیده ام حکایت نیز
 کاوی داشت میفرودخت شتری گفت کاو تو پرست گفت بیت
 سال است که این کاو در دست من است کسی او را پیر و الحوزده کفچه و چرا
 در یک عت او را پیر کفتی حکایت یکی گفت ملا زن تو از تو
 نیت گفت من هم از و نمی رسم حکایت پرسیدند تن تو

چند است گفت سالی گفتندیش تو نمیشد باید متجاوز بوده باشد گفت
 وقت است که از سالی نگذشته ام حکایت روزی ملا نصرالدین
 از کوچه میگذشت ناگاه پیش از طرف دیواری بکودی گذشت از همان کوچه
 کفاهه کرد دید جای است که پر از کاو و خر است بمباد ای همان جاطی که بصر
 بوده فی الفور سکی و علامتی بر سر آن کوچه گذشت تا کم نشود رفت بخانه و برنش
 گفت ای زن مرده بده که خزانة کاو و خری یافته ام شاید زحمتهای تو بماند
 باشد حکایت روزی ریش پرسید ملا ان چه صد بود که از آن
 خانه درآمد گفت صدای جبه من بود که از بام بر زمین افتاد گفت جبه در
 افتادن چنان طراقی میکند گفت من هم در توی جبه بودم حکایت
 روزی ریش پرسید چرا دیر آمدی گفت همه لباسهایم بچاه افتاده بود
 گفت مگر عریان شده بودی گفت نه خودم هم در توی لباسها بودم
 حکایت ملا قوه حافظه داشت از اول ماه تا آخر هر روز یک
 سنگ ریزه بتوی تو بزره میانداخت هر کس که از چندم ماه میرسید
 سنگ مارا شمرده جواب میداد روزی مرد ظریفی در خیابان میگذشت
 سنگ ریزه بتوی تو بزره ریخت چون ملا آمد از چندم ماه پرسید

ملا سگ تو بره را شمر و تعجب و تفکر شد و گفت نمیدانم در سیر این راه چه
 است که سگها از سی عدد گذشته خودش در بیت چهار یا در بیت پنج
 توقف کرده حکایت مولانا سید نعمت الله جزایری در زیر برقی
 نوشته که شخصی را از زن داد دیدند که در ادکار خود چند دفعه لا سبحان الله
 ذکر میکند حقه لاء ناهیه سبحان الله را پسیدند گفت بستی تری و دفعه
 سبحان الله گفته باشم سحر را شمر دم دیدم اضافه شده انت که
 برکت میکنم حکایت نقل کرده اند که حضرت رسول صلی الله علیه
 و آله میگردند از جمله پای مبارک خود را که پاچی چش بود دراز کردند
 و با صاحب فرمودند که این پای من چه چیز شباهت دارد یکی عرض کرد
 بوق عرش میماند فرمودند نه یکی گفت به درخت تو فرمودند نه یکی
 گفت قربانت شوم شما خودتان فرمایش کرده باشید حضرت پای
 رست خود را دراز کردند و فرمودند که باین پای من شباهت دارد صاحب
 خندید حکایت مشهور است که حضرت یکی از اصحاب فرمودند
 که فلان محل را که کرده در بهشت ترا آنچه شتری خواهند داد گفت چهره
 نمیدهند حضرت فرمود که شتر ما همه چه شترند حکایت دهم چنین مشهور است

که سیره را عرض کرد قربانت شوم دعا کنید که من به بهشت بروم فرمودند
 سیره زنمان به بهشت نیروند سیره زن مضطرب حضرت فرمود سیره زن را
 جوان کرده به بهشت میرند حکایت حضرت در موعظه فرمودند که
 در همین وضع حمل زمان ملکی آمده موضع معلوم را القدر فراخ میکند که بچها
 بعد از آن ملکی آمده بحالت اولش میاندزد یکی از اصحاب عرض کرد
 فدایت شوم آن دوی بخانه مادر نیامده حضرت تبسمی کرد و فرمود عالم
 که بیاید بعد از آن زن آن مرد همیشه باکره شد حکایت تخریب شد
 در مجلسی که جمیع کثیر حاضر بودند و سخن را انداخته شده بود و از جمله مطبوعات
 در کاشه آورده بودند و محمد رضا پرسید که از پاچه کدام یکی مطبوع
 پیشد یکی گفت پاچه کو سفیدی گفت پاچه بزیار غله محمد گفت پاچه
 مردم خندیدند حکایت هجی را عرض کردند که در پاچه
 سراپاچی که کنده ایم خاکش را یکی بیزیم گفت چاه دیگر بکنند خاکش
 بهمان چاه بیزند گفتند خاک آن چاه را یکی بیزیم گفت چاه دیگر بکنند
 خاکش را بهمان چاه بیزند گفتند خاک آن چاه را یکی بیزیم گفتند
 و تبسمی کرد گفت تسلسل لازم اند حکایت بنی نیر را
 بنی

شبی در دامه بعضی خلعت خانه اش بده بود سحر کاهان در روزی
 از دست شکوه و بغیر داشت و میگفت ای ملعون ترا چه حق آن بوده که
 بدون اذن من داخل خانه من بوده باشی در صورتیکه ترا در خانه من محرم
 هست و خیال دختری دارم حکایت حاجی و میرزای
 که هر دو از اشراف و اجداد تیرز بودند روزی در
 شاهزاده میرزای وارد شده خواست که از حاجی
 بالاتر نشیند جایش داده و گفت بچه چه میوایی که از حق بالاتر نشینی
 اگر دولت ملاحظه شود هم در تو هست و هم در من اگر سیادت ملاحظه
 شود هم در تو هست و هم در من اگر منصب ملاحظه شود که پادشاه داده هم
 در تو هست و هم در من اگر کمال ملاحظه شود نه در تو هست و نه در من مردم
 خندیدند میرزای خجسته حکایت ملای عظیم شاه را
 نوکری بود خوش اواز که گاه گاه او را خوانند که کردی روزی
 در خانه یکی از دوستان محرمش نوکر هسته هسته مشغول زمره و غزل خوانی
 بود و بعد از آنکه از آن از صاحب خانه اذن حاصل کرده بود غفلت
 دارد مجلس ملای بهین که مجتهد را دید نوکر گفت قطع کن ملعون که نیست

محمد گفت چه کیفیت است ملا گفت این مفتی آدمش هزاره حاکم است نزد من
 خستاده بود که بخواند به بنیم خوانند که شرعی دارد و یا اینکه غنا است
 من که غنا دارم نوکر را گفت یکفرزدیک هم بخوان تا به بنیم آقا چه میگویند
 نوکر یکفرزدیک خواند هر دو حکم کردند که غنا است حکایت جمعی
 از علایان زبد پیشه را مجلسی بود خوش اواز را گفتند بچه تفریح یکچند غزل
 بخوان مشروط بر اینکه زنگوله نزن که غنای می شود تا اینکه مرتب فعل حرام نمود
 باشیم مفتی مثل اذان اهل سنن صدای بسته و در نمی کشید گفتند این
 نغمه و چه هست که خواندی گفت بدون حرکت صوت غیر از این خواندن
 ممکن نمی شود حکایت در عهد عباس یکفرزدکی آمد و بعضی شنید
 که در حالت صحت چند می شد دارم باید کسی باشد که با او شوخ و شوخ
 بگوید ملای را آوردند که در دستهای من در آورده زیر چاق بود فری
 اشته کرد ملا میخ اولای خود را بر زمین گفت فری پیازی انداخت ملا
 دو تا کرد و انداخت فری برخواست و رفت مردم و به متعجب شدند بعد از
 رفتن فری که پسرید خواند اولای بگو اسم تو چه چیز است گفت ملا
 رطل بوق این پشم و پانزده گفت این اسم را پدر و مادرش گذاشت

خودم بنماست وضع کرده ام چون اسم اصلی من ملا منصور ابن موسی
 عربی من رطل فارسی صور بوق این رطل بوق پیشه اسم پدرم که موسی
 مورثم گفته ام سی رالف کرده پانزده گفته ام بجه احترام پدرم که نصف
 گفته بوده باشم هست که اسم من رطل بوق این ششم و پانزده شده شاه
 گفت ازین بر تو ثانیاً بگو که با فرنگی با ایما و اشاره چه سوال و جواب کردی
 گفت فرنگی از من پرسید که قطب زمین کجاست من اولاً خود را
 بر زمین زدم که همین جا گفت از کجا معلوم کنم گفتم شش جهت را زرع کن معلوم
 تو شود فرنگی پیازی انداخت که در صورت غلی می باشد من دو عدد
 کردگان انداختم که خایه های من حکایت دو نفر ملا با هم بحث
 کردند یکی کوز دادان یکی اسم دبی را گفت انقدر کوز داد که ان
 یکی اسم دبی نیافت عاشره گفت چه اسم ده نمیکوئی گفت نام
 نمیدانم گفت بگو این ده ان ده انقدر اسم گفت که به شک آمد اند
 گفت نوبه از من است یک کوز را نیق طع داد گفت چه اسم دبی
 نمیکوئی گفت تو قطع کن و فاصله بده تا من اسم دبی را بگویم گفت
 بار اسم دبی را بگو گفت بیشتر و گفت بیشتر و اسم می است گفت

کوز تو حال است نه ده حکایت شخصی نقل کرد در عقبت شتاری پا
 نفر نماز جماعت میکردیم در تنهای سجده از پیش نماز بادی آمد که بعضی شنیدند
 من بعد از اتمام نماز قبل از همه با پیش نماز مصافحه کردم و گفتم تقبل الله اعمالکم
 پیش نماز قسمی کرد و من در عقبت شتار بودم دیدم که مردم همه دارند پیش نماز
 مست کردم که جناب اقا در تنهای نماز از من بادی در آمد در ایاده نماز
 از اینجا که با و آمده نماز را تمام کنم یا از اول گفت از اول مردم فهمیدند
 که با و از من آمده است گفت شدند چون بخانه رسیدم نوکر پیش نماز برآید و
 کذب آورد و بمن داد و ال هم گرفته بود از دولت کوز اقا فی الجمله اقا
 حاصل حکایت خوش نویسی بود که قرآن را در فضل تصرف میکرد
 شخصی پول زیاد داد که مدخله نماید چون قرآن نوشت و تمام کرد حساب
 قرآن آمد و گفت چرا باز در چند جا تصرف کرده و مدخله نموده گفت من شده
 راست نوشته ام و الا یا جمیع نسخه ها را تحریف کرده اند و یا از همان غلط
 از جمله من نوشته ام و خیر عیسی ضعیف بدیهی است که عیسی را خرد بود و نبوی
 و البته عیسی در گاه و بوقی غت کرده بود و ضعیف شده بود و مردم حضرت
 اینجا را با بصره فرجه نوشتن خلاف است اینجا که نوشته ام معلوم است

که گویاست اللّٰه ابغ من التصریح دیکه اینکه ششده ام و جالبین دایما است
 و ان خلافت و انما بترک یعنی انکار کن دیگر شغفدار شد و ششده ام
 البته درست از خطو بهتر است دیگر دقت و دبه ازری نه شده به ازری
 صحیح است چون دزد کی دزد قور و ساق را گویند لیکن معاویه هم خبیث بود
 حکایت حضرت موسی علیه السلام بگوید طویر رفت غریبی عرض شد
 که فدایت شوم اگر خدمت بشاه عرض این جوان بپایان رانجست عیدت
 بپایند که اگر ناکه دیدن جلد مانده از ادب و از ازل حیوانات محبوب بود
 چه می شود بعالم بشریت قدم گذاشته از افراد الناس محبوب شد به ششم
 موسی قبول کرد در محبت عرض را گفت در خصوص تو خطاب از جانب رب
 العالمین رسید که چه مضایقه او را در خبر و نبی فوج آن تیرانم بکنم بشری است
 باید در محکمه های عمده و کیل مرافعه بوده باشد عرض کرد قربانت شوم
 من از جلد خود در میانم و نه چنان لغت و پیدایی را قبول میکنم حکایت
 به زیر کج پنجه کو چلی خوشم آمد که معلّم گفت هاشم اقا بیاد درست را بخوان
 و از ادشو گفت اخوند امن التمه و الناس در رسم همین است که ابر در دست
 احتیاج با دردن و گذشتن بدارد حکایت ملا همان شد حضرت

ابو علی السلام را در چهل جانقل کرد و گفت چون روشد حضرت رسول و رسول
 یا علی بنحو طر من راستی را بگو مشب در کی بودی حکایت ملا
 نقل کرد که از صحابه سواره عبور میکردم یکی را در سر راه دیدم قمی را اندام
 که شاعرش کنم قمی کردن لکب پیچید بهما نظور پرواز کرد و رفت ل
 اینده باز از همان جا عبور میکردم لکب بچهای چند برادیدم که در کردن
 هر کی بقدر انگشت کو یک قمی های پیچیده هست معلوم شد که بچهای
 همان لکب بوده اند یکی از اهل محاسن کشت بنایا در همسایگی صباغی
 پیری متولد شده تعجب دارم که چرا دستهای او مثل دست پدرش
 گبود و رنگ آلود نشده گفت البته در خدمت انسان و حیوان فرق کلی پیدا
 حکایت بکلوی زاهدی زو را شربای خستند نشسته و خواب نصف
 شب بپوش آمد و بپوشید و گفت طویر نه بچه خوشگوار بی آب و پیر
 میخورد حکایت عالمی که حکمی و بی خیر و مجهول القدر و گذشته سال بود
 گفت اگر بار دیگر بدنیایا آمده باشم تحصیل نمیکم مگر اصول جمع میکنم
 مگر پول حکایت نقیصی در کشتی با نصرانی هم عیسی بودند نصرانی
 شراب خور دی یک پیاده به نقیصه داد نقیصه به تامل گرفت و خورد نصرانی

گفت ای که خور دی رشب بود گفت اگر کجاستی که ترسبت گفت غلام من آن شخص
 یهودی خرید ه گفت عجب مرد احمقی مادر باره فحول محدثین تردید و تا قیام
 برویت دوسته نفر بود و نصرت چه اعتماد تو ان کردن خوردم از او که تخته
 ضعفند و رویت حکایت و اعطی همیشه در بنر توصیف هست
 میگردد یکی کشت جنبا چرا از جنم و از او ضاع او هیچ نمیکوه گفت ای را
 حوزمان رفته و خواهیم دار ایتج تبوصیف ندارد حکایت و اعطی
 گفت که در بهشت انار مانع هست که دانه نایش از یا قوت یکی گفت که
 من نمخورم که دندانهای مرا می شکند حکایت شخص عوام و بی سواد
 سبع هر خواند ملایحی که یا یحیی فذ الکتاب بود میخواهد یا یحیی فذ الکتاب
 حکایت علمی که پیش احمد بود سبع هر خود را احمد ک یار کرده بود
 بعد از مرگش پیش که محمد بود سبع هر خود را محمد ک یار کرده بود حکایت
 شخصی با قاسم محمد نام مجتهدی عرض کرد که جناب اقا نه فقره ضعف مصطفی را
 در تومی پنجم کی اسم تو محمد و اسم حضرت رسولم محمد است دویم حضرت شعی
 شاهم شعی هتید سیم ان حضرت را سایه نبود شعرا هم چنین سیه نیست
 حکایت قلی قسطنطنیه ملا افند شعی گفت جناب آخوند کلک خود را

بردار

۲۸۳ بردار ملا گفت این رسم است نه کلک گفت هر خیر است خانه مرا با او دور
 کردی حکایت ملا با پیش در خانه همان بود در شامی طعام
 پیش انجو است و خورد چون بخانه آمدند ملا پیش خود را ندست نمود که تو
 چرا در شامی طعام اب خوردی که بسیار خوردی پر گفت نه بابا جان
 اب خوردن معده را فراخ داشتهارا پر زد و میکند کشت پس
 بمن تعلیم کردی که من هم مثل تو بود بسیار خوردی حکایت
 زنی در حین مقاربت از شوهر خود پرسید که هیچ میدانی میان چه طور جماع
 میکنند شوهر گفت نمیدانم بعد از لحه با خود اندیشید که چون جماعت زن
 میکنند و ناقصه العقل میشوند با دایم میل کند که جماعش برسم علیحد است
 اینکه کفتم من جماع ملا نمیدانم دور از حرکات عاقلانه بود گفت ای زن
 الطور جماع ملا که من میدانم یکس نمیدانند گفت چه میشد که با من جماع
 ملا کرده باشی شوهر گفت جماع ملا مخصوص شب جمعه است پس شب
 موقوف باشد ان شاء الله شب جمعه آینده با تو جماع ملا خواهم کرد زن
 سکت و صامت شده عشرت نقد را به نسبه داده غنظر شمع شد
 چون شب جمعه رسید زن جمال خود را از آستنه و خانه را پر آستنه غنظر نشسته

کند

۲۸۴ که شوهر آمد بعد صرف طعام و قیام شوهر گفت ای زن برخیز تجدید وضو کرده
 دو رکعت نماز حاجت آوریم زن تبعیت کرده دو رکعت نماز بجا آورد
 بعد از آن شوهر گفت ای زن برخیز تقویم را بیا تا ملا خطه نیک و بدی
 سبب شود زن تقویم را آورد شوهر نظر کرد گفت مذهب است خوب
 بنظر در دنیا بد زیرا که مشتری راجع و زهره در برج حمل با مریخ قرار کرده
 اشتبای بسیار است باید مذهب را موقوف کرده باشم تا شب جمعه
 آیند همانند زن اگر گفته خود نام و پشیمان شده لابد هیچ گفت چون شنبه
 آیند رسید زن بقراب قیام خود را زینت داده و غنچه نشت که شوهر
 آمد بعد از آن شوهر زن را گفت برخیز نماز حاجت را بکنیم چون نماز را
 تقویم را نگاه کرد و گفت هر چند یک مذهب است بعد بنظر در دنیا بد لیکن از
 سحت خالی است جماع کردن عیبی ندارد لیکن کلام الله را استخاره باید کرد
 گفت ای زن ما عقدا داعی بموجب حکم همین آیه که آمد و لا تقربوا الزنا که این
 معنی است اشتبای جماع کردن بمنزله زنا می باشد چنانچه در کتاب اربعین
 شیخ و جب بکه واجب است نهاده الله جماع کردن با باند شبیه آیند
 زن در دل خود هزار نفرین بملایان کرده مشغول شمردن روزهای هفته شد

جمعه

جمعه رسید شوهر فرستاد داخل خانه شده بقرابهای که شنبه بعد
 و گذاردن دو رکعت نماز تقویم را نگاه کرد گفت ای زن مرده باد ترا که
 زهره در برج ثور با مشتری راجع و زهره در برج جوزا است بعد از آن شوهر
 قرار کرد گفت برادرش که خداوند عالم را چه عجب آیه منسی در آید که ان اقل
 لکم لیلۃ الصیم رفت شوهر برخاست و شلوار را کند در میان دو زانو
 زن نشست و گفت ای زن بگو اللهم زن گفت اللهم شوهر گفت بگو برضای
 زن گفت برضای من شوهر گفت ملعونه غلط شد بگو برضای من زن گفت
 برضای من شوهر گفت ملعونه ضاد بگو برضای من زن زد و از بوی خود
 حواس او از خانه پریشان شد و در را از عقب بست و گفت اگر مرا یکی دیگر با تو جماع
 ملائیکم قسم بجان تو بجماع یک طاقت و تحمل دارم بجماع ملائیکم طاقت ندارم
 شوهر دید که زن عن قرب از جماع ملائیکم تنفر شد با بغیر و الحی حش او در مشغول
 مشغول جماع رسی شدند حکایت ملائیکم خوی فی بیوت اذن الله
 ان ترفع را فی بیوت یعنی مرفوع میخواند و می نوشت و میگفت خداوند عالم
 خودش اذن داده اینکه نازل شده فی بیوت باید مرفوع خوانده شود
 حکایت و اعطی گفت یک در خانه نگاه ندرید که ملک نماید

ملی

یکی گفت اگر ملک در نمی آید دزد هم در نمی آید حکایت شخصی نوکر
خود را فرستاد که از شخص فاضل قدری گاه بگذرد فاضل گفت بخدای لم
یزل ولا يزال که در مجلس با تقدیر بمن نمائده که عصای فرمایا قریطوح بپوش
کشند نوکر گفت جناب اقا فقیه من که چه فرمایش کردید گفت اعاده
عبارات هم اولاً الالباب نیست نوکر مرتبست کرد گفت که من هر چه گفتم
قرآن خواند حکایت ملا روضه خوانی که بچه باز بود نقل کرده
که بچه خوشگلی داشت در آن مجلس خوابیده بود نصف شب برخاستم و
برخت خواب بچه بر شردم بهمین دست به بند شلوارش رسانیدم بچه
شد و فریاد کرد و خان پدر شد و واقعه را فقیه فخری بدست گرفت و گفت
پرک سکت بشو لایسینه این خفته کان دست میکندم دل هر کس طینه
این خنجر البته او را پاره پاره خواهیم کرد من دیدم که دل من مثل مرغ بدم
افتاده و پیشانیست غیر از این چه راه ندانم که شلوار خودم را از پا بکنم و از
آب دهن حوله کون خودم را اتر کردم سرم را پایین و گونم را بر بالین گذاشته
خوابیدم خان یکان یکان خفته کان را امتحان کرد چون نوبت بمن رسید
بگویم زده دستش تر شد گفت ایوای این چه رسم کا شده اند حکایت

که خدای با ملا دهبی عدوت داشت وقتی که خدمت بملک کردند با تقی شنیده
گفت من نمیدانم شاید بحرف من کوشش نموده صبر عرض نماید حکایت
طیبه بلیدی میخواند قال الکلب جلد الشیخ لا یصلحه البناغه حکایت
پیشانی بجهت صورت نماز را قطع کرد یکنفر از ما موین را در جوی خود گذاشت
آن شخص همچو بکت و صامت ماند ما موین چون دیدند که از وجودش کاری
حاصل نشد همه قصد افراد کرده نماز را تمام کردند و همان شخص را انداخت
نمودند که چرا بر سر پا مانده نماز نکردی گفت من بجان کردم که شاید فانی
پیشمازه های خود را بمن سپرد که بگذرم کسی جوی او را غصب کرده باشد
حکایت دغلی گفت زنی را اگر فرج صلبه بریده بکوچه انداختند و مردی
او را یافته و طوق در گردن کند در این صورت آیا همان مرد را غسل واجب میشود
خاصه در ایام رمضان آیا کفاره لازم میشود یا نه مسند غامض است غیر از دا
کسی جواب نمیداند پیر مردی گفت بمقتضای سال است غم کرده و در کوچه مانده
کرده ام هرگز فرج مقطوع به گیر من نیامده تا این شده بمن لازم بوده باشد
حکایت دغلی جوان از طهارت دغلی کرد پیری گفت احقران را طهر کنید
نصبت بمقتضای سال که به مسجد شمع ایم که از جوانان پخته ترش خود را بهم گرفته ایم

باب چهارم در حکایت عرفا و شعرا و ظرافت

حکایت شمس تبریزی در میدان صاحب الامر تبریز طاعنی را دید
که در تابه کجنگ بریان کرده میخورد گفت یکی چند گفت یکبارگی گفت
یکی صد دینار گفت بردای یکی گفت اگر ندی افون میخوانم که کجنگهاست
چیز دگفت مضایقه کن افون خواند کجنگها پریدند طباخ صد کرد جهالت
بیانید امام است شمس دید مردم کافری شوند و دیگر زبنا مردم از
عقبش هجوم آوردند شمس خود را بدخت ناز و رسانید و کوزی داد
مردم متفرق شدند که این درویش ادبیت می کشید است طباخ خود را
بپای شمس انداخت و گفت فدایت شوم خواه کوزه خواه تقو کون ای
بلکه امام امامی حکایت مرشدی که حرکتشید بسیار میزد جمع
بود روزی در میان مجلس محمد اکوزی داد لفظی از اهل ارادت
متفرق شدند که عجب مرد دیوانه و بی ادب است لفظ دیگر گفت
امروز باید اولاغ ماده بمن بیاورید تا رفع عذبت کنم آن لفظ دیگر
مثل فرقه اول لعنت کنان متفرق شدند مانند مکر یکفر رفت اولاغ

مصری آورد گفت مولانا بفرید مرشد گفت باید در رفتنهای مرشد
تا به دولت اولاغ را بکنم مرید خواند چون شد مرشد بیست و یک
مکاشفتد و هر چه در زیر زمین از عجایب و غریب و از فرقه های سخن
دید بعد از آن مرشد گفت سینه ات را پسر کن چنان کرد هر چه در افلاک از عالم
ملکوت تا عرش بهر را دید مرید عرض کرد فدایت شوم باین مرشد گفت و که است
که دارید در میان اصحابان چه حالت بود گفت هر که بادش آورد بادش بود
کاتب الحروف گوید دو فقره حکایت را که نوشتم حق دندرم لیکن آنچه بحیث خود
دیدم ام جای تعجبیت در خارج طهران با چند نفر از رفقا گشت میگردیم یکفر
که از مشهورین بود هم صحبت شد از دور چند نفر سواره نمایان شد از مرشد
پرسیدیم که این سوارها چه کنند که می آیند مرشد گفت من از این سوار
بشما خواهم گفت لیکن خواهش دارم که مرشد است نداده باشید ما قبول کردیم
گفت در جلوی این سواره ما عالی است از اهل ادب و بیجان بزم زیارت مرشد
می آیند و در درختها می عمل متری دارد و سایر سوارها از نوکر و عواید است
پیشتر یکی گفت مولانا چه می باشد که اسم او را هم با لقا فرموده باشد
گفت اسم او را واضح نمیگویم لیکن اسم او از جمله ای دو از ده امام است

ما انقدر صبر کردیم که سواره ها رسیدند دیدیم یک نفر در یکی و چند نفر از منی از
 ارمنه که جستان رسد هم اسم یکی قو قاس یکی اراکیل دیگران ^{نقصیدم}
 و یک نفر سفید در سرغش بندی به قول رسول رو سینه سوقات میردند یکی
 گفت مولانا از فرمایش شما آثاری ظاهر نشد گفت یا هو کلام کھنکات و بیل
 دارد حکایت در منظر الطیر مرقوم است که رند لا ابالی در صفحان
 جمعی را دید که از کرسکی میبزد گفت ای دارنده عرشین
 چون نداری رزق کتر از این هم در خران غلامهای عید را
 دید که همه زین کرد با سبهای کمری بگو گفت ای دارنده عرش مجید
 بنده پروردن بیا موزا بخمد حکایت سر بازی نقل کرد که در
 رنجان جماعت با بهیارا که میکشند از پس دیوار شنیدم که یکی
 خداوند اینچنین که تو مردم را بکشتن میدهی زود صاحب بنده میشوی
 حکایت سه نفر عارف غیبت خدا را میکردند یکی گفت کجایست
 روغن کره را که شسته بزیتون قسم خورده و آیتن و آیتون دیدی
 گفت فی الجمله خشتی دارد تو قنوی یکد و تو را را بر حضرت ابراهیم زده
 که دینشاه بدج عظیم سینی گفت شاید نظر ما بریم باشد که حضرت ذکر را

بافت اردو نیمه کردند بفرمایش رسید که ریش بلند داشت جبرئیل را کرد
 که یوسف را در میان چاه میکرد و آلا ترا از قریب میاندزم حکایت
 حواجه حافظ را در حضور شاه شجاع مقصود و جیب القفل کردند که گفته
 که مسلمانان بهین است که حافظ دارد اه اگر آپس امروز بود فردا
 حواجه را حاضر کردند که تو در بهین شعر روز خراشک آورده و کافر شده
 بهین شعر از فی الفو خوانده و از کلام خلاص شد این حدیث چه خوش آمد که حکایت
 برد میگردد بادت و نه رتای چون سخن کفر آیت از نقل قول کردند
 معصیتی ندارد حکایت عارفی تاسخی بود گفت سک در خم اول
 فرشتگی بود چون دشمن به قلم شباهت دارد و خج که اصطلاح ترک است
 میفهمد یکی گفت چه فایده فارسی حرف میزند که در بانک کردن نفع است
 نه نمیکوید حکایت میرزای طبرانی در مجلسی از راه شوی گفت انفا
 در تیر زبچای خوشگل و قشنگی است چه فایده بد معامله میشد بگویند
 یکی گفت سرکار میرزا بچه های این ولایت را به بچه های طهران بکش مکن که پول
 اگر بشد مفت میدهند بلکه سبیل البیع پیشند حکایت در طهران
 در قنوه خانه که مخصوص ترک بود با همشهر پناشته بودیم چون من تارده

شده بودم بچه خورده با مردم شوخی میکرد و خواست که مرخص کند گفت من
 یک سقان چای بمن بده تا زبانش بد هم گفتم نه یکسره چلو تو بیکرم یک کون الت
 نمایند مردم خندیدند بچه خورده حکایت ابراهیم نام شاعری که مظلوم
 تخلص داشت گفت شعرای طهران مرخص کردند چون دارد مجادلیش بشد
 یکی از من پرسید ابراهیم تو پست گفتم ابراهیم گفت چه تخلص داری گفتم مظلوم
 ابراهیم مظلوم منب نیست اگر چنین بودی عیبی نداشت تو از قرآن تخلصی استخراج
 گفتم شما استخراج فرمایند گفت باید از همین آیه استخراج شود که یا نار کونی برآ
 و سلاما علی ابراهیم در حقیقه همین آیه علی تخلص نمی شود که علی بن عبد الله
 تخلص را سبکی ندارد یا نار بشرح لیکن کونی بر وزن روحی تخلصی است در حق
 شما از همان نازل شده حکایت شخصی گفت در رود کرج من یک
 دیده ام ظریفی گفت شاید بش خیلی صاف بوده یعنی مثل خود را دیده
 حکایت منفر شاعری بود که اول از شعرهای رسمی میگفت چری نمیدان
 بنا به منفر که گفت که مقبول و مقبول شد از جمله شعرهایش مرده اید که سها قتل
 الم رکیف فعل ربک با صاحب الفیل آمد و ایضا گفته منفر دارد تو بگویم من آه
 لا اله الا هو الی القیوم لا تأخذه سنین ولا نوم له فی السموات و فی الارض

یکی

یکی گفت اگر مساوات و الارض در راهی بودی بودی بودی بودی بودی بودی بودی بودی بودی
 جمع مساوات و الارض در خواطم بود تا اینجا میرفتم و نریکی در حقیقت گفت
 آسمان از ستاره منقوش منفر مصرع ثانی را گو گفت القاریه ما القاریه
 یوم یكون الناس كالنفس المتوتة و تكون الجبال كاللعین المنقوشه گفت چه
 منقوش گفتی گفت رسیدم که مصرع ثانی از اول زیاد بوده باشد حکایت
 عبید زاکانی را چهار پسر بود و خودش پسر شده بود و میبیک از پسرانش عشق
 بش نداشتند و میگردند روزی بدید می کرده یکان یکان در خیفه پسرانش را
 گفت که من خواطر را از دیگر برادرانت دوست میدارم و وقتی دارم که
 برادرانت را اعلام کنی در زیر همین مسجد که نشسته ام خمره هست که حواریم
 و راست بعد مردن من بدون اطلاع برادرانت در اردو چیزی در راه
 فدای من مصرف کن باقی با لیکه مخصوص تو باشد هر چهار پسرش را جدا گانه
 وصیت را کرد پسرانش هر چهار نفر هر چه تحصیل میکردند در خیفه بختش می
 آوردند و او با فراوانی خرج میکرد تا اینکه عمر عبید با خراشید و وفات
 کرد پسرانش فرقی میبستند که خمره را در آورند تا اینکه یک پسرش فرقی شد
 متول کردن خاک عمر شد که آن را نفر برادر در گیر بود و رسید بعد از

فصل

قیل و قال کاشف بعن آمد که هر چهار نفر را همین ویتشد و قرار شد که غمره را در آورند
 ما نزل الله فتمت غایت غمره را در آورند دیدند خانه است و چیزی در پیش
 نیت مکر کاغذی که مرقوم شده . غدی داند و من دانم و تو هم دانی
 که کیفلوس نذر عبید زاکانی حکایت حمدی یک شاعر نقل
 میکنند که مجلس فحقی خان ملک الشعر در لباس شفق وارد شده و در پیش
 نشست ملک الشعر آمد و او را دید گفت برخیز ای مرد اعظم اینجا خزان نشسته
 گفت چه بحث شده که من بر نیزم تو نشینی گفت چون من شاعرم گفت من هم
 ماعوم گفت ماعوم چه خیر است گفت پس شاعرم چه خیر است گفت شاعرم نظم
 میکند گفت ماعوم معر نظم میکند گفت ماعوم چه خیر است گفت پس شاعرم چه خیر است
 گفت شعر من این که ای زرقارت خجل در کوهران کشته یک یک گفت
 ای زرقارت مجل در کوهران کشته یک یک گفت مجل چه خیر است گفت
 پس مجل چه خیر است گفت مجل یعنی چاکر ده خجالت ی کشد گفت مجل چیا
 کرده و نه خجالت ی کشد ملک الشعر اخذید و فیه که اهل عال و صاحب
 کمال است این دو شعر را با نسبت داده اند گفت کریمی بسنگ مرار
 مرده در کور محکم کردد کوه الوند شهر همدان دیدم در شوال مهال کرده که کون من

حکایت یکی شاعر نظم میکرد که مطلعش این بود چرا بسترش تاج پادشاهی
 بمن گفت یک فردی تو هم بگو که تو چنین کفل هستی ز زمین بشین
 که ترست کشنی پشت کا دماهی را حکایت شخصی گفت که
 بمن شاعری بخوان گفت از شعرای متقدمین و یا متاخرین گفت از متاخرین
 گفت از خیالات خودم بخوانم یا از سایرین گفت از خیالات خودت بخوان
 گفت بخوانم یا فارسی یا ترکی یا کردی گفت فارسی گفت قصیده بخوانم یا غزل
 یا دوبیت یا رباعی یا ارباعی گفت دو بیت بخوان گفت ی زلفانه
 یا عشقانه گفت عشقانه گفت ز رقیبه بخوانم یا بزمیه گفت بزمیه بخوان گفت
 از حقیقی بخوانم یا از مجازی یا بل به تنگ آمده گفت بخوانم هیچ غرض نیست
 حکایت ایر سیمبی که از اعظم رگستان و شعر غرا بود که از او سیمبی
 منسوب است روزی در مجلسی همین شعر را میخواند شب غم دیو باد انجم
 برد کرد و ن را فرو برد و از دای سیل شکم ربع مسکون را یکی از خفا گفت
 امیرا شعر بخوان یا ادم میراث حکایت عبید زاکانی با سلمان
 پا و بی هم معاشر بود سلمان عبید را بچو کرده بود که با همین شعر گفته بود
 جنتی و بی کو عبید زاکانی معر است به بید و تنی و بیدنی اگر خیریت

ز قزوین در دستار داده است / دلیک میشود اندر حدیث قزوین
 گویا آن وقت ادم نادان را قزوینی میگفتند عید شنید و رفت مجلس
 سلمان مشغول صحبت سلمان چون او را ندیده بود دید که شخص روستا
 نسبت است اما در شعر فنی البعد معرفی پرسید چه اسم داری و از کجاست
 گفت از مردم قزوینم گفت از شعر سلمان در آنجا شنیده گفت یک رباعی
 مشهور است من خرابایم و بادیه پست در خرابات معانی عاشق مست
 میکشندم چو سبزه دوش بدوش / میرندم چو قدح دست بدست
 لیکن به اعتقاد من که همین شعر از اش گفته باشد که بخودش چندان مستی
 ندارد حکایت این دوبیت را جای در حق ساعی گفته
 شاعری گفتا که در زبان معانی رده اند / هر کجا در شعر من بگفتی خوش بیده اند
 دیدم اثر شعرش را که بگفتی داشت / راست میگفت بگفتی معنی را از د
 در دیده اند حکایت شاعری بنای تخلص در بوجوهای که گفته
 میرفت بدلقه اوضاع مغرور کردی / اینک ره جاز کردی
 بردی سخنان کهنه و نو / از گفته انوری و حسرو
 دیوان ظهیر قاریا به / در مکه بدزد اگر بیاید

حکایت غواصی نام شاعری بود که هر روز هر قدر می توانست
 بنویسد شعر میگفت و همین شعر را در تعداد کتابهای شعر خود گفته
 در شعر آنچه حالا در حساب است هزار و نهصد و پنجاه کتاب است
 اثر اشعارش در بطریق همین است که در ساقی نامه گفته

پایه ان کشتی می بدست	که از ضرر ناخوشی شکست
مر کشتی عمر در بحر غم	شده غرق در بادیا نستم
برایم چو از دور ز دریا می آید	نهم رو بگرداب دشت عدم
ز دنیا و فیما فراموش کنم	نهم بر لبم جام فاش کنم

روزی در مجلسی گفت که من اول قوه شاه می نداشتم شبی حضرت رسول را
 در خواب دیدم که اب و دهن خود را بر دهان من انداخته اند
 وقت براه شاعری پیدا می از حضار گفت غلام آب دهان
 بریش تو میان دخت اتفاقا بدین توفیق داده حکایت
 تذکره از شعرای اسلامبول را دیدم هیچ لطفی نداشت مگر در شعر
 که با هم مطایبه کرده اند یکی گفته بوده و یکی محرم محرم گفته
 کشتی من کو سینه بر آید / لدوقی بز از حدیر گیدی

کو رجب اولدی چونکه خوا تو نه دیدی بو ندان نه سنی یکدی

کشی گفته

محمون محری بر ایو الدی	سواد ی غرضه سین او طاق سی
غرضه سین ایتدی سکن مخصوص	وقف عام ایتدی شاقه سنی

حکایت بشاعری گفته چو اشعر قانے را در دیده گفت درین
 مبلغی از من قرض کرد و ندانید من بعد از مردنش از شعرای او تقصیر کردم
 حکایت بشاعری گفته چو اشعر بعدی را در دیده گفت بعدی
 سنی بود من شیعه مال سنی شیعه حلال است حکایت شاعری
 بجانم همان رفته بود که صاحبخانه در خانه نبود این فردی که را بدیوار بود
 ای قویان مهانی یا قورخانه دن بیزار اولان کل ایو و ند بر آوردن
 مکت خانه بیزار اکلوب شاعر ترک زبان گفت که بشی این شعر را
 نظم میکردم سز زلف کفاره بردل دیوانه تا پشور دوم ایدوب
 بزنجیر پاسته بر سلطان تا پشور دوم مانا که همان مناسبی راند
 این فرد را هم گفتم نه دارو لجنش لقیم ایو دن نه خوا تو ندان نه
 اوروم گیتیم ایوی خوا تو ندان مهانه تا پشور دوم حکایت

شاعری بنحیه حراشینی رسیدن آخیمه پرورش گفت شاعر سواره آمده
 یا پیاده شاعر گفت پیاده زن گفت تو که امدی پیاده کسین بخت
 کونم زیاده شاعر گفت من اتمم پیاده کیرم یکس تو خایدم بکون تو
 زیاده زن گفت بیا همان شوکه آبراستی معشای خان ملک

ترباکی بود بهین دوما در خلا گفته ای سده صبار خست مرد
 اخر تو بیا نخو همت خورد شاعر نیم گفته یکی ترباکی اندر خلا گفت
 کلاغی بازبان حال میگفت که ای هم صحبت که در چه حال
 کوی در شک و گاهی در خیال جواش ادا کای زانغ سخن کویت
 مرا این راه کون نشنیده دارد در آمد مرد را بخشنده دارد

حکایت یکلم شاعری بود دور باغی لریکی در مدح و عیالی در مدح است
 گفته که هر دور باغی را خوب گفته ایسی کرمکت برق بی مانداز
 همگام روش باد صبا مانداز پیچیده بموی دم اوزنک حنا
 برسد که ز پویش جدا مانداز در عرصه شطرنج اکوش می تازی
 در نیمه ره ز گاهلی می ماند از بام اکوش زیری اندازی
 حکایت شاعر چو آهین شعر گفته بود هلال نیت که بر طایفه خرج جا کرده

زبان آراستنی

ملک بشتن من تیغ بر هو کرده شاعری در جوابش گفت
 مناره نیست که پهلوی طاق کرده زمین بگادون تو کبر بر هو کرده
 حکایت بجاق اطعمه که از جمله شعارش این فرد بسیار معلوم است
 گوئی پیران دی که سردیکه گنهند ایابود که گوشه چشمی گنهند
 چون از درون خزانه اگشتی هر کس حکایتی بتصور گنهند
 ندیم پادشاه عصر خود بود در بخورش نیامد شاه رسید درین سه روز
 چه واقع شد که بخور من میامدی گفت یکروز نینبده ششم صبح میگردم
 گفت دور زد یکروزه باشد چون پیش بندی داشت گفت پیش
 خود را پاک میگردم حکایت برندق نام شاعری بود پادشاه
 قصیده باطیفه گفت پادشاه ترکی زبان بود فرمود پیش یوزالتون
 العاش بدیند در ترکیالتون طلال را میگویند که پانصد تومان باشد
 لیکن منشی دولیت تومان در بر آتش نوشت همین قطعه را
 شاه دشمن که از دوست نواز ان جایگر که جهاندار است
 لطف سلطان ابه نبی است
 پیش یوزالتون مرا تمود انام
 سیصد از جمله غایت کون
 در اتم دولیت وینار است

یا که غشی رغن غلط کار است
 یا که در عبارت تر که
 بیش یوزالتون در قیاس است
 شاه دو مقابله داد حکایت رشید و طوطی
 صغیر الحبه و ضعیف اندم و در قلعه هزاره سکنی داشت پادشاهی
 انسا مانسان قهر و احاصره کرد رشیدین فرد را به تیری نوشت
 او در دی لشکرش اندخت شاه شود از لشکر تو رستم کرد
 یکم هزاره سب نمواند بر دار قضا قلعه سحر و معجزه باشد حکم کرد
 رشید را داشت پاره کنند رشید با دریا بقدر دانت ویران فیه کرد پادشاه عرض
 کردند که رشید و طوطی اگر شت قمت بود به پادشاه خبره لایقتری می شود
 پادشاه مرحمت شعار و کریم پشه لاجله چهار شمشیر نماید پادشاه خندید و از
 سرخوش در گذشت حکایت در پیشی گفتند چه میگوید
 گفت دو رکعت نماز آدم را میکشد لیکن مانع ندوم حکایت
 عذیر گفت چه نماز نمیکند اری گفت مگر زبان فارسی بلذی در قیاس
 نماز یعنی نماز مکن اگر نماز می گفتند من هم میگردم حکایت
 دو نفر در پیش در خانه بخاری در پیشی بودند تیشه زمین قند بود

یکی گفت تیشه افتاده بر دار و بر تو بر افکن آن دیگری صد بیدارش پیوند کرده
 گفت من در آن فکر و خیال یا علی موسی از حد حکایت روی
 درویشی را دلمی بگرد گفت غلام مولا شد درویش گفت ای و الله
 حکایت درویشی تخته ناتوانی را میکرد تخته تاب مقاومت نداشت
 صرع و فرج میکرد درویش گفت از مرشد همتی بخواه حکایت
 شخصی گفت که درویشی میکردم در تمام عمل از من پرسید که پاک در آدم
 کفتم بی بسیار خوشحال پیشانی شکسته شده که کوی باقی کرده
 حکایت درویشی در مجلسی که جمع گیر خواهم بودند نصف شب
 بر تخت خواب پیری یورش برد و تا بیدار شدنش بند کرد پس داد فریاد کرد
 درویش پیش چو آب کرد و گفت ای بابا شب آشکی جا گیر من رفته بگویند این
 بنده خدا حکایت درویشی که در هر خانه همان شب بر تخت خواب
 میال صاحبخانه یورش میرد در قریه بیک نفر حاجی همان شب بر سر
 خودش بر تخت خواب میال حاجی یورش برد زن حاجی شوهرش بیدار کرد
 حاجی بدو فریاد کرد که کسی از دقعه مطلع بوده باشد درویش را بیرون کرد و در
 بست زورش پیر که چون تو چیزی نشد که بهشت بیغیر شود در صورت

پنهان کرد زش صحت است درویش تقریر علیحد رفت و شب و خانه کسی
 همان شد باز بقرار خودش بجای زن صاحبخانه رفت صاحب خانه بیدار شد
 درویش گرفت که خدا درویش بیدار نه مطلق شده صبحی درویش را چوب
 بسته کوکت کاری میکردند از قضا همان حاجی را همان سحر که گذشت در درویش
 دید و گفت بزنید این را درویش بنگ بگرام را یکی گفت خجسته حاجی تو باید مصحح
 باشی نه مفیدین درویش توجه کرده درویش در زیر فلک صدای خرگوش گفت
 آخر شب گذشته هم همان همین حاجی شده بودم مردم خندیدند و حاجی
 منفعل شد حکایت درویشی قدری برنج بشال کمرش بسته از در
 خانه عبور میکرد در دل خود گفت خداوند اجمع عقده ما را بکشد آن عقده
 من بیچاره را چون از رودخانه گذشت دید بشال کمرش کشته برنج بپاش
 رفته گفت خداوند هزار سال است خدا می کرده عقده برنج را با عقده دل
 نمی شناسی حکایت درویشی کبوه در پانز میگرد زدی گفت کبوه
 در پانز نمی شود درویش گفت نماز نمی شود کبوه که می شود حکایت
 انداخته ملا علی سعنی بیامرحوم که سر آمد حرفا بود کسی دوزخ جلال است
 خوست که کندم بجای برساند خواند جواهر را حرفا و بی عیبت بخودم

درویش را صاحب

امروز با لازم نیت لیکن بدون غده غمید هم حکایت درویشی در چاه
 نعل و را دیدتف بروی میاندخت خطا کرد بدین
 نهادخت و لیکر شد روی چهل کرد و گفت تو که پیروی این فلان
 ندیده نشسته برای تو همین است حکایت مرد کاهل و قبی بود
 که ایاری نیرفت روزی نش گفت که خدا من روزی است تو امروز
 برو خدا میرساند مرد کاهل رفت و شام کردش که چیزی بدتش نیاید
 از خجالتی بخانه نیامده در صحرای در درختی خوابید صبحی درویشی آمد و در کتاف چشمه
 چشمه که در زیر درخت بود نشست و محبت چندی از کلبه خسته در برابر خود گذاشت
 از آنجمله گیر آورد و خطاب کرد که ای شیطان بادم سجده مکن و میسر است بنی
 آدم را چه را می بینی جمله تقصیر از تو است تنش بر سر او زبانه خاک یک نش
 کرد بعد از آن محبت پیش خود کشید که ای چرا بختی که نیتش
 روزه و راهم گشت زید و می وید را شرح بعد از گشتن اینها محبت در آورد که با صلی
 ذوالفقارت و ضرورت پر زور چرا معایند بن زانکشی همه تقصیر در حق
 مجموع انبیاء و اولیاء را بهر یک تقصیری ثابت کرد و همه را گشت نماند که محبت
 که ان را هم پیش خود کشیده گفت ای خدا جمله تقصیر در حق تو

و فرد را چه را خن کردی تا بروی تو عاق شوند پس چرا خن کردی زید و می
 چرا خن کردی هزار تقصیر ثابت کردتشی خود را بلند کرد که بزند مرد کاهل
 درخت با صدای صبی گفت غرن که عالم خراب شد درویش نیست که صدای
 آسمان است زهره اش چاک شده جان داد مرد کاهل از درخت پائین آمد
 دید در جلندی درویش مبنی زد و میسم است همه را برداشت و بخانه آمد و در
 و درویش نش زمین گذاشت زن گفت ای مرد تو غم که خدا من روزی است
 تو برو خدا میرساند گفت بحث رسانیده است از اجل نا کاهل نش خلاص گردم
 حکایت شخصی بزاری رسید که پرور از بود پرسید گفت قبر علمه
 رسول است گفت معلوم که با عیش دفن کرده اند حکایت خر سواری
 میرفت یکی پرسید یکی میروی گفت بنما رجمه گفت امروز چهارشنبه است
 گفت این ضرر آتا رجمه همین بجای میرند حکایت زهره رسید
 که آمده گفت فردا گفتند فردا هنوز نشه گفت تعجیل داشتیم بگر و پیرش آمد
 حکایت شخصی نوشته بود سقر یک فلاسی کویا اسم غلامی بوده
 از دره قرآن کریمه او را گرفته بسته اسال دارید کاغذ را خن فمید
 که نوشته سقر یک فلاسی از دره قرآن کریمه او را گرفته اسال دارید

حکایت پچی را که در حمام در دیده بودند حاکم گفت باید بکلاه
 انده کچل گفت مسلمانان این سر را بیکلاه بجای می توان برد حکایت
 استاد بنای نقل کرد که در خانه میرزا که فیض و عبادت پرور بود و در معماری
 و طراحی مهارت تمام داشت کار میکردم روزی مرا گفت که در فلان کج
 دوخته منفذ بکه از بعد زرقن میرزا فراموش کرده دیوار را ساه به تمام
 رسانیدم طرف محضر فریادش میرزا بخاطرم رسید چون کار کار گذاشتند
 ازین عیال بی نیایم که در سوال و جواب خود را بجمعی کرده و تجا بل نمایم میرزا
 وقت عروسی آمد دیوار را دید گفت استاجان چرا بدیوار منفذ نگذاشتی
 منفذ را نیارند تا بگذارم گفت پس آن آله منفذ شئی خارج است کهم شئی
 خارج بوده باشد شئی خارج را هم نیارند و الا هر دو را میکندم گفت
 نادان سوراخ است که من میگویم کهم نادان سوراخ را هم نیارند و الا من
 زحمتی نبود خواه شئی خارج خواه منفذ خواه نادان سوراخ الحمد لله اولت
 سرکار کچ و اجر بسیار و خودم با برشته و دست اندر کار میرزا از کثرت
 قیصر که داشت بتمی کرد و گفت بجای لایزال قسم که در خودم انقدر قوه
 ندیدم که بمطیعی بفهمانم همین گفت و داخل اندروشی و بخمش

خلاص

خلاصت حکایت میرزا که می بود از عرفا کاهی بعضی غیبی و غیره
 میخواهی ترا چنان بسوزانم که دودت باسمان رسیده باشد میکشید بچه طوط
 میوزان میکشید هر چیزی را هر طوطی که میکشید نمی فهم حکایت مردی
 از طایفه ثقی در حضور شاهزاده عمید الدوله با مجتهد شهرود در سردی که مرا
 میکردند خود را از کثرت پخته که ذری که و دانای به نادانی و عوامی زده مجتهد را
 خراب و حق خود را ثابت کرد عرض کرد شاهزاده قربانت شوم بیکه میگویند
 مجتهدم اگر یک نفر از اهل ولایت و غیره باو تقلید بکنند ده من او را هلاک
 شاهزاده گفت همچون از کج معلومی شود که کسی باو تقلید کرد و یا نه بلکه
 باو تقلید بکنم عرض کرد قربانت شوم نه البته کسی گفت که من مجتهدم لا محاله
 او را بیاضی میشد یعنی مقصودش از بیاضی آن بود اینهم اگر مجتهد بیاض
 بیاضش را بیاورد شاهزاده خندید گفت این مرد عیاف و هادق است
 البته مجتهد به این مویظم کرده است حکایت دزدی بخانه درویش
 آمد و در خلعت شب دست بدیوار و طاقچه زد که چیزی بیاید و بر درویش
 آقای درویش بجا بکشد که در درویش در این خانه چیزی بدست نیامد
 تا بشا چه بد حکایت دزدی ساعتی را در دیده و برده بود

بازار

از آن بفرستد تا که کینه بران افکندش در آورده شد زش پسر
 بچند فردی گفت بهمان قهقهه خنده بودم حکایت دردی
 خود راوش زمین کرد که هر چه بکشدش آید باشد بپوش که آتش بر دستان
 غلیظه و ببالش آید و خوابید در هر چه جستجو کرد چیزی نیافت بکشت که در
 بر دستان صاحبخانه را در بالارد خوابیده دید لا علاج شد خواه خواه میرفت صاحبخانه
 گفت آقای درو در را بپوش که دردی که نیامده باشد در دقت آمدن درو در
 بتوضیری نذر من بپوش که دردی که نیامده باشد ان دیگری لحافی بیاورد حکایت
 دردی زده در کوفه بدو اشخی که آتش بود که بالا بردن اشخ مطیع شد و آمد
 و گفت کستی گفت ادمم گفت این مردیان از کت گفت مال من است گفت چرا
 آورده گفت میفروشم گفت در نقشب و اکلی در سر دیوار من چرا گفت برون
 مال من است در هر جا در هر وقت فقیر دارم که بفروشم حکایت
 دردی ششی در خانه دست دراز کرد که چیزی بیاید تا که غریبه که از منی آویخته بود
 را شد و بر سر در دقت دارش زمین برخواست بران بپوش هم لطمه زد در دقت
 بکنار گذاشت که از غریمال و د شود به پای بپوش شد سخت سر کون بران
 فریاد بر کشید که ای صاحبخانه امان که اندک خانه این غریمال بکشد

حکایت درو را بخواهیم بر دقت حکم کرد کوشش است او را
 بعد از آن فرمود پنج تومان هم بکشد در دقت عرض کرد قربانت شوم پول
 نذر من پنج تومانی اگر از کوشش من بریده باشند دعا گو خواهم شد
 حکایت هب مردی را از طویله خانه در دیده بودند یکی
 گفت کناه در حق برده که هب تو را متوجه شده یکی گفت کناه در ناچوی
 که در زبانه سستی یکی گفت زش سفید سر و از در خانه متوجه نشده مردی گفت
 در این صورت به تقصیر بوده است حکایت جازه مردی را بهستان
 میردند پس کوشش کرد و داری میگرد میگفت باباجان ترا بجا چند که زرد دارد
 نه سقف آتیب دارد نه نان و نه چراغ دارد نه فرش جو می باید زش در جازه
 حاضر بود به زش گفت معلوم میشود که این جازه را بخانه ما میرند بنه که این
 ایشان میدهد علامت های خانه ما است حکایت سه نفر
 که یکی زیاکی و یکی بکی و یکی شرابی بود خواستند که از شهر بیرون بروند و وقت بود
 رسیدند به دروازه قلعه که بسته بودند هر یکی فکری کرد و شرابی میخ شانه انداخت
 اتفاقا هر یکی لکدی بر نیم در قلعه را بستیم و بیرون رویم بکی گفت نه بیا
 انقدر خودمان را کوچه نمایم که شل موش شده از سوراخ یا از شکاف

در قلعه بگذریم را که گفت نه بیاید در میان غنیمت و بسود که قیام و چو بوی کشیده
 و صحت نامم تا صبح شود اوقت در یک یک قیام که دو قیام
 دیگر هم کشیده بعد از آن برویم **باب پنجم در حکایات زبان و رو**
ستایشان و طیبیان دوستی از دکان طباطبائی بر سر خرید
 در قاشوق نمیداره اند با شیر کف از هر سه گوشت بیرون میاید از طبع تو مند
 پاره گفت تو از کف و سوسناده نذره توقع داری که طهرس و باز بخت بیرون آید باشد
حکایت شخصی نقل کرد که چند دوست از بازار مسکان میگذشتیم دیدیم که
 ایشان میخیزند بر تریه که طاقت رفتن ندارند از یک نفر ایشان سبب خند ایشان
 پرسیدم گفت باز در هر چه تمام کوزیدیم کسی نمی شود **حکایت**
 کسی نقل کرد که بسطای از طایفه شافعی معان بودم گاهی با من طراشی میکرد از جمله
 بشی گفت که یک نفر از شافعی میزد پس از شافعی جمع شدند و گفتند با با جان
 چو از آخر فترت هر وقتی که داری بگو گفت عذره و صیحت من همینست هر کجا که
 ترک بدست شما میفکشد کشیده گفتند اگر تقصیری داشتید باید به تقصیری کشیده
 باشیم گفت آه آه من از فتم فرست شما ما امید شدم ترک به تقصیری شود من
 کفتم بفر از مرده بود دیگر من آید سوال کردند که من ربک گفت (تو نمک خاک)

یعنی حرف خود را بگو کریں بفرمیدند آمدند بخدمت حضرت موسی عرض کردم وند که در شهرت
 طایفه هست که خدا را دینک خاک که کشیده شد گفت من چنانی امی مذرم حضرت علی
 هم دیدند بلکه یکان یکان جمیع انبیاء را دیدند و تقیست که دند میچکد قبول کردند
 و گفتند ما چنان می مذرم تا بخدمت حضرت رسول علیه السلام رسیدند و با حرا
 عرض کردند حضرت فرمود من چنان می مذرم بروید هر غدا که مروت کنید در حق انصافه
 نمائید در هر جهت شیطان را ملاقات کردند از و هم پرسیدند که شیطان شعی
 هر چه سوال میکنیم در جواب دینک خاک میگوید غالباً را بهیمن شما بوده باشد شیطان
 یغیر کرد گفت از دست شما بکجا بگریزم و چه چاره کنم هر گونه بهتان و اقرار که میکنید
 تحمل کرده ام حالانچه امید که این گواهیم بیای می آید به بشید من ای قوی
 کجا دیده ام و پیشتر نام **حکایت** دو نفر نذر کردند که فلان عروسی
 خردا در یک نشستن میخورد و خردا را خرید و دوزخ بیلی بخانه عرب ما خوش بردند
 عرب ناخوش بود گفت بیا بنشینید صحبت کنیم نذر شما وقت دیگر نماند پیش را
 پیش عرب که است مشغول صحبت شد عرب در شامی مشغول خوردن خردا بود
 ناگاه دید که دوزخیل چیزی نماده پرسید که شما بادانه نذر کرده بودید بدون
 دانه گفتند بدون دانه نذر کرده بودیم گفت من عمل با غیاط کرده نادان خوردم

دیدند و من خرم تمام شده و یکی نمانده **حکایت** یکی بر نفسی گفت
 انار بخوری گفت بده بخورم گفت اگر باشد **حکایت** مسلمان با رومی
 اسب بخورند تا که شخصی مسلمانان داخل مجلس شد مسلمانان از حالت عاری
 خطاب کردند به سبب از طرف خودت بخور بطرف من قاشق را دراز کن
حکایت مسلمان خروسی را گشت دید که ذبح شرعی نشده انداخته اند
 که بسیار است این بود خروسی را بر داشت و در خانه دروغی بریان کرد و مشغول خوردن شد و مردم
 از دوی تعجب میکردند آنوقت مسلمانان چه خیره کردند و گفتند این خروسی چه شده
حکایت دو نفر سگ از بازار بطرف خانه میآمدند یکی گفت کشتی که داری
 بمن هم بده که همراه تو ام ان یکی گفت مردمان بخانه میروم تو بخانه خودت
 بخانه خودمان دیگر از کشتی میرویم **حکایت** در طرآن یک پیر مردی
 بچه بوسید یکی گفت ای ناپاک باز بکوش چه کاری میکنی گفت بچه بچه خود را
حکایت در مجلسی کینه ها می توصیف میکردند یکی از پیران را که شخصی گفت کرد
 من که هم سن بر تو هست از پیرت زیرک تر است بر تبه که پیر ترا برد و خانه پیر را
 نخورده میاورد و می گفت امتحان باید کردش که در آفرستاده و می زاده گفت
 از پیر نهمم شاکر گفت او را نمیکندم تا آنجا که بستی با من خواهم گفت که در ششم

باز میفرماید

بنوشد پس به آنست که بر کردیم تا بیایم شاید بوده در مجلس صدق و کذب
 از و تحقیق نمایند حاجی زاده قبول کرد و دم جفت کردند حاجی زاده چون داخل
 مجلس شد با جوار نقل کرد و اهل مجلس خندیدند و زیر کاشاک در این خندیدند
حکایت ظریفی از پیری سوال کرد که ان کدام تیرت که از باد است کمانش از
 کوشت پشند را نشان کرده از پیری پرسید سر کوری داد که تیرت **حکایت**
 جوانی از پیری پرسید که ان کدام مرد است که چون قبر خود را دید زنده می شود و گفت
 ان مرده در میان یافت می شود قبرش در تو **حکایت** شخصی نقل کرد که
 بازاری در روز عید میفرمودم کردم گفت بد لاک صبر کن گفته می کنم دلاک
 گفت لیکن درم نفیسم تا میان دقه را بگویند گفت در حمام دلاک
 در عین شکستن کلاهی تپت من کوزی شدیدی خارج شد از حالت تمام شد
 نهمم که دلاک گیر و صابون بگشت اندک بدکان زنجیر دلاک از و بچند کشته شد
 بهمانه عید با من میفرموده اند و مبارک باد بگویند معلوم میشود که رسوای عالم شدیم
 دیدم که بیچاره را و این غم که کرده چیزی نمانده که دیوانه شودستی دادم و در قسم
حکایت صاحبخانه بدزد همان کوزی داد بنا کرد بدزدید و صاحب
 همان شبته شود همان گفت رحمت بی بخش که من چند سال بازی کرده ام

کون و کرباس خوب می شناسم **حکایت** نوکر شخصی داری داد
 کرد گفتش زمین مالیدن یکی گفت چرا نقش از زمین می آید فاش گفت که مال می کند
حکایت دلا که از ضعف خون می گرفت با کاه ضعیف کوزی داد و آهسته آهسته
 این از زیادی خون است گفت از فراخی کونی است **حکایت** دلا که از
 ریاضه خون گرفت در هیئت بستر یک مریضه کوزی داد گفت آه جان زحوا الم چه
 گفت غم خونست امی که غم بادت هم میرود شد ثفا مانده بگرم حد **حکایت**
 زن کردی کوزی داد همان که نشسته بود زن بزبان کردی شوهر خود گفت که از غم
 عیش شد شوهرش گفت هیچ نیست کش همان که بزبان است کردی ز غم
 یعنی کوز تو کردی است **حکایت** عروسی در شب زفاف کوزی داد
 از داماد خجالت کشید داماد بجهت دلایش گفت هیچ نیست کش کوز عروسی در شب
 دلیل است بر زول بخت دوست زرق عروسی گفت حالا که بایر خجالت
 می فریاد کوزی کردی بد هم گفتی غم فضا فضا که بخت کنی بخت همه بخت اند گفتا
 باید کرد که از زمین نبوده باشیم **حکایت** دو نفر فقی برای می رفتند
 یکی گفت تو پیرش و با اهل کار و دغ که می آیند هر دو دغی که تو را بگویند غیب
 نوعی تصدیقش می کنم که مقبول شد آن یکی در جلوفت چون اهل کار را رسید

گفت به تیر ز قوسه باشید بر حجت نمایند که در تیر ز مردم را بمان
 می کشیدند اهل کار دان نه بجهت مقرر شدند آن دیگری از
 محبت پید پرسیدند که یکی چنین گفت آیا صحت در دیا که گفت
 آدم را در آسمان ندیدم لیکن رلمان و جوال می افکنند در آفر
 مردم بلند شده بعضی میگریخت بعضی را می گرفتند **حکایت**
 دو نفر یکی گفت در حوالی حمامی ساخته بودند که کبکش یک طرف است
 همزدونه بودند آن دیگری گفت بی ستونهایش هم از همو بچ بود
حکایت دو نفر فقی برای می رفتند یکی گفت تخم خربزه بگوشت کبک
 نه بسته بود که بیرون آوردن کشیده و ریشه فکنده دوست تا خربزه بیرون
 می کشید آن دیگری گفت در وقت آمدن من خربزه تا تازه تازه
 کل شکفته بودند **حکایت** یکی نقل کرد که در حاجی طرخان
 برای زیارتان چنان شدت کرد که ته روز صدای مردم حتی
 جمیع حیوانات بلکه صدای توپ و تفنگ با لکله در میونخ کرد
 بسته شد و کسی نشیندن دیگری گفت تو روز آمدی و
 و خبر دار شدی چون از نوروز چهل و پنج روز گذشت و بهار را

احمد است صدای گنج کرده بودند تا دوست روز صدای مختلف حتی
صدای توپ نعلنگ که از آنوقت مانده بود می شنیدم حکایت
دو برادر که یکی از طرف سبها نول آمده بود آن دیگری نصرت می کرد می گفت
بیک درجی بس می گوید که یهودی در مملکت او رو پا صد هزار کله دارد آیا
دوست که داشته باشد محصولات ما از قبیل روغن و کشک و شکر و غیره بپوشد
و بیا که می گویند هزار دینار دارد و هر یکی صد تومان بیا بچکد ما را خود ده
زن یا عیب عیجه نذر که همه که صد تومان قیمت زن و غنی بزرگسال که نمی
فروشی کرده تومان بوده باشد با چه ضرر دارد علامه تعصب بود از سر کشی
که هر قدر به خیر بوده باشد سودا می آید حکایت روزی
از بهر تو آمده بودم از رفقا بیدین می آمده بودند یکی از من پرسید از اینجا تاده
چه فرسخ است من از راه شوی خود را بجا بل زده گفتم دهی بهت یک فرسخ راهی است
هر روز فرسخ کدام ده را می رسی گفت آن در بهر تو که تو به اینجا رفته و آمده شوم از راه
خشی دیا از دریا گفت بجان آهرا بر اینجا تا بهر تو دوری نیست گفتم چرا آنکه راه دور است
از اینجا می رود به تفسیر است قبول و جده و بندر عباس و شیراز و صفهان و کرج
و مابین و بهر تو در آن راه خشی است از آنجوان و کوه و غش آباد و خراسان و صفهان

و بهمان دماغه دارد و بهر تو میشود گفت چه مناسب حال تو است
مثل آن مرد قاره داغی که یکی پرسید کوشش تو کدام است دست راست
خود را از بالای سر دراز کرد و کوشش چپ خود را نشان داد که همین است
در بهر تو چه خورده که بدان می گویی حکایت ظریفی گفت
پرسید که آیا در خشی دیده اید که میوه اش را بر خرچوانات اقیل شیر
و پیک و قیل و کر کردن و یا آب و خرد کا و شتر بوده باشد گفتند
ما که ندیده ایم گفت من هم ندیده ام سهل است که چنین چیزی را بگوید
هیچ مدد نشنیده ام حکایت علی اعلی طبیب مشهور شمس الظما
در خصوص طبابت که کتاب کرد خود یقین حکمت کرده چند شعری گفته همان
دوسته فرد در خواطم بود
خدا ان مرده که در قبر است
داران را در کماله مکن
فضد زک اما له از کون است
تیر و شمشیر و خنجر است قلم حکایت سال تیز و شتم
بسکه مزیا... طبیب ایرانی من سهل و مخرج داد اندک نما

4

۳۱۵ بود از ضعف مرده بستم در آخر خواب قاعی یعنی شمس حکم که کرده داد و فرمود
 این دو سه بیت ترک را در آنوقت بود بویوری میرا لطیفه میرا ۰۰۰۰
 مریضه و مریضی شلخته پیاده تو کون بود غار زنده زوری بر ترست
 رجوع و اولاد سون صلاحتی سکوهی از سون فرسده خلط
 دغتمشام من و نون لیسان حکایت حکیم فرنگی
 کاشه مسی را که مریض میدادند دید و گفت مریض این دوا را از طرف بالا
 آورده یعنی قی کرده یا از طرف پایین یعنی ریده است یکی گفت این دواست
 که طبایع ایران بجهت خوردن مریض دست میکنند گفت این کاشه شربت را که
 بادم صحیح المزاج بدهند بالقطع مریض خواهد درین صورت بجهت مریض
 میدهند مریض که خوراک رسمی خودش را میل نکرده بپاره این دوا را چسب
 میخورد حکایت ترک زبانی از حکیم فارسی سوال کرد که در دل
 من کرک است چه چاره کنم حکیم گفت یک بچه بیع کن حکایت
 شخصی بطبیعی نوشت که مریض خورده بودم از من بچند کرک اند
حکایت در تیریز از قصاب فارسی زبانی بزه خواست گفت استاد
 قصاب بزه داری قصاب گفت هم شری بزه نداری ای مدی بزه اند

۳۱۹ من که قی سن ترا میدی خواور که سنه فروختی حکایت فارسی
 از ترکه سوال کرد که دینی دارم چه چاره کنم گفت از آن بانی بپارخها
 که در کنار رخامی تیرازانهای بدر ببالایشان شد حکایت
 طبیبی بمریضی گفت که فردا بول را بیا و تا من کفاه کنم مریض
 محوم بود غایط خود را در کاسه یعنی با سر پوش و مجموع پوش تر مریض
 طبیب فرستاد طبیب بچوبه بمیان کاسه خطی کشید که باید این چوبه خود
 مریض هر چه بخورد و الحاح کرد که نمی توانم بخورم طبیب قبول نکرد تا اینکه
 مبنی گرفت که در غرضش دای علیحد ببرد حکایت
 مدیم پادشاهی با حکیم باشی عداوت دشت روزی در حضور پادشاه
 از حکیم باشی سوال کرد سبب چیست که طبایع تجویض مریض را در بعضی
 حکیم باشی گفت چون در مریض همه رکها جمع است و از همه اعضا قوی
 پیش از گفت لبها چین نبوده باشد اینکه تو میگوئی ضلالت است
 است که همه رکها در او جمع و در حالت جماع از همه اعضا قوی
 در صورت تجویض مریض اگر از آن رجولیت مریضی بگیری از
 بهر است پادشاه خندید و ندیم را تصدیق کرد حکیم باشی

پادشاه بندهم گفت چه میشود که سول خورت را جواب بگو گفت
 اینکه آلت رجولیت از بعضی تجربه تشخیص اض بهتر است در او حرفی
 نیست لیکن بعضی را تجربه عمومیت اشتباه کرده اند که مرد و زن را در همه
 در بعضی یکسان هستند و در همه جا حکم اغلب را پادشاه قبول کرد
 حکایت شخصی دهکمی رسید که بخیر بر سر درخت یاغ اربیل
 گفت سول توار مرد و سر در راست حکایت از طبی
 رسیدند که چرا در سر را پادشاه بخیر میکنی گفت نمی فایده مرد را می دانند
 بیشتر میرزد حکایت یک نفر عرب و یک نفر فارسی یک نفر ترک
 رفیق بودند و هر کس زبان خود را تعریف بد و رفیق دیگر خود میکرد
 و همیشه در این خصوص در میان ایشان مباحثه و جنگ و جدل بود
 سیاحی که جهان دیده و شخص کامل بود و بمیان ایشان اصلاح داد
 و گفت هر سخن جانیه و هر نکته مقامی دارد آنکه ادعیه و ادکار
 است منوط بر زبان عربی است آنکه شقیبازی و دلقوری است
 زبان فارسی در کار است آنکه فحش و دشنام و بکری و بد است
 زبان ترکی است چنانکه حضرت آدم را از بهشت و قیامی بیرون میگردانند

ملائیکه بزبان عربی گفتند اصرح یا آدم کوشش بد و بفارسی گفتند
 بر خیز و برو و گفتن کرد و همینکه به ترک گفتند قالد را میسین بدم و لغو
 برخواست و بیرون شد حکایت زنی قوس و فر
 دید از شوهرش پرسید که این چه چیز است که بر سر کوه قناده گفت
 این قوس قزح است گفت بچه جبهه بر سر کوه قناده گفت هر زنی
 که از زیرش بگذرد مرد میشود گفت بگذار من هم بروم از زیرش بگذرم
 تا مرد شوم گفت صحت بی بکشت تو از موده منی اگر مرد هم شوی
 ترا خواهم کایند حکایت سرتپی نقل کرد که مشب
 از کثرت کردارهای مخصوص خود نوشتیم تو ایم رختوب خود را ببالای بام
 که حاجی بود نقل کردم زن حاجی با چوبش در سکوئی صحیفه و خود حاجی
 در کوشکی که من در بالای بامش بودم خوابیده بود ندید چون پاسی شب
 گذشت حاجی صدا کرد و طوطی یکم پاش شب کلاه مرابده زن گفت حاجی
 شب کلاه در میانم دم باش و تنگاست بر دار بعد از آنکه دیگر حاجی
 طوطی یکم چوبوق کیه مرابده گفت حاجی چوبوق و کینه و کبریت فوکی همه که
 در کنج خانه طرف مقامی تو حاضر است بر در و بکشت حاجی ساکت شد

بعد از آنکه دیگر گفت طوطی یکم پانفیدان مراد که گفت اینفیدان دم
اینه طوطی بالای سرش است بردار حاجی بعد از آنکه گفت پانفیدان
بنوشم گفت از آب پنج در این طرف بیکه پنجه دست راست
برد از سرش و حاجی بعد از آنکه دیگر گفت طوطی یکم با لطمه پانفیدان
کایند حکایت دوتنه نفر در خانه مرد دوتنه همان بودند
یکی از ایشان نصف شب بیدار شد دید که مردی از سر در آید
کلچره نامیرا صد میکند فهمید که رفیق زن صاحبخانه است آمد
در آستانه بعد از زنانه گفت چه میگوید رفیق گفت کلچره در راه
بیایم گفت در خانه دوتنه همان هست شب نمی شود گفت کلچره
چرا نمی پرسی که چند روزی کجا بودی گفت کجا بودی گفت
بریز رفته بودم گفت پس مرا چه آوردی گفت هر چه دین در حال
بیکه همان دم در را فی الجمله اگر دستمال را گرفت که چند تا
وسیب و چند زرع چیت فرنگ بود باز در را محکم کرد رفیق
گفت کلچره لاجم له بوشه بمن بده همان فکر کرد که اگر بوشه بده
از سبیل ویش طلب واضح خواهد زد و شلوار خود را کند بکطرف

گفتش

دراز

گفتش را دم در گذاشت و گفت بیکه رفیق بوشه طولانی گرفت
که دناش را نمی کشید همان بادی از موضع معناد که بیهوده بود
انداخت رفیق دناش را کشید و گفت کلچره چه خورده که از دهانت
بوی بد آمد گفت سیر خورده ام رفیق گفت کلچره از دم در دست خود را با
اینطرف دراز کن همان دست خود را دراز کرد رفیق آلت خود را بد
همان داد همان گفت تو هم دست باینطرف کن رفیق دراز کرد همان
آلت خود را بدست رفیق داد حوول دست رفیق تا کنت همان کشید
واقع را فصد خوشت بگریزد همان از آلتش محکم گرفت تا این
صد کرد گفت بیایند که کیری را با کیری معاوضه کرده ام چند تا
وسیب و چیت فرنگ اضافه گرفته ام حکایت زن مرد دنا
مرده بود و عذوبت غلبه کرده خیرا مقاببت کرد تا که ضابطه مطلع
و او را گرفت دوتنه تومان جریمه کرد چون مرد دنا تان از کیر و دناش
بر سر قبرش رفت و فاش خواند و گفت ای هر حومه از بهر اقرار که معلوم شد
صد هزار تومان حق تو در زنده من بوده حکایت در اکثر
بلوکات آذربایجان رسم است که عروس با پدر شوهر خود

نمانی

رنای می کند اگر سوال و جواب داشته باشد مثل دهنای لایا
 و شاه میفهماند روزی اسب دایان مرد دماغ زایشده بود از
 عروس رسید که دایان زایشده با سرش را کرد که بی گفت نرسد
 یا ماده عروس زدی چپ خود را از مرق با دلت راست خود
 گرفت و نشان داد که گویا نرسیده حکایت یکم در دماغ
 کرد که به تیر زرقه بودم و مغرم طول کشیده بود چون بجای رسیدم
 زخم را دیدم که به تنور خرم شده شو با را کر کشی نماید فرصت یافتیم محبت
 شو را کر کشیدم و با تاختن بند کردم مبادا خواهر زخم آمدنم را
 شنیده در همان ساعت داخل خانه شد من نتوانستم که بر خیزم بهانه
 کرده زنگه را با مشت و سیلی زده گفتم که چرا خانه را بیجا روبروی
 سالن نگاه کرده خواهر زخم از دوشهای من گرفت و گفت
 چند وقت هست که زرقه در حمت خانه را بعهده خواهرم انداخته
 این کوکت کاری را در عوض دلداری و مهربانی میکنی لکان دان
 همان دالت من را تحت زن با شدت تمام بیرون شدن
 همان بیچاره از خجالت نعره کشید و گریخت حکایت

مردی از سرری آمد ز شغل رحیم در املای خط و جستجو میکرد که بفهمد سوغا ست
 گفت ای زن در خور همین چیزی نیست از بچه خجالتی دارم لیکن ان شاء الله
 شب بدست تو خیزی خواهد رسید **حکایت** مردی
 از غرامده بود شب زش شوار را کند و داخل رختخواب شد شوهر چون از
 رختخواب خسته و خراب بود زن اعتیاد کرده خوابید صبح زن شوار را می
 پوشید و با خود میگفت کی میت که از من پرسد که این شوار را چرا کردی
 و باز دوباره چرا پوشیدی **حکایت** زنی با شوهرش
 برای میرفت نقش را گفت تو از پیش برو و در فلان دره مثل پدیده
 بوبو بوبو کن رفیق در همان دره بوبو بوبو میکرد که ایشان رسیدند
 در آنجا از شوهر خجالت گرفت که تماشای پدیده می کند
 کرده زود برگردد چون آمدن زن دیر کشید شوهر از عجزش گفت پدیده
 مردی هست که زن را بکار گرفته شوهر با همان مرد که پدیده کردی
 شده بود دست بجهت شدند و کشتی میکردند گاهی که شوهر پدیده
 گویا میگوید که او را بر زمین میزد زن میگفت یکش این بد
 سکر را که کجا دیده اند که بد بد گویا زن مردم را بگوید گاهی

که هر کوهی بفرغی میگردد زن میگفت بکش این پسرک را خود را
 میگوید و نمیکند رد که هر کوهی گاییده باشد حکایت سودا
 گری صبحی که قناب نیامده بود از زن خیمه نشینی طلبکاری نمود زن
 گفت همچو جان القدر مهتمم ده که رحمت گیر از یادم برود تا بفکر تو بستم
 حکایت دو نفر زن صحبت میکردند یکی گفت خداوند عالم در
 حق زنان اجماع کرده چنانچه کینفر مرد را در نخاع مقابل چهار نفر زن کرده
 و در ارث یکم در مقابل دو زن و در بقیه چیزها همچنین آن دیگری گفت چون
 صد بیت چنانچه در دوازده امام و اوصیای ایشان همگی مردند روز
 ازل در درخانه غذا جمع شدند که قانون شریعت را بگردانند فرقه زنان را
 در آن دوز و کیلی نبود البته طرف خودشان را ملاحظه کرده اند زن اولی
 گفت چون خودش صیغه را ندانم و در چنانچه فرموده قال الله تبارک
 و تعالی معلوم میشود که خودش صفت مرد را دوست میدارد در صورت غیاز
 تنم درضا چاره ندیم حکایت در توضیح یکی را میدانی که
 نمیدانی نقل میکنند که صاحب خانه را دید که نقشب داخل
 اند و نشسته و بعد از ساعتی باد خوشی و خوشی آمد و در نزد همان

در بیرون خوابید و بعد از آن دوباره با نذر و نیت و در کمال بار آمد
 پرسید که در اندرون مگر چه واقع شده که مردم میروی و باز میای گفت
 زن بیخانه در خانه ماثب مهانت دو دفعه رفته با او مقاربت کرده
 آمده ام اگر تو هم میل داشته باشی بر خیز و برو که زخماش مردم در
 اندرون است همان بقرار یک صاحبخانه نشان داده بود رفت زن
 گاییده آمد بعد از آن صاحبخانه دفعه سیم با نذر و نیت که زن را
 باز مقاربت نماید زن گفت ای مرد مگر اثب همچو خورده که تا حال
 سه دفعه مرا کرده باریخواهی عمل چهارم را بجا آوری صاحبخانه دید که
 که زن خودش بوده است گفت ای زن پس زنم که همان گنج است
 گفت زن همان بعد از خوردن شام رفت بهسیاه در اینجا خوابید
 صاحبخانه فهمید که کار غلط کرده جماع همان را از کیسه خود داده
 ملول و محزون به بیرون بیرون رفت و نزد همان رفت همان چون
 صاحبخانه را پرت داد و قاتلش اتلخ دید گفت مگر چه واقع شد
 که بسیار ترانه شده و بیدار می پند گفت هیچ مگر که یکی
 میدانی و یکی را نمیدانی حکایت مارون ارشد

رو نغمه که یکی با کره دیگری با کره بود و در دین غیر با کره خوش فکر بود ضعیف با کره
 نیش با تف خورد و غیر با کره فیه گفت با نینی و بلیبا الالید و عده با کره
 گفت لید انقد ریح من الف شهر حکایت مردی فی ریش
 از خانه بیرون کرده بود عاقلی مطلب افیه مردی فیه گفت زنت رفیق
 دارد آهسته در خانه نشو تا عمل ترا معلوم شود مردی فیه نینای نینی خود آمد
 و از بچه نگاه کرد زن خود را با بیکانه هم آن خوش دید آهسته آمد با لای
 بیکانه افتاد و صد کرد ای زن بر خیز چراغ روشن کن زن زحمت
 که من با کبریا را نمی بایم گفت ای زن یا تو این مرد بیکانه را مگر که در
 کند من خودم چراغ را روشن میکنم زن آمد تا روشن شدن چراغ بیکانه
 که زن اندک کوس را آورد در بیکش خوابانید مرد در روشنی دید بنحو آنکه
 کوس را بوده بخت کرد زن گفت چون کوس را ماده کا و نا خوش بود در آنجا
 خوابانیده بودم که عرق نماید گفت ای زن چه چشم خودم در آنجا بیکانه
 دیدم حالا بخت دارم که این چه حالت است گفت معلومی شود که تو
 خواب دیده گفت شاید خواب دیده ام گفت بزرگ تو خواب دیده گو
 تقیر کنم گفت ای زن در خواب مرا یکی گفت که زن تری رفیق دارد گفت آه

از وقت خلاص خوابم شد گفت آیدم ترا بیکانه خوابیده دیدم گفت آه
 بخت با بیدار خوابم شد گفت من خودم با لایتن فیه گفت آه
 بدشمن قلبه خوابم کرد گفت تو چرا غرور دشمن مکرری من خودم چراغ را روشن
 کردم گفت آه بیدار بوشی خوابم رسید حکایت زنی در خانه
 بنبه محجوب میکرد و بکر علاج از بکاف شد از چون با بنظر و نظریه
 و توان بنظرش آمد تعجب کرد که دوتا کرد دیگر از بجهی است بیکانه عده
 شب نگذشت خانه اش برود و همان کرد نصف شب در آن خوش شویش
 که خوابیده بود علاج را بطرف دیگر کشید و در و مشغول جماع شد دید که
 آلت علاج یکی است گفت با هر دو بکن علاج هر چه قسم خورد که غرور
 یکی بدارم زن قبول نکرد گفت با هر دو یا هر دو شوهر از صدای زن
 بیدار شد علاج برخواست که بجای خود بکیر بزد کیرش لطمه بیدار
 شوهر زد شوهر برخواست و در طوبت پیش خود را پاک کرد و از
 زن پرسید که چرا با هر دو با هر دو میکشی گفت خواب دیدم
 ای مرد بگو خیر یا بد گفت خیر یا بد گفت ترا در دریای شنا در دیدم
 لیکن با بکیر شنا میکردی من بر تنیدم که مباد غرق نشو

باشی صد میکردم با هر دو با هر دو یعنی با هر دو دست گفت این زن رست
 میگوئی وقتیکه من بیدار شدم یکماه بی تر از دریا برخواست و طعمه
 پیشان من زد **حکایت** زنی که عقیقه خوشگل بود شوهر
 خود گفت که فلان مرد را همیاد در سر کوه مرا اظهار عشق کرد شوهر گفت
 اگر تو بتدبیر من عمل کرده باشی من زن او را در برابرش میگیرم زن
 قبول کرد شوهر طرح صحبتی بزن خود تعلیم کرد که در وقت ملاقات بآن
 او گفتگو نماید و جواب بیاورد اتفاقاً روزی در حمام زن مرد فاسق
 ملاقات کرد چنانکه رسم زنان است در گوشه مشغول صحبت شدند زن
 خوشگل از قرار تعلیم شوهرش گفت من مادامیکه بخانه همین شوهر که دارم
 نیامده بودم مثل تو بدکل بودم و سیاه چهره چون شوهرم با من
 جماع کرد تاثیر آلت او مرا چلین خوشگل و سفید چهره کرده است لکن
 اکثر زمان همین مطلب را فهمیده اند بزن که سیاه و زشت و بد
 رویت است میاید شوهر من که یک دفعه او را کایندش من بغید
 و خوب و پیشه بنا علی بنده اطفاله زنان مرا در جماع مجال نمید
 از آنجمله بسیار است کسی دارم زن مرد فاسق گفت چه میشود در عالم

خواهری من رحم کرده چون شوم تجربه رشتی و سیه روی مرا چندان
 دوست نمیدارد منی آنچه نیازی بهم بیادرم که شوهرت محبت
 قبول کرده مرا مثل تو و جیه و خوشگل نماید زن خوشگل گفت باید
 بشوهرم بگویم اگر قبول کرده باشد من بضایه بدم زن خوشگل از
 مقام آمد بیان واقعه را بشوهر نقل کرد شوهر گفت ای زن در شب
 اول و عده زن را بخانه بکمر بعد از آن وعده مرد را زن بکفنه شوهر
 عمل کرد اول زن بدکل را با خبر کرد که بشوهرم کفنه قبول کرد اگر
 فرصت کرده باشی من به پاسبانان در سر کوه مرد پیکانه را گفت
 در سر کوه مرا هیچ صدمی نکرده اند و مویت لیکن امشب شوهرم بیخانه
 خواهد رفت و قشام تشنه بیاورید که غلوت است مرد پیکانه از
 کثرت شوق بخانه رفت و زن خود گفت که شب غمظ من میش
 همان خواهم رفت زن خودش چون وعده داده بود ازین خبر
 خوشحال شد خلاصه وقت شام مرد پیکانه داخل خانه زن خود
 نقل شد همین که نشست شوهر در را کوپید زن گفت ایوای
 کو بنده در شوهر من است مرد پیکانه گفت پس من کجا بگردم

زن نباید بر شوهر شکفت چون خانه مانع با و طاق دید هر است جای
 خلوت نماند لیکن در دیوار قدری کل درست کرد ام که در دم اوجاق بر
 چراغ بزم توپا بنشین کل را بر بدن توده امر را بشوهر بسته کرده
 چراغ بخرج داده بامش مرد قبول کرد زن با تحیل تمام کل را به بدن مرد
 مالید و رفت در را بکشود شوهر آمد داخل دیوار شد و گفت ای زن
 این چه حرکت است که در دیوار ساخته گفت زیر چراغ است گفت هر
 بسیاه حرکت کشیده لیکن خیلی کلفت باری گذشته شام بیایم بخورم
 زن شام را آورد مشغول خوردن شام بودند که در را گویند زن
 رفت در را کشود که زن را آورد در دیوار و شوهر گفت فلان وقت
 که شما وعده کرده اید که خوشگل فرموده باشید شوهر گفت چه میفهم
 ضعیفه بیایم بخور بعد از آن به غفلت رسیده که شود زن بد کل
 با و از حین گفت نه قدر ترا عمر بد چون خانه م بیصاحب است
 مرغی خواهی شد شوهر چراغ را برداشت بر سر زیر چراغ گذاشت
 زن بد کل را آورد در مقابل زیر چراغ و در میان دوزانوی او
 نشست مشغول آورد و برداشت مرد میگفت که زیر چراغ شده بود

با وقت تمام نظاره کر شوهر و فرج زن خود میکرد و از خوف نفیس کشیده تا شوهر
 از محل فارغ شد بعد از آن زن خود گفت این زیر چراغ بسیار کلفت
 تیش که حاضر کرده بود بر دستش اردوش بر دست زیر چراغ زد که قدری
 ناگوش نماید مرد از خوف هیچ گفت تیش دیگر بلند کرد که از دوشش حیا او
 برسد طاقت خست دریم شوهر را زیر چراغ در خود ندید برخواست بر در
 در را بسته و در کجاست داخل خانه خودش دید که ریش آینه در مقابل
 خود گذاشته تماشا میباید خود میکند که آیا خوشگل شده یا نه چون شوهر
 عریان دخل آورد دید حیران و در آن شد گفت ای مرد این چه حالت است
 مرد گفت ای زن خواهمش درج که ترا خوشگل میکردند در اینجا میباید
 چنین بد کل کرده اند حکایت در اکثر بلوکات آذربایجان
 دما ت گنبدی یا بقعه یا سنگ بزرگی یا مکانی را بخت زن زیارتگاه
 کرده پیر خطاب میکنند و بعضی از آن دحلو یا شجاذیر میزند اتفاقا در دلی
 در باب پیر بود ملی در بالای کوه و یکی در دمنه کوه مردی در بام پیر سر کوه
 ایستاده بود از دور را دید که زیارت میاید خود شرا در گوشه پنهان
 کرد زن رسید بعد از رسیدن در دیوار گفت ای پیرده قرص نظر

و یک کاره روغن بخت تو آورده ام تا اینکه هووی مرا بکشی مرد غریب
 که پنهان شده بود گفت با اینقدر محضر ضعیفه را نمی کشم اگر دست بند و
 کردن بند خودت را اضافه کردی می کشم و آلا فلا زن گفت من ترا
 از پیر پادشاه بخت دادم که با اینجا آمدم و الا پیر پادشاه با این محضر هووی را
 میکشد بلکه کون مرا هم میخورد حکایت زن که بد شوهرش
 بود شوهرش در حالت نزع بود زن کوبه و زاری میکرد گفت تو
 که میبری اخر من بیچاره را بکه می سپاری گفت بدیوث چه می
 حکایت زن بد شوهرش گفت ای دیوث مغس گفت
 در این صورت من فقیری نیستم مرا تو دیوث کرده خدا مغس
 حکایت زن در شب اول از شوهرش پرسید که من تازه
 بمیان ایل و عشیره تو وارد شده ام روی خودم را از کیه پوشم
 و بکشتن بدهم چون بدکل بود شوهر گفت از من بپوش بر کس
 نشان میدهی بده حکایت پره زن را در مشرو دیدم که از
 اهل دوزخ کارشکوه میکرد که همه اوضاع دنیا را تغییر داده اند حتی
 خدا را که ماناری میکنیم حالا اقدس الهی میکنند حکایت

زن که موی زبانش را کنده بود شوهرش گفت ای منی که من محرم هستی
 اگر نامحرمی بپند بایه نجاستی است حکایت زن که پیر بود و شوهر
 جوان خود گفت پیش از من و تو ایلی و بهاری بوده شوهر گفت قبل از
 من صحیح لیکن پیش از تو کمان ندرم حکایت مردی گوشت
 کوفته بخانه در آورد زن با همسایگان و مصاحبان خورد شب بگوشت
 کوبه خورد شوهر کوبه را گرفت و در ترازو کشید نیم من شد این کوبه است
 گوشت کوبه گوشت است کوبه گوشت حکایت مرد فقیری از حضرت
 موسی است دعا نمود که از درگاه احدیت در طور سینا الهامش نماید
 مرا مستجاب نماید حضرت موسی در مرجهت مرده داد که سه دعای تو بجا
 خواهد آمد مرد فقیر پیش زن خود آمد و مصلحت کرد که دعای غلاته را در کدام
 معیشت خود بجا آورده باشم زن گفت چون از همه عیش و عشرت با جماع
 و الت رجولیت تو کوچک و بیفایده است چه می شود که از دعای غلاته
 یکی را صرف الت خود کرده باشی تا اینکه غلاته بزرگ شود و مرد قبول کرد
 او را صرف کرد خود نمود غلاته بزرگ گشت و شد دعای را بجهت کوچک
 بودش کرد از حصه خرما کوچک شد دعای را کرد که مثل اول باورده شد

باشد کیش مثل ساقی شد الغرض هر سه دعا را صرف کمر خود نموده وضعی نمایند

حکایت زنی در قوی باغ بود و چون در خارج باغ در سوال و جواب
جوان گفت حالا میایم و ترا میگویم زن گفت ای پدر یک در باغ بسته
از کجی میایم که بیکه گردش در سمت شرقی باغ سوراخی هست از آنجا میآید و آلا
در قوه قدرت نیست **حکایت** وکیل بشی ترک نقل کرد که در
طهران زنی که رقم که هیچ ترکه نمیفید شب اول در حین مقابله قاتل
زینبی که داشتم زیر سرش گذاشته عملاً با تمام سایدم چون من بمبار حسی
بد نبودم هر چیز که میگویم زنی غلبه قاتل را میآورد و حاضر میکرد من هم که
تا نجاتی باورسد مخالفت میکردم گاهی که آب میخواستم قاتل را
میآورد و از ترس قاتل بعضی شبها مثل آدمهای ملال میگویم که وقت
مصرف قاتل **حکایت** مردی پیری بطیب گفت که زن
دارم و همیشه کرم در میگذارد مجرم گفت چون به طلاق **حکایت**
دو نفر از ادبانش فاحشه را شب بمسجد دیده بودند فضل رستان بودی
در پستوی مسجد زن را بکار گرفته یکی بمنزرا میخواست که کرم شود و اگر پستوی
بود و دوی بد باغش رسید صد کرد که ای نیکوین چه میبوی که بوی خطه

میاید اندکی گفت که کناه اهل مسجد را میبوی **حکایت**

از شخصی پرسیدند که چرا اطفال بتو شبته ندرند گفت همایکان
نمیگذرند **حکایت** مردی از غرامت دید کفشهای زرش تازه
مانده پرسید که ای زن چرا این کفشهای تو چنین تازه مانده است
گفت جوانان همایه همیشه پایی مرا در هوا افاه اند لطفه
نگذاشته ام **حکایت** زنی بشوهرش گفت که فردا چند
نفر از ضیافت کن خاصه علی خا ط را که تا بحال دوخته بان
مارا نخورده شوهر قبول کرد مجلسی فراهم آورد بعد از طعام
علی خا ط افتابه برداشت آمدش دیر کشید شوهر از عجبش گفت
دید داخل اندرون شده بازش مشغول است علی خا ط برخواست
که بگریزد شوهر دست دراز کرد که بگیرد کیش بدست شوهر آمد
چون تر بود در فرما شد و گریخت شوهر از عجبش هم گریزان شد
تا بگیردش نتوانست علی خا ط بخانه رسید در ابست شوهر رفت
و بخانه آمد دید زرش مول و محزون نشسته گفت ای زن اینکه
کفشی بر سر علی خا ط ضیافت کن کردم و شام امیرانه دادم تو

باغ قصه شریفی من ایدم پیر و پال ایدم و حقش افتاده صبح و شب
 این را بنیدم در هر آنچه که از لوازمش بود قصوری بنظر در نیامد
 در مصورت بهشت کم التفات در حال حاضر شریفیت حکایت مردی
 زنی گرفت در یکماه دیگر زایش مرد و بیزار رفته فلان و دفری و کت
 بجهت پسر فرید و آورد زن گفت اینها برای چیست گفت طفلی که در گاه
 متولد شود در یکماه دیگر آتیه بکتاب خواهد رفت و اینهمه لازم خواهد
 حکایت مردی همه شهرها در زوایا و ساله خود جماع میکرد و بعد
 میخواید روزی چند نفر همایش بود و پسرک در آغوش پدرش بود گاه
 گاهی میگفت باباجان ریختر بخوابم پدرش اعتنا نمیکرد و مشغول صحبت
 همانان بود پسرک به شک آمد باکره گفت باباجان ریختر مادر را
 بخوابم همانان خندیدند و رسم شهای گذشته صابحنه را فمیدند
 حکایت دزد جوانی بخانه رفت صابحنه مردی بچه باز بود که چند نفر
 سده بپوش ملازم او بود از جمله اسم یکی شهباز بود صابحنه خود را
 نیم خواب کرد و از روی تحایل گفت شهباز بیای پای مرا بمال در
 لایه از خوف جان رفت پای او را مالش کرد بعد گفت شهباز

بن بیابان بر من درویشان گرد بعد از اتمام عمل گفت شهباز برو در راه بنده
 در پروانه خواب دروشت و از در کریمت چون بخانه خود رسیدگی
 پرسید که شهباز چه کردی گفت شهباز بخانه فلان آقا رفته بودم گفت
 چه کردی گفت من پای او را مالش دادم او کون مرا درش حکایت
 یکی نقل کرد که در دست نبول باره زلفاتی دهم روزی من از خانه او بیرون
 که شوهرش از خارج رسید و بچه مرا گرفت و من رسیدم گفت باباجان
 چرا زن نمیگیری که چشم و دولت سیر و هزار کس محتاج تو بوده باشد
 حکایت وقتی در تیر بچه زن فاخته که از سنبلان و در فاخته کفر
 از بی کرشمه بودند سنبلان اجماع کرده از سنبلان را غارت کردند هزار
 بهانه پیدا شد و صد بچه داده نفره میکشیدند که دین از دست رفت
 یکفر نوطی داخل خانه پیر مردی از نی شد دید همه اوضاع خانه بتاراج رفته
 مانده مگر خم پیری شال کمر خود را محکم بمیان خم بست و پیر مرد از بیرون
 بیایین خم پیر را به پشت من بده که دین از دست رفت
 حکایت کردی گفت عزرا فیل را من نمیکند اشم که پدرم میکشد
 چه فایده که من مشغول کرک کو سفند بودم فرصت یافته پدر مرا

چون خبردار شدیم لیکن صفر رزم کار گرفتند که رفته بود
 حکایت از کنز رقیه که شتر بنیده بودند بشی چند قطار شتر
 گذشته بود سحرگاهان نقش پای شتران گناه کرده حیران ماندند
 عقلا و پیش سفیدان قریه گفتند که بالقطع و یقین کاروان کون
 گذشته که از نقش معلوم است حکایت لک لکی از صحرا گذشت
 بدی اوردند اهل ده تماشا کرده بودند شتر سفید پریده
 حکم کرد یکو جب از پایهایش بریدند گفت حالا مرغ و دو عدد
 هم با نفع شد حکایت اهل دهی از شتر سفید پریده
 که ماه نو که آمد ماه کمره را چه می کنند گفت ستاره و اختر تر شدند و
 به آسمان بپشتند حکایت با کاروانی از اهل واکراد
 شقاقی همراه بودم یک نفر از من پرسید که اهل تبریز لذت دهان بخور
 نمیدانند گفتم چه طور گفت در بازار تبریز باد حیران میفرود شد
 به یکعباسی چند تا باد حیران فریده و بجوال که اشیتم که در راه
 میخوریم چند نفری که همراه بودیم هر کس یک عدد و دو عدد بازور
 خوردیم و باقی را بیند ختم گفتم عادت کرده ایم مثل تارک

۳۴۱
 تاریکیان حکایت بکردی پالوده دادند چون یک قاشق
 خورد کلاه خود را بر خود گذاشت کشت چنین که روان رفت بیستم
 که از زیر من برآید لا محاله فرش ملوث نشود حکایت روستا
 یک قطعه زمین داشت که گندم میکاشت و در وقت رسیدن حاصل
 سیاه و تگرش میزد روستا به شک آمد که همان زمین را جو بچ کاشت
 مانگاه بقار سنواید بقعه در همان فصل برآمد و تگرگ باریدن گرفت
 با خواطر جمعی تمام گفت ای خدا ان خیال که نو داری از ان در گذشته مگر
 ایستد ملایک را بفرستی با ندن یکان یکان بکنند حکایت
 در شهر و دهجی آقا محمد نامی همان بودم از قرار تقریر خودش در جلوس
 محمد شاه متولد شده بود من جاب کردم از نو سال متجاوز نشن بود خرافات
 پیری عقاش را ایل کرده بود در اینجا نقی بخاطرم رسید حکایت
 پیری ببالای پشته میرفت و دمیدم کوز میداد و با خودش میگفت
 از پیری و با نخورده که چون با من طرف و انطرف گناه کرد دید گشت
 گفت الحق در جوانی هم گوی نبودم حاجی نبودم گفت که شب واقعه دیدم
 گفتم خیر باد چه دیده گفت خدا را در خواب دیدم که قبی زوزیری

پوشیده از پدرش کی گفت حاجی بیا استغفار کن کفر کفشی و کاذب شدی خود
 جسمی نذر که قبلاً پوشیده انتم مال نذر پوشید روی عین کرد و گفت فلاخ پسر
 پرانم چه قدر احمق و شک چشمنده غذا و نذیب مردم اقبای دایره و ماهوت
 میدهند خودش کقبای یزدی نمی پوشد با قضا ایشان باید قبا ی مقل
 پوشد و آن یزدی را ایشان بدید **حکایت** کاوی از دست
 روستا که ریخت و داخل مدرسه و مشغول خوردن کل و کیه صبح بدید
 طلعه جبر جمع شدند در روستا را زدند که چرا کاوا بدرسه راه داده و دست
 افت کاوی نه است کمال نذر که سر خود بدرسه آمد من آدم کمال دارم
 هر که بدرسه بنیام **حکایت** در دما ت مشرق در رسم است
 که در عید جمع شده اول بخانه کسی که آتش مرده میروند و او را صد کرده
 بروم در ایستاده فاتحه و سر سلامتی میدهند وقتی در عید علی اترسم مردم
 که آتش میگردند چون از راه شوقی بروم گفت که در جب عمو که مهال تارده بدید
 مانده مادرش در ولایت خودش مرده هنوز عیدش تازه نشده و چیست
 که او را هم سر سلامتی داده باشیم مردم اجماعاً مانده در جب عمو حاضر
 کرده فاتحه و سر سلامتی دادند در جب عمو متعجب شد که کسی از من فوت نشد

این چه واقعه است از همان جوان که در نزدش ایستاده بود همیشه پرسید که چقدر
 شده که من هم از اهل عزرا محسوب شده ام گفت رسم این است هر کس را
 حیوان فوت شده باشد داخل عزرا نیست چون از شما هم درستان که
 غریبه فوت شد جب عمو آتی کشید و گفت جیفان که غریبه که
 مجهول القدر و در نظر معیضه بود مبادا در این ده خویش و اقربای گلی
 و احترام و عظم شایه داشت **حکایت** روستا در نزد حاکم
 شرعی مدعی الاغی بود که مال من است حاکم شرع پرسید که اولاغ تو
 راست دیا ماده گفت نرودید نذا اولاغ ماده است حاکم شرع گفت
 بر خیز برو گفت جناب قا اولاغ من هم چندان نرینود **حکایت**
 در مشرق و مشیت که همه کس خراکاید میچکس مثل نور ذرخان رسوا شد
 کویا نور ذرخان پیر مردی بود در دره که خراکاید همان دره را وی کرده
 آتش را نور ذرخان آباد گذاشته اند و درستی که این عمل اتفاق افتاده
 تاریخ کرده اند مثل تاریخ سلجوقی و از اولاد نور ذرخان حکام مشرق
 می پیزی میگرد که فراموششان نشود **حکایت** مرد دما ت
 خیر امیکانید شخصی غفلت رسید گفت ای نایاک چه کار میکنی

گفت گوش خواجه هم برید یعنی زبان کاری کرده تقصیرگی دارد بمحض کاین
 اکتفا خواهم کرد **حکایت** مردی ادلاخی را که کرده ماده ششم
 بود میکرد شخصی دید و گفت ای ناپاک تو که خرمیکنی لامحالہ ان کرہ اکن
 گفت قاضی قاضی فریش میکنی شل تو عقلی ندوم آخر که میکیزد دست
 نمید به **حکایت** حیزر امردی میکرد دو شسته کیا بی در دست داشت
 مردم بطرف دهنش میکرد خورش را خم میکرد که از کیا به بخورد از ریش
 میوسید شخصی دید و گفت ای که از دوطی الاغ ترا خطی حاصلت خرمیت
 لیکن از بوسه اش چه خطی داری گفت من این نیست خود را بخرج خواهم
 دو خر بوده بشد **حکایت** شخصی کشت من امرو مغنی پیر افید
 کو یا بیج خر کا نیست یکی گفت از کجا میگوید گفت بر کشی اسم بطوید رفتم
 مردی خرمیفا شد کفتم چه کاری میکنی گفت بیج افید که بیج خر کا نیست
حکایت پیر مردی از اهل مشرود بکر بلا رفته آمده بود بخضاری که
 بدیدش آمده بودند نقل میکرد که انقدر امام بقتل آوردند که بوضف نمید
 چه در مسجد کوفه علیه السلام چه در سامره و بعد در عیبه السلام چه در کربلا
 علیه السلام اما کفر از ابا معصی عقلی کرده که از دست قاتلین گریخته خود را

بجای انداخته و خلاص شده یکی گفت کربلا می دست چاه چه قدر بود گفت
 هفت و شتر و ارجو میکرد دبعه در انشای صحنی که میکرد گفت چون بشلام
 رسیدیم کوشهای کربلا نمایان شد کویا تصورش مناره های کشید مظهر بود
 بی از اهل مجلس منع کرد و خواست شد **حکایت** مردی خرمی
 داشت بقعری از قنبر خرمی که فکر قدری نشاء در در کاغذی باو داد که
 در بیرون از شهر بکون خرمی کن رهوار میزد و دستا چون از شهر خارج شد
 از شاء در داخل کون خرمی که در از شدت نورش شاء در رو بکر بخت نهاد و دستا
 از عقب خرمی که بخت بخر رسید دستا قدری از شاء در هم بکون خود شعل
 کرد که بکر بخر رسید بچاره هم از کثرت نورش بنا کرد بکر بختن ادلاخ از
 یکطرف راه خودش از یکطرف میگریختند چند سواره پید شدند بکر بختند
 ادلاخ را گرفتند دیدند که دستا با ادلاخ بختن نکرده میکرد و صد کردند
 عمو جان ادلاخت را گرفته ایم دیگر ادلاخ را گذاشته یکی مردی گفت
 من قربان شما ل من از ادلاخ پزند دست اول مرا بگیرد بعد از آن ادلا
حکایت دوستی را شخصی یکی از صای سلا بول برد و دستا
 دید که بر در بعضی از قوتها صام فوطه انداخته اند بپسندید همان شخص

گفت در آن غنوتها آدم در تنگنای دست و پا کرد و از گوشه
 فوطه باندرون نگاه کرد دید مردی به پیری سوار شده به کوشش فرمود
 همان شخص پرسید که در اندرون فوطه چه دیدی گفت حرف تو صحیح بود
 مردی پیری درست کرده بود و همه عینای پیرا تمام کرده بود مگر سورا
 و قیسه من نگاه کردم دیدم کوشش را سوراخ میکنند حکایت
 یک نفر از افراد دو تاسیب یک دفعه بدمان خود میگذاشت و میخوردی گفت
 هر یک یک نخوری گفت آنچه که یک یک میخورند خورند و میزدند
 حکایت سه چهار نفر از زیر خاک صند و قیسه میفروختند و قیسه
 این صند و قیسه را هم چنین بسته قیسه میفروختند هر کس بر دارد مال و پاش
 هر چهار نفر قبول کردند و در میان خودشان بجاج گذاشتند قیسه
 زمان رسید یک نفر قبول کرد و مبلغ معین را آورد و قیسه کردند چون
 مال مختص یک نفر شد و قیسه را همش کردند که در حضور ما صند و قیسه را
 و اکن تا قیسه و ضرر بخت تو با معلوم شود در قیسه صند و قیسه را و کرده
 در توشش هیچ نبود لیکن باغدی هست که نوشته اند یک دفعه ریش را
 از طرف پایین ببالا نشاند کردن بهتر است از ده بار از بالا پایین

شانه

شانه کردن حکایت رند شعبده بازی در توی حجره خانه
 توطه کلونی مثل بازی ادبی کرده و در حجره را پرده انداخته و خودش در بالا
 نشسته و حجره نشسته و جای میکشید که در این حجره چیزی هست که از عجایب است
 و باعث تمایش صد دینار است چون توصیف کلی وقت خبری بود همه
 کس میرفت و میدید و از بخت چیزی نمیکش و بلکه خودش هم توصیف میکرد
 حکایت مردی گفت که سال میگذشت که پارسال چگونه خبر داده ام سال
 آینده و خواهم دانست که سال چه گونه خرم حکایت جوانی از طایفه
 آمده در تبریز مسلمان شده بود مادام که بریش و خوش صورت بود او را
 او را پول میدادند و هر شب بمقامی میبردند و در خوابیدن با خوشی میکشیدند
 چون ریش در آورد چندان اعتنا نکردند و عزت و تنگدستی کشید و بدو پول
 خود را بخت نمود و پول را در دست اندر گذاشت او پرسیدند گفت مسلمانان بخت
 بدیت که هم گیر میبریدند و هم کون مرا میدیدند گفتند بریدن گیر میباشان
 دیدن کون را در نزد ایشان نشینده ایم گفت طایفه مسلمانان بسیار حق
 دادان پیشند مادام که من ریش نداشتم خیال میکردند که من زخم مرا تشنه
 انگاشته هر شب در روز مرا پول داده و طی میکردند چون ریش در آوردم

۳۳۷

علاء

معلومشان شد که من مردم ثقیفم دست از پنجه من کشیده و جوخی شدم حکایت
 جوان خوشگلی از بقالی شفا را خرید در پول دادن بقال گفت من شفا را بخوا
 تر می دهم پول نمی گیرم هر وقت که میخواهم عوضش را بگیرم جوان گفت آری
 از تو گیرم و پنجه قطع است که همیشه شفا را بمن بخواه می دهد حکایت
 مسکن در ماه رمضان در طرف صبحا که باده کرده می خورد ناگاه شخصی یهودی آمد و یکی
 از سیخهای کباب برداشت و مشغول خوردن شد مسکن گفت در مذبح شما
 گوشت چونه که مسکن ذبح کرده باشد چیست گفت بی چنان است لیکن
 یهودم در میان طایفه یهود حکایت بچه بازی با جنده بازی مکالمه
 میکردند بچه باز گفت در قیامت مکافات عمل من از تو سزاوارتر است چون
 هر کس که آمد خوش کون خود را خواست کون خودم حاضر است از عهد می توانم
 برایم جنده باز گفت من هم فکری کرده ام چون در روز جزا زن که این را می شناسد
 نخواهد آمد و هر شایسته مطابق خواهد کرد من هم می توانم بگویم که فرج ندارم
 لیکن کون موجود است البته در ناچاری و لاعلاجی قبول خواهد کرد حکایت
 دو نفر با هم رفیق بودند یکی دختری را خواستگاری میکردان یکی می شناسد که
 مردی را دیدم از روی همان دختر پرسید بعد از چندی همان رفیق همان

خودش

خودش گفت رفیق اول گفت تو مرا نکد اشتی دختر را بگیرم که از رویش پرسید
 چه باعث شد که بخودت کرفتی گفت من تحقیق کردم همان مرد که از روی
 دختر پرسید پدرش بوده حکایت از شخصی پرسیدند که یکجای می روی
 گفت بچم آباد گفتند حکم آباد در طرف غریبه تر نیست تو بطرف شرقی
 می روی گفت خواهرش باش که در تو بره کز بهت امر را با و شسته می کنم
 حکایت شخصی تبری گرفته بود آورد و در صندوق گذاشت تبری
 گفت تبرا بجنه و ق چرا نکد اشتی گفت رسیدم که کز به او را بخور گفت
 سبحان الله که به را در کجا دیده اند که تبرا خورده باشد گفت که به را
 خوش نمانده ام جای که به نمی قال گوشت طمع نماید به بکن تبرا نمی کند
 حکایت رند قمار بازی شب در مجلسی هر چه که داشت همه را
 باخت روز در سر بام مقبره که در سر کوهی و زیارت گاه مردم بودند
 بود چون بیدار شد دید مرد فقیری آمد بعد از زیارت در و دیوار
 گفت خداوند ابحرمت همین مام سی صد تومان بمن پول بده
 که صد تومان خانه و اوضاع خانه صد تومان صرف خود می صد
 تومان سرمایه رند گفت لبیک لبیک ای بنده من دعای ترا

مجان

مستجاب کردم مرد فقیر بعد از سجده شکر عرض کرد خداوند ارکجا خواهد رفت
 هر چه بیمه که درین کوه خشک شده و بمصرف مانده مال مختصر تو شد
 خدا را و لایق آورده بر درین شهر بفروش صد تومان ازین محل به گیر تو مید
 مرد فقیر فی الجمله بایوس شد عرض کرد خداوند اگر چه این صد تومان بوقت
 دارد بنا بفراش قبول کردم ان دولت تومان از کجا خواهد رفت
 صد تومان دیگرش بهین قرار سنگهای این کوه برادر بهین شهر بفروش
 وصول خواهد شد مرد فقیر دید که دولت تومان بجلل وصول خواهد شد
 عرض کرد خداوند ابنت و جلالت قسم میدهم که صد تومان به رانند
 اتفاقات فرماید گفت به یگانگی و وحدانیت خودم قسم خورم که اینستاده ام
 بیست و سوس نقد قدرت ندارم هر چه که نقد داشتم همه را امشب با ختم ام
 اگر حواله و بیک بکار تو میخورد مرضایقه ندارم والا در نقدی با تمام
 حکایت از شعث طماع پرسیدند که از خودت آدم طمعکار دیده
 گفت ندیده ام مگر با یک نفر از در خانه راهمی میکند شتم در مطبعی باو
 گفتم هر که دروغ میگوید گیر این بکون او باشد همین که راهب شنید
 قرن را بهب قصه بید فقال این الکاذب حکایت

عرب پیش از همه بگفت و دعا کرد اللهم تقبل قبل ان یرحمک
 حکایت باغبان بمرسدیواری خاریکده است که جانور باغ
 نیاید چون گفت موی چند از صد بار غار برست اگر موی بر
 دیوار بگذاری همه متفرق میشوند حکایت در مجلس از
 فاعل و مفعول صحبت میشد شخص معظمی لا عن شعور گفت کون دان
 چیز بد نیست اما در کشیدن الحمله سوزشی دارد این مجلس خندیدند ان
 شخص مفعول شد بخیر میگوید در مجلس علیحد و در مجلس حکایت میکرد شخصی
 گفت من اصل سوزش ندیده ام هر که گفته دروغ است حکایت
 در ماه رمضان شخصی اگر نشد که توروزه خورده گفت ز ماه چند گذشته
 گفت بدست روز گفت چند به مانده گفت ده روز گفت پس من چرا
 ازین میان چه چیز خورده ام حکایت حواله در باریکی شب وضو
 میکرد اول دست چپ را شست کی گفت چرا اول دست چپ را
 می شوی گفت حق حجامه چراغ روشن نموده تا آدم چپ دست خود را
 ببیند حکایت در کاروانسرای تجریشین تریزه چهارم
 در تسکینند با مردم معطل نشدند تا جری نقل کرد که به خدا خاتم

شوم صرفه کردم آهسته صدیقی آمد من درت نفیسم داخل شدم تکفیر
یا که را که فی الجمله شنایید و هشتم نشسته دیدم زود برگشتم چون مرادید
جناب حاجی سلام علیکم احوال شریف عنصر لطیف چه طور است تقاریر
و احوال پرستی و خصوصیت کلی خیرج داد من افتاب را در مد نظرش زمین
که هشتم تا او بیرون شده من بروم چون مطلب رفیق گفت جناب حاجی
با تو دوستی دارم تو همیشه ترغمی تو انم بعد ششم تجبه من معطل شاید که یکی
دور و درازی دارم حکایت دینزاجری نقل کرد که داخل
یکی از دو خانه که روبرو بودند شدم دیدم که دو بچه که یکی آن بزرگوار
و طبعی میکند چون آن بالایی مرادید باشت و سیسی از دوسران زیری
شغل زدند من گفتم چرا این بیچاره را اینر گفت حاجی عمو من در خدای
او بر نشسته بودم این بزرگ گاه بروی من نیچه میزد و گاهی دهن من
میکرد حکایت مشهقی را بر روی نام تو یکی در حالت مستی است
کردن خود را چنین نقل میکرد که خدا شما هم قمت کند در اول درو
مشهد مقدس بدلا که دادم که روی مرا پاک تر میشد و با صابون
شستم زخم بصری مبارک انقدر مالیدم که انگه مانند بود و مجروح شود

حکایت مهمانزیت صاحبخانه به شک آمده تیرری کرد و بهی
که از دوستش بود گفت من که در خانه در نزد مهمان شستم تو پیا از دیوار و یا از
لعنای فلان کن تا من مهمان را برسانم بلکه از من رفع شود چون آمد و در نزد
نشت همان شخص از جبهه لعنای فلان کرد که کلوله در طرف همان بدو از خود
بزمین افتاد همان پرسید که این چه شخص چه کلوله بود گفت چون من تکفیر
همان او را کشته ام میخواد عوض و ملا نماید لیکن غلط خیال کرده تو آرام
بخش و هیچ حقی طاعتی اگر خدا کرده تو را بکشد من ده نفر مهمان او را
در عوض تو خواهم کشت خواطر جمع باش مهمان زود برخواست و رفت
و گفت تو این لعنت را در حق مهمان دیگری بکش حکایت ترا
شوهرش مجروح الحاح کرد که تقاریرت نماید زن دست نداد شوهرش
آمد پایهای خود را به تنویر انداخت بنشینان دید که شوهر مول گفت
مول نشین بیا هر چه میخواهی بکن گفت دیگر لازم نیست این تنویر مال تو
هم که مرآت دهم تنگتر حکایت پیر مردی از طایفه تغلای
و در حالت حقنه ر بود در میان جمع کثیری از اقربا و دوستانش که بر
سر او جمع شده بودند کوز میزد و پسرش گفت با ما فان حیا و ادب را حفظ

و خود را جمع کن گفت خدا روشن باش که آخر نفس است
 این قور و مساق ما را نخواهم دید حکایت حاجی قهرمان نامی که
 متبرک و صاحبدهی بود روزی مهمانخانه اش وارد شد و تفکی نشست
 شب پس حاجی قهرمان تفک همان را برداشت و بچه مهمی از ده حاج
 از قضا بچه فقره دزد دو چار شد تفک را از دستش گرفت و بر دزدان
 مرحمت کرد و رفت تفک معلوم شد حاجی قهرمان بهمان گفت نعمت
 تفک چند است من بدیم تا بتو فرزند گفت مال من نیست است
 بود هر چه بنظر تو بیاید بدای من برده حاجش را راضی نمایم گفت
 دو تومان غنای تو مان لیکن اقیانای چهار تومان میدهم اگر بکمر
 کردی اضافه را بمن بسانید چهار تومان را داد همان برداشت و رفت
 بعد از چند ماه آمد گفت من چهار تومان را دادم راضی شد چون آدم
 اهل و از دیو نیان است حاجی قهرمان گفت پس چه قدر پول باید بدهم
 تا راضی شود گفت من هرگز راضی غنیم که پول اضافه بدی لیکن بر آن
 ننگ آورده اگر بپندد را از دست آن بیاضا خلاص و آسوده
 نمایند نخی از ثواب است حاجی قهرمان در یاره هر قدر پول داد

راضی

راضی شد تا اینکه نتوان دیگر هم گرفت رفت بعد از پنج شش ماه دیگر آمد
 و گفت خب حاجی چون در دیدن تفک بیاضا فلعون فمید و راضی شد
 حاجی قهرمان بعد قیل و قال بسیار و غر و الحاح منع هفت تومان دیگر هم داد
 همان رفت بعد از چند ماه دیگر آمد و در غنای حاجی نشست حاجی همان را دید و
 تلخ شد گفت چرا آمده گفت حاجی جان پارس قیمتها راضی نمی شود عین تفک اینخو
 چون آدم تو چو قاق است مرفش میدد و در سو میکند باسی و چهل تومان نمیکند
 حاجی قهرمان از علما و دانشمندان حول و حوش مجلسی فراهم آورد و در
 میان مجلس داد فریاد کرد و گفت جماعت قیمت تفک های رسمی که عمره
 اولش عمل حاجی مصطفی یا ساریعی هر کدام که قیمت اعلی دارد تفک
 اینمرد همان را از نهان قرا حجاب کرده پولش را از من گرفته باد
 بد مید و مرا خلاص نمایند همان گفت حاجی عمره اینهمه داد فریاد و غر
 خوبیهایی من است که دولت می یروم و میایم بلکه میان تو و حاج
 تفک اصلا حاجی داده باشم نه تو از پول میکیزی و نه آن قور و مساق
 از تفک دست میکشد من بیچاره در میان سرگردان مانده ام
 حضرات مجلس هر چه التماس کردند بلکه عمل تفک را قطع کنند و ک

توای

دعوی بکردار و نارضی شد و گفت صاحب تفنگ نیستم که ترک دعا
 داده باشم باید صاحبش راضی بود و یک حاجی فرمایش کرد که قیمة تفنگهای کجی
 بد بد صحیح است لیکن صاحب عین قفسه را نخواهد و طرش هم حق است خلاصه
 ختم مجلس قرار شد که ده تومان دیگر پول بدید و صاحب تفنگ راضی کرده
 آمده بجای قهرمان ترک و پول بدید و حق القدر محقری هم بکردار و همان
 پول بدید داشت و رفت از قضا آری و دعا و آمدن بخت حاجی قهرمان و همان
 از روزگار مریض و شرف بموت شد جمعی از خویش و اقربا و دوست بسیار
 همان جمع شدند و از پیش پرسیند گفت نه قرضی دارم نه در کسی طلبی
 دارم یکی گفت این جمیع کثیر از غیره بگرد که خیال تست چیزی از ترک جمیع کرده
 که بعد از تو حق ج مردم نبوده باشند گفت بخدی لا شریک قم اگر در دستان من
 رشتی و فرستی باشد دعوی تفنگ حاجی قهرمان مادام ایچو آه شایان
 کافیت حکایت نقل میکنند که در نزد شخص تهری که صاحب
 دولت و حاجی مبری بود پسری ظاهر صلاح داشت که حاجی باطن از فرست
 او نا امید و مایوس بود که او را با مرد و محل تجریت خود مدغم نمیداد جمعی از
 دوست و دشمنای حاجی او را انداختند که او را سرایه داده و به ترحار و ترحار

دارد حاجی لا صلاح شد و سر بر تو مان مال از ملک خرید و تحویل حاجی داده بود
 و او را و آن صحنه مان نمود حاجی زاده لری الورد و در سر ایستاد و قرار بیک
 فروخت و تصدیق و مان نفع کرد چون شوار گرفت از بات حقیق طاکر که سدا
 برکت شود و یا به تعبیر شد که بخت در دست است و نقد آوردن بانه بخت
 خطر در بازار صفهان گشت میکرد که بکا از متاع صفهان چیزی خرید که در کجی
 از انطرف هم نفی عاید شود در دکان دو انگری بوق صفای دید که بیکواری
 فروشنده چون حاجی زاده مثل همان بوق را در سر بیکم خوشان خریده بود
 و شحال شد فکر کرد که اگر بیکم بوق خرید نماید بالمصاف منفعت خواهد کرد
 خلاصه مجموع صف دو انگران را جمع کرد و بیکم بوق خریده که کجی
 و که بیک در زمانه و بیک کانه و نقش و سده و آینه و در نقد سه هزار تومان
 با بجا و قطع کرد و در خاور هر یکی پول داد تا بیک و ده که گشت در سر بیکم
 بوق را بصدق که گشت و به شمع و شمع که بیکم که در راه بخاریه و است خورده
 نشود و بیکاریان مقصد داد خود شس سر سواری عازم تبریز شد و از تکرانی بیکم
 خبر و در خود داد و دوستان و خویشان یوم در دوجی زاده را بیکم بیکم
 شب بر سر راه جمع شدند بعد از خوردن شام بیکم بیکم بیکم بیکم بیکم بیکم

بدون

از حاجی زاده احوال پرسیدند گفت بسید تو ان نفع مال فرکت را فروخته حاجی
دیگر خوشحال شد بد گفت دوباره خرید کرده ام امید دارم که ثواب بسیار
نفع کرده باشد یکی گفت چه غریبه تفضل نیم در از قرار ذیل برابر کرد

تفضل ۸ عدل بوق که در محل حاجی ششم نگاری مرسل است

بوق تمام بکزرخ دو کله مردانه حاجی	بوق تمام بکزرخ دو کله مردانه حاجی
۳ صندوق بر صندوق ۶ دوجون	۲ صندوق بر صندوق ۶ دوجون
هر دوجون ۱۲ عدد ۱ صندوق	هر دوجون ۱۲ عدد ۱ صندوق
۱ صندوق	۱ صندوق
بوق نیم زرع مردانه عصرانه	بوق نیم زرع تمام مشک شکر از زبانه
۲ صندوق هر یکی ۹ دوجون	۱۲ صندوق بر صندوق ۶ دوجون
هر دوجون ۱۲ عدد ۱ صندوق	هر دوجون ۱۲ عدد ۱ صندوق
۱ صندوق	۱ صندوق
بوق نیم زرع دو کله نقش و زرشانی کانه	
۱۶ صندوق بر صندوق ۹ دوجون	
هر دوجون ۱۲ عدد ۱ صندوق	
۱ صندوق	

بیماره حاجی متفکر داهل مجلس متحیر شدند حاجی بعد از استغاثی گفت در تیریز
خند هام هست که بهر یکی یک بوق لازم است ای سیروان مرک تو لاجرم

بهر حمام ده بوق میگردانی نه اینکه بهر یک هزار بوق بلکه زمانه و مردانه و کانه
خریده مکر شریبای حمام به بوق زدن می آیند یکی از راه شوخی گفت
حاجی آقا شکر کن کوه ناخریده گفت چون تازه جو است ان شاء الله
في الجمله کامل شده کوه ناخرید بیچاره حاجی ادم تعیین کرد در روز
در دو عدلهای بوق را یکسر بدرباری شای بر دند در بخشد و بر کشید
اصطیاط کرد که اگر در راهی یا در جایی خاک بریزد کند مبادای بخت بر د
کرده و بدست مردم افتاده باشد که تا صورت قیامت پاپه رسوا خواهد
شد **باب ششم در حکایات جانوران و دیوانگان**
حکایت سالی آذوقه نخوگان شد رسوبه خدمت پادشاه
فرستادند و نامه نوشتند که حال از شدت ساری رستان عیالی
بسیر بسان نخوگان مضطرب و پریشان شده اند چون آذوقه ای
تمام است زندگانی با بیطایفه حرام در عالم ایلیت توقع اینکه بقدر کفا
از جو بانه که در نهاری خاقه شاهی و یار عیالی ان سیمان و شکای
موجود است بعنوان قرض حسن و یا بطریق متضار به مرمت فرمایند
ان شاء الله در بهار ان که موسم وسعت زمانه و فراوانی نعمت خواهند

تمام

یکانه است تا عذر و بهانه و بحدانند به خواستار بندگی و رفع مشغول
 اند که شریک خواهم نمود چنانچه ایلی مشهور پادشاه موران رسید پادشاه
 از ایلی سوازی انضمام نامه بعضی عجز و الحاح زیاده گفت بزمید این
 و بخت ترا و این بیار و بغیرت را که نه طایفه در بستان و در بر که موسم کرد
 کاه است و حکام خزان لغت خداوند کار در رود خانه و چشمه سار میرقص
 می نازند و ابر و طنبور می نوازند و غوغا می کنند و رقاصی جماعت کردن مملوکا
 و بیوقوف و هرزه درای عشق دارند و مشق می کنند شغل و پیش و نه این
 اندیشه حال که بستان است تو بزه در بزه بکردن انداخته اند با هم و صنی
 که نخواهند داد کف سوال کرده اند ایلی خوکان بر گشته و دار و خسته بخت
 پادشاه خوکان اند صورت با جرات نقل کرد پادشاه گفت جماعت از ردالم
 شده بخت یا چنین آمده و چنین خواهد رفت غفلت ننمایند علی رغم عدد
 بلکه موعظه بگردانید و تازه بسو حکایت شری در پیشه بر نظر شده
 بود و نوران در نقش حاضر و هر یکی به حال و طردای ناظر بودند مگر روبا که
 از نهانست و خود شاهی ادرا اطلاق و اکامی نمود چون که گریه می کرد و روبا
 خصیت جلی و عداوت کلی پیش فرست و با قه بخدمت شری عرض کرد و تنبیه

میرند

دکتر

دکتر شمال روبا را بر خود نهاده و این وقت که وجود حضرت سلطان بر لعل و نابود
 امثال و بندگان را واجب و لازم است که در خدمت حضرت شریاری مشغول می گردی
 و جان نثاری بوده باشم نه اینکه مثل روبا ترک خدمت و کفران نعمت کرده و جوق
 و لایعنی را فراموش و بنده غفلت در کوشش کرده و رقاصه و رقص مشغول می شود
 بوده باشم شری به عتابی روبا را تحقیق و ترفندی کرد که تصدیق نمود و عهد کرد که کر براه
 بیاید و اورا سیستی نماید روبا از واقعه آگاه شده تید غده و بیم دارد و همیشه
 شیر را تعظیم نمود شری رسید که ای هرزه کرده فلک و نام وای که از پیش بکجام
 درین عرض بدست کی بودی که از خدمت غفلت نمودی روبا عرض کرد که این بنده
 جان نثار که از غلام داده کان حضرت شریار است ذره ترک خدمت و غفای خود
 کشی درگاه همایون غفلت نموده و نخواهد نمود لیکن چون تقاضای وجود می کشیدم
 نیاید و ابر سود دیدم تا بخدمت جباب میرزا... طبیب بریزی رسیدم اگر
 دوا می شد و سحر است و منجنق و از بدنی نه در عرض خدمت غایب را مخرج
 میکنم بنده هیچ بخدمت باروی کر که اتجا بر کرده که سلطان بخاید بلکه خدی
 بدست نماید تا صبح بیاید شری به امور بازوی کر که از خاندن گرفت و کر که
 نایبند کر که بعد از خلاصی روبا هر گفت که این چه نامردی و بی غفایتی است و چه

دکتر

و بر آن که میخیزد ساقین و سینه را بکشد انداختن و باده گفت بعد لیوم باید صدقه
 در استی را پیشه کنی و از کفایت عمل اندیشه و آلا جنبه بپیرامون بر کرک انداخته
حکایت کرک با شری جمع المال شده بود یعنی بچه‌های خود را در یک
 منزل جمع کرده برادر داری تفاق و رفقه بهشته روزی شتر در طرف صحرا مشغول
 چرا که فرصت یافته بکفر از بچه‌های شتر را خورد و در آمدن شتر مالان و کریمان تقابل
 کرد و شتر رسید به دقیقه پیش انداخته گفت از بچه‌های با یکی معدوم الا شتر است و مفقود الحیم
 گفت از بچه‌های من یا از تو گفت در رفقت و صداقت من و تو نمی شود خلاص
 یکاکی و اتحا در فریشت کردی لیکن از آن کردن درازنای پشینه بین کنی ناپیدا
حکایت رویا بی باباری برادر شده بود کاه بی که با پیچ و خم حرکتی
 رویا به ترسان و بران شدی روزی فرصت یافت با ندان از پس
 مار گرفت و الفقه رفقه که مار ببرد بعد از آن بر زمین انداخت دید که جسته
 مار رست افتاده و کجی نذر و گفت تا بحال از کج قناری تو ایمن نبودم اکنون
 برادر رست شده **حکایت** کرک در رویا بی و شتری لقمه
 نواله یافتند گفتند چون این لقمه در قمت است نفرزاکفایت نمیکند هر کدام
 یکی از ما بقیه رست بجهه احترام زکری که قمت و باشد کرک گفت تا ریح تولد

قمت

من معلوم نیست لیکن حضرت نوح از جنس حیوانات که بکشتی گذاشت اوقت مرابا
 جه ام در کشتی گذاشته بود چنان حال است که زوجه‌اش فوت شده من هنوز در کشت
 هستم رویا بی بیای می کریم کرد گفتد که چه دقت بر روی داد گفت در کشتی نوح من
 بودم یک پر کو چک من که هم سن بود غرق در یسد بنو طرم فتاد و کم کباب شد
 شتر دهن خود را دراز کرد و نواله را برداشت و بر روی آسمان گرفت و گفت از آن
 سنا قیر کر دید که بیشتر باین بزرگ جبهه بخر خوار بوده است **حکایت** خری
 جان مید و رویا بی اند در بالا سرش نشست خرافت چادر اینجاست نشسته
 که تو میری از کشت تو بخورم گفت من تا چهار شبینه نخواهم مرد گفت من تا صبحه
حکایت باجری در همدستان شهری رسید دید که اهل شهر در خوردن
 طعام چو نگاه کرده اند که موشان بزنند که موشان ایشان را بجال نمید گفت
 مکر در این شهر کریم پیدا نمی شود گفتد ما کریم را ندیده نشینده ایم مرد با جرد
 تا کریم آورد و بشهر ما کریم بزمه موشان بعضی را خورد و بعضی قناری و قناری
 کرد امانی شهر هلت کریم را ملاحظه کرد و تحت خوفناک شدند که بعد از خوردن
 نوبت خوردن امانی شهر خواهد از شهر کوچ کرده در صحرا چهار روز ندیده از
 چند روز بکفر برسم ها سوسی اند که از احوال کریم خبری بر در کرد و از در در

دیده

دیدن و در آن کریمت و با آن شهر گفت که که را دیدم دست بسبیلای خود
میگشت کویا زبان حال میگفت که اگر بکنم از شمار زنده بگذرم این بسبیلای من چه باشد
حکایت مرد کبوتر با بازیگری که به راکه از چشایش خورده بود پنهانی کرده بود
پای کر به راد پوست کرده و با قهر محکم کرده و پادشاه دست و پای خود را مثل شاهی
که کفش سبغی می پوشید حرکت میداد حکایت بچه و باهی از در
رسیده که در مقام گرفتاری در پنجه یک کلام حیدر بهرست گفت چگونه
لیکن بهترین حیدر است که چنان از یک تنفر بوده باشی که نه اوردی ترا و نه
نوروی او را به پنی حکایت کور صحرایی را که از بکار نرندی افتاده و خونی
که در کن رشت شوق چو بودش پدید کردید در نیمه حضانت به کانی با و در این
ولا غر و پشت و کفش بجز حجت گفت ای هم جنس من چه باشد که بدین
حضانت و خدمات مردم تن و داده در صورتیکه ترا مثل ایل و عشیره و قوم
باشد که در کوچه ها و جوی ها و در لاله زار و در حیالات جبال بدون کلال
و طلال مشغول بر تعویب و ازنی نوع بشر همیشه در حذر میباشی از رقی و حیات
نیرسد مگر کاهی صیادی تیری بیاندرد انهم یا خطا میکند و یا کارگر نمی شود اگر
از هزار یکی از امثال باقی رسیده باشد انهم از اجل مقرری ذائقای مقدری

۳۶۰
محبوبت فرقت هر چه فرایش کردی صحیح و مقبول است لیکن دلخوشی نه که این
را هست بقدر لذت دنیوی برابر و بلکه افزون تر است کوره خورشید که این
است گفت مردمان این شهر در مقام فحش و شام و یاد تصدیق مطلب و مرام
و یاد در بهشت صدق و کذب کلام کاسی پیشه که آلت مرا حواله زمان کلعه از
خود میکنند همین دلخوشی این همه محبت و شفقت را از خود طرد فراموش و این
حزین مرا تبدیل بنوش میکند حکایت دو تا خرگوشی در صحرای بکر
گوشه دو چار شدند مجال گیر بنودی که بزرگ و دانا بود بدون دانه و پش
رفت و از ترش رسیده اسلام گرد کرد گفت از گنج اندوهی خواهید یافت
گوش زبرک گفت ما هر دو برادریم پدر ما امروز با جنت خدا پیوسته و کلاه قرچ
و کو سفید میراث گذاشته در قسمتش عمل بر نموده منتر شده چون بند خفت
و زخمش و جانشین منموم پیشه اند چه در پس از قوج و شیشک و ادکج
ایم و ویا از پشت باید بمن برسد که صرف خیرات جهان و خرج تعزیت مرا
کرده باشم این برادر بیا نص من به خوشی گذاشته و اینک بزم نشسته
و جنت افزاشده ایم که خود را کار و الا بقا قدم بر نه فرموده مگر در پاشیده و
حضور اما از آن که قیمت فرمایند چشم کرک از نه زده روشن شد گفت بکر

گفت در طرف همین باغی که نمایان است گفت اگر چه وقت نماز زوال
 پیش است و جماعت مقیدان در انتظار یکدیگرند کول المؤمنون اخوة ف
 صلح بین اخویکم زود در هم آید نمایند که وقت گذشته عمل شعرا را اصلاح
 داده باشم عموکش کرکر ابر در باغ آورد که بسته بود و در یک سمت باغ
 سوراخی بود که بخر کوشه ها وسیع و بزرگ شد بود قرار شد که خر کوشه
 گذشته در باغرا کشته کله را به خارج و بجزو کرک بیاورند چون خر کوشه
 را سوراخ که شده از چنگ کرک درنده قلاص شدند بعد از آن خر کوشه
 بزرگ بر شاخ درختی آمد کرکر اید که در سمت باغ ایستاده بمضمون
 الا انتظار شد من الموت در تفکر و تضرع است صد کرد که سر کارشیر نعمه
 اگر چه چند قدی رحمت قبول فرمودید چون جسته الله بود البته در نزد
 خداوند عالم به اجر نخواهد بود الحمد لله از برکت قدوم میمنت لزوم
 در میان اینف دیوان از روی صلقت و راستی نفاق و عداوت
 سدل اصلاح و اشی شده و کله را حوزمان برادرانه قنعت کردیم کرک
 گفت البته صلح و سازش بهتر است از کدورت و مقصود من همین
 استلوب لیکن اگر کله را بیاورید و با شخص رو نمائید و هر دای قنیت

شروعی عمل شما قطع شود و قطع داده بوده باشد اصلح بنظر میاید گفت این بند
 از کثرت صدقتی که دارد تا بحال کسی را از خود ناراضی نگذاشته ام و نخواهم کرد
 گفت علی همین اسم اخلافت تونه از کوشه ها مانا با رمی و نه از کله شمشای
 حاصل کردم و در قلم حکایت راغی پاره پیری از جا بر داشت و در
 کر در سر شاخ درختی نشست رو بای دید خواست پیر را بخندد است
 راغ بگوید از سلام کرد گفت اکثر امضا جان در طغنه در سرش میکنند
 رفیق تو لب ده سپیده دارد و حال آنکه در نظرم از برف سفید تر است چنانچه
 ترک بر فرا مکرر سه تراقا که کشته اند و در خوش آوازی در طمیر
 خوش الحان تر از نظری نیست یار ایشانند و مستفیدی را غزل در کمال
 بخوانید که غلامی روح بوده سپیده راغ در ابتدا و آخر خود را پیر را خست
 با عجله برداشت و بطرف صحرا رجعت را غنید که اینهمه مزاج کوه و دلی
 محض تجربه پیری بوده است که انهم از دشمن بیرون شد حکایت
 اولوای کریم که از شوریدگان در عصر خود مشهور بود این شعر را هم از کتب
 دلی بخیری قریب در یول چون ای او ش قار اولوای کله قی چون
 گویند شخصی بگردش سیلی سختی زد گفت عمو جان رسم است بگردن دیوتا

سیلی بزنند لیکن زباین شدت حکایت شخصی از کردن دیوانه
 سیلی زد دیوانه رفت از کردن مرد باجری که میگذاشت زد تا جگر گفت جان
 چرا مرا میزد گفت پس آن شخص چرا مرا میزد گفت تو را به تقصیر زدی گفت او هم مرا
 به تقصیر زد گفت عمو جان من با تو رجوعی ندارم گفت من هم با او رجوعی ندارم
 گفت سبحان الله آدمی نیست که این دیوانه را برنجربند و تا مردمان را ببرد
 که هر چه بدیوانه خواهد گفت دیوانه عرضش را در حق آن شخص خواهد گفت
 سکت شد رفت حکایت دیوانه آدمی را که تود دیوانه را که
 پیش حاکم آوردند دیوانه گفت قربانت شوم عرضی دارم گفت بگو گفت
 شنیده ام روزی هزار نفر میرود و هزار و یک نفر متولد میشود آیا صحبت دارد
 گفت شاید گفت هزار نفر را حد میکند و کسی ابا او رجوعی و بازخواستی
 یکی را میگویند با شتم حاکم چندید و مرضی کرد حکایت ملاجیاری
 که از علمای عصر بود دیوانه شده بود گفت چه دیوانه شده گفت دیوانه
 نیستم که عاقل شوم حکایت سفیر اعظمی که در نصف النهار
 باجیر را گفت که تود بازار چه کار داری باید بدو غیبتن بروی تا
 داد و فریاد کرد مردم جمع شدند و از دست عسکر خلاصش کردند و گفت تو حق

دیوانه

که در روز روشن چنین شخصی را بگیری مگر در شبها گفت فرمایش شما
 حجت است لیکن در شبها این قریب از خانه پروان نمیدارد و انکی بنابر این
 نمیدانم کی او را می توانم بگیرم حکایت دیوانه در حمام فوطیه
 و مرد مرا از حمام پروان که در کس که بجام می آمد مردم میگفت که در حمام دیوانه
 هست حمام بسته بودند و او طلب شد او هم فوطیه پیچیده داخل حمام شد و
 بجان جمد کرد جوان بدیوانه ساعی زد و حوزد و جنگ مغلوب شد در حمام
 غلبه کرد دیوانه که ریخت داخل خلوت شد و درش را محکم بست مردم را خبر شد
 که حمام مفتوح شده یکان یکان عریان شده میآمدند و چون از در خلوت
 عبور میکردند چون مشرف در خزینه بود دیوانه سر از خلوت پروان کرده و آهسته
 بر دم میگفت که بخیزند مروید که در خزینه هست حکایت در دیوانی
 محسن نام روزی زن کدقادی ده او را جماعتی داده بود که در هر خانه میگذشت
 حتی در حضور شوهرش جوانان ده گفتند که محسن سر کدقادی خود را بگو گفت
 چندیکه از فلان شخص که حضرت عیسی است در خانه فلان شخص با... حمام
 خاکری بودیم بعد از اتمام مرا گفت برو دست و پایت را در چشمت بوی
 و بیات آمدن تو نه برای تو خواهم آورد من رشم و شستم و ایتم دیدم نه برای تو

در سه در خانه حاضر هست ز که را خوابانیدم بر سر البطرف بخاری پایش را
 پنجه بعد از تمام عملش از طرف دره نگاه کردم دیدم خود... فتم است
حکایت اسماعیل یک نامی که ضابط همان ده بود قفل کرد که من
 اهل دخیل خودم را از تیریز همان ده آورده بودم و خودم در مجلس جمع
 کثیری از عیال و غیره نشسته بودم ناگاه همان محسن یوانه وارد شد مرادید
 گفت اسمعیل یک زن ترا دیدم شاه شاه بسیار اقا و چاق و کا
 یث است الضافا خوب گذران میکنی کاش من در عوض قوی بودم
 من از خجالت بر زیر افکندم مردم او را رزده از مجلس بیرون کردند
حکایت ابله کلاهی در سر راه خود دید با خود گفت بیچاره
 صاحب کلاه بر زمین فرو رفته که کلاه بقرار رسمی در زمین مانده

باب هفتم در تعلیم بعضی علوم و در آن چند فصل است
فصل اول
 عجایب التفاتی که نفر از هر چه ای سنگ بر میداشتند ناگاه
 سنگ زور آورده و یا اینکه لب چه فرو رفته یک نفر از زیر سنگ
 و دو نفر از بالای سنگ بجا افتادند مردم مطلع شده کان کن

در میان و در لوجرخ در آورند شخصی که بالای همه افتاده بود دیدن نموده است بر سر
 کردند شخص ویم که بالای سنگ افتاده بود انهم مرده بود نقش او را هم کردند
 سنگ را هم با هزار رحمت از چاه در آورند آن شخص سم هم که در زیر سنگ
 مانده بود از قضای الهی انهم مرده بود از غریب آموزش در دست قدم
 که نهشته مردم جمع شده تفنگ میاند افکند بچکس تنهت بزند ناگاه مرد
 روئیده از گوشه پید شد و تفنگی در دست داشت که با ریسمان لوله اش را
 به قنداق بسته بود بچکس را همان ان نبود که از چنان شخص هنری ظاهر خواهد
 بلکه شورش میکردند مرد فقیر فقره در رزنا نوشته تفنگ را گذاشت کرد ان بچاره هم
 تنهت بزند **فصل دوم در اخفاء** بعد از آنکه شخص سه ماه متوالی ایام
 قایم اللیل و صام النهار بوده و در روز آخر صد مرتبه آنا از لئا و صد مرتبه قبل
 و صد رکعت نماز عتبت و صد میکنی طعام دهد و شرط بر اینکه قبل از
 شروع بعمل اخفای بی در قوی شب زمین کنده و حاضر کرده باشد چون
 از اعمال فارغ شد خانه را از دی حیات مخفی کرده در خانه و شب زمین
 محکم بسته و باند زون چاه رفته پنهان شود امیدوارم که نشانی بچکس
 نخواهد دید و را حصار بعد از آنکه اعمال بر نور فوق را تمام کند

بر کسی را میگوید که احضار نماید و لا تقرب لیسید اگر نیاید خودش برود و بگوید که کار و حاجت
 و حسب العرض شده ام اگر قبول ننماید بچاکم عرض شده است و نماید آنگاه مامور
 در محضر کم عرض خواهد کرد اگر انهم ممکن باشد در رکذری بنشیند که گذرگاه او باشد
 آنگاه در غم از آنجا عبور خواهد کرد حکایت روزی شخصی گفت تجربه تو
 معطلی کلی دارم کفتم دلی بتو بیا بوزم که فردا پول بکیرت میاید خوشحال شد کفتم
 مثبت صبح جای کرده بعد از نماز صبح صد مرتبه آیه الکرسی و صد مرتبه انا انزلنا و
 صد مرتبه قل هو الله بعد از اتمام که نقاب بر آمد مجموعه مس و زوج رقیان
 یک زوج از خانه برداشته بهمراهی من میرویم پیش ضرائف که کرد و قرعه با هم بچسب
 مید بخندید گفت بلکه در آن صراف هم پول موجود شد و یا اینکه ندیده بود
 کرد کفتم در بازار میفرویشم منت چنان کنان را نمی کشم گفت بجان من بچسب
 مکن که اگر عظم است **فصل سیم در علاج مودیت** در محاسنی
 سرفه که ترکی جوی میگویند که در اکثر خانه های تریز پیشد شکایت میکردند
 من کفتم علاج او را میدنم اهل محبس خوشحال شده التماس کردند که بایم تعلیم
 کن که تو باش بیشتر است کفتم در هر خانه که پیدا باید آن خانه را از پایست
 بر داشته بعد از آن از تار که با کج و اوج عمارت تو تعمیر نماید و امیدوارم که نشانی

در آن

در آن عمارت جدید خواهد بود یکی گفت خدا ترا عمر بد و خوب تعلیم کردی باید
 بهادر مژده برسانم آن دیگری گفت بلکه در انعامت جدید هم پیدا کفتم
 دوباره خواب کن محتش یا حوض یا دریا چه نیاکن آنگاه خواهد در علاج
کیک قدری کرد نمذبتوی کا قدری ختم در دم بالین رختوب خود گذاشته
 و شمعان و کیرت فرنگ را هم در بالای سر خود گذاشته بتوی رختوب رختوب
 و فیکه کیک را بایک دست محفظت کرده با دست دیگر چراغ را روشن کرده
 از آن کرد کا غنچه چشم کیک رختوب نماید که بالیقین هر دو چشمش کور شده و از
 دستش میچاری خواهد آمد در علاج **عقرب** کسی که عقرب یافت
 مردم او را که نیش دارد با چاقویا بمقراض قطع کرده و با کند که از تشنیه
 کاری و زیانی نمید لیکن بهتر آن است که باز او را بر پستان بسته از پنجه یا از
 دیگر بیا ویزد تا بمیرد که بدیگر عقارب جرت بوده بخانه هیچ مسلمان بدو
 اذن صاحبش نیامده باشند در افقون مار کنگ که کوک
 مرکوک همین مژ را بخواند و بطرفی که مار است بدمد بعد از آن بکیرد که از
 مار آتشی بدو نمیرسد لیکن بهتر آنست که مار را همین که دید دنیا را کشند
 تا پای دارد بکیرد بعد از آنکه خسته شد و استیاد آنوقت همان مژ را بخواند و

بلا

بطرف ما برسد که بجز بست فصل چهارم در استلال و بزمین

الف ظالم و او مظلوم چنانکه از او مورد استیلا می شود الف پاک و او نجس
چنانچه از خاک و خاک واضح می گردد الف سبک و او سبیل چنانکه از گاه
کوه معلوم می شود رگ الف بغیر رگ یا سیاه است چنانکه از قریه متغی
می گردد و در سبب در خط کرده که قشام گذشته و حال آنکه در استیلا
خانه را در گفته بستی هزار را در میگفت ترک در اسم که در خط کرده که قشام
مستبسی نه در بستی خیار قشام کفی که فی الجمله شباهتی دارد و در اول اگر
میگفت باز مستبسی داشت ترک در اسم با شاق و پایاق اشتباه کرده که بستی
پایاق را بگفت و با شاق را به کلا میگفت بر عکس اسم گذشته فایستی را
خوب اسم گذشته یعنی مطابق واقع نیست زیرا که نه ن پی خود را تمامه نمی
بیند هم چنین حوچ را که گفته و حال آنکه کز ترک الحی اما در خوب اسم گذشته
چون کوره میکند کوره کن گفته هم چنین کور است و در حوچ فی الجمله کامل شده
دانا اسم گذشته فصل پنجم فی الموعظه و النصیحه رومی
ادرا مکن که بول تو بر میگرد و بوس ترا ملوث میکند در بالای
بام کورانه حرکت مکن که از نام افتاده کردن تو می شکند از ترک

بریزید که از قدیم مرک را کرده و ناخوش داشته اند شهادت کوران
در رؤیت طلال قبول نیست اگر چه در سر کوه بلند بوده باشد و در
باید در رود یوار خانه را ساخته و سقف را نقش کند تا معشوقه را در
همین تماشا کردن سقف غیب و بنا کوش در دست نمک نشسته
حسب المرام مشاهده تواند کرد استخوان تمام ترش که در کف
نباشد همین حکم دارد اما معقانه حرکت کن که مردم از دانا میگیرند
و بادم ضرطیعت میل میکنند و دوستدارند زیرا در تون را قبول
مکن یعنی دیوث شخصی اگویند که کون کسی را از کسی مضایقه کند در
حرف خود استاده که مکن که این صفت رسم زبان است که یکده بی گفته
مادام العمر در بلا باشند مردیت است که در هر روز بلکه در هر وقت
به تقاضای وقت حرفی گفته باشد تا تون کون دادن را خود
کن اینکه تعریف بر در از قدیم کرده اند فی زمانه اند غوغ و الحمد لله تجربه رسیده
کاینکه داده اند مردمان زیرک و قیافه فهم و حراف و در مجلس مصداق
و بزرگوار و بلکه اثر ایشان ولایت و یا شده اند و بلکه
از قدیم هم کاینکه داده اند صاحب ثروت و اسم و اسم بوده اند چنانکه

در دیوان مولانا عبید زکات در وصف کون دادن رستم همین شعر را دیده
 متهم چه بگوید شد ارباب برانورد آمد یل اربابند
 عمو دی بر آورد هومان چو دود لبان که سیرغ و نموده بود
 چنان برزه کون رستم رخت که از زخم ان کون رستم رخت
فصل ششم در خواص اشیا چغندر هرگز بدست نباید چهار
 خاصیت دارد اول در غربت نمی میرد دوم داغ پسر نمی پذیرد سیم یک اورا
 نمیکند چهارم در دخی نه اش در نماید توضیح آنکه صحت بدن اورا نمی باشد
 تا نگر کرده و در غربت میرد حرکت اورا نباشد که تازن گرفته و پسرزاید
 در نیت و داغ پسر را نخواهد دید و از خانه بیرون رفتن اورا نمیشد و آنکه
 همیشه با عصا براه میرود چگونه یک در امیکند چراغ او شب تا سحر روشن
 در سر او جمع میشوند در هرگز نمی اش در نماید افیون هرگز بدست
 نباید چهار خاصیت دارد اول موش لطعام او فصد نمی اندزد دوم حکم
 اورا جریمه نمیکند سیم در نماز اورا شک و سهو نمیشد چهارم بعد از مردن
 داخل بهشت می شود توضیح آنکه انقدر طعام اورا نمی باشد که باقی بماند تا
 موش فصد ببرد از آن جدید یوم جدید و چیزی از مال دنیوی اورا بماند

تا حکم

تا حکم جریمه کند المقدس مان آنکه در حالت نماز کردن اورا نمی باشد تا شک و سهو
 چه رسد و بدست او تو قبل ان تموتو عمل کرده البته داخل بهشت خواهد شد
 الا طباء القیوم الایرانی مریضی که ایشان رجوع کرد چهار خاصیت پیدا
 میکند اول اکمل و کیه صحنه اش بسیار و پر بار میگردد و سیم در زخم می کند
 سیم تنجرتن اورا ممکن نیست چهارم زبان حیوانات را میزند توضیح آنکه بک
 خون از او گرفته بصحنه اش میریزد زمین قوه گرفته کل و کیه را پر بار میکند و در
 دو افغانهای مخصوص ایشان مسهل و مخرج در مقابل سیم و در بهشت البته مریض سیم
 در حوزده و خواهد دید و مشهور است که هر کس خراک خود را به بادای سیم بخورد
 حق اورا ممکن نیست و حال آنکه مریض را اگر کثرت مسهل و مخرج چنان غیرت کند
 که بادای نمخورد و از تاثیر علفیه که بشکم او رفته هم خبس حیوان شده چون خرا
 خوش کفشد او میایستد الراب مزاجا بار دیاس که از دهم می کشند
 و هم مناره درست می کنند اکثر دعای اهل زمین در سر او پیش از طلوع
 تا دای ریایا امانت را بخیلان و کفایت که در آخر خود او فاداست پس ابرام
 فرو برده اسوده میکند خواص بجهت انبار دادن و ضابطان و تا
 بمصرف میاید که محذرا کند و جو که ده خرج تحویل میدهند خاصه در

که در سال

که در کمالهای کرانه و قحط و غلا و در سنگ حاصل میشود که از موالید است
 علا فان تیرزیه قیمه روفال میفرشند الماء بقارسی آب جسم باد
 رطب سیان در همه جا پیشه مکر در تیرز فاقه در محد نو بر روی بعضی
 از نباتات که شهر اداکان روی زمینند فاقه در روی بعضی که نه شغلی
 دارند و نه پیشه و کاری و نه غیرت دارند و نه کاری در کوچه و بازار شغلی
 یا بومی را که بیکراوند را نمیکند اگر پول نمیشد داد و فریاد خدا در رسول عمر
 و الحاح بی زاقبول نمیشد نه از سیاست عالم میرسند و نه از مذمت عالم
 خلاصه سخن بدینا کشید و گشته مطلب دست افت الماء از دوحض
 دریاچه و دریا درست میشود برف و توک و یخ از مضیفات است تب
 و مایشین او در همه جا از شقایق که بلا پیشند خواص لیکطره تجنه
 مرکب مجرب است و بعضی از مقدسین بجه طهارت روزی ده من بمصرف
 میکنند امت حضرت مسیح احترام ملاحظه کرده بکون خود نمیزند و از لطف
 مسیحا صحت مکاریان و دعاتیان و صحنشینان فاقه زبان و در آن
 ایشان همین احترام را ملاحظه میکنند القبلة بفارسی بوسه
 رطب و طعمش شیرین در رخا رود لب و در سینه و غیب و حران

دیران

دیران که در بجهول میاید و تازه اش لطیفست و مطلوب گفته و بر مرده است
 نامر خوب قیمت یعنی ندر و ششی پر بها و غلط اندر است چون در جوانان ساده
 لوح بجهول میاید قیصر اندر است که با بی بیشتری خونین چشم به نقد جان نداده به نا
 اهل از روی غلط بخشی مفت میدهند اگر بعضی از عزیزان جوهر قیمت
 و سیبی و فحش و دشنام تحمل شده زور یکجندی می بینند با عفا من جان
 مزه ندمد یکی نقل کرده که در طهران از لب جوهر یکی بگر من آمد که تاورد
 تیرز و مان مرا شیرین کرده بود و در راه با اکثریت حلا و که در آب
 من بیکد یکرمی چسپد اگر آب نیز دم آری یکد یکرمی شد الحاقه حب
 و خور که فاقیت حیوانه است زایل و محبت ز رویم با باطل میکند
 بعض مزاج قوه با هر مقوی است الحار بفارسی خرد درستان
 و درستان بلکه در هر صنف از اصناف مردم یافت میشود از جمله خطا
 که از معرفت بهره ندرند محض بقا نیست انگشت خودین رد و میلاند
 همچنین مکتب دار که از محدث طهارت موقوف قران باطفال اسم
 و یاد کار است یکی نمونسته که در عوضش کتابی از نقل رو ماه
 و کرب و غیره نویسد و در رس بدید که هم بجه با طبع میل کرده و هم احترام

دیران

قرآن را حفظ شود همچنین در وقتی مکتب نسبت به هر چه بودی
 اطفال که ده سال بگشت میرود در کتب فارسی را نمی تواند صحیح نوشته
 و درست بخواند و در مائت اسلام عاری و غیرتی نیست که اقدام
 بکشودن مکتب خانه تا بطرز جدید نموده و خودمان را ازین ذلت و
 خواری برانیم در اینجا هم هزار درد گفتنی و مطلب نوشتنی است لیکن
 از زمینه مقوله خارج میشود خلاصه جمیع این نوع انان و فقه
 اند باطن و بالذات ظاهر اداء با صفات هر دو طایفه را مردم دوست
 میدانند الخواص التا اودار در منازل و محافل و اولاد زنان
 کفله و خورثان میکنند که بجهت اوقات آتش قبر و غضب مجرب است
 البوق صور را اگویند و دستم است مصنوعی و طبیعی مصنوعی را
 در عروسها و سوره میزنند طبیعی را بعضی اشخاص معتبره که صاحب
 شال کمر است و در مجلس میگم و عده واقع شده میزنند مثلاً
 بکر بلا رفته تا سه سال نقل اراده کردن و اسب خریدن و دلار
 شدن و سپی از کتفش افتادن و منزل بنزل بلکه قدم بقدم رفتن
 او تمام نمیشود که نه مره دارد و نه مضحکه الخواص گفته اند

در میان

آلت مسخره است که قلب را تفریح میآورد			
چربیل	چغل مخفی	دنیا	تمامش خانه
ملازاده	کتاب فروش	العجایب	قلعه نواز گذار
الحامی	آلله ارجاع	الطیب	پیک اجل
بیر	تحمق طبا	بیمه	تعارف بسیار
ان خلف	سینه بای	همشهری	عجب کوب
مردود	همان روز	طول	پدر و فتنه
مرشد	برادر زخمه	شعر	کار بهاران
غلام با وفا	محرم خواجه	بوسه	کلید و طلی
همان ناخوانده	بلای گمان	سوکند	دادرس در دیوان
مخبط	شعر خوان و خبر	فتای لایب	تجربه نبدایی
دور قیس	جماع	فلاکت	نتیجه علم
ربا	محصل قرص	زهد	پرده رندی
دین	تقلید متعین	فشار	انگوش پیره رن
الابرام	حلال مشکلات	ناموزون	شرع بی

الک این کلمات از عیب را نشان میدهد

لوق لغت	داه و پیر و زقا	فرخت	مرکب
الحنق	همان دمی	آرشوه	کار بر بی پاره
قرنای قوز	مادر زن	نور علی نور	دختر با جیمز
الزبارة	بهانه دستگی	العلق	بهانه مفسدان
موت الحضر	احتیاج	المدر	کیکه دختر از جیمز
سقفور	ساق زن پخته	صق	جماع به منت
القصیده	التا که	المدر الکاذبین	مرثه خون
استرا	دعای نیر	جماع حضوری	همان شد
قاره	پسر خفیف	داه و پیر و زقا	پدر زن
نیه	مال ورثه	وطی الحار	مرحبت نادان

نامه ایست که یکی از دوستان که چندی در استانبول مانده
بعد از مر حبت اصطلاح خود را ترک کرده و بان امان
اسلامبول نقل میگرد نوشته شده مرصع و عطف

افندی نموده جی اقا خضر ترینه عرض اولو روز که جی زدن جعت

ایزدن بری شوق مملکت و بر اهل لسان کوره بیلر و ز که بر قاج زمان
قیقه مشغول اولایم جی بوزدن التماس ایدر روز که نشاء به یار موسی که
چکلر و چایر لار نمو ایدن و ایسی قی روز کار اسن وقت اولو بر بیکر
اولوپ شورایه تشریف کتوره سوز که بر قاج زمان لایقه مشغول اولایم
نکی حیات تا پالیم آه غدره نون جی میزند سلام و بیک و غلغون زوقا
قلا زنده اخر ستیان کوزلین کورن کیشی مر غمره نون شو خجاست ملک نفهم
ایتر خستیار لرینه با قایلور می آه آه نیرده قالدی اوفانلار دوا و چای سولار
قوندر اکیوپ و شمسه کوزل کوزل چکلر دن فرتدن بار دایم کوزل
خیالیمه دوشد و کده پیکر جیم میگوید

شده
مست

۳۸۴ اشعاری است که از قدیم در دوزخ و کون و قها بار که هر چه است بلیغی بخوبی

با خوب نه کوردی که بر شهر دگش کوردی	دیگر گش و شرب و خوش بود کوردی
نه شهر لاف بتان بکت سود غطردور	حجت علی بکت بر غریبه عالم دور
بهشت دار مقصوری اولوب زحور	که یوسف و حور و قصورنده جبهه دره قصور
نامی غیر و غنی معوض نیاره خوب	نامی ای ظلم و ارف پیشوای خوب
لباس عید کیوب ایلیو پله پیرایه	چو پد عیار در دایم او شسته تاش
که ار که سولا نوپ عطریده کلا سید	کل اوز لور سوپور و پلوشک سید
نظامه دوزلوپ رنک زده قربانلار	که انتظارید و قربانی اولما قافیلار
ب قماش نفیس و زر حیر طراز	اچو پلار رنک زنده اید و پله پای انداز
نشا را اید لب لعل و کو هر و برهان	نه بلکه شوقیدش باش اید که کو هر و برهان
جمال حقی کورر بامش مده عرفا	شای فاتی ایدر بامش مده عرفا
او یاند کچه و بازار باغ و لولین	
بو یاند اکاش صحرا بان غلدرین	
شکفته لاله و کل باغ و گلش و غرم	اولو پد و طرف چین شکستانم
بهار کاتبی تغیر کیفیحی الازن	همینده خطار یا حین اید و پد و رقم

صدای

۳۸۵ بود کوی بیل ایدر شش بچه و نیم

صدای هذ و جات کوشش موشه تر	بود کوی بیل ایدر شش بچه و نیم
ویر و پد و گلشن از شاهه نایبیت	اولو پد و باد صبا بچسبیدام
کل و شنبیل ان دوشو بد و درین	غذایاره دوشو کیسوی ظم ندیم
اید و پد بر که و بنه ایدر شش	قویا جناب ولایت با بلاقیم
اید و پد خیال شگویی برادر که مکتبی	غم قلوب جباریه سید حکدی رقم
ای دل بود یاره قیل تماشا	بو نقش و نگاره قیل تماشا
رنگ کل یاره قیل تماشا	طرح کل و نگاره قیل تماشا
ایح چشم نظاره قیل تماشا	
جنت بویره و کل برابر	چول روح فرا هو اعطر
توپراغی بان شک و عنبر	دانش و قوی در دلع کوه هر
بر راه گذاره قیل تماشا	
کهارده کیک ایدنده قهقهه	کلزارده غنایب جهجه
هر مرغ بر اوز که ناله و و و	ایتمه دخی سنده موشه که که
کل ناله زاره قیل تماشا	

ملان

ریحان گل و پند سبیل اوسته	سبیل هم اولوپ قرض اوسته
سبیل او زین اولدور و رگل اوسته	گل سبیل او پند و سبیل اوسته
اد ضاع بهاره قیل تشا	
الوان کیو پند لاله اوز لر	شیرین حرکات شه نور لر
چوخ آهجو باخشو قاره کوز لر	سیرانه چوپ دو لود و دود لر
برخیل شاره قیل تشا	
کیولری مشک عنبه آمیز	ایرولری بلستان و خوزیر
جادولری شور و فتنه انگیز	ایمورلری نورس و نوخیز
برخیل شاره قیل تشا	
عشق ایلین اید و پند لنگسته	لر شجره قایه پای بسته
گل چهره لرون عذری اوسته	غم غم تو کو پند و دسته دسته
پر طرزه ماره قیل تشا	
هر کوته باغ با صفاده	بر محاسن عیش اولوپ کشته
جشنده اولور مباح باده	بر مست و کلر خان ساده
چشمان ضاره قیل تشا	

۹۸

چون سبیل خوش نوا شو هی	چکد و نغمه نوا شو هی
اولسون سینه مر جا شو هی	دار کور نقد رصف شو هی
یونظم و شاره قیل تشا	
در تعریف شهبان	
باشند تو کللی یاق دار انده کرد	ایا خد قلی چرخ خفته لویپ کرد
میوپ قود و تماخی ابرس کوفد و یونون	اوزی کوب در نه تو تو ویر و یونون
کیدرد و راقصین بویرنه دیاق ویردر	کلر کور اوغلی دیر گاه قشراق ویردر
در تعریف بهار	
شاه طرف کستاند برک لاله کل	چکدی ناله چمن دره قمری و سبیل
طویلده ایچره او تور مازدی کا و چرخ	کیدردی شوقید سداق نینه چرخ
یاغش مازدی اغاردی اولور و پرنج	ناخو کیدردی چرایه کونور که تا لنج
کلر زدی طرف چاکاهی انقردی الاغ	و اغیشدی چو کیش و بره ایلده اولاغ
چا لار دی سیر کن الاغ ارشاد کل	تواردی عدل کن کدر اگوپ کوی
سولار بولاش و تهنوت خدی	اروردی هر دره دن قان اولور دیل و دن
الهی	

نفل

مفضل بهار دلدی کوزوم طرف به باخ	افاق نبر و غرم اولوب باغ و غم باخ
چون خال کلف نخج محبوب لغیر	هر بر چینه لاله صماده دغه باخ
چون چشم عشقان نخج کریمان کنگر	هر بر طرده چشمه دبی بلا غم باخ
سر زیر پر قنده چکر غنایب ار	طرف چینه بال و پرش کلان غم باخ
کلر قولا غم جبهه بیل ای عجب	کلش خنده ناله و فریاد غم باخ
.....	ای بی اوتان باشی سال غم باخ
ترکیب باخ یا ایتها باخ صور و شعله باخ	اند به باخ یوزه کوزه باخ ال غم باخ
عقل دکمه باخ یا شیشه باخ ادعیه باخ	شعله یا لب باخ یو باخ شعله باخ
دور ما کوزوم ایونده ایتل کیت جتیمه	وینی یوغوند و میر باخ شعله باخ
باخ بو کو پکده بری شعله کو کوزه	صورتا لور و میرا به کیم دغه باخ
یا منخ اولوب اونی زنجیره لوطیان	دنک چالاند کوز باخ او باخ

از زبان دزد

نقد رایو کسور او غم سی نم کرم	نقد رایول کسور و غم سی نم کرم
نقیب چوب یره و رام کونو کی قاردا	چند ایرقد و نم کونو کی قاردا
رنا لاری جوخ او غم و جانا غم قاردا	کسول و شیشه نقد و غم قاردا

سایه

برین یو یام افرین اولدیم قور و قور	باشون برین کرم بر قور و قور
کینه بو یالته بر سنوسه محتجم	بو یار دلدش یخنده هام کرم
اگر ویره بزه همایه لر قور و ماسین	اولور که بزه ییک قور و شورین
اگر او شور و نون اولب یخنده بر سونو	اولور یا نجه نم اهل عیون و مونو

از زبان کونی

اودم که تو کوزیدم بر جونی کیم ده	منم کیمی یو خودی بو جهاند کونده
دو شردی چین صولان قاره بر حکیم صینه	دکردی کاکلون شستی کر صینه
پنیر تازگی اقمه سیکرم ترایدی	یولا کینده بر غم تتریدی
سور دیلمی براق چاق کیدیم من	دو شردی دل ایرمانا کیدیم من
یور و مده غازه بو خنده و خال فیریا	غرض دیم منده اوز که مالو اریدی
اود قیه قیازیم امح مشتی کچمن	ایشی یولونا ویردیم دیریدی
بران داغی شدن تغ فیم یو خودی	اود قیه نرزه بیلور سوزید غم چو خودی
اود قیلا ایتسم جیم دزریا	انده ایمده و درد و غم و اوتریا
اودم که تو کوزیدم بر جوان لاله غده	من ایلیم بر عجب محبس سماعه کدر
اچاردی سیردن کت مجسم کچ بر	بو یاند هام صراحی او یاند نقل کباب

سازنده مهره نردی یه دوشش پنج	ایو تیر چارم بهیمت در پنج
پایه خانه شطرنجی بیلنت کیدرم	حرفه خفته یوزخ که شانی ت ایدرم
درق چکنده حرفه دودل اولور لال	نقد نقد کورنسه من ایدرم تالان
اوزه اوزه که اولور خوج منم کم شمش	ال اوزدوپت ارام شصت بطن منم
اگر طاهل قمار یا چهره بنده لیدرم	ولانه فایده برجه فلوسه محتجم
تجربور شخ بی دوروپت روزم من	قمارخانه لرون شسته سوزم من
قمار باز لرون جرکه سنده دوزم من	پول ابله اونی تا چو که یوزی بورام
کنار دن باغ ارام صد و کذنی سحرم	بری اوز بریسی اوتوزور من اندیچرم
چاقو بلاش باصه نر غبت شوق	درار قماره نامی جرکه جرکه جوق جوق
کیسی نزدیکی کنجه کیسی شطرنج	کیسی دیناریدی نام جوبت بیغم در پنج
که قاضی ولر دواشرفی دینر بال	توکوپ بارینه هرکشی جوال جوال
مم که دزد قبه یوخ میچکدن لیشم	همیشه چو نه قمار اونی ماقیدی میثم
کلوپ او جرکه ده من شوقیده یوزد کدوم	نه پول که دایمیدی من باره توکدوم
اولوپ حرفه مشغول کار نما نرم	که اولدی سحر که بردخت کره گرم
حریف اوتدی منی امل کار ایدم	پاروی نقدی چون شوقی میثمن

باسی نامی قیامت ایدر اوتوزم من	اودقه حوکه رز و سیدن ارا درم من
علاصه یوزدوم او مجله دمن قمار تمام	مختلفاتی یوزدن کیدر کتوردی غلام
که ایلدی منی عریان مخلص و لاشی	منی حرفه قماری پاروی بی در پی
نقد رکه وجودی اولاد ادر که محال	نقد رشت خدوندو لاله الغر و جلال
نقد روضه لاله اولور ماطه لال	نقد پر تو که بولعه ده سیم رخ خیال
.....
نقد ردین رسواید و پانظر موللا	نقد ایلدی تعظیم پیمبر موللا
نقد ایتنه شاخت دم محشر موللا	نقد و اصل اید و پد و ذوقه کاف موللا
.....
نقد فیصل شروار اولاد باری شمش	نقد دهرده و رکجه و داری شمش
نقد ضرب ایدر اسل تا شمش شمش	نقد قدر و غفلت ایده تری شمش
.....
نقد ریش شوقی ایدر غر و بیار	نقد ریا رختار قیلار عشوه و ناز

نقد یار زده پردانه ایدر سوز کداز	نقد رقیب تازده قیاسی باز
نقد بزمه و سبزی و مساق و مو	نقد سوزنده دایران و شوخ و کوه
نقد انباش ری کوک قومه	نقد شهر دوده و بحر و دروغ و دره
نقد سر و کل و بیل و سرین و حسن	نقد شمش و طرب و غمی و چای و عین
نقد یاز و قش و حسن و فراغ و درغن	نقد قار و سود و درد و دم و صد و سخن
نقد ریش و کچل و لطف و صیبا و حسد	نقد لعل و اید و قمار و لایه و حسد
نقد کور و پاپا و در دیده و بنیای حسد	نقد لال و پاپا و در لطف و شکر و حسد
نقد عیش و شکم و بایل و لور و دلیه	نقد خوش و کلوخ و یاغی و سولایه
نقد نفس و حسرت و لور و هیوا	نقد اهل وستان و توکر و شور و بایه
نقد شخ اید و پر و میر و شب و بچکن	نقد رند و لور و غم می و شب و بچکن

نقد خط او و مستقیمه اب و بچکن	نقد عیش و سر کرده و شب و بچکن
نقد تازی و کور و چک و عذر و طر و کوش	نقد خوف و قیلا و کور و کور و قومه و کوش
نقد کر که غم میل و این و کور و موش	نقد یور و شو و طبع و کوره و سوز و نرا و کوش
نقد رکل و لور و اهل و حیات و شک	نقد راخت و ایل و است و طبع و حیات و شک
نقد ریکر و لور و زمره و لوان و شک	نقد روطی و قمار و اهل و نادان و شک
نقد کر و قمری و یردن و پاپا و صحن و نور	نقد یاید و پنجه و کچ و ایران و صحن و نور
نقد تر و کچ و پرد و اولاق و صحن و نور	نقد قرد و غان و عورت و غان و صحن و نور
نقد رفته و رب و حرد و لال و یالان	نقد رتبه و خوب و لطف و اچار و لال و یالان
نقد رمر که ده و نقل اید و نقیالان	نقد راند و کچ و صحن و کمال و یالان
نقد رخم و خم و چین و چین و لایه و کوش	نقد رفته و ایدر و کس و دوی و کفار

۹۸ بر سوک هریکی یولد اشته در سوک

غنت و حرمه ماث و الله

ترک چوئی ایدر چوخ صهان
ال ویرور یوز لفره بر قلب ن
اکل ایدر خنده که بسکه یادان
مبخر حضرت ماث و الله

روضه خوان کرده دی تاروی
اهل دین و سعادته دعا
ویرد بر حبه که امواته دعا
صحب همه ماث و الله

فوج تن پرورش ه شد
اتیه یا غه پلوانا م خدا
یغشور مجسه به نطق و صدا
ال حبیب ماث و الله

فی الواقع رسم و قرار سجد سیرت که شکوهی مرحوم شاه کنشیده
و لکاتب بخیرت بنیاد

تقصیر در بانوی مجدد جهان نیست بر مشغیر و یکفایت لغه الله

ن

۳۹۹ این ماده تاریخ راجب ادیب فضل قاضی عماد الاسلام

این مرحمت و خیران باب آقا میر سمود طایفه در وقت جناب
مدی شکوهی مرحوم گفته و تاریخ پدر بر کوار خود ن

تلا فی نموده اند

ادیب صابر و ملحق اهل تشکوهی	که داشت طالع و بود خفاقت
بر بند و علم و ادب عمر خویش فرمود	روان بر غده برین شد شفقت

برای سال کاشن زنگ عباد
از این جهان بخان جوی شکوهی رفت

بسی داتهام عالی و عمده التجار و شرف اصحاب آقای
عاجی میر حسن فیض نقد جناب معرفت
و عزیزان باب عاجی مهدی آقای کوهی
مرحوم طاب ثاب طبع رسیده

هوالمعالي

جرب خوشنویس فخری حاج و المعیرین زبور فوق و غیره
بکمال شایسته این دیوان تصایر و غریب تصانیف کوهی
راه پرده خست چون در حق اصلاح کمر بسته
نشته جریان غرور ادبی شوق شسته و بخاروشی
نیفت دار طهرین

التماس دعا و طبعیت در درگاه خداوند احدیت در العبد المذنب محمد باقر
این آیه قلی قاجار است کن فی المذهب تیغ شوال الحرم از سرحد باقری
۱۳۰۲

16/9
20/11

